

مکتبہ نقشبندیہ لاہور

315

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اللَّهُ إِلَهُهُ مِنْ شَيْءٍ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ

ترتیب میں خدایکے فرض کنندہ نماز پنجگانہ تصنیف عالمی بانی بزرگوار گاہ سبجانی حضرت قاضی تنہا اللہ پانی پتی مدظلہ العالی

نام (۱) و صفت (۲) اور (۳) اور (۴) اور (۵) اور (۶) اور (۷) اور (۸) اور (۹) اور (۱۰) اور (۱۱) اور (۱۲) اور (۱۳) اور (۱۴) اور (۱۵) اور (۱۶) اور (۱۷) اور (۱۸) اور (۱۹) اور (۲۰) اور (۲۱) اور (۲۲) اور (۲۳) اور (۲۴) اور (۲۵) اور (۲۶) اور (۲۷) اور (۲۸) اور (۲۹) اور (۳۰) اور (۳۱) اور (۳۲) اور (۳۳) اور (۳۴) اور (۳۵) اور (۳۶) اور (۳۷) اور (۳۸) اور (۳۹) اور (۴۰) اور (۴۱) اور (۴۲) اور (۴۳) اور (۴۴) اور (۴۵) اور (۴۶) اور (۴۷) اور (۴۸) اور (۴۹) اور (۵۰) اور (۵۱) اور (۵۲) اور (۵۳) اور (۵۴) اور (۵۵) اور (۵۶) اور (۵۷) اور (۵۸) اور (۵۹) اور (۶۰) اور (۶۱) اور (۶۲) اور (۶۳) اور (۶۴) اور (۶۵) اور (۶۶) اور (۶۷) اور (۶۸) اور (۶۹) اور (۷۰) اور (۷۱) اور (۷۲) اور (۷۳) اور (۷۴) اور (۷۵) اور (۷۶) اور (۷۷) اور (۷۸) اور (۷۹) اور (۸۰) اور (۸۱) اور (۸۲) اور (۸۳) اور (۸۴) اور (۸۵) اور (۸۶) اور (۸۷) اور (۸۸) اور (۸۹) اور (۹۰) اور (۹۱) اور (۹۲) اور (۹۳) اور (۹۴) اور (۹۵) اور (۹۶) اور (۹۷) اور (۹۸) اور (۹۹) اور (۱۰۰)

عاشق بجاوشی میفد مع ضمیمہ رسالہ ضروریہ باہتمام محقر بلال احمد بن لانا مفسی عبد صالح صاحب

در مکتبہ مجیدہ واقع ملتان
مطبوع شد

86235

~~86235~~

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سپاس بقیاس مرداوری را که فقر را برائے اصلاح مکلفین کارنامه ساخته و درود
 نامحدود پیغمبری را که بهر استقامت مومنین به تبیین مامور و منہی پروا تحت صلی اللہ علیہ و
 علی آلہ و اصحابہ اجمعین اما بعد ہر چند پیش ازین رسالہ مالا بدمنہ چند بار حملہ طبع
 پوشیدہ طالبان را بہرہ وافی بخشیدہ لیکن ہنوز نشنہ کامان وادی طلب را ہماں تعطش پیدا و
 جستجویش از سر سو ہویدا و نیز چون بسبب تعدد انطباعت مخالف نسخ مطبوعہ و تباین حواشی
 بہر سیدہ بود اشتباہی در اصل مطلب روی مینمود ازین راہ کترین بے دستگاہ امیدوار رحمت
 ایزد منان محمد عبدالرحمن بن حاجی محمد روشن خان غفر اللہ لہما خواست کہ این رسالہ
 متبرکہ را بہ تصحیح تمام و تحشیہ کمال طبع نماید و بدین خدمت عظمیٰ ذخیرہ سعادت عقبے
 بدست آورد نخستین نسخہ دستخطی خاص جناب قاضی صاحب علیہ الرحمہ از نزد مولوی
 حافظ محفوظ اللہ صاحب کہ از اولاد امجاد حضرت قاضی صاحب از طلب داشتہ
 از ان نقل برگرفت برای درستی حواشی آن بخدمت جناب حقائق و معارف آگاہ مولوی حافظ

محب اللہ پانی پتی و مولوی حافظ محمد عبدالغفار صاحب و برائے نظر کمر ثانی
 بخدمت جمع علوم و فنون گرامی جناب مولوی حافظ سید عبداللہ صاحب بلگرامی و جناب
 افاضت مآب سرآمد فضلالی متبحرین مقبول بارگاہِ صمد مولانا مفتی محمد عنایت احمد صاحب
 تکلیف داد از بسکہ در عبارت نسخہ خاص و دیگر نسخ مطبوعہ تفاوت بسیار در میان آمد و
 نیز ثبت بعضی حواشی بلا ضرورت و تزک بعضی با وجود ضرورت در نسخ مطبوعہ مشاہدہ افتاد
 ناگزیر تبدیل و تغیر و تقلیل و تکثیر و اثبات و محو در حواشی مطبوعہ سابقہ راہ یافت و تملک کلمات
 کفر و وصیت نامہ جناب قاضی صاحب کہ بر فوائد عمدہ مشتمل است در آخر ضمیمہ کردہ
 شد فالحمد للہ سبحانہ کہ این رسالہ شریفہ و نسخہ لطیفہ علی بہ صحت کاملہ و حواشی شاملہ جلوہ
 فرمای انطباع گشت قطعہ

سفینہ نیست کہ پراز مسائل دین است
 کہ دست عقل اصداق و گہر چین است
 براہ منستہیان ہمرہ خوش آئین است
 کہ ہمو شاہد رعنابحسن ترین است
 عبارتش ہمہ صاف و لطیف و شیرین است
 زبان خامہ بہ تخریر شکر آگین است
 کہ صفہا بہ نظر ہمو باغ رنگین است

دریں رسالہ نظر کن بچشم معنی بین
 سفینہ نیست غلط میکنم کہ دریا نیست
 برای بستہ پیاں مرشد نیست راہ نما
 چنان بجلیہ صحت تمام تر آراست
 معانی ہمہ لب لباب فقہ و کلام
 ز بسکہ میزند از لفظ او علاوت جوش
 چنان نصارت و رنگینیش نمایان است

مختصر احوال حضرت مصنف کتاب ہدایہ رحمہ اللہ

جناب مستطاب حضرت مولانا قاضی محمد ثناء اللہ صاحب از اولاد حضرت شیخ جلال الدین

کبیر الاولیا پانی پتی قدس سره اندزبده علمای پرہیزگار و عمدہ اتقیای روزگار بودند بعمر هفت
 سالگی حفظ قرآن شریف نموده تا زمان شانزده سالگی از تحصیل علوم فراغ یافتند و در ایام
 تحصیل سی صد و پنجاه کتاب سوای کتب تحصیلیہ بمطالعہ خود آوردند نخستین بیعت بخدمت
 حضرت شاہ محمد عابد صاحب سانی قدس سره نمودند بعد وفات حضرت ممدوح بخدمت
 جناب مرزا مظہر جانجانی شہید قدس سره الحمید کسب کمالات کردند بزرگان حضرت ایشان
 بلقب علم الہدی سرفراز گشتند و حضرت جناب شاہ عبدالعزیز قدس سره بلقب بہیقی وقت
 یاد میفرمودند مدت العمر در افاضہ فیض ظاہر و باطن و اشاعت علوم و فصل خصوصیات و افتای
 سوالات حل معضلات مصروف می بودند و در علم تفسیر فقہ و کلام و تصوف ید طولی میداشتند چندین
 کتب و سائل در این علوم تصنیف فرموده و مکاتیب بسیار در جواب اسوالمشکلہ تحریر نموده اند تفسیر مظہری
 کتابست بس ضمیمہ در سہفت مجلد کلاں و السیف المسلول و ارشاد الطالبین رسالہ مالابدمنہ و تذکرۃ الموتی
 و القبور و تذکرۃ المعاد و حقوق الاسلام کہ بحقیقۃ الاسلام شہرت یافته و رسالہ در حرمت و اہانت
 سرود و رسالہ در حرمت متعہ رسالہ شہاب ثاقب و دیگر کتب کہ از سی عدد متجاوز خواهد بود از تصانیف حضرت
 ایشان است وفات حضرت قاضی صاحب غزہ ماہ رجب سال یک ہزار و دو صد و بست
 و پنج ہجری است چنانچہ جناب مولیٰ محب اللہ صاحب موصوف در تاریخ رحلت شریف

بسم اللہ الرحمن الرحیم

لما ہو مکرمون فی جنۃ النعیم یافتہ اند

لفظ جنۃ بدون الف موافق

۱۰

۱۱

۱۲

فہرست فنیحہ مالا بدائمہ		
۲	دیکھ	در بیان حال کتاب مصنف رحمہ اللہ
۶	کتاب الایمان	
۱۵	فصل	در اہتمام نماز
۱۷	کتاب الطہارۃ	
۱۷	فصل	در شستن و وضو
۲۱	فصل	در مویجات غسل
۲۳	فصل	در تطہیر نجاسات
۲۶	فصل	در تیمم
۲۸	کتاب الصلوٰۃ	
۲۸	فصل	در فرضیت نماز
۳۲	فصل	در اذان و اقامت
۳۶	فصل	در ارکان نماز
۴۰	فصل	سجدہ سو و ادراک جماعت
۴۷	فصل	در حدیث نماز
۵۱	فصل	در تقاضے نماز
۵۶	فصل	در نماز میض
۶۰	فصل	در نماز جمعہ
۶۶	فصل	در نماز سنن تراویح و نوافل غیرہ
۷۰	فصل	نماز توبہ و نماز حاجت
۴۱	بسیان	نماز کسوت
۴۲	مسائل	نماز نفل
۴۹	کتاب الجنائز	
۴۸	فصل	در شہید
۸۷	فصل	در زیارت تہجیر
۸۸	کتاب الزکوٰۃ	
۹۲	مسائل	مصرف زکوٰۃ
۹۷	مسائل	صدقہ نظر
۹۷	فصل	در صدقہ نفل
۹۸	کتاب الصوم	
۱۰۶	فصل	در مویجات قضا و کفارہ
۱۰۸	فصل	در روزہائی نفل
۱۱۲	کتاب الحج	
۱۱۳	کتاب التقیوی	
۱۱۳	فصل	در نوحہ و فی با و اشربہ
۱۱۹	فصل	در وظی و دعا علی آن
۱۳۲	فصل	در نماز مسافر
۱۳۳	کتاب الاحسان	
۱۵۳	باب کلمات الحفر	باب کلمات الحفر
۱۵۸	استفادہ در بارہ احکام عقیقہ	استفادہ در بارہ احکام عقیقہ
فہرست مضامین مالا بدائمہ ختم شد		

تکالیف معلومه
تکالیف ممکنات
تکالیف مستحکمات
تکالیف مستحکات
تکالیف مستحکمات
تکالیف مستحکات

هم در رنگات و سبحانه بیچون و بیچگون است مثلا صفت
در اسباب صفتی است قدیم و انکشافیست بسبب که معلومات
بدی احوال متناسبه متضاده کلیه جزیه با اوقات مخصوصه
هم در آن احد دانسته است که زید در فلان وقت زنده است و
در وقت مرده و بکذا و همچنین کلام او یک کلام بسبب است که تمام
بمنزله تفصیل است و خلق و تکوین صفتیست مختص بوی تعالی
چون باشد که ممکن را پیدا نمیتواند کرد ممکنات تماما چه هر چه عرض
حال اختیاریه بندگان همه مخلوق او تعالی اند اسباب و سائط را
پیش فعل خود ساخته است بلکه دلیل بر ثبوت فعل خود کرده چنانچه
لا از حرکت جمادات بحرکت پی میبرند و میدانند که این حرکت فراخورد
جماد نیست این افعالیست و ای او همچنین آن عقلا که بصیرتشان
میل شریعت مکمل شده میدانند که ممکن پیدا کردن ممکن دیگر گو فعلی باشد
افعال با عرضی باشد از اعراض نمیتواند کرد آری اینقدر فرق در افعال

تکالیف مستحکمات
تکالیف مستحکات
تکالیف مستحکمات
تکالیف مستحکات
تکالیف مستحکمات
تکالیف مستحکات

نوعی باشد که
نوعی باشد که
نوعی باشد که
نوعی باشد که
نوعی باشد که
نوعی باشد که

مورد نظار سراسری در مکان بند نشسته انوار ربنا حاصل حقیقی باینباره است ۱۲

نوعی باشد که
نوعی باشد که
نوعی باشد که
نوعی باشد که
نوعی باشد که
نوعی باشد که

سیدنی متفکر شود
 طریقی که چنین نباشد
 ابوت نبوت که از انقسام است
 انقسام ابوت لازم نمی آید
 و خدا تعالی ازین سرود منزه
 است **۸۰** **۸۱**
 قال الله تعالی قد اخطأ
 کل شیء علی علمنا و ان الله
 یکن شیء معطوف
 قوله قال الله تعالی نحن
 انوب الیه فیکفکم ان تدعی
 اقرب الیه من حیث
 قوله نحن اقرب الی و کانی
 نظرف من تقرب الی و کانی
 کرم من تقرب الی
 یعنی آنچه که در باب

انقسام ابوت لازم نمی آید
 و خدا تعالی ازین سرود منزه
 است **۸۰** **۸۱**
 قال الله تعالی قد اخطأ
 کل شیء علی علمنا و ان الله
 یکن شیء معطوف
 قوله قال الله تعالی نحن
 انوب الیه فیکفکم ان تدعی
 اقرب الیه من حیث
 قوله نحن اقرب الی و کانی
 نظرف من تقرب الی و کانی
 کرم من تقرب الی
 یعنی آنچه که در باب

انقسام ابوت لازم نمی آید
 و خدا تعالی ازین سرود منزه
 است **۸۰** **۸۱**
 قال الله تعالی قد اخطأ
 کل شیء علی علمنا و ان الله
 یکن شیء معطوف
 قوله قال الله تعالی نحن
 انوب الیه فیکفکم ان تدعی
 اقرب الیه من حیث
 قوله نحن اقرب الی و کانی
 نظرف من تقرب الی و کانی
 کرم من تقرب الی
 یعنی آنچه که در باب

اختیاریه حرکت جمادات متحقق است ایمان بدان واجب که حق تعالی
 بندگان اصورت قدرت اراده داده است و عاده الله بدان
 جاری است که هرگاه بنده قصدی کند حق تعالی آن فعل را پیدا کند و
 بوجود آورد و بنا بر همین صوت اراده و قدرت بنده را کاسب گویند و
 مدح و ذم و ثواب و عذاب بر آن مرتب است انکار فرق در میان حرکت
 جمادیه حرکت حیوان کفرست خلاف شرع و خلاف اوست عقل و غیر خدا
 را خالق چیزی از اشیا دانستن هم کفرست لهذا پیغمبر صلی الله علیه و سلم قدری
 را مجوس است گفته و و تعالی در پیش چیز حلول نکند و چیزی وی تعالی
 حال نبود او تعالی محیط اشیا است با حاطه ذاتی و قرب و معیت با شیا دارد
 نه آن حاطه قرب که در خود فهم قاصر باشد که آن شایان جناب قدس او
 نیست و آنچه بکشف و بشود معلوم کنند از ان نیز منزه است ایمان بغیب
 باید آورد و هر چه بکشوف و مشهود گردد شبهه مثال است آنرا تحت لانی
 باید ساخت انچنین حضرات فرموده اند پس ایمان آری که حق تعالی

انقسام ابوت لازم نمی آید
 و خدا تعالی ازین سرود منزه
 است **۸۰** **۸۱**
 قال الله تعالی قد اخطأ
 کل شیء علی علمنا و ان الله
 یکن شیء معطوف
 قوله قال الله تعالی نحن
 انوب الیه فیکفکم ان تدعی
 اقرب الیه من حیث
 قوله نحن اقرب الی و کانی
 نظرف من تقرب الی و کانی
 کرم من تقرب الی
 یعنی آنچه که در باب

انقسام ابوت لازم نمی آید
 و خدا تعالی ازین سرود منزه
 است **۸۰** **۸۱**
 قال الله تعالی قد اخطأ
 کل شیء علی علمنا و ان الله
 یکن شیء معطوف
 قوله قال الله تعالی نحن
 انوب الیه فیکفکم ان تدعی
 اقرب الیه من حیث
 قوله نحن اقرب الی و کانی
 نظرف من تقرب الی و کانی
 کرم من تقرب الی
 یعنی آنچه که در باب

انقسام ابوت لازم نمی آید
 و خدا تعالی ازین سرود منزه
 است **۸۰** **۸۱**
 قال الله تعالی قد اخطأ
 کل شیء علی علمنا و ان الله
 یکن شیء معطوف
 قوله قال الله تعالی نحن
 انوب الیه فیکفکم ان تدعی
 اقرب الیه من حیث
 قوله نحن اقرب الی و کانی
 نظرف من تقرب الی و کانی
 کرم من تقرب الی
 یعنی آنچه که در باب

انقسام ابوت لازم نمی آید
 و خدا تعالی ازین سرود منزه
 است **۸۰** **۸۱**
 قال الله تعالی قد اخطأ
 کل شیء علی علمنا و ان الله
 یکن شیء معطوف
 قوله قال الله تعالی نحن
 انوب الیه فیکفکم ان تدعی
 اقرب الیه من حیث
 قوله نحن اقرب الی و کانی
 نظرف من تقرب الی و کانی
 کرم من تقرب الی
 یعنی آنچه که در باب

انقسام ابوت لازم نمی آید
 و خدا تعالی ازین سرود منزه
 است **۸۰** **۸۱**
 قال الله تعالی قد اخطأ
 کل شیء علی علمنا و ان الله
 یکن شیء معطوف
 قوله قال الله تعالی نحن
 انوب الیه فیکفکم ان تدعی
 اقرب الیه من حیث
 قوله نحن اقرب الی و کانی
 نظرف من تقرب الی و کانی
 کرم من تقرب الی
 یعنی آنچه که در باب

محيط اشیا است و قریب و معنی احاطه و قرب و معیت بندیم که صحبت
 و هم چنین است و ای و سجانه بر عرش و گنجایش او در قلب مومن و نزول او و آخر
 شب با آسمان پائین که در احادیث و نصوص و آیت قرآن و آند و همچنین ید و وجه که
 نصوص بدان ناظفند ایمان بدان باید آورد و بر معنی ظاهر آن حمل نباید
 کرد و در تاویل آن نباید آید و تاویل آنرا حواله بعلم آبی باید کرد تا غیر حق
 را حق ندانسته باشی در صفا و افعال آبی غیر از جهل و حیرت نصیب
 بشر بلکه نصیب ملائکه هم نیست از کار نصوص کفرست و این آن جهل مرکب شعرا

دور بینان بارگاه است غیر از این بی نبوده اند که هست

و یک قرب و معیت حق تعالی را نوع دیگر است که با نوع اول
 جز مشارکت اسمی مشارکت ندارد و آن نصیب خواص بندگان
 است از ملائکه و انبیاء و اولیاء و عامه مومنان هم از این نوع
 قرب بی بهره نیستند این قرب درجات غیر متناسی دارد و بمعنی
 لا تقف عند حدی حضرت مولوی می فرماید بیت
 ای نایب بر کدام ۱۲

قوله و نزول او و آخر شب قال
 رسول الله صلى الله عليه وسلم
 ينزل ربنا تبارك وتعالى على
 ليلة الى السماء الدنيا حين
 يبقى ثلث الليل الاخر الحديث
 مشکوٰۃ شریف ۱۲
 مثل قوله تعالى نزلنا الله فوق
 آية به و كل من هالک الاخرة
 و ينبغي وجه ذیك الخ یعنی سنوار را
 یعنی شقر ایدید یعنی دست و پورا
 فی ذیو باید فهمید که اینها معنی ظاهراً
 است و در زیاده یعنی باید گفت که اول
 است و سیلاب و تقویت است از بند است
 قدرت و از وجه ذات جود آن نصوص
 نیست و ایضاً از قول آن بی نصوص
 جهل دو قسم است یکی بسیط یعنی
 ندانستن و آن خلاف تقابل علم است
 دوم جهل مرکب و آن نوعیست از علم یعنی
 چیزی خلاف واقع دانستن و این جهت
 اولی است که گویند
 جهل مرکب اولی است یعنی
 با نگاه اولی است یعنی
 با نگاه اولی است یعنی
 با نگاه اولی است یعنی

و قال تعالى يا ايها الذين آمنوا
 و ما تشاءون الا ان يمشوا على
 و ما تشاءون الا ان يمشوا على
 و ما تشاءون الا ان يمشوا على
 و ما تشاءون الا ان يمشوا على

ان لو فداي تعالی طالعہ را خوشنودی لازم
 است از خوشنودی غیر سے و پسینہ ہون
 نسبت قدمت ہمہ اوقات و فضائل ہون
 از خود و عدم در بعضی اوقات و فضائل ہون

ای برادر بی نہایت در کعبیت
 ہر چه بروی میرسی بروی مایست

خیر و شمر ہر چه بوجود می آید و کفر و ایمان طاعت و عصیان ہر چه بندہ
 مرتکب آن میشود ہمہ بارادہ آبی است ماحق تعالی از کفر و معصیت
 راضی نیست و عند اب مقرر فرمودہ و از طاعت و ایمان راضی است
 و ہتوات ان وعدہ فرمودہ ارادہ چیزنی دیگر است رضا چیزنی دیگر
 و ہزاران ہزار در و نامعد و نثار انبیاست علیہم الصلوات
 و التسلیمات کہ اگر انہا مبعوث نمی شدند کسی اہ ہدایت نمیدید و معلوم
 حقہ نمیرسید ہمہ انبیا برحق ندا اول شان آدم است علیہ السلام
 و افضل شان محمد است صلی اللہ علیہ وسلم خاتم النبیین و معراج پیغمبر
 صلی اللہ علیہ وسلم و اسرای او از مکہ بہ مسجد اقصی و از آن جا با آسمان
 منقلم و سدرۃ المنتہی حق است و کتاب ہای آسمانی کہ بر انبیا
 نازل شدہ توریت و انجیل و زبور و قرآن مجید و صحیفہ ہائے
 ابراہیم و غیرہ ہمہ حق است بر ہمہ انبیا و ہمہ کتابہای خدا ایمان

است از خوشنودی غیر سے و پسینہ ہون
 نسبت قدمت ہمہ اوقات و فضائل ہون
 از خود و عدم در بعضی اوقات و فضائل ہون

۱۰
 خوش فرمودہ منتہی و ان فرقت
 کنا ریت و در آسمان منقلم جانب
 است عرش و کد ام کہ حضرت
 از شاہان عالی نسبت است
 و قصد معراج حاش نقل منقلم
 بش گوش میل و بارش
 سبوحانی قریہ سبوحاں بسیار
 کلاں باشند و حال جنت فرمودہ
 سوار تیز رود و سایہ شاہان
 صدر را زہ رود و پروانہای تابندہ
 و ان باشند و بعضی بر آند کہ بازو
 ہای فرشتگان از لعلان با تیز پروانہای
 معلوم میشود اول منتہی ازین
 بدین گویند کہ با اولی حرکت سے
 جہت گویند کہ با اولی حرکت سے
 نمیتوان رفت گویند کہ با اولی حرکت سے
 معلوم نیست یا اعداد و فرشتگان
 سوائی حق سبحان تعالی
 بر حضرت ابراہیم علیہ السلام
 نازل شدہ از حضرت الاحباب

و ما تشاءون الا ان يمشوا على
 و ما تشاءون الا ان يمشوا على
 و ما تشاءون الا ان يمشوا على
 و ما تشاءون الا ان يمشوا على

باید آورد لیکن در ایمان عدد و انبیا و عدد و کتابها ملحوظ نباید داشت
که عدد و آنها از دلیل قطعی ثابت نیست و انبیا همه معصومند از صغائر و
کبائر و آنچه از پیغمبر صلی الله علیه و سلم بدلیل قطعی ثابت شده با همه
آن ایمان باید آورد و ایمان باید آورد که ملائکه بندگان خدا هستند
معصومند از گناهان و منزهند از مردی و زنی محتاج نیستند با کل
و شرب رسانندگان وحی و حاملان عرشند و بر کاریکه مامورند
بر آن قائمند و انبیا و ملائکه با وجودیکه اشرف مخلوقات و مقربان
درگاهند لیکن مثل سایر مخلوقات هیچ علم و قدرت ندارند مگر
آنچه خدا آنها را علم داده است و قدرت داده و بذات و صفات
ایشی ایمان دارند چنانچه سایر مسلمانان دارند و در ادراک کنه بعجز و
قصور معترف و در ادای حقوق بندگی بشکر توفیق ایشی ناطق بندگان
خاص ایشی را در صفات و اشی شریک داشتن یا آنها را در عبادت
شریک ساختن کفر است چنانچه دیگر کفار با انکار انبیا

تعالی فرایدینا حقیقت
قصصنا علیک تفریق
عزیز است
کتابی که در بعضی عادت انبیا
در بعضی عادت انبیا
کتابی که در بعضی عادت انبیا
در بعضی عادت انبیا
کتابی که در بعضی عادت انبیا
در بعضی عادت انبیا
کتابی که در بعضی عادت انبیا
در بعضی عادت انبیا
کتابی که در بعضی عادت انبیا
در بعضی عادت انبیا

و اولیاء دین صفات شریک
کردن چنانکه عوام از سالاد و مداد
و غیر عاماد دینی و فرزند غیره میخوانند
و اگر با اعتقاد استقلال باشد کفر
ست ۱۱
ساختن مثل سجده عبادت دیگری
را کردن یا تند کسی بر خود لازم کردن
یا نفاذ نام کسی در شستن یا و باقی بقی تفریح
باسوی اسرار سخن ۱۱

تفتنا زانی بعد شرح تعبیه الهی
تذکرست عدد کبیر و صغیر
عند تیل وحی و بعد آن از انبیا منوب
با عدد صغیر سهوا و اندر قبل از
نبوت جاز است از بعد آن ۱۱
تشریح گمان را عند الشرح
جسام لطیفه نورانی است بهر شکل
خواهند بر آید و حقیقت شان
ارواح مجرد است و ابدان شان
حکم بر این است و در عالم عقلی و علوی
سکونی و جزئی از اجزای عالم نیست
که در شریک یا شریک شریک
که در شریک یا شریک شریک
که در شریک یا شریک شریک
که در شریک یا شریک شریک
که در شریک یا شریک شریک
که در شریک یا شریک شریک
که در شریک یا شریک شریک
که در شریک یا شریک شریک
که در شریک یا شریک شریک
که در شریک یا شریک شریک

تعالی و اولیاء دین صفات شریک
کردن چنانکه عوام از سالاد و مداد
و غیر عاماد دینی و فرزند غیره میخوانند
و اگر با اعتقاد استقلال باشد کفر
ست ۱۱
ساختن مثل سجده عبادت دیگری
را کردن یا تند کسی بر خود لازم کردن
یا نفاذ نام کسی در شستن یا و باقی بقی تفریح
باسوی اسرار سخن ۱۱
توالموتاسل بیان ایشان جاری بود
علائق آن چهار شمشیرند و در روز قیامت
بنت از شمشیرهاست و عظمت اجرام ایشان
کدامست میان زمین و آسمان که از آن حدیث ۱۱
کدامست میان زمین و آسمان که از آن حدیث ۱۱
کدامست میان زمین و آسمان که از آن حدیث ۱۱
کدامست میان زمین و آسمان که از آن حدیث ۱۱
کدامست میان زمین و آسمان که از آن حدیث ۱۱
کدامست میان زمین و آسمان که از آن حدیث ۱۱
کدامست میان زمین و آسمان که از آن حدیث ۱۱
کدامست میان زمین و آسمان که از آن حدیث ۱۱
کدامست میان زمین و آسمان که از آن حدیث ۱۱
کدامست میان زمین و آسمان که از آن حدیث ۱۱

دوازده ماه تمام نذر را با بی ادبانه و بی ادبانه
 در دست میبندد که در روز اول نذر را
 در دست میبندد که در روز اول نذر را
 در دست میبندد که در روز اول نذر را

کافر شدند همچنان نصاری عیسی را پسر خدا و مشرکان عرب ملائکه
 را دختران خدا گفتند و در علم غیب با آنها مسلم داشتند کافر شدند
 انبیاء و ملائکه را در صفات الهی شریک نباید کرد و غیر انبیاء را در
 صفات انبیاء شریک نباید کرد و عصمت سوائے انبیاء و ملائکه دیگری را
 از صحابه و اهل بیت و اولیا ثابت نباید کرد و متابعت مقصور بر
 انبیاء باید داشت آنچه پیغمبر صلی الله علیه و سلم خبر داده است بان
 ایمان باید آورد و آنچه فرموده است بران عمل باید کرد و آنچه منع کرده
 ازان باز باید ماند و قول و فعل هر کسی که سر مواز قول و فعل پیغمبر مخالف
 داشته باشد آن را رد باید کرد و پیغمبر خبر داده است که سوال منکر
 و کبیر و قبر حق است و عذاب قبر مکران او بعضی گناهکاران را
 حق است و لعنت بعد موت روز قیامت حق است و نفع
 برای امانت و احیای حق است و شگافتن آسمانها و نختن ستارگان
 و پریدن کوه ها و بر باد رفتن زمین از نفع او لے و بر آمدن

که رحمت یا بدو تا مدعی و مستحق
 سازند حال مسلمانان باشد و اما
 لا فوج جوت سب ال یحیرن ما جایدگوید
 نذر عیسای نذری آسمان آید و دروغ
 گفت فرشتی نذری آید و دروغ
 باس نذری پوشتا نیدوی جانب
 فوج بکش نذری آید که در آن گویی موسم
 نذری آید و دروغ جنان بیا نذری آید
 نذری آید و دروغ جنان بیا نذری آید
 نذری آید و دروغ جنان بیا نذری آید

که در روزی که در کوه ابله زلفزار
 سوائی آنی چون سبب در حلقه
 نذری آید و دروغ جنان بیا نذری آید
 نذری آید و دروغ جنان بیا نذری آید
 نذری آید و دروغ جنان بیا نذری آید
 نذری آید و دروغ جنان بیا نذری آید

خوردن باشند و سوال ناز نیست
 بدین طور باشد که چون مردم مرده را
 دفن کرده برگردند مرده او از حال ایشان شنود پس
 در وقت شام او را میبندند مرده را چنان نماید که وقت غروب
 آفتاب است پس چشمها را باندند و در آن کسبت گوید بین من اسلام است از میگویند
 میگویند و در حق این مرد یعنی آنحضرت صلی الله علیه و سلم گوید عبدالله و شهیدان محمدا
 و رسول و رسولها پس از کجا نستی گوید قرآن خوانده با و ایمان آورده
 از پس نبی که آسمان و زمین را آفرید گفت نذری
 من پیش فرست از جنت سازید
 و باس جنت او

فواصل بیان هر روز
چهل سال باشد تا تکمیل ایمان
که در یک بارش زمین ماسمان و غیره
برفعال صاحب اعضا وقت انکار وی از فعال
رسیده باشند ان بکاران مسلم که عرض گناه و دوزخ
نحوه و صفاتش و موافقت طاعت و معصیت
مقامی و عرض انوار لذت و شهوات مباحه
نجات گوید العالی انانی فی اسد و اولی و بیچاره
کس از آن هر دو آب پشت
در آن هر روز ۳۰
تعالی بن الله و یغفر مملکت
نیش آید و یغفر مملکت
ظلمت کبریا یغفر مملکت
تخصیذ خدایک از نیش کبریا
از صندیه کبریا از کبریا خواهد
پوشند ۴۰ ای مخلوق محلب
توب کند و ملاتش توب کند
توب کرده و قصد ترک آنند و باشند
تقاضایش بجا آوردن اکثر لعبه
باشد حق بگذرد یا در اناتش

مردگان از قبور و باز پیدا شدن عالم بعد عدم بنفخه ثانیه حق است و حساب روز قیامت وزن کردن اعمال در میزان و شهادت اعضا و گذشتن از صراط که بر پشت دوزخ باشد تیز تر از شمشیر و باریکتر از مو حق است بعضی مثل برق و بعضی مثل باد و بعضی مثل اسپ جواد و بعضی آهسته بگذرند و بعضی در دوزخ افتند و شفاعت انبیاء و اولیاء و صلحا حق است و حوض کثر حق است آب و سفید تر از شیر و شیرین تر از عسل و بر و کوزها باشند مثل ستارگان هر که از ان بنوشد باز نشنود و حق تعالی اگر خواهد گناه کبیره را بی توبه بخشد و اگر خواهد صغیره عذاب کند و هر که با خلاص توبه کند گناه او البته موافق و مدهه اکی بخشیده شود و کفار همیشه در دوزخ معذب باشند و مسلمانان گناهگار اگر در دوزخ در آیند آخر کار خواه جسد یا بدیر البته از دوزخ بر آیند و داخل بهشت شوند و بازور بهشت همیشه باشند و مسلمان با ترکاب کبیره کافر نشود و نه از ایمان

در آن هر روز ۳۰
تعالی بن الله و یغفر مملکت
نیش آید و یغفر مملکت
ظلمت کبریا یغفر مملکت
تخصیذ خدایک از نیش کبریا
از صندیه کبریا از کبریا خواهد
پوشند ۴۰ ای مخلوق محلب
توب کند و ملاتش توب کند
توب کرده و قصد ترک آنند و باشند
تقاضایش بجا آوردن اکثر لعبه
باشد حق بگذرد یا در اناتش

با بنیدن یا نظر ان
از استغفار کردن و اگر ممکن
باشد و از تمام مال بدهد یا جان
بناش و ادن و اگر مال همه بخانه
استغفار ای حق در اول کند که
مسلمان باشند ۵۰ قال
الله تعالی انما التوبه
الیه لکنین یعملون السنه
توبه و ایمنه و اولی و بیچاره
کس از آن هر دو آب پشت
در آن هر روز ۳۰
تعالی بن الله و یغفر مملکت
نیش آید و یغفر مملکت
ظلمت کبریا یغفر مملکت
تخصیذ خدایک از نیش کبریا
از صندیه کبریا از کبریا خواهد
پوشند ۴۰ ای مخلوق محلب
توب کند و ملاتش توب کند
توب کرده و قصد ترک آنند و باشند
تقاضایش بجا آوردن اکثر لعبه
باشد حق بگذرد یا در اناتش

ند از اخلابین فیما از یسعون
ع قال النضغالی ان یکن
انهل الکتاب و المشرکین
خالدین فیها ۱۱
علیها و کلن الله علیها
فیما از یسعون
انهل الکتاب و المشرکین
خالدین فیها ۱۱
علیها و کلن الله علیها
فیما از یسعون

۱۰

زیاده از نیتها چه باشد پس بعد کند حق تعالی عجز بهتر از
 دین اجسام است **۵۵** **۵۶** **۵۷** **۵۸** **۵۹** **۶۰** **۶۱** **۶۲** **۶۳** **۶۴** **۶۵** **۶۶** **۶۷** **۶۸** **۶۹** **۷۰** **۷۱** **۷۲** **۷۳** **۷۴** **۷۵** **۷۶** **۷۷** **۷۸** **۷۹** **۸۰** **۸۱** **۸۲** **۸۳** **۸۴** **۸۵** **۸۶** **۸۷** **۸۸** **۸۹** **۹۰** **۹۱** **۹۲** **۹۳** **۹۴** **۹۵** **۹۶** **۹۷** **۹۸** **۹۹** **۱۰۰**

بر آید و آنچه از انوار عذاب دوزخ از مار و کژدم و زنجیرها و طوق با
 آتش و آب گرم و زقوم و غسلین که پیغمبر صلی الله علیه و سلم فرموده
 و قرآن بدین ناطق است و انواع نعیم جنت از ماکل و مشارب و
 حور و قصور و غیره همه حق است عمده ترین نعمت های بهشت
 ویدار خداست که مسلمانان حق تعالی را در بهشت پرده به سینند
 بجهت و بکیف و بمثال ایمان عبارتست از تصدیق قلبی
 با گردیدن و تصدیق زبانی لیکن تصدیق زبانی عند الضرورة قطع
 شود و اصحاب رسول الله صلی الله علیه و سلم همه عادل بودند اگر از
 کسی حیانا ارتکاب معصیته شده تا ب و مغفور شسته متواترات
 از نصوص قرآن و حدیث بدوح صحابه پرست و در قرآن است
 که آنها با هم محبت رحمت داشتند و بر کفار غلاظ و شداد بودند هر که
 صحابه را با هم مبغض و بی الفت اند منکر قرآن است هر که با آنها دشمنی
 و غصه داشته باشد و قرآن بر او اطلاق کفر آمده حاملان و وحی

دین اجسام است **۵۵** **۵۶** **۵۷** **۵۸** **۵۹** **۶۰** **۶۱** **۶۲** **۶۳** **۶۴** **۶۵** **۶۶** **۶۷** **۶۸** **۶۹** **۷۰** **۷۱** **۷۲** **۷۳** **۷۴** **۷۵** **۷۶** **۷۷** **۷۸** **۷۹** **۸۰** **۸۱** **۸۲** **۸۳** **۸۴** **۸۵** **۸۶** **۸۷** **۸۸** **۸۹** **۹۰** **۹۱** **۹۲** **۹۳** **۹۴** **۹۵** **۹۶** **۹۷** **۹۸** **۹۹** **۱۰۰**

۱۶

کما قال الله تعالى عز وجل
 وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسٍ
 أَنْفُسَهُمْ يَظُنُّوْنَ أَنَّهُمْ
 وَأَنْزَلْنَا فِيهِمْ آيَاتٍ لِّعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ
 وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسٍ
 أَنْفُسَهُمْ يَظُنُّوْنَ أَنَّهُمْ
 وَأَنْزَلْنَا فِيهِمْ آيَاتٍ لِّعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ

صلی الله علیه و سلم با ایمان باشد
 یافته باشند و قائم شان بر ایمان باشد
 قَالَ اللَّهُ تَعَالَى لَقَدْ أَنبَأْتُكَ
 وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسٍ
 أَنْفُسَهُمْ يَظُنُّوْنَ أَنَّهُمْ
 وَأَنْزَلْنَا فِيهِمْ آيَاتٍ لِّعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ

۱۵
زیر آنکه قرآن و احادیث
صحابی و انوار سید است پس
روایات ایشان کافی است
و اگر کسی با شک و تردید باشد
و از حجیت روایات ایشان
شک داشته باشد باید در
توضیح آن‌ها عمل کند
و اگر در این روایات
تفاوت باشد باید در
توضیح آن‌ها عمل کند

و در بیان قرآن اندر هر که منکر صحابه باشد او را ایمان بقرآن و غیره ایمانیت
متواترات ممکن نیست باجماع صحابه و خصوصاً ثابت است که ابو بکر
افضل صحاب است پس عمر ثمه صحاب ابو بکر افضل است و باو بیعت
کردند و با اشاره ابی بکر بر خلافت عمر بعد ابی بکر بنا بر فضل او
اجماع آوردند و بعد عمر پس روز صحابه با هم مشوره کرده عثمان افضل
و انتر بر خلافت و اجماع کردند و با بیعت نمودند و بعد عثمان
بهمه اصحاب جبرین انصار که در مدینه بودند به علی امر تفضی بیعت
کردند کتیکه با علی امر تفضی منازعت کرده مخفی است لیکن سوره ظن
با صحابه نباید کرد و مشاجرات آنها را بر محل نیک فرود باید آورد و
باسر یک محبت و عقیدت باید دانست اینست عقائد اهل حق -
فصل در اتمام نماز بعد تصحیح عقائد عمده ترین در عبادات
نماز است در صحیح مسلم از جا بر مرسیت که فرمود علیه السلام که وصله
در میان بنده و در میان کافر ترک صلوات است یعنی ترک

خطای الاجتهاد بود یا خطای
منکر حسب اختلاف احوال لیکن
مقتضای حسن ظن و احتیاط اولی
ست کما لا یغنی الیه قال
علی علیهم السلام لا تسبوا اصحابی
فلو ان احدکم اذفق مثل
احدا ذهب ما بلع صلا حاتم
ولا نصیفة ای عثمان از صند
و بنو کثیر یارین مرسل که شمای
مثل که احمد در سوره خرافت
خواهر که در ثواب قدر یکی از ایشان

۱۵
و دیگر خدا دهنده باشند بخوابیدید
که چهارم صفت آن بود چنانچه است
ایش عملی نظیر آن باشد
بعده محبت عقیده و ایمان واجب
نشود اما بعد صلوة نعت مصنف
که طایفه عقائد صحیح است
لطف اندر مشرک است بویغیلا
بسی از حمد و نعت سابق الذکر که تصحیح
عقائد است نماز عمده ترین عبادات
در هر مومنی است که در صلوات
صلوة اگر مستغرق نیست است کافر
شده لیکن در جمیع صلوات
بجای آنکه در جمیع صلوات
بجای آنکه در جمیع صلوات

در این کتاب که در علم تحقیق کفر است

در جمیع صلوات کافر است
بجای آنکه در جمیع صلوات
بجای آنکه در جمیع صلوات
بجای آنکه در جمیع صلوات
بجای آنکه در جمیع صلوات
بجای آنکه در جمیع صلوات
بجای آنکه در جمیع صلوات

صلوة بکفر میرساند و احمد و ترمذی و نسائی از بریده از آن حضرت صلعم
 روایت کرده اند که عهد در میان ما و میان مردم نماز است هر که
 ترک کند آن را کافر شود و این ماجه از ابی الدرداء روایت کرده
 که وصیت کرد بن خلیل من صلی الله علیه و آله وسلم که شرک بخدا
 نکنی اگر چه کشته شوی و سوخته شوی و نافرمانی والدین مکن اگر چه
 امر کنند که از زن و فرزند و مال خود بدر شو نماز فرض را اعمداً
 ترک مکن هر که نماز فرض را اعمداً ترک کند زنده از وی بریت
 و احمد و وارمی و بیهقی از عمرو بن عاص از ان سرور علیه السلام روایت
 کرده اند هر که بر نماز فرض محافظت کند او را نور و محبت و نجات
 باشد روز قیامت و هر که محافظت نکند او را نور باشد نه برهان
 و نجات و باشد او با فرعون و هارون و قارون ابی بن خلف و
 ترمذی از عبداللہ بن شقیق روایت کرده که اصحاب رسول اللہ
 صلی اللہ علیہ وسلم هیچ چیز را امید نداشتند که ترک آن موجب کفر باشد

در حدیث چندی است بیننا
 و بیننا و سلم یعنی هر که
 ترک کند او را کافر است
 یا فریب و عصبی نقل بیدرسانید
 که در اول نه مرتب شایسته نماز
 است و اخیر مذکور حقیقت کذابی
 بظن حضرت یا در مسلمان و صحت
 لفظ برت اللم است سلم
 یکی کلماتی در دنیا و آخرت پیوسته

۱۶

فلا بد من یاسر فقیهین
 و بیننا و سلم یعنی هر که
 ترک کند او را کافر است
 یا فریب و عصبی نقل بیدرسانید
 که در اول نه مرتب شایسته نماز
 است و اخیر مذکور حقیقت کذابی
 بظن حضرت یا در مسلمان و صحت
 لفظ برت اللم است سلم
 یکی کلماتی در دنیا و آخرت پیوسته

مگر نماز را بنا برین احادیث احمد بن حنبل تا که یک نماز را عمدتاً کافر
 میدانند و شافعی بروی حکم بقتل میکنند بکفر و نزد امام اعظم او را
 عیس و ائمه واجب است تا که توبه نکند و الله اعلم پس باید دانست
 که نماز را شرائط و ارکان است چنانچه ذکر کرده شود ان شاء الله تعالی
 و از شرائط نماز طهارت بدن است از نجاست حقیقی و نجاست حکمی
 و طهارت پارچه و طهارت مکان پس اول مسائل طهارت باید آموخت

کتاب الطهارت

فصل در وضو بد آنکه فرض در وضو چهار چیز است شستن روزه
 موی سر تا زیر زقن و تا سر و گوش و سر و دست با سه روئینج و مسح چهارم حصه
 سر و شستن سر و پایی با سه روئینج و اگر ریش گنجان باشد
 رسانیدن آب زیر موی ریش ضرور نیست اگر ازین چهار عضو مقدار
 ناخن هم خشک ماند وضو درست نباشد و نزد امام شافعی و احمد و
 مالک نیت و ترتیب هم فرض است و نزد مالک پی بر پی شستن هم فرض است

اول وضو
 شستن موی سر
 شستن روزه
 شستن موی ریش
 شستن موی پا
 شستن موی دست
 شستن موی پا
 شستن موی ریش
 شستن موی پا
 شستن موی دست
 شستن موی پا

در مقدمه شستن موی سر
 در مقدمه شستن موی ریش
 در مقدمه شستن موی پا
 در مقدمه شستن موی دست
 در مقدمه شستن موی پا
 در مقدمه شستن موی ریش
 در مقدمه شستن موی پا
 در مقدمه شستن موی دست
 در مقدمه شستن موی پا

کندانی است و چه
 فی مذمب الحمد
 بحکم الله تعالی
 قوله چه چه چه
 از چه چه چه

که در موی متوسط
 بیگانه شستن عضو
 تمامی حساب خشک
 نشود ۱۳

در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو

در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو
 در وضو

غلبه آن بعد از وقت
با بانی مطهراتی کرده از قفا جانب
مقدم کشید بعد از وقت
توش او در تمام ظاهر و قفا جانب
وین کون ایشیتان برود دست
مسح کند ۱۵ سه بار بشوید اگر
یک شستن کفایت کند تا با گذرگاه شود
والله اعلم بالصواب
بعد از سه بار بشوید یک است که از آنکه
بکین سبب است که گویا شود و اعتقاد
شستن آن باشد ۱۲

در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲

در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲

در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲

در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲

وزود احمد بحکم الله گفتن و آب و من و بینی کردن هم فرض است و
نزد و مالک و احمد مسح تمام سر فرض است پس احتیاط در آنست که اینهمه
بجا آورده شود مسکه و سنت در وضو آنست که اول سر و دست
تا بند دست سه بار بشوید و بحکم الله الرحمن الرحیم گوید
و سه بار آب درو من کند و مسواک کند و سه بار آب در بینی کند
و بینی پاک کند و سه بار تمام رو بشوید و سه بار سر و دست
با سر و آرنج بشوید و مسح تمام سر کند یک بار و سر و گوش را هم همراه
مسح کند آب جدید نشتر نیست و سر و پایی آب استانگ
سه بار بشوید و اگر دریا موزه داشته باشد و موزه را بعد طهارت
کامل پوشیده باشد مقیم را یک شبانه روز و مسافر را سه
شبانه روز از وقت حدت جائز است که موزه از پانگشده مسح
بر موزه کرده باشد و اگر موزه پاریده باشد تقسیم که در رفتار
مقدار سه انگشت یا ظاهر شود مسح بر آن روان باشد و اگر
مراد از سه انگشت با خنجر برود بر پیش ۱۲ در وقت ۱۲ ای هر دو دعا باشد اگر چه یک پاره باشد ۱۲

در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲
در وقت غسل ۱۲

در نماز اگر وضو بشکند و اگر بلغم نزدانی یوسف اگر بلغم از شکم بپری و من برآید وضو بشکند و اگر خون در آب و من برآید اگر رنگ آب و من را سرخ سازد وضو بشکند اگر قه آنک اندک چند بار کرد روز و محمد اگر غشیان متحد است جمع کرده شود و نزدانی یوسف اگر مجلس متحد است جمع کرده شود و خفتن بر پشت یا بر پهلو یا تخیم زده بجزیر یک اگر کشیده شود بیفتد شکننده وضوست و خفتن بر ایتا و یا نشسته بدون تکیه یا در حالت رکوع یا سجود بر میات مسنون شکننده وضوست و دیوانگی و مستی و بیهوشتی در هر حال که باشد شکننده وضوست و قهقهه بالغ در نماز صاحب کوع و سجود شکننده وضوست و مباشرت فاحشه شکننده وضوست و دست رسانیدن بشر مگاه خود بدون پرده دوست مرد اگر زن را بی پرده رسد نزد امام اعظم حکم وضو نمی شکند و نزد دیگر امامه وضو بشکند و خوردن گوشت شتر نزد امام احمد شکننده وضوست و احتیاط ازین هر همه اولست

بنا بر این که در وقت نماز اگر وضو بشکند وضو باطل است و اگر بلغم از شکم بیفتد وضو باطل است و اگر خون در آب بیفتد وضو باطل است و اگر قه آنک اندک چند بار کرد روز و محمد اگر غشیان متحد است جمع کرده شود و نزدانی یوسف اگر مجلس متحد است جمع کرده شود و خفتن بر پشت یا بر پهلو یا تخیم زده بجزیر یک اگر کشیده شود بیفتد شکننده وضوست و خفتن بر ایتا و یا نشسته بدون تکیه یا در حالت رکوع یا سجود بر میات مسنون شکننده وضوست و دیوانگی و مستی و بیهوشتی در هر حال که باشد شکننده وضوست و قهقهه بالغ در نماز صاحب کوع و سجود شکننده وضوست و مباشرت فاحشه شکننده وضوست و دست رسانیدن بشر مگاه خود بدون پرده دوست مرد اگر زن را بی پرده رسد نزد امام اعظم حکم وضو نمی شکند و نزد دیگر امامه وضو بشکند و خوردن گوشت شتر نزد امام احمد شکننده وضوست و احتیاط ازین هر همه اولست

بنا بر این که در وقت نماز اگر وضو بشکند وضو باطل است و اگر بلغم از شکم بیفتد وضو باطل است و اگر خون در آب بیفتد وضو باطل است و اگر قه آنک اندک چند بار کرد روز و محمد اگر غشیان متحد است جمع کرده شود و نزدانی یوسف اگر مجلس متحد است جمع کرده شود و خفتن بر پشت یا بر پهلو یا تخیم زده بجزیر یک اگر کشیده شود بیفتد شکننده وضوست و خفتن بر ایتا و یا نشسته بدون تکیه یا در حالت رکوع یا سجود بر میات مسنون شکننده وضوست و دیوانگی و مستی و بیهوشتی در هر حال که باشد شکننده وضوست و قهقهه بالغ در نماز صاحب کوع و سجود شکننده وضوست و مباشرت فاحشه شکننده وضوست و دست رسانیدن بشر مگاه خود بدون پرده دوست مرد اگر زن را بی پرده رسد نزد امام اعظم حکم وضو نمی شکند و نزد دیگر امامه وضو بشکند و خوردن گوشت شتر نزد امام احمد شکننده وضوست و احتیاط ازین هر همه اولست

فصل در غسل شستن تمام بدن و آب در روغن و در بینی
 کردن فرض است و سنت است که اول دست بشوید و نجاست
 حقیقی از بدن پاک کند پترو وضو کند لیکن اگر در جائیکه آب
 غسل حسیب میشود و غسل میکند پای بعد غسل بشوید و سه بار تمام
 بدن بشوید و بر زن رسانیدن آب در پنج مویهای بافته فرض است
 و شگافتن مویهای بافته ضروریست و بر مرد اگر موی سرداشته
 باشد شگافتن موی شستن تمام آن از سرتابن فرض است
 فصل موجبات غسل جماع است و قیل باشد یا در مرد
 یا زن اگر چه انزال نشود و دیگر انزال است بجهتکی و شهوت
 در بیداری یا در خواب و از خواب بیدار شدن بدون انزال غسل
 واجب نشود و بگر حیض یا نفاس چون منقطع شود غسل واجب
 گردد مسئله اقل حیض سه روز است و اکثر آن ده روز و اکثر نفاس چهل
 روز است و اقل آنرا حدی نیست و این مدت بهر رنگ که
 یک ساعت هم نتواند شد

فصل در غسل شستن تمام بدن و آب در روغن و در بینی
 کردن فرض است و سنت است که اول دست بشوید و نجاست
 حقیقی از بدن پاک کند پترو وضو کند لیکن اگر در جائیکه آب
 غسل حسیب میشود و غسل میکند پای بعد غسل بشوید و سه بار تمام
 بدن بشوید و بر زن رسانیدن آب در پنج مویهای بافته فرض است
 و شگافتن مویهای بافته ضروریست و بر مرد اگر موی سرداشته
 باشد شگافتن موی شستن تمام آن از سرتابن فرض است
 فصل موجبات غسل جماع است و قیل باشد یا در مرد
 یا زن اگر چه انزال نشود و دیگر انزال است بجهتکی و شهوت
 در بیداری یا در خواب و از خواب بیدار شدن بدون انزال غسل
 واجب نشود و بگر حیض یا نفاس چون منقطع شود غسل واجب
 گردد مسئله اقل حیض سه روز است و اکثر آن ده روز و اکثر نفاس چهل
 روز است و اقل آنرا حدی نیست و این مدت بهر رنگ که
 یک ساعت هم نتواند شد

شبهت منقطع شد
 بعد از آن منی خارج
 شد و آن نضجت
 هم غسل واجب شود اگر
 شبوت منقطع شد
 بعد از آن منی خارج
 شد و آن نضجت
 هم غسل واجب شود اگر

فصل در غسل شستن تمام بدن و آب در روغن و در بینی
 کردن فرض است و سنت است که اول دست بشوید و نجاست
 حقیقی از بدن پاک کند پترو وضو کند لیکن اگر در جائیکه آب
 غسل حسیب میشود و غسل میکند پای بعد غسل بشوید و سه بار تمام
 بدن بشوید و بر زن رسانیدن آب در پنج مویهای بافته فرض است
 و شگافتن مویهای بافته ضروریست و بر مرد اگر موی سرداشته
 باشد شگافتن موی شستن تمام آن از سرتابن فرض است
 فصل موجبات غسل جماع است و قیل باشد یا در مرد
 یا زن اگر چه انزال نشود و دیگر انزال است بجهتکی و شهوت
 در بیداری یا در خواب و از خواب بیدار شدن بدون انزال غسل
 واجب نشود و بگر حیض یا نفاس چون منقطع شود غسل واجب
 گردد مسئله اقل حیض سه روز است و اکثر آن ده روز و اکثر نفاس چهل
 روز است و اقل آنرا حدی نیست و این مدت بهر رنگ که
 یک ساعت هم نتواند شد

فصل در غسل شستن تمام بدن و آب در روغن و در بینی
 کردن فرض است و سنت است که اول دست بشوید و نجاست
 حقیقی از بدن پاک کند پترو وضو کند لیکن اگر در جائیکه آب
 غسل حسیب میشود و غسل میکند پای بعد غسل بشوید و سه بار تمام
 بدن بشوید و بر زن رسانیدن آب در پنج مویهای بافته فرض است
 و شگافتن مویهای بافته ضروریست و بر مرد اگر موی سرداشته
 باشد شگافتن موی شستن تمام آن از سرتابن فرض است
 فصل موجبات غسل جماع است و قیل باشد یا در مرد
 یا زن اگر چه انزال نشود و دیگر انزال است بجهتکی و شهوت
 در بیداری یا در خواب و از خواب بیدار شدن بدون انزال غسل
 واجب نشود و بگر حیض یا نفاس چون منقطع شود غسل واجب
 گردد مسئله اقل حیض سه روز است و اکثر آن ده روز و اکثر نفاس چهل
 روز است و اقل آنرا حدی نیست و این مدت بهر رنگ که
 یک ساعت هم نتواند شد

بقدر استطاعت
 یا در وقت نماز
 یا در وقت نماز
 یا در وقت نماز
 یا در وقت نماز
 یا در وقت نماز

نماز در وقت حیض
 و اگر در وقت حیض
 و اگر در وقت حیض
 و اگر در وقت حیض
 و اگر در وقت حیض

باشد سوای سفیدی خالص خون حیض و نفاس انکاشته شود
 و اقل طهر پانزده روز است آنچه از سه روز کمتر و از ده روز زیاد و در حیض
 دیده شود آنچه از چهل روز زیاد و در نفاس و دیده شود
 خون استحاضه باشد که مانع نماز و روزه نیست اگر زنی در حیض
 زیاد از عادت شود تا ده روز مرض نگفته شود و اگر از ده روز زیاد
 شود پس آنچه از عادت زیاد باشد همه آن استحاضه است
 و بتدریج از زیاد از ده روز استحاضه گفته شود و باکی که در میان
 زنی که در حیض آمد پیش ازین یا در وقت عادتش مقهور شده باشد

۲۲
 حکم طهارت در وقت حیض
 و اگر در وقت حیض
 و اگر در وقت حیض
 و اگر در وقت حیض
 و اگر در وقت حیض

بدت حیض و نفاس یافت شود حیض و نفاس است
 مسکله از حیض و نفاس نماز ساقط شود قضای آن واجب
 نیست و روزه را حیض و نفاس مانع است لیکن قضا واجب شود
 و جماع در حیض و نفاس حرام است نه در استحاضه و حیض اگر پیش از
 ده روز منقطع شود بدون غسل کردن زن و طی حلال نشود مگر آنکه
 وقت نماز بگذرد و در انقطاع بعد ده روز بدون غسل هم

حکم حیض و نفاس
 و اگر در وقت حیض
 و اگر در وقت حیض
 و اگر در وقت حیض
 و اگر در وقت حیض

و طلی جائز است نزد امام اعظم و لرد و اکثر ائمه بدون غسل جائز نیست
 مسئله بی وضو دست رسانیدن به مصحف بی پرده جائز نیست
 و خواندن قرآن جائز است در حالت جنابت و حیض و نفاس
 خواندن قرآن هم جائز نیست و نه در آمدن مسجد و نه طواف کعبه
 فصل در نجاسات بول جانوریکه گوشت او حلال است و
 بول اسپ و پس افکنده پرندگان حرام گوشت نجس است بنجاست
 خفیفه کمتر از ربع پارچه عفو است یعنی از چهارم حصه تخته یا دامن
 یا تریه یا استین اگر کمتر از آن بیاید نماز را مانع نباشد لیکن آب را
 فاسد کند و پس افکنده پرندگان حلال گوشت سوای ماکیان و
 بط پاک است و بول آدمی اگر چه طفل صغیر باشد و بول خرو
 جانوران حرام گوشت و پس افکنده آدمیان و چهارپایگان
 نجس است بنجاست غلیظه و همچنین خون سائل بر جانور و شراب
 انگوری و می مسئله در نجاست غلیظه مقدار در هم یعنی مساحت عرض کف

در باب طهارت و نجاست و غسل و وضو و تیمم و مساجد و نماز و حج و عمره و غیره
 در باب طهارت و نجاست و غسل و وضو و تیمم و مساجد و نماز و حج و عمره و غیره
 در باب طهارت و نجاست و غسل و وضو و تیمم و مساجد و نماز و حج و عمره و غیره

وضو نماز بان چه
 یکبار است و در هر
 یک بار واجب است
 شستن در هر بار
 باشد و در هر بار
 سه بار است و در هر
 بار سه بار است

و نیزه باشد و است ایبار است
 باشد و کوفه حدیث و کوفه است
 تقیه در جنب آفات تورت و توبل
 حائض در مس قرآن نجس است
 و بعد از غسل با وضو و نیزه چه
 بعد از غسل با وضو و نیزه چه
 شستن با وضو و نیزه چه
 شستن با وضو و نیزه چه
 شستن با وضو و نیزه چه

۳۳

غسل این کذا
 است غسل این کذا
 است غسل این کذا
 است غسل این کذا
 است غسل این کذا

مسئله زن با بای که در ایام حیض و
 نفاس وقت نماز وضو کرده بر تمام
 نماز مستقبل قبلاً شسته چندی بر
 و غسل شستن باشد تا عادت بر نکرده
 کفایتی است تا عادت بر نکرده
 ربع آن جامه که بر سر سجده بدن
 میبندد آن کفایتی است تا عادت بر نکرده
 میبندد آن کفایتی است تا عادت بر نکرده
 میبندد آن کفایتی است تا عادت بر نکرده
 میبندد آن کفایتی است تا عادت بر نکرده

این کذا
 است این کذا
 است این کذا
 است این کذا

طهارت و نجاست
 مسئله در نجاست
 مسئله در نجاست
 مسئله در نجاست
 مسئله در نجاست

لا بد
آبی است از آنکه
بشیرین باشد
خوبی است
باید بود
باید بود
باید بود
باید بود
باید بود
باید بود

در رقیق و مقدار چهار نیم ماشه در غلیظ عفو است لیکن آب رافاسه
کند مسئله و پس خوردن آدامی اگر چه کافر باشد واسپ جانوران حلال
گوشت و عرق آنها و عرق خرو استر پاکست پس خورده گربه و موش و دیگر
جانوران خانی مثل کفش و ماتند آن پرندگان حرام گوشت مکره است
و پس خورده شوک و سگ و فیل و چهار پایگان حرام گوشت سوائے گربه مانند
آن عجب است مسئله و بول اگر مثل سر سوزن متر شخ شو و عفو است -

فصل طهارت از نجاست حکمی حاصل نشود مگر از آب پاک که از
آسمان فرود آید یا از زمین بر آید مثل آب دریا و چاه و چشمه پس از آب
درخت یا ثمر مثل آب تر بو یا انگور یا کیله طهارت حاصل نشود
و اگر در آب چیزی پاک افتد مانند خاک یا صابون یا زعفران و ضو
از آن جائز است مگر وقتیکه رقت در او در کند یا در اجزا از آب برابر
یا زیاد مخلوط شود چنانچه نیم سیر گلاب در نیم سیر آب مخلوط شود یا آنکه نام
آب زود شود نام آن شور یا یا گلاب یا سرکه یا مانند آن شود در آن صورت

کذا فی السراج الوهانی و ملکه
یعنی در ذین است نذرت است
مرد و بیانی است نذرت است
بجس است نذرت است نذرت است
چهار پیمان باشند یا بهنگامان
سویکین کوپه گدوله بخن خواهد
کمر و است نذرت است نذرت است
مذکور که نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
مذکور که نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است

۲۶

ایک است اگر چه است
رسد از زمین و در است
اگر چه بسیار باشد کذا فی الملکه
و اگر در آب نذرت است و ضو
بلان تا نذرت است نذرت است
مذکور که نذرت است نذرت است
طحاوی و دعا کبری نذرت است
ای سوکن بیوت یعنی گوشت
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است

نذرت است

نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است
نذرت است نذرت است نذرت است

بشرطیکه سوز یک بود این طوری
که استنجا با آب کرده باشد ۱۲ در وقت روز ۱۲
و بدن جیب ظاهر مذکور کذا فی الدر المنثور ۱۲
نار شیدند و اثرش باقی نماند بعد از آن آب رسید
مقارانتست که نجاست مود کند کذا فی الخلاصه ۱۲
کارده آسیند و شش و شش مری که سخت و هموار باشد مانند
پاک طهارتش حاصل گردد چنانچه شستن طهارت
نجات ذی جرم شش قدره

وضوء غسل ازان با جماع جائز نباشد و شستن پارچه نجس مانند
آن ازان نزد امام اعظم جائز باشد و نزد امام محمد و شافعی و غیره جائز
نباشد مسئله منی غلیظ خشک اگر از پارچه تراشیده شود پارچه
پاک گردد و شمشیر و مانند آن از مسح کردن پاک شود و زمین نجس
اگر خشک شود و اثر نجاست باقی نماند برای نماز پاک شود
برای تیمم و هم چنین دیوار و حشمت مفروش و درخت و گیاه غیر مقطوع
و مقطوع بدون شستن پاک نشود بلکه نجاست که نمودار
باشد به شستن مقداری که عین او زایل شود نزد امام اعظم
پاک شود و نزد بعضی بعد زوال عین سه بار باید شست و سه بار
اگر ممکن باشد باید افشرد و الا خشک باید کرد که تقاطر نماند و نجاست
که نمودار نباشد آن را سه بار یا هفت بار باید شست و هر
بار باید افشرد و سرگین اگر سوخته خاکستر شود نزد امام محمد
پاک شود نزد امام ابی یوسف و همچنین خمر اگر در نمک سار
و همچنین خمر زیر ۱۲ حال گیرید

نجات ذی جرم شش قدره
و خون یعنی نجاست که اثرش بعد
خشک شدن دیده شود اگر چه
از خط شش دیگر پوش بول و خون
از پیش خاک و غیره از دلک
سخت و مسح آن بزین بزول
اثرش پاک شود مگر آنکه زوالش
مشور گردد و اگر نجاست غیر ذی
جرم بود شستن پاک شود کذا
فی الدر المنثور و در المحتار ۱۲
نجات ذی جرم شش قدره
بست که خشک پوش از آفتاب

۲۵

تا این که تمام شود
و اگر از فرسودن شخص و یا
مقام شود یک پاک باشد
بجاست شونده اول سوان
در لود اگر باغ و در اثرش
نکرد و بجاست باری پارچه
طاهر شود بسبب ضرورت
کذا فی الدر المنثور و مختار
تا فیضان عدم طهارت
کذا فی المصالح و در مختار
چنانچه با شستن بعد از آن
ازین شخص سیلان آب
بقوت زائد ممکن نباشد
و الا پاک نباشد و از
اصول زمین است و در

غیر وقت اصول شستن
یک بار کافیست و باید
افستوی ۱۲ تا آمار خانیه
و عالمگیر ۱۳
نزد امام محمد پاک شود
فتوی بقول ایشان است
کذا فی الخلاصه و چنین
ست حال سبب انگند
و فنده کذا فی البحر الرائق
و همچنین اگر در گل ناپاک
نوره بویگ ساخته و
سروش اندازند تا آنکه
بخند شود نزد امام محمد
پاک شود کذا فی المصالح

بشرطیکه سوز یک بود این طوری
که استنجا با آب کرده باشد ۱۲ در وقت روز ۱۲
و بدن جیب ظاهر مذکور کذا فی الدر المنثور ۱۲
نار شیدند و اثرش باقی نماند بعد از آن آب رسید
مقارانتست که نجاست مود کند کذا فی الخلاصه ۱۲
کارده آسیند و شش و شش مری که سخت و هموار باشد مانند
پاک طهارتش حاصل گردد چنانچه شستن طهارت
نجات ذی جرم شش قدره
و خون یعنی نجاست که اثرش بعد
خشک شدن دیده شود اگر چه
از خط شش دیگر پوش بول و خون
از پیش خاک و غیره از دلک
سخت و مسح آن بزین بزول
اثرش پاک شود مگر آنکه زوالش
مشور گردد و اگر نجاست غیر ذی
جرم بود شستن پاک شود کذا
فی الدر المنثور و در المحتار ۱۲
نجات ذی جرم شش قدره
بست که خشک پوش از آفتاب

نجات ذی جرم شش قدره
و خون یعنی نجاست که اثرش بعد
خشک شدن دیده شود اگر چه
از خط شش دیگر پوش بول و خون
از پیش خاک و غیره از دلک
سخت و مسح آن بزین بزول
اثرش پاک شود مگر آنکه زوالش
مشور گردد و اگر نجاست غیر ذی
جرم بود شستن پاک شود کذا
فی الدر المنثور و در المحتار ۱۲
نجات ذی جرم شش قدره
بست که خشک پوش از آفتاب

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰

اقتد و نمک شود پاک شود نوز و محمد نه نوز وانی یوسف و پوست
 مردار بد باغت پاک شود مسئله آب جاری و آب کثیر از
 افتادن نجاست در آن یاگز نشستن آن بر نجاست نجس نشود
 وقتیکه از نجاست رنگ یا مزه یا بو در آن ظاهر شود
 مسئله اگر سگ در جدول آب جاری نشسته باشد یا مردار
 در آن افتاده باشد یا متصل میزاب نجاست افتاده باشد
 و آب سقف در باران از آن میزاب روان شود پس اگر اکثر
 آب بسگ و نجاست رسیده روان میشود نجس باشد و الا پاک
 باشد مسئله آب قلیل باندک نجاست نجس شود مسئله قلتین که
 پنج مشک آب باشد هر مشک بمقدار صد رطل که یک من
 و پنج سیر این دیار باشد مجموع پنج من و بست و پنج آثار
 نوز اکثر ائمه کثیر است و نوز و ابام اعظم آب کثیر است که
 از حرکت دادن یک طرف طرف دوم متحرک نشود و متاخران
 متحرک است

۲۹
 ۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰

Handwritten text at the top of the page, likely bleed-through from the reverse side or a header note.

قوله ذراع در ...
قوله ذراع در ...
قوله ذراع در ...

انزابه ذراع درده تقدیر کرده اند مسکه در چاه اگر جانوری افتد
و میرد پس اگر آب اسیده شود یا باره پاره شود تمام آب آن چاه کشیده شود و اگر نه پس اگر جانور کلان گشت مثل گربه یا کلان تر از آن نیز تمام آب چاه کشیده شود و همچنین اگر سه جانور متوسط باشند مثل کبوتر و اگر جانور خرد دست مثل موش و عصفور از مردن آن بست دلو کشیده شود تاسی و از مثل کبوتر چیت دلو کشیده شوند تا شصت و سه عصفور حکم یک کبوتر دارد و اگر علم فصل در تسمم اگر مصلی بر آب قادر باشد بسبب دوری آب یک کرده چهار سز ارقم یا بسبب خوف صدوش بیماری یا درنگ فله شفایا زیادت مرض یا خوف دشمن یا درنده یا خوف تشنگی یا میسر نشدن دلو یا رسن و راجا زهت ست که عوض وضو و غسل تیمم کند بر جنس زمین خاک باشد یا ریگ یا چو نریا گچ یا سنگ سرخ یا سیاه یا مرمر شبیه که اگر چه بوی غبار نجات دهد

قوله ذراع در ...
قوله ذراع در ...
قوله ذراع در ...

قوله ذراع در ...
قوله ذراع در ...
قوله ذراع در ...

Vertical handwritten text on the left margin, likely a commentary or additional instructions.

Vertical handwritten text on the right margin, likely a commentary or additional instructions.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a summary or a concluding note.

نخ این مسئله هم مذکور است مسئله اگر یک عضو از اعضا و صورت بدن باشد که آب ساینده بآن مضروب باشد و یا موجب یا دست مرض باشد او را جز است که بآن عضو مسح کرد و اگر اعضای وضو را بشوید و اگر که اعضای وضو را مسح یا مسح باشد و شستن آن مضروب در آن صورت تمیم کند آن اول مسح است که اگر در دست ترا که مضروب است که بزرگ است بر جسم یا بر جامه و اگر باشد بر جسم یا بر جامه که بر آن عضو نهند آن را عالمگیری

مسئله اگر کسی وضو را بشوید و اگر که اعضای وضو را مسح یا مسح باشد و شستن آن مضروب در آن صورت تمیم کند آن اول مسح است که اگر در دست ترا که مضروب است که بزرگ است بر جسم یا بر جامه و اگر باشد بر جسم یا بر جامه که بر آن عضو نهند آن را عالمگیری

مسئله اگر کسی وضو را بشوید و اگر که اعضای وضو را مسح یا مسح باشد و شستن آن مضروب در آن صورت تمیم کند آن اول مسح است که اگر در دست ترا که مضروب است که بزرگ است بر جسم یا بر جامه و اگر باشد بر جسم یا بر جامه که بر آن عضو نهند آن را عالمگیری

مسئله اگر کسی وضو را بشوید و اگر که اعضای وضو را مسح یا مسح باشد و شستن آن مضروب در آن صورت تمیم کند آن اول مسح است که اگر در دست ترا که مضروب است که بزرگ است بر جسم یا بر جامه و اگر باشد بر جسم یا بر جامه که بر آن عضو نهند آن را عالمگیری

مسئله اگر کسی وضو را بشوید و اگر که اعضای وضو را مسح یا مسح باشد و شستن آن مضروب در آن صورت تمیم کند آن اول مسح است که اگر در دست ترا که مضروب است که بزرگ است بر جسم یا بر جامه و اگر باشد بر جسم یا بر جامه که بر آن عضو نهند آن را عالمگیری

پاک باشد مسئله اول نیت تمیم کند و هر دو دست بر زمین زوده یک بار بر تمام روی بمالد و باز بر زمین زوده بر هر دو دست با اینج بمالد این سه چیز در تمیم فرض است اگر مقدار ناخن هم از دست یا روی باقی ماند که دست انجام رسیده باشد تمیم روان باشد پس انگشتری را حرکت باید داد و فلال در انگشتان باید کرد مسئله تمیم پیش از وقت نماز جائز است از یک تمیم چند نماز فرض و نفل خواندن جائز است مسئله اگر بر آب قادر شود تمیم باطل گردد و اگر در عین نماز بر آب قادر شود نماز که به تمیم شروع کرده باطل گردد مسئله اگر بدن مصلی یا پارچه او نجس باشد و بر استعمال آب قادر نباشد او را نماز با نجاست جائز است اگر بر پارچه پاک بقدر استر عورت قادر باشد

کتاب الصلوة

فصل نماز آوردن وقت در حالت اسلام و عقل و بلوغ و پاکی از حیض و نفاس فرض میشود مسئله اگر وقت بقدر تحریمه

مسئله اگر کسی وضو را بشوید و اگر که اعضای وضو را مسح یا مسح باشد و شستن آن مضروب در آن صورت تمیم کند آن اول مسح است که اگر در دست ترا که مضروب است که بزرگ است بر جسم یا بر جامه و اگر باشد بر جسم یا بر جامه که بر آن عضو نهند آن را عالمگیری

و آنگاه یک نیم
 تا کنون تا چهارم نیم
 برسد یعنی تا بیست و نه
 قبل و سه ماه ساون و
 این قول هفت ماه
 معلوم شد بعد به
 جانب تمام یعنی هفت
 و هفت گانه دو دو قدم
 تا کنون در تصویرش این
 دایره با سهل ترین وجهه درین

المان نیاید و الا سایه مقیاس مثل پر تو شمع مفقود
 گوید پس هر اندازه که سایه مقیاس مثل پر تو شمع مفقود
 اگر سایه اصلی داشته باشد و الا
 ابتدا سایه ظاهر وقت پیدا شدن
 سایه هر قدر که بود و انباشتن
 یک مثل باشد ۱۲
 در این معنی به چنانکه صاحب
 بحر الرائق صحبت این قول ازین
 و محیط تقسیم قدمی و شفی و حد
 التریب و شرح معنی و بیان
 و نیزه نقل نمایند پس صاحب

می تواند شد پس یکی از این سایه را
 حسب اختلاف و محیط
 میخورد و این تقسیم مطابق
 سایه اصلی یا این تقسیم است
 مصنف است مطابق تقسیم
 و نیزه نقل نمایند پس صاحب
 در مختار در حال یک مثل گوید
 قال بطحاوی و بنیفاذ و فی
 غر الاذکار و هو الماخوذ و فی
 البرهان هو الاظهر لبيان جبرئیل
 و هو نص فی الباب و فی انقیض
 و علیه عمل الناس المیوم و به
 یعنی و در عالمگیری از شرح
 جمع منقول است تقیبا گفته
 اند اصحاب این است که نماز
 ظهر قبل از رسیدن سایه قدر مثل
 سواکی سایه اصلی و نماز دیگر بعد مثلین و سایه اصلی
 گنبد نماز و نماز بوقت خودش نزد هم که اندازه
 باشد و در جامع بلر موزی آرد وقت مکروه ظهر
 است که بعد از اختلاف رسد ۱۲
 یک نیم ساون است از معنی شعری نیست سایه اصلی
 چیزی در راه ساون یک نیم قدم باشد پس
 پیش از ذکر او راه باشد

واثقی متعلقه صفحه ۲۹

بقیعا نشیبه
 (صفحه ۳۴) قول
 بعد زوال است و مراد از زوال من
 نصف النهار است مجازا که مراد از زوال من
 انتقال آفتاب از خط نصف النهار جانب مغرب کران
 وقت ظهر است پس بعد از آن وقت نصف قدم من
 اول است ۱۲ قول به سواکی سایه اصلی و آن سایه
 وقت ظهر است پس بعد از آن وقت نصف قدم من
 اول است ۱۲ قول به سواکی سایه اصلی و آن سایه
 میشود و در زیادت و نقصان بسبب اختلاف از من و کند
 در بعضی بلاد هر گاه که آفتاب
 در آن ساکن آنجا بود و در بعضی جاهاست
 سایه اصلی که حضرت مصنف علیه السلام
 نیست بلکه کثیره جابطه مذکوره است
 که متضمن این جمله است تا چنانچه
 پس پیش از بیان این کتاب کبره اندام
 و در بعضی نسخ این ماد داخل کتاب کبره
 ۱۲ قول به سواکی سایه اصلی و بیشتر
 است از کس چیزی و بیشتر انسان در معرفت
 زانند وقت خود بقامت خود شمار میکنند و در کس
 گاهی بعد از شش و گاهی بعد از هفت
 ساعات دیگر مساحت گاهی
 موجود نمی باشد

دوس
 بر هر دو دایره گذارد تا اول در
 کشند و آن خط نصف النهار است
 یعنی هر گاه سایه مقیاس درین خط
 شود و هر قدر سایه که برین خط
 شود و هر قدر سایه که برین خط

و چنانکه یک شب
 بقدر دو فاعله انباشت و یک قدم
 منقسم حصه قامت معتدل انسان می باشد
 اکثر شبها هنگام دریاقت قدر اظلال گاهی بسوی
 و دایره گاهی بسوی هفت تقسیم می نمایند اگر چه غیر
 شب و قامت آدم باشد و لهذا اول داخل اصابع
 است از قدم سایه مقیاس که وقت رسیدن
 آفتاب بر خط نصف النهار بود و آن ما قدر زوال
 مساوی یک دایره کشیده بر زمین باشد که بر زمین
 هر که از ربع قطر دایره نباشد راست و مستقیم
 نصب کنند و امتحان استقامت آنند بعد میان
 سه خوب و محیط دایره از سه جانب بر او بود و آن
 مقیاس دردن دایره داخل شود بود و آن
 سازند و بعد دو طرف چون سایه بیرون دایره رود
 به عرض خط نیز علامت نمایند و قوس یک میان هر دو
 علامت است از تقییم سازند پس
 خطی تقییم از مصنف

دایره سایه اصلی
 قول
 یک نیم ساون است از معنی شعری نیست سایه اصلی
 چیزی در راه ساون یک نیم قدم باشد پس
 پیش از ذکر او راه باشد

جدول متعلق صفحہ ۲۹

جدول باقدار سایہ اصلی باختلاف شہور در اذو گمانہ بجلائی وانگریزی و ہندی در بلاد مشہور ہندوستان بحساب اقدام ودقائق باطول وعرض بلاد
 و تعیین ہر بلکہ از اقالیم سبدر سایہ اصلی عبارتست از سایہ ہر چیز ہنگام رسیدن مرکز استقباب بر خط نصف النہار کہ وقت ظہر ہر ہنگام زوال و تجاوز
 اذانت و مراد از قدم در اینجا ہنتم حصہ چیری و مراد از دقیقہ در اینجا شصتم حصہ قدم است و برای تسہیل حساب کسوتوانی و ثلث و غیر ہمارا حدیجا حذف
 کردہ شد باید دانست کہ این حساب استخراجست از جدول ظلال اقدام بازای وجہات ارتفاع از یک تانود کہ ہدیچہا آردہ اند بطریق استخراج
 اظلال با اقدام است کہ وجہات عرض بلد مطلوب لظلال در ہفت و نیم ضرب نمایند و حاصل ضرب با بر شصت تقسیم نمایند پس خارج قیمت ظل اقدام باشد

نوع اقالیم	محل	طول اقالیم	عرض اقالیم	عرض بلاد	طول بلاد	اقدام ودقائق										
						۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷				
اول	۲۵	۵۵	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
دوم	۳۴	۶۱	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
سوم	۴۵	۷۱	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
چهارم	۵۰	۷۸	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
پنجم	۶۱	۸۲	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
ششم	۷۱	۸۵	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
ہفتم	۸۲	۸۷	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
ہشتم	۹۲	۸۸	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
نہم	۱۰۱	۸۹	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
دہم	۱۱۰	۸۹	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰

نقشه جدول اقدار سایه اصلی

بلاد	قدم دقیقه	قدم دقیقه	قدم دقیقه	قدم دقیقه	قدم دقیقه	قدم دقیقه	قدم دقیقه	قدم دقیقه	قدم دقیقه	عرض	طول	اقالیم
										درجه دقیقه	درجه دقیقه	
جویندر	۲۸	۵۱	۲۲	۲۱	۳۳	۵۱	۲۸	۲۴	۲۴	۲۰	۴۶	۴۰
گوالیاد	۳۰	۵۳	۲۴	۲۲	۳۴	۵۲	۳۰	۲۹	۲۹	۲۹	۴۶	۴۰
کهنو	۳۰	۵۱	۲۴	۲۲	۳۴	۵۲	۳۰	۲۹	۲۹	۲۹	۴۶	۴۰
اکبر آباد	۳۲	۵۵	۲۸	۲۴	۳۸	۵۵	۳۲	۲۹	۲۹	۳۱	۴۶	۴۰
فیض آباد	۳۲	۵۶	۲۹	۲۶	۳۹	۵۶	۳۲	۳۳	۳۳	۳۳	۴۶	۴۰
برایج و دھاک	۳۲	۵۶	۲۹	۲۶	۳۹	۵۶	۳۲	۳۳	۳۳	۳۳	۴۶	۴۰
بدایون	۳۸	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳
سبیل	۳۸	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳
شاهجهان آباد	۳۹	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
پانی پت	۵۲	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
بانسی	۵۵	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
بردوار	۵۷	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳
سرسند	۵۸	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵
لاهور	۶۲	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶
کشیر	۶۳	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵
کابل	۶۹	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷
تبت	۷۵	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸

بر هر دو قول وقت عصر است تا که آفتاب ردوب بے شعاع نشود
 بعد از آن وقت عصر مکره است تا غروب آفتاب در آن وقت
 عصر همان روز باکرامت بحر می جائز است و دیگر نماز فرض و
 نفل جائز نیست و بعد غروب آفتاب وقت مغرب
 است تا غروب شفق سرخ نزد اکثر علماء و نزد امام اعظم
 بر قوی تا شفق سفید وقت مغرب باقی ماند لیکن بعد
 از آنکه شفق سفید
 از آنکه شفق سفید
 و بعد گذشتن وقت مغرب بر هر دو قول وقت عشاء است
 تا نصف شب نزد جمهور و نزد امام اعظم تا صبح
 باکرامت تحریمی و وقت وتر بعد اذان عشاء تا طلوع
 صبح و تا خورشید ظهر در گراما و تا خیر عشاء تا ثلث شب و در
 روشنی روز خواندن صبح بحدیکه بقرارت مسنون نماز ادا
 کند و اگر فساد ظاهر شود باز بقرارت مسنون ادا کند
 در طهارت با دو نماز ۱۲ با عاده طهارت ۱۳

در وقت عصر
 است بر وقت عصر
 بعضی مآد و بعضی مآد
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او

باید در وقت عصر
 بعضی مآد و بعضی مآد
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او

نفل از آنجا که در وقت عصر
 بعضی مآد و بعضی مآد
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او

۳۳

باید در وقت عصر
 بعضی مآد و بعضی مآد
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او

نفل از آنجا که در وقت عصر
 بعضی مآد و بعضی مآد
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او

در وقت عصر
 بعضی مآد و بعضی مآد
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او

باید در وقت عصر
 بعضی مآد و بعضی مآد
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او
 از وقت عصر
 من قاضی خان والدرت را دعا کند که بر او

ممنوعه و جماعت درین حکم برابر است ۱۲ قوله در گراما و خیرین حکم گراما و درین حکم گراما ۱۲ در وقت عصر
 قوله در گراما و خیرین حکم گراما و درین حکم گراما ۱۲ در وقت عصر
 قوله در گراما و خیرین حکم گراما و درین حکم گراما ۱۲ در وقت عصر

در وقت نماز و موضع سجده
 با اتفاق علی الاصح و موضع سجده
 است و هر چه از این ظاهر است
 کفای الدلتا کفایتها را بوالکلیت
 در وقت نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است محل هر دو است
 کفایت محل هر دو است
 زانو و دو عین هم در سجده
 و زانو و دو عین سبب اطلاق منقح
 و زانو و دو عین سبب اطلاق منقح
 و زانو و دو عین سبب اطلاق منقح
 و زانو و دو عین سبب اطلاق منقح

در وقت نماز و موضع سجده
 با اتفاق علی الاصح و موضع سجده
 است و هر چه از این ظاهر است
 کفای الدلتا کفایتها را بوالکلیت
 در وقت نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم

۳۶

در وقت نماز و موضع سجده
 با اتفاق علی الاصح و موضع سجده
 است و هر چه از این ظاهر است
 کفای الدلتا کفایتها را بوالکلیت
 در وقت نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم

در وقت نماز و موضع سجده
 با اتفاق علی الاصح و موضع سجده
 است و هر چه از این ظاهر است
 کفای الدلتا کفایتها را بوالکلیت
 در وقت نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم

مستحب است در دیگر نمازها نیز در فقیر تعجیل اولست مگر برای
 انتظار جماعت و در وقت طلوع آفتاب و میانه روز و وقت
 غروب سوای عصر آن روز دیگر هیچ نماز جاری نیست و نه سجده تلاوت
 و نه نماز جنازه و در وقت فجر سوای سنت فجر و بعد عصر پیش از
 زردی آفتاب و پیش از مغرب نفل مکروه است و قضا بار است
فصل اذان و اقامت برای ادا و قضا مسنونست و صفت
آن معروف است و مسافر از ترک اذان مکروه است و هر که در خانه نماز
گزارد اذان مصر او را کافیت فصل در شرط نماز شرط نماز
طهارت بدن مصلی است از نجاست حقیقی و مکی چنانچه بالا اگر شست
و طهارت پارچه و طهارت مکان و استقبال قبله و ستر عورت
مرد و از زانف تا زانو و همچنین کنیز را با زیادت سکم و نیت زن
حره را تمام بدن مگر رو و سر و کف دست و هر دو قدم مسئله
هر عضو از اعضائے عورت مرد یا زن اگر چهارم حصه آن

در وقت نماز و موضع سجده
 با اتفاق علی الاصح و موضع سجده
 است و هر چه از این ظاهر است
 کفای الدلتا کفایتها را بوالکلیت
 در وقت نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم

در وقت نماز و موضع سجده
 با اتفاق علی الاصح و موضع سجده
 است و هر چه از این ظاهر است
 کفای الدلتا کفایتها را بوالکلیت
 در وقت نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم
 فساد نماز است بسبب عدم

کند از آنکه اولی است از استاده و بعد از آنکه اولی است از استاده و بعد از آنکه اولی است از استاده...

بر هینه شود نماز فاسد گردد و مومنای سرزن که فرومشته باشند
عضویت علقده اگر چهارم حصه آن بر هینه شود نماز فاسد گردد
مسئله در نوازل گفته که آواز زن هم عورت است این بهام گفت
که برین تقدیر اگر زن قرائت بجهت خواندن نمازش فاسد شود
مسئله هر که ایادیه برای ستر عورت نباشد نماز او بر هینه جائز است
مسئله اگر جانب قبله معلوم نشود تحری کرده موافق تحکر نماز
گزارد و بدون تحری نمازش جائز نیست مسئله هر که بسبب
خوف دشمن یا عدم قدرت بسبب مرض رو بقبله نتواند آورد
هر سو که ممکن باشد نماز گزارد مسئله نماز نفل در صبح اگر چهار پایه
هر سو که چهار پایه رو و جائز است مسئله نیت شرط نماز است
مطلق نیت برای نفل و سنت و تراویح جائز است برای فرض و
و تعیین نیت متصل تحریمه و دانستن آنکه نماز ظهر میخوانم یا عصر شرط
است و نیت اقتدار مقتدی لازم است و نیت عدد رکعات شرط نیست

فصل فی نیت
نیت ایستاده برای تراویح نیت تراویح است
نیت ایستاده برای تراویح نیت تراویح است
نیت ایستاده برای تراویح نیت تراویح است

۳۵

نیت ایستاده برای تراویح نیت تراویح است
نیت ایستاده برای تراویح نیت تراویح است
نیت ایستاده برای تراویح نیت تراویح است

نیت ایستاده برای تراویح نیت تراویح است
نیت ایستاده برای تراویح نیت تراویح است
نیت ایستاده برای تراویح نیت تراویح است

نشست بااینها
گذاری گذار
و غیره و صد قیام
سه رکت که در وقت
دازدن تا بزوالش
زیر و فضیلت و
و برینست و آنجا
قیام با بقای بقا
قوت است الا که
با طبق علییه است
انگیز میکند چنانچه
ترتیب آن گذار
و قول زبور
ای است ایستاده
شدن بعد کرد

آن چیم باز گذارگان
دور است بعد در رکعات دو
مضات بسوی دو رکعت نیست
تا در وقت شود که عدد در رکعات دو
رکعت نم در وقت حال آنکه در وقت
عدد رکعات هم در وقت چنانکه
مصرف رحمة الهی در حق این تصرف است
فرموده بلکه نظایرت باقی خود
اوقات است و فقط در رکعت
بجز عطف است معطوف بر
تحریم چنانکه در نیمه دست خطی
تصرف مضات است چنانکه تحریم
از فرض نماز است چنانکه در رکعت
و قعدة اخیره در فجر و ظان در رکعت
از فرض نماز است از آنکه رکعت

صلوات شریفی بیان
معتبر است در
قول یکبار است
و در اندر وقت گذار
الدر الخار و مترجم در
بانت کامتیا کلین
ست بیک کلمه
قبل بداهت آن و
بیک حرف تری
صادق بودن کلمات بر
قولت اما نشود
عالمی که

بجهد فرض سولے قعدة
انچه و شمال دار و در بیان
نوافض بقطة عدد رکعت و چهار
رکعت التفکر و قعدة اخیره
در سجده عجمه ذکر کرده و فرض
شود رکعت را در بعد تفصیل
نوده است
صحیح است که خروج بفعیل مصلی
با اتفاق فرض نیست و قول
محققین این است که نه
الیجی و یعنی شرح اکتی
و تبیین و الدر المنار و العالمیه
قوله قیام هر چه بیک یا باشد اما بعد
کمره بود و بعد از آن است
صادق است که از آنی و جعل قیام بعد از رکعت
ر مصلی اولاً و اخیراً اجابت قیام تمام کند بعد رکوع کند
عالمی که نام را در رکوع یافت و مقتدی لفظ اشهد را در
نات گذارانی خلاصه و این مسلک را خوب و پاینده است
رکوع انسان از این قفطت و از بعد از قیام در وقت
فرض و در وقت چنانچه بان باشد مثل نماز و سنت
بر قول صحیح و در وقت قیام سجود بر وقت
باشد و در وقت قیام سجود بر وقت
است

نقل از اندر بیان است
کاتب بر ای علت است یعنی
آن چیم باز گذارگان
دور است بعد در رکعات دو
مضات بسوی دو رکعت نیست
تا در وقت شود که عدد در رکعات دو
رکعت نم در وقت حال آنکه در وقت
عدد رکعات هم در وقت چنانکه
مصرف رحمة الهی در حق این تصرف است
فرموده بلکه نظایرت باقی خود
اوقات است و فقط در رکعت
بجز عطف است معطوف بر
تحریم چنانکه در نیمه دست خطی
تصرف مضات است چنانکه تحریم
از فرض نماز است چنانکه در رکعت
و قعدة اخیره در فجر و ظان در رکعت
از فرض نماز است از آنکه رکعت

فصل در ارکان نماز از فرض نماز که داخل نمازند یکی
تحریمیه است که شرط است برای تحریمیه چندی در سایر ارکان شرط است
از طهارت و ستر عورت و استقبال قبله و وقت نماز و نیت و
دو رکعت و قعدة اخیره در فجر و چهار رکعت و قعدة اخیره و ظهر و
عصر و عشاء سه رکعت و قعدة اخیره در مغرب و دو رکعت
و قعدة اخیره و نفل و خروج از نماز بفعیل مصلی هم فرض است
نزد امام اعظم و فرض در هر رکعت قیام و رکوع و سجود است
با اتفاق علماء و قرأت نزد شافعی و احمد در هر رکعت از رکعات
فرض و نفل فرض است نزد امام اعظم قرأت در دو رکعت از
رکعات فرض خمس فرض است و در هر سه رکعت و در هر رکعت
نفل و قومه و جلسه و قرار گرفتن در ارکان فرض است نزد ابی یوسف
و نزد اکثر علماء فرض نیست فرض در قرأت نزد امام اعظم یک است
است و نزد ابی یوسف و محمدسه آیه خمر و برابر سوده کونیا یک است

بجهد فرض سولے قعدة
انچه و شمال دار و در بیان
نوافض بقطة عدد رکعت و چهار
رکعت التفکر و قعدة اخیره
در سجده عجمه ذکر کرده و فرض
شود رکعت را در بعد تفصیل
نوده است
صحیح است که خروج بفعیل مصلی
با اتفاق فرض نیست و قول
محققین این است که نه
الیجی و یعنی شرح اکتی
و تبیین و الدر المنار و العالمیه
قوله قیام هر چه بیک یا باشد اما بعد
کمره بود و بعد از آن است
صادق است که از آنی و جعل قیام بعد از رکعت
ر مصلی اولاً و اخیراً اجابت قیام تمام کند بعد رکوع کند
عالمی که نام را در رکوع یافت و مقتدی لفظ اشهد را در
نات گذارانی خلاصه و این مسلک را خوب و پاینده است
رکوع انسان از این قفطت و از بعد از قیام در وقت
فرض و در وقت چنانچه بان باشد مثل نماز و سنت
بر قول صحیح و در وقت قیام سجود بر وقت
باشد و در وقت قیام سجود بر وقت
است

الحق قول
انقلاب یک آن جائز است
و نیز صحت این است
پیشانی تنها فرض است
و فتوی بر قبول ایستادن
است بلکه جوع امام بقول همین است
ما بابت فی الدر المختار ۱۲
قوله و ترتیب در ارکان نماز
فرض است یعنی هر چه رکعت یا در نماز
نماز در یک رکعت یا در ترتیب

در نماز بقدر سه آیه و نزد شافعی و احمد فاتحه خواندن فرض است و بسبب لغت
یک آیه است از فاتحه نزد آنها و در سجود نهادن پیشانی و بینی
فرض است عند الضرورة الكفایه یکی از ان جائز است نزد شافعی
و احمد در سجود نهادن پیشانی و بینی و هر دو کف دست هر دو
نانو و انگشتان هر دو پا فرض است و ترتیب در ارکان نماز فرض
ست مگر در سجود دوم پس اگر در رکعتی یک سجده کرد و سجده دوم
فراموش کرد نماز فاسد نشود و در رکعت دوم سجده قضا کند و سجده سهو
لازم گردد این به امام از کافی حاکم آورده که اگر شخصی نماز شروع کرد و قرأت
در رکوع بجا آورد و سجود نکرد پس قیام و قرأت کرد و سجده کرد
رکوع نکرد این همه یک رکعت شد و همچنین اگر اول رکوع کرد
پس تر قیام و قرأت و رکوع و سجود کرد تا هم یک رکعت شد و همچنین
اگر اول دو سجده کرد پس تر قیام و قرأت و رکوع کرد و سجده نکرد پس تر
قیام و قرأت و سجده کرد رکوع نکرد این همه یک رکعت شد
این قیام و قرأت هم معتبر نباشد

دران فرض است
قیام در رکوع و سجود
آخر دو سجده
در یک رکعت مثل سجده
دوم یا در نماز مثل عدد
رکعات پس ترتیب
دران واجب است
فی الدر المختار پس اگر در
یک رکعت اولی یک
سجده نمود و در رکعت
دیگر سه سجده نماز
باطل نشود و سجده

۳۶

و اگر رکوع پیش از آن
قیام یا سجده پیش از آن
اندر رکوع کند جائز است
و اگر سه رکعتی باشد
قوله اگر شخصی نماز
شروع کرد یعنی چون
ترتیب در ارکان نماز
مکیده رکعت فرض
ست لکن در این مورد
چهار گانه ترتیب ملحوظ
نخواهد بود پس اگر کسی
که مطابق ترتیب
ست معتبر

اصل شده
رکعت اول
باشد یا یک
نداشته آنست
الذی هو
باشد
مستقیم
فالف
باشد و چه

در وقت نماز میاید که مثل هر وقت نماز است و در وقت نماز است و در وقت نماز است
 در وقت نماز میاید که مثل هر وقت نماز است و در وقت نماز است و در وقت نماز است
 در وقت نماز میاید که مثل هر وقت نماز است و در وقت نماز است و در وقت نماز است
 در وقت نماز میاید که مثل هر وقت نماز است و در وقت نماز است و در وقت نماز است

و همچنین اگر رکوع کرد در اولی و سجده نکرد و رکوع کرد در ثانیه و سجده
 نکرد و سجده کرد در ثالثه و رکوع نکرد و این همه یک رکعت شد و قعدۀ
 اولی و خواندن تشهد و بان و هم خواندن تشهد در قعدۀ اخیره
 فرض است نزد احمد نه نزد غیر او مگر آنکه نزد امام اعظم واجبست و
 در وقت خواندن در قعدۀ اخیره بعد تشهد فرض است نزد شافعی و احمد
 و سلام گفتن هم فرض است رکن است نزد امام ثلاثه نه نزد امام اعظم
 که نزد او واجبست و تکبیرات خفص و رفع و عدد رکوع سبحان بقی العظیم
 یکبار گفتن و در سجود سبحان بقی الاغلی یکبار گفتن و وقت تومر
 سبحان الله ملک حمده گفتن و بین السجدتین رَبِّ اغْفِرْ لِي گفتن
 نزد احمد فرض است نه نزد غیر او لیکن اگر سهوا ترک کند نزد احمد
 نماز باطل نشود و قرارت بر مقتدی فرض است نزد شافعی و غیر او
 فرض نیست بلکه نزد امام اعظم مقتدی را قرارت حرام است
 فصل در واجبات نماز و واجبات نماز نزد امام اعظم

در وقت نماز میاید که مثل هر وقت نماز است و در وقت نماز است و در وقت نماز است
 در وقت نماز میاید که مثل هر وقت نماز است و در وقت نماز است و در وقت نماز است
 در وقت نماز میاید که مثل هر وقت نماز است و در وقت نماز است و در وقت نماز است
 در وقت نماز میاید که مثل هر وقت نماز است و در وقت نماز است و در وقت نماز است

۳۸

در وقت نماز میاید که مثل هر وقت نماز است و در وقت نماز است و در وقت نماز است
 در وقت نماز میاید که مثل هر وقت نماز است و در وقت نماز است و در وقت نماز است
 در وقت نماز میاید که مثل هر وقت نماز است و در وقت نماز است و در وقت نماز است
 در وقت نماز میاید که مثل هر وقت نماز است و در وقت نماز است و در وقت نماز است

فاسمه حواله و انصبوا
 فاسمه حواله و انصبوا
 فاسمه حواله و انصبوا
 فاسمه حواله و انصبوا

و اگر یک کعبه
 نیز با ما سر بایست
 ترک کند اما اگر کعبه
 قول ترک کند
 و آنچه سید بلای قضای
 سنت میکنند بدین طور
 رسنت شروع کرده
 میکنند با شروع کرده
 باز شروع در فرض میکنند
 این همه در دست
 مطاوی مسئله
 جماعت و فرض بیگانه
 سنت موکده است
 مگر در جمع و عید شرط
 است در فرض بیگانه

خود امام جمعه سهو کرده است
 بقا بعت امام جمعه کند و اگر بید
 کند در بگردد اگر بیدم دو سجده سهو
 مسئله اگر وقت گنایش سجده
 سهو نداشت باشد چنانکه از کتاب
 قضایا یافته و یا کلام کرده بعد سلام
 اول سجده سهو ساقط شد و کذا فی
 الباعث علی سجده سهو در فرض
 آن مع تقدیر آن سهو لازم خود
 مابقی در الصلوة است

خود امام جمعه سهو کرده است
 بقا بعت امام جمعه کند و اگر بید
 کند در بگردد اگر بیدم دو سجده سهو
 مسئله اگر وقت گنایش سجده
 سهو نداشت باشد چنانکه از کتاب
 قضایا یافته و یا کلام کرده بعد سلام
 اول سجده سهو ساقط شد و کذا فی
 الباعث علی سجده سهو در فرض
 آن مع تقدیر آن سهو لازم خود
 مابقی در الصلوة است

فرض نماز باطل شود و از ترک واجب سهو سجده سهو واجب شمع و پس
 اگر سجده سهو کرد نماز درست شد و اگر سجده سهو نکرد یا واجب عمدا
 ترک کرد واجبست که نماز را اعاده کند و اگر آنکه در فرض واجب فرق
 نمیکند مگر آنکه سجده سهو از ترک بعضی واجبات و بعضی سنن گویند
 مسئله سجده سهو آنست که بعد سلام دو سجده کند و تشهد و درود دعا
 خواند و سلام دهد و اگر پیش از سلام سجده سهو کند عم روا باشد و اگر
 در یک نماز چند واجب سهو ترک کند یکبار سجده سهو کند و بس و مسنون
 سجده سهو کند بتابع امام و اگر در نماز علیحده خود سهو کرد باز سجده
 سهو کند مسئله جماعت در نمازهای پنجگانه فرض است نزد احمد لیکن
 نماز مفرد عم صحیح است نزد شافعی جماعت فرض کفایه است نزد
 ابی حنیفه و مالک جماعت سنت موکده است قریب واجب در
 احتمال فوت جماعت سنت فخر که موکدترین سنتهاست ترک کند
 و اگر مردم شهری ترک جماعت را عادت کنند با آنها قتال باید کرد

کفایه در فرض بیگانه
 مسئله در فرض بیگانه
 در فرض بیگانه و در فرض
 است و تداومی فرض کرده
 کذا فی الدر المنثور
 بطحاوی
 الدر المنثور
 کتاب و سنن
 می نهد و اولی
 جمعین

کفایت طولی یا کفایت
 تفسیر و در فرض بیگانه
 قلیل باشد یا کثیر
 است کذا فی الدر المنثور
 جماعت سنت موکده است این قول
 در متن و خلاصه و محیط و شری مکتوب است
 در شایعی از نزد عابدین است
 است و مفید میگوید اطلاق سنت
 بلان از آن جهت است که تواتر است
 ثابت است در بیان میگوید واجب
 است بر و آن از ادیان تا در نماز
 جماعت بدون قصد و اگر در مسجد
 نماز جماعت فوت شود در طلبش در
 مسجد و غیره فرض نیست اما
 و جماعت واجب است که در حقیقت
 و یک دست است یا از خلاف بریده و یا بریده و معلوم
 و بر عاجز و ناچار اگر چه حاکم داشته باشد و نیز
 مانع است از وجوب تا کسی که سخت و با دست و در شب تار و
 یا زنت بول و نیز از خوف ضایع شدن یا از خوف
 گرفتن فرض خواهد یا ظاهر و یا پاد واری یا پاد واری
 طعام جماعت که است و استغنی و اشتیاقی آن و الا انما سفر
 جماعت کفایه کذا فی الدر المنثور و احتمال فوت
 جماعت بکلیه

کفایت طولی یا کفایت
 تفسیر و در فرض بیگانه
 قلیل باشد یا کثیر
 است کذا فی الدر المنثور
 جماعت سنت موکده است این قول
 در متن و خلاصه و محیط و شری مکتوب است
 در شایعی از نزد عابدین است
 است و مفید میگوید اطلاق سنت
 بلان از آن جهت است که تواتر است
 ثابت است در بیان میگوید واجب
 است بر و آن از ادیان تا در نماز
 جماعت بدون قصد و اگر در مسجد
 نماز جماعت فوت شود در طلبش در
 مسجد و غیره فرض نیست اما
 و جماعت واجب است که در حقیقت
 و یک دست است یا از خلاف بریده و یا بریده و معلوم
 و بر عاجز و ناچار اگر چه حاکم داشته باشد و نیز
 مانع است از وجوب تا کسی که سخت و با دست و در شب تار و
 یا زنت بول و نیز از خوف ضایع شدن یا از خوف
 گرفتن فرض خواهد یا ظاهر و یا پاد واری یا پاد واری
 طعام جماعت که است و استغنی و اشتیاقی آن و الا انما سفر
 جماعت کفایه کذا فی الدر المنثور و احتمال فوت
 جماعت بکلیه

بسم الله الرحمن الرحيم

مکتوبه است و اگر چه
استلوه شود پیش از وقت
قول ابو یوسف است قبول این
قول ابو یوسف است قبول این
قول ابو یوسف است قبول این
قول ابو یوسف است قبول این

بالتفاتی سوا و اعلمهم
بالسنه فان كانوا في
السنه فان كانوا في السنه
فان كانوا في السنه فان كانوا في السنه

بالتفاتی سوا و اعلمهم
بالسنه فان كانوا في السنه
فان كانوا في السنه فان كانوا في السنه

بالتفاتی سوا و اعلمهم
بالسنه فان كانوا في السنه
فان كانوا في السنه فان كانوا في السنه

بالتفاتی سوا و اعلمهم
بالسنه فان كانوا في السنه
فان كانوا في السنه فان كانوا في السنه

بالتفاتی سوا و اعلمهم
بالسنه فان كانوا في السنه
فان كانوا في السنه فان كانوا في السنه

بالتفاتی سوا و اعلمهم
بالسنه فان كانوا في السنه
فان كانوا في السنه فان كانوا في السنه

بالتفاتی سوا و اعلمهم
بالسنه فان كانوا في السنه
فان كانوا في السنه فان كانوا في السنه

مسئله جماعت زنان تنها نزد ابی حنیفه مکروه است و نزد دیگر امام
جائز است مسئله اولی برای امامت قائم است که از احکام نماز واقف
باشد پسر عالم تر که قرآن مایه بجزیه الصلوة خواند و نزد اکثر علما عکس آن و
امامت قاسق جائز است با کرامت و اقتدای مرد قاری بالغ
بکودک وزن و امی و اقتدای مفترض بمنقل جائز نیست و
اگر امی قاری و امی را امامت کند نماز هر سه باطل شود و نماز
پس محدث جائز نیست و از افساد امام نماز مقتدی فاسد شود و
نماز قائم خلف قاعد و نماز متوضی خلف متسیم جائز است و
نماز رکوع و سجود کننده خلف اشارت کننده جائز نیست
مسئله اگر یک مقتدی باشد برابر امام بر وقت راست بایستد
و دو مقتدی و زیاده خلف امام بایستد و تنها خلف صف اگر کسی نماز
گزارد نمازش مکروه باشد و نزد احمد نمازش جائز نباشد اگر مقتدی
از امام مقدم شود نمازش باطل شود و این ماجه از انس روایت کرده که

بالتفاتی سوا و اعلمهم
بالسنه فان كانوا في السنه
فان كانوا في السنه فان كانوا في السنه

بالتفاتی سوا و اعلمهم
بالسنه فان كانوا في السنه
فان كانوا في السنه فان كانوا في السنه

بالتفاتی سوا و اعلمهم
بالسنه فان كانوا في السنه
فان كانوا في السنه فان كانوا في السنه

بالتفاتی سوا و اعلمهم
بالسنه فان كانوا في السنه
فان كانوا في السنه فان كانوا في السنه

بالتفاتی سوا و اعلمهم
بالسنه فان كانوا في السنه
فان كانوا في السنه فان كانوا في السنه

الحق

سورة اقرأ اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت

بخوانند پس تمام و مقتدی و منفرد آئین است گویند پس تمام و منفرد
سوره ضمیمه کنند و سنت است که در حالت اقامت و اطمینان در فجر و
ظهر طوال مفصل خوانند از سوره بقرات تا سوره بروج و در عصر و عشا
اوسط مفصل از بروج تا طم یکین و در مغرب قصار از طم یکین تا آخر
قرآن لیکن این چنین لازم گرفتن مسنون نیست گاهی پیغمبر
صلی الله علیه وسلم در فجر معوذتین خوانند و گاهی در مغرب سوره
طور و سوره نجم و والمرسلات خوانده و اگر مقتدیان فارع و
راعنب در طول قیام باشند و اباشد که قرات طویل خوانند ابو بکر
صدیق در نماز فجر و یک رکعت سوره بقر خوانده و پیغمبر صلی الله علیه
وسلم در دو رکعت مغرب سوره اعراف خوانده و عثمان در نماز فجر
اکثر سوره یوسف میخواند لیکن رعایت حال مقتدیان ضرورت معاذ
ابن جبل در نماز عشا سوره بقر خواند یک مقتدی پیغمبر علیه السلام تسکات
کرد پیغمبر علیه السلام فرمود ای معاذ مگر تو در وقت و بلا

خاندان شریح المغنیة و در کمال
سختی تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت

۲۶

در حدیث است بخوانند
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت

بلا تعلق کرده است
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت
تکلیف تکلیف اول وقت

پس استلای تکریم منگام هم از بدین
 باشد و انتهای آن برستی بودین
 در کوع کنای العالمی که در
 من الخط و مسنون است که در
 بدلاختاره در سجده عم الصاق
 کند کنای الطلای من ابی السواد
 و کشادن انگشتان بی اختیار از
 کوع و منظم کردن آنها غیر از سجده
 نیاید و در ماوی آن مجال خود
 کند کنای شود کنای ابدیه که در
 انگشتان ندارد و اعتماد و تقصیر
 منظم کند و در زانو از دست
 هر دو زانو و باز و ران و پش و زانو
 و کنای انرا بهیچ ایضا

قوله معصیت می اندازی مثل سج اسم و او شمس و مانند آن میخوان
 غرض که رعایت حال مقتدیان اہم است و در نماز صبح روز جمعہ
 پیغمبر علیہ السلام سورہ الم سجدہ و سورہ دہر خواندہ و مقتدی ساکت
 باشد و متوجہ بقرار است امام و در نوافل بر آیت ترغیب و ترہیب
 دعا و استغفار و تعوذ از دوزخ و درخواست بہشت مسنون
 است چون از قرارت فارغ شود تکبیر گویان بر کوع روؤ و
 وقت رفتن بر کوع و سر برداشتن از آن رفع یدین از امام اعظم
 سنت نیست لیکن اکثر فقہا و محدثین اثبات آن میکنند و در کوع
 سر و زانو را بر دودست محکم بگیرد و انگشتان را کشادہ دارد و پشت
 را با سرن برابر کند و سر قدر کہ در قیام درنگ کرده باشد مناسب آن
 در کوع درنگ کند و **سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ** میگفتہ باشد و رعایت
 و ترکند و ادنی مسنون **سه بار است** و مقتدی بعد امام بر کوع و سجود
 رود و تقدم مقتدی از امام در ارکان حرام است پسر امام سر بردارد

قوله معصیت می اندازی مثل سج اسم و او شمس و مانند آن میخوان
 غرض که رعایت حال مقتدیان اہم است و در نماز صبح روز جمعہ
 پیغمبر علیہ السلام سورہ الم سجدہ و سورہ دہر خواندہ و مقتدی ساکت
 باشد و متوجہ بقرار است امام و در نوافل بر آیت ترغیب و ترہیب
 دعا و استغفار و تعوذ از دوزخ و درخواست بہشت مسنون
 است چون از قرارت فارغ شود تکبیر گویان بر کوع روؤ و
 وقت رفتن بر کوع و سر برداشتن از آن رفع یدین از امام اعظم
 سنت نیست لیکن اکثر فقہا و محدثین اثبات آن میکنند و در کوع
 سر و زانو را بر دودست محکم بگیرد و انگشتان را کشادہ دارد و پشت
 را با سرن برابر کند و سر قدر کہ در قیام درنگ کرده باشد مناسب آن
 در کوع درنگ کند و **سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ** میگفتہ باشد و رعایت
 و ترکند و ادنی مسنون **سه بار است** و مقتدی بعد امام بر کوع و سجود
 رود و تقدم مقتدی از امام در ارکان حرام است پسر امام سر بردارد

۴۶

قوله معصیت می اندازی مثل سج اسم و او شمس و مانند آن میخوان
 غرض که رعایت حال مقتدیان اہم است و در نماز صبح روز جمعہ
 پیغمبر علیہ السلام سورہ الم سجدہ و سورہ دہر خواندہ و مقتدی ساکت
 باشد و متوجہ بقرار است امام و در نوافل بر آیت ترغیب و ترہیب
 دعا و استغفار و تعوذ از دوزخ و درخواست بہشت مسنون
 است چون از قرارت فارغ شود تکبیر گویان بر کوع روؤ و
 وقت رفتن بر کوع و سر برداشتن از آن رفع یدین از امام اعظم
 سنت نیست لیکن اکثر فقہا و محدثین اثبات آن میکنند و در کوع
 سر و زانو را بر دودست محکم بگیرد و انگشتان را کشادہ دارد و پشت
 را با سرن برابر کند و سر قدر کہ در قیام درنگ کرده باشد مناسب آن
 در کوع درنگ کند و **سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ** میگفتہ باشد و رعایت
 و ترکند و ادنی مسنون **سه بار است** و مقتدی بعد امام بر کوع و سجود
 رود و تقدم مقتدی از امام در ارکان حرام است پسر امام سر بردارد

امام نماید تا ضیاع آن مقتدی تا بعد
 سر بردارد و باز سر بردارد
 کوع دو سجده لازم خواهد
 آمد ۱۲ خلاصہ

در کوع با سجده امام سر بردارد
 مقتدی تا ضیاع آن مقتدی تا بعد
 سر بردارد و باز سر بردارد
 کوع دو سجده لازم خواهد
 آمد ۱۲ خلاصہ

استاده شود با عکس حال
 استاده شود با عکس حال
 استاده شود با عکس حال
 استاده شود با عکس حال

استاده شود رکعت ثانیه مثل اولی خواند بدون ثنا و تعوذ و
 چون رکعت دوم تمام کند پای چپ را بگستراند و بران بنشیند و
 پای راست را ایستاده دارد و انگشتان هر دو پای را متوجه بقبله
 دارد و هر دو دست را بر هر دوران در دو و انگشت خنصر و بند
 دست راست عقد کند و وسطی و ابهام را حلقه کند و انگشت شهادت
 را کشاده دارد و تشهد بخواند و وقت شهادت اشارت کند این
 اشارت از ائمه اربعه مروی است لیکن مشهور مذنب امام اعظم رح
 است که اشارت نکند و انگشتان هر دو دست متوجه قبله
 دارد و در قعدۀ اولی بر تشهد زیاده نکند بعد از ان تکبیر گویان بسوی
 رکعت سوم بر خیزد و رفع یدین درین وقت نزد اکثر علمای
 سنت است نه نزد ابی حنیفه و شافعی و در رکعت ثالث و
 رابع فقط سوره فاتحه با جمله استم بخواند چون از رکعات فارغ
 شود قعدۀ اخیره کند مثل اولی و بعد تشهد در ان درود بخواند

بهری باشد در میان فاتیحه و سوره مسنون
 گفتن سنت است در ابتدای هر رکعت اگر چه
 بدون ثنا و تعوذ لیکن منقول است
 کفایت دارد هر چند آیات سوره تمام
 شده که اگر چند آیات سوره تمام
 بخواند تنسیب بالاتفاق در
 هر دو رکعت اولی و دومی
 بحال خود در اول رکعت
 یا ثانیه یا در هر دو رکعت

۴۶

بهری باشد در میان فاتیحه و سوره مسنون
 گفتن سنت است در ابتدای هر رکعت اگر چه
 بدون ثنا و تعوذ لیکن منقول است
 کفایت دارد هر چند آیات سوره تمام
 شده که اگر چند آیات سوره تمام
 بخواند تنسیب بالاتفاق در
 هر دو رکعت اولی و دومی
 بحال خود در اول رکعت
 یا ثانیه یا در هر دو رکعت

بهری باشد در میان فاتیحه و سوره مسنون
 گفتن سنت است در ابتدای هر رکعت اگر چه
 بدون ثنا و تعوذ لیکن منقول است
 کفایت دارد هر چند آیات سوره تمام
 شده که اگر چند آیات سوره تمام
 بخواند تنسیب بالاتفاق در
 هر دو رکعت اولی و دومی
 بحال خود در اول رکعت
 یا ثانیه یا در هر دو رکعت

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ خَلَّةِ اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ أَلْفَ آخِرِهِ
يُسْتَرْوَا مَا خَوَانِدُ بِمَثَابَةِ الْفَاطِمَةِ قُرْآنَ وَادْعِيهِ مَا ثَوْرَهُ أَوْلَسْتَ نَحْوُصِ
أَيْنَ وَمَا لِلْمُتَوَاتِرِ أَفْعُوذِيكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَأَعُوذِيكَ
مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَأَعُوذِيكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ
وَأَعُوذِيكَ مِنْ فِتْنَةِ الْحَيَاةِ وَالْمَمَاتِ اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَفْعُوذِيكَ
مِنَ الْمَآثِمِ وَالْمُغْرَمِ وَزِنِ دَرَاهِمِي فِي مِيزَانِ حَقِّكَ بِشَيْئٍ
وَمِنْ رُوِي أَنَّهُ إِذَا قَرَأَ بِرُؤْيُوسِ عَدُوِّكَ فِي سَبْعَةِ أَسْفَلِ
جَانِبِ مَنْفَرَتِكَ كُنْتَ مَلَائِكَةٌ رَأَى أَمَامَ مُقْتَدِيَانِ أُنْطُفَ و
مَلَائِكَةٌ رَأَى مُقْتَدِي أَمَامَ وِقَوْمٍ وَمَلَائِكَةٌ رَأَى بَابَهُ جُحُودِ وَاخْتِوَعِ
كُنْ أَرْدُ وِنَظَرِ بِسُجُودِهِ غَاةٍ دَارُ وِجْهٍ سَلَامٍ آيَةُ الْكُرْسِيِّ بَكَارِ وِسُجَانِ اللهُ
سَيِّ وِسَبْرٌ وَالْحَمْدُ لَشَيْئٍ وَسَبْرٌ وَاللهُ أَكْبَرُ سَيِّ وِحَمَارٌ بَارِ وِكَلِمَةٌ تُوحِدُ بَكَارِ
خَوَانِدُ فَجِصَلٍ أَكْرُ وِنَمَازٍ حُدُثٍ لَاحِقٍ تُوُودِ وِضَوْكُنْ وِبِرْهَمَانِ نَمَازِ
بَنَانُ وَاكْرُ مَنْفَرَةٌ وَاكْرُ نَمَازِ سِرِّ وِنَمَازٍ خَوَانِدِ أَفْضَلُ سَبْتِ

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

قوله في الحديث ان كل واحد منكم...

و اگر امام باشد غلیفه گیرد وضو کند و داخل مقتدیان شود و مقتدی
 وضو کرده باز آید بمکانی که از آنجا رفته بود و درین عرصه اخیر امام
 خوانده است اول آنرا بدون قنارت او کند و با امام شریک شود
 اگر امام از نماز فارغ شده است مقتدی مختار است اگر خواحد
 بمکان اول باز آید و اگر خواهد جائیکه وضو کرده همانجا نماز تمام کند و
 اگر عمدتاً حدث کند فاسد شود و اگر در نماز مجنون شد یا احتلام کرد یا
 قنقه کرد یا نجاست مانع نماز بروی افتاد یا زخمی بوی رسید
 یا بگمان حدث از مسجد برآمد یا خارج مسجد از حد صفوف برآمد
 پستری ظاهر شد که حدث نشده بود نماز فاسد شود و بنا جائز نباشد و
 اگر از مسجد یا صفوف خارج نشده بنا کند و اگر بعد تشهد حدث لاحق
 شد وضو کند و سلام دهد و اگر بقصد بعد تشهد حدث کرد و در دوام عظم
 نمازش تمام شد و اگر درین حالت تیمم کننده بر آب قادر شد یا می سورتی
 امونیت یا برهنه بر پارچه قادر شد یا اشاره کننده بر رکوع و سجود

غلیفه گیرد و در نماز فاسد شود و در حال رکعت
 خواند و امام از سبب حدث آن شخص را
 کرده و امام از سبب حدث آن شخص را
 غلیفه گیرد و در نماز فاسد شود و در حال رکعت
 خواند و امام از سبب حدث آن شخص را
 کرده و امام از سبب حدث آن شخص را

۲۱

در پاهای یا پیشانی من چون
 در پاهای یا پیشانی من چون
 در پاهای یا پیشانی من چون
 در پاهای یا پیشانی من چون

نماز فاسد شد و در حال رکعت
 خواند و امام از سبب حدث آن شخص را
 کرده و امام از سبب حدث آن شخص را
 غلیفه گیرد و در نماز فاسد شود و در حال رکعت
 خواند و امام از سبب حدث آن شخص را
 کرده و امام از سبب حدث آن شخص را

اولی آنست
 یا بعد وقت
 و وقتی باشد
 یا بعد وقت
 یا در وقت
 یا قبل از آنست
 یا بعد از آنست

یادت مسح موزه تمام شد یا موزه بجز قلیل از پاکشید یا صاحب
 ترتیب را نماز فائز یاد آمد یا قاری امی را خلیفه گرفت یا آفتاب
 در نماز فجر طلوع کرد یا وقت ظهر ورین حالت از نماز جمع بر آمد
 یا صاحب عذر مثل سلس البول و مانند آن را عذر و ور شد یا
 جبیره زخم از به شدن زخم بر بخت و رین صورتهای بجهت فرض بودن
 خروج به فعل مصلی نماز نزد امام اعظم باطل شد و نبرد
 صاحبین باطل نشد مسئله اگر امام را حدث شد و مسبوق را خلیفه
 گرفت مسبوق نماز امام را تمام کند پست خلیفه کند مد رکعت تمام سلام
 دهد با قوم و آن مسبوق استاده شود و نماز خود تمام کند مسئله اگر در رکوع
 یا سجود حدث لاحق شود چون بنا کند آن رکوع و سجود را اعاده
 کند و اگر در رکوع و سجود یاد آمد که یک سجده از رکعت اولی
 فوت شده بود یا سجده تلاوت فوت شده بود آن سجده را قضا
 کند اعاده این سجده مستحبست واجب نیست و اگر امام را حدث شد
 یعنی سجده کعبه یا آید یا نمان سجده در آدای مانات اتفاق کند

۶۹

در وقت اول
 یا بعد از آنست
 یا قبل از آنست
 یا بعد از آنست
 یا در وقت
 یا بعد وقت
 یا قبل از آنست
 یا بعد از آنست
 یا در وقت
 یا بعد وقت
 یا قبل از آنست
 یا بعد از آنست

اینست کذاست
 یا بعد وقت
 یا در وقت
 یا قبل از آنست
 یا بعد از آنست

نماز مسبوق در حق قرارت
 آه یعنی مسبوق خوان بعد سلام تمام
 قضاے ماقات از نماز خود بلند
 باید که در حق قرارت آن بر اول
 نماز مقرر کند و در حق تشهد را
 پس شاد و تعویذ خوانده اگر یک
 رکعت از غیر یاد و از مغرب
 یا سه از رباعی یا امام یافت
 است یک رکعت از مغرب
 و سوره خوانده تشهد بخواند باز
 یا قضا است یک رکعت با ناکه
 و سوره خوانده تشهد بخواند باز
 یک رکعت با ناکه و سوره خوانده
 سلام دهد و اگر یک رکعت از
 رباعی یا قضا است یک رکعت از
 با ناکه و سوره خوانده تشهد کند
 و تشهد خوانده باز یک رکعت یا
 ناکه و سوره و یک رکعت با ناکه
 نقطه خوانده تعده اخیر نماید
 سلام دهد اگر در رکعت از رباعی

و مقتدی یک مرد دست بمان مرد بلا تعیین خلیفه میشود و اگر مقتدی
 یک زن یا یک طفل است نماز مرد و فاسد شود و در روایتی نماز
 امام فاسد نشود اگر زن و طفل را خلیفه نکرده باشد مسئله اگر امام از قرارت
 بند شود او را خلیفه گرفتن جایز است اگر مایه بخوزیه الصلوة خوانده باشد
 مسئله اگر شخصی امام را در نماز در یا بدست جا که امام را در یا بدست بمان
 رکن داخل شود و اگر رکوع یافت رکعت یافت و اگر رکعت یافت
 پس هرگاه امام نماز خود تمام کند مسبوق بعد فراع امام آنچه فوت
 شده آن نماز خود بخواند و نماز مسبوق در حق قرارت حکم اول نماز
 دارد و در حق قعود حکم آخر نماز دارد مسئله اگر مصلی بعد در رکعت بفراموشی
 برای رکعت ثالث بر فاست و قعدة اولی نکر و پس تا که
 قریب قعود است بنشیند و سجده سهو واجب نشود و اگر نزدیک
 قیام است استاده شود و از باز نشستن او نماز فاسد شود و سجده
 سهو کند و اگر بعد چهار رکعت بر فاست تا که رکعت پنجم انجام نکرده است

با امام یافت است و رکعت
 و یک با ناکه و سوره خوانده قعدة
 کند سلام دهد اگر در حق المصنوع
 وقع القدر یک قول در بعضی
 نسخ در جای سکنه نیز قعود است
 مسئله مسبوق نماز خواندن
 جانز نیست زواجی حلیه
 آنکه شافعی اول جانز می خواند
 قول فانی از نشستن
 اول نماز فاسد شود همچنین است
 بسیار از معتبر است که این صواب
 از تأیید کردن نماز فاسد نگیرد
 نهایت کار این است که سجده سهو
 میان نماز و صاحب سجده سهو
 گفتند از کار این کلام قد قریب قیام کرد
 است بعد از تمام قیام فاسد کرد
 زیرا که رکعت پنجم از نماز است
 فرض نیست از نماز آید

۵۰

بسیار از معتبر است که این صواب
 از تأیید کردن نماز فاسد نگیرد
 نهایت کار این است که سجده سهو
 میان نماز و صاحب سجده سهو
 گفتند از کار این کلام قد قریب قیام کرد
 است بعد از تمام قیام فاسد کرد
 زیرا که رکعت پنجم از نماز است
 فرض نیست از نماز آید

اگر فرضی قضا باشد و فرضی قضا واجب است و اگر فرضی قضا واجب است و اگر فرضی قضا واجب است

بنشینند و قعدۀ اخیرہ کرده سلام دهد و سجدہ سهو کند و اگر رکعت پنجم
را سجدہ کرده فرض او باطل شد اگر نخواهد رکعت ششم کرده سلام
دهد و سجدہ سهو کند و اگر نخواهد رکعت ششم نکند ہما نجا قعدہ اخیر بکند و
سلام دهد درین صورت چہار رکعت نفل شد و یک رکعت باطل شد
فصل اگر نماز را وقت فوت شود قضا کند با اذان اقامت مانند او
پس اگر بجماعت خواند چہر در نماز بہری بقرات واجبست و اگر تنہا خواند
تسہ اقرات بخواند مسلمہ ترتیب روائت و وقتیہ فرضست و همچنین در
فرض و وترکہ واجبست ہم فرضست نزد امام اعظم پس اگر با وجودیکہ
فائتہ یاد باشد وقتیہ بخواند نماز وقتیہ فاسد شود پس اگر قضا کرد و فائتہ
را پیش از ادا کردن وقتیہ ثانیہ نماز وقتیہ اولی باطل شد فرضیت او
و اگر پیش از قضا کردن فائتہ پنجم وقتیہ او اگر در آن وقتیات فاسد
شد بفساد موقوف اگر بعد ازان وقتیہ ششم پیش از ادا کردن
فائتہ او اگر در آن وقتیات صحیح شدند نزد امام اعظم نہ نزد صاحبین

عاجزست
بلکہ افضل
نماز سرت
انفا واجب
ست

عاجزست
عاجزست
عاجزست

عاجزست
عاجزست
عاجزست

عاجزست
عاجزست
عاجزست

عاجزست
عاجزست
عاجزست

عاجزست
عاجزست
عاجزست

عاجزست
عاجزست
عاجزست

عاجزست
عاجزست
عاجزست

باقی مانند
نفل بود
باطل شد
اعتبار فرض
یکی نماز
کرده است
است اقامت
وقتہ اخیرہ
نماز عظم
کرده است

اللهم اغفر لي يا حي يا قيوم
يا خالق الوجود يا ذا الجلال والإكرام
قوله داده گفتن بگو
رضی نفس خود از این قضا با
دختر نمی تواند باشد با تو است
مگر سائل را اگر چه چندان شود
کذا فی الحدیث اگر گریستن با و از که
تصحیح حرفهاست از مفسران
در آن صحیح است مصیبت باشد
ست بشریک از حد مصیبت باشد
و اگر از جهت یاد زنج بگردد
آن بان باشد فاسد شود و اگر
آن گوید بالاتفاق فاسد گردد و کذا فی
الحکمیه بر اینست
عالمی یعنی بیخود است و صلی
علیه و آله و صحبه اجمعین

۵۲

نماز با هر کس که گفت
نفس خود را فاسد شود و اگر از آن خطاب
نمی آید فاسد است و اگر فاسد نشود که
بگوید فاسد نشود مگر آنکه جواب یا
استقامت در او درستی صحیح است
من آنست که در آن عالمی است
بگوید که در آن عالمی است
باید اول حلقه آه اگر جاست و سوره
درین باشد و اگر برای دور کردن شیطان
نیت کذا فی الحدیث

قوله داده گفتن بگو
رضی نفس خود از این قضا با
دختر نمی تواند باشد با تو است
مگر سائل را اگر چه چندان شود
کذا فی الحدیث اگر گریستن با و از که
تصحیح حرفهاست از مفسران
در آن صحیح است مصیبت باشد
ست بشریک از حد مصیبت باشد
و اگر از جهت یاد زنج بگردد
آن بان باشد فاسد شود و اگر
آن گوید بالاتفاق فاسد گردد و کذا فی
الحکمیه بر اینست
عالمی یعنی بیخود است و صلی
علیه و آله و صحبه اجمعین

قوله داده گفتن بگو
رضی نفس خود از این قضا با
دختر نمی تواند باشد با تو است
مگر سائل را اگر چه چندان شود
کذا فی الحدیث اگر گریستن با و از که
تصحیح حرفهاست از مفسران
در آن صحیح است مصیبت باشد
ست بشریک از حد مصیبت باشد
و اگر از جهت یاد زنج بگردد
آن بان باشد فاسد شود و اگر
آن گوید بالاتفاق فاسد گردد و کذا فی
الحکمیه بر اینست
عالمی یعنی بیخود است و صلی
علیه و آله و صحبه اجمعین

مسئله اگر عشا بفراموشی بے وضو خواند و سنت و تر با وضو خواند
بهمراه عشا سنت باز خواند و اعاده و ترک نکرد و امام عظم و نزد صاحبین و نزد
راجم اعاده کند مسئله ترتیب به سه چیز ساقط شود یکی بسبب تنگی وقت
و قتیله دوم بفراموشی سوم و قتیله در زومه او شش فائت شود نو باشد یا
کنه پست بر گاه نوات ادا کند باز ترتیب عود نماید و اگر شش نماز
یا زیاده فوت شود و چند نماز قضا کرد تا که کم از شش در زومه باقی
ماند نزد بعضی ترتیب عود کند و فتوی بر آنست که ترتیب عود نکند تا که تمام
ادا شود **فصل در مفدمات و مکروهات کلام** اگر چه سهوا باشد یا
و خواب مفدمات است و همچنین عابثی بیکه طلب آن از او میان
ممکن باشد و ناله کردن و آه گفتن و آه گفتن و گریستن با و از زور و
یا مصیبت نه از ذکر بهشت و دوزخ و تنجیح بعیذ کردن و عاظم را
بیت **يَوْمَ تَكْفُرُ بِاللَّهِ كُفْرًا** و جواب دادن خبر خوش به الحمد لله و خبر بد با شتر جاع
و خبر تعجب به سبحان الله یا احوول و لا قوة الا بالله نماز را فاسد کند

اللهم اغفر لي يا حي يا قيوم
يا خالق الوجود يا ذا الجلال والإكرام
قوله داده گفتن بگو
رضی نفس خود از این قضا با
دختر نمی تواند باشد با تو است
مگر سائل را اگر چه چندان شود
کذا فی الحدیث اگر گریستن با و از که
تصحیح حرفهاست از مفسران
در آن صحیح است مصیبت باشد
ست بشریک از حد مصیبت باشد
و اگر از جهت یاد زنج بگردد
آن بان باشد فاسد شود و اگر
آن گوید بالاتفاق فاسد گردد و کذا فی
الحکمیه بر اینست
عالمی یعنی بیخود است و صلی
علیه و آله و صحبه اجمعین

است و اگر کش باشد است بر
 دفع کننده این در نخست
 قراب کذانی محیط
 که در اندک در طول کشید یا
 قائمین خط کشیدن اختلاف
 و اگر نه پس طولانند ۲ مفا
 در زمین بدون نصب کردن
 مایه
 در آمد و شد مردم این باشد
 قول بر سر
 قول در اندک
 قول در اندک

مصلی در صحرا و بر سر راه ستره قائم کند بطول یک ذراع و پری یک
انگشت و قریب خود مقابل بروی راست یا چپ کند و نهاده
ستره و خط کشیدن فایده ندارد و ستره امام قوم را کفایت میکند و گزرنده
را اگر ستره نباشد مصلی از گزشتن دفع کند با شارت یا تسبیح نه بهر دو
مسئله اگر نماز کند بر پارچه دو ته که ستر آن نجس باشد اگر آن دو ته مضرب
نباشد نماز صحیح باشد و اگر مضرب باشد صحیح نباشد و اگر بر پارچه گسترانیده
نماز کند که یک طرف از آن نجس باشد نماز روا باشد از حرکت دادن
طرفی دیگر طرف متحرک شود یا نشود و اگر پارچه دراز باشد یک طرفی از آن
پوشیده نماز گذارد و طرفی دیگر نجس بر زمین باشد اگر از متحرک مصلی طرف پارچه
که نجس است متحرک میشود نماز روا نباشد و اگر متحرک نمیشود روا باشد
مسئله مکروه است عبت کردن نماز پارچه یا بدن اگر عمل قلیل باشد و اگر
عمل کثیر است منفرد است سنگرینه از موضع سجود بیکو کردن مگر در صورتیکه سجود
ممکن نباشد بجا بیاید و بار سنگرینه دفع کند و مکروه است انگشتان را مالیده و کشیده
کذانی محیط ۱۲ جامع در ۱۲

یا چنانچه یا سوا این بود
 در سجده تسبیح و الا شاره
 کسند که مکروه است کذا
 فی الحاکمی ۱۲
 تسبیح در زین پشت انگشتان
 دست راست یا دست
 دست چپ یا دست
 که مکروه است تسبیح
 کذانی محیط ۱۲
 قول صحیح نباشد
 پیوسته باشد مکروه
 و غیر آن باشد مکروه
 بخاست طریقی

۵۲

نباشد درین صورت
 نزو او بوی تنفیه و و
 در همه احوال جایز است
 کذانی البهتان و اگر پارچه
 باریک بوقام نجس ستره
 نماز گذارد اگر نجس
 بنظر می آید و پاک بپوش
 محسوس می شود نماز جایز
 نشود کذانی البهتان
 و العاکبیر ۱۲
 قول بیچاره کلاه اندک
 جامه در کسوت تا بدن نه
 بپوشد مضافاً تقدیر نلاد و کذا
 فی الحاکمی ۱۲

در نماز و خارج نماز
 کسیده با و از آمدن
 کذانی البهتان شرح
 نقد عدلی در درخت
 گوید نماز با آوردن
 خارج از نماز
 با بر حاجت مکروه
 نیست ۱۲

با آواز آوردن و دست بر نمی گاه نهادن بسوی راست یا چپ رو
 آوردن اگر سینه از سوی قبله برگردد و اگر برگردد نماز فاسد شود و
 مکروه است اقعا یعنی بر سرین و پازانو بوداشته و دست بر زمین
 نهاده مثل سگ نشستن هر دو فرج را در سجده بر زمین فرس کردن
 و جواب سلام بدست کردن و چهار زاویه بعد از فرض نشستن
 و پارچه را برای احتیاط خاک آلودگی چیدن و ^{پاس بر آلودگی} ^{چیدن} و ^{پارچه را} ^{بر سر} و ^{دست} ^{بر سر} و ^{دست} ^{بر سر} و ^{دست} ^{بر سر}
 ثوب یعنی پارچه را بر سر و دوش انداخته اطراف آن را جمع نکند فرو
 گزارد و فائده کردن باید که فائده رافع کند و سر فرات تا بمقتدر
 دفع کند و تمطی یعنی بدن را برای دفع ماندگی کشیدن و چشم پوشیده
 داشتن بلکه نظر در سجده گاه دارد و مکروه است که موی سر را بالای
 سر بچسبیده گره داده نماز کردن بلکه سنت آنست که اگر موی سر داشته
 باشد موی فرو بسته باشد تا موی هم سجده کنند و تم مکروه است
 نماز برهنه سر گزاردن مگر بنا بر تدلیل و انکسار و شمار کردن آیات
^{بسیار مکروه}

در حالت قیام دست
 هیچ در غیر آن
 نهد ^{دست}
 و اگر دست بر زمین
 نهد ^{دست}
 کمال شستن آنرا
 فایده ندارد ^{دست}
 در حالت قیام دست
 هیچ در غیر آن
 نهد ^{دست}
 و اگر دست بر زمین
 نهد ^{دست}
 کمال شستن آنرا
 فایده ندارد ^{دست}

در وقت نماز دست در مدل قبله
 نیامد و دست را از زمین
 که بر زمین گذاشتند
 نباید بر زمین گذاشتند
 و اگر دست بر زمین
 نهد ^{دست}
 کمال شستن آنرا
 فایده ندارد ^{دست}

در وقت نماز دست در مدل قبله
 نیامد و دست را از زمین
 که بر زمین گذاشتند
 نباید بر زمین گذاشتند
 و اگر دست بر زمین
 نهد ^{دست}
 کمال شستن آنرا
 فایده ندارد ^{دست}

اگر در وقت نماز دست بر زمین
 نهد ^{دست}
 کمال شستن آنرا
 فایده ندارد ^{دست}

در وقت نماز دست در مدل قبله
 نیامد و دست را از زمین
 که بر زمین گذاشتند
 نباید بر زمین گذاشتند
 و اگر دست بر زمین
 نهد ^{دست}
 کمال شستن آنرا
 فایده ندارد ^{دست}

از قول
 نزد فقیر با وجود قدرت عظیم
 دلیل اولویت امام است
 سجد و سجود از قیام برتر است
 بیانش درین است
 خلاف قیام و مصنف کلام
 زیاد باشد و در عرف
 قیام از نشستن
 درست است و این سخن
 درستی است

نشسته گزارد دو رکوع و سجود بجاء اگر قدرت بر رکوع و سجود
 نداشته باشد و قدرت بر قیام داشته باشد نزد امام اعظم
 مفتی به آنست که نشسته نماز گزاردن او را بهتر است از استاده
 گزاردن نشسته نماز گزارد و اشاره رکوع و سجود بسر کند اشاره
 سجود پست تر کند از رکوع و اگر استاده نماز گزارد و اشاره کند
 هم جائز است و فقیر با وجود قدرت بر قیام قیام را ترک نکند
 و اگر قدرت بر قیام و رکوع و سجود نداشته باشد نشسته نماز گزارد
 و اشاره کند و اگر قدرت نشستن هم نداشته باشد بر قفا نماز گزارد و
 بر دو پای سوی قبله کنی یا بر پهلو گزارد و روی بسوی قبله کند و اشاره
 کند بسر و اگر اشاره بسر برای رکوع و سجود مقدور نباشد نماز را
 موقوف دارد تا که قدرت اشاره حاصل شود و اگر درین عرصه میسر
 عاصی نباشد و اگر در میانه نماز بیمار شد حرب مقدور خود نماز
 تمام کند مسئله اگر مریض نماز نشسته میکرد و بار رکوع و سجود در میانه

موانع شرع آنست و این
 سخن منقول یقین نیست
 شود قیام
 و اگر نشسته
 رکوع است ازین
 عجب از رکوع دفع نماز
 شاید گوئیم و وضع نماز
 تعظیم است
 برای نشستن قیام است
 سجود و
 زیاد نشستن
 و بیانش درین است
 قیام برتر است

۵۶

در دو یا سه
 کند مگر زانو یا با هر دو
 داده که دراز نمودن با سجده
 قبله مگر است
 بلند اختیار نماید کدانی
 گنایند تا مشایخ
 باشد کدانی العالم کبریا
 حاد و اشارت
 و باید و دل معلوم نیست
 راجع آنست که اگر
 زانند از شب و روز برین
 حالت تکرار ساقط شود
 خطاب تنها لغایت
 زباله فی خطب

فی البرهان و علیه الفتوی
 الاسلام و غیر الاسلام
 کذا فی الدلائل المختار
 عن النظم
 فی البرهان و علیه الفتوی
 الاسلام و غیر الاسلام
 کذا فی الدلائل المختار
 عن النظم

نفل شد و سجدہ سهو کند مسئلہ حکم سفر باقیست تاکہ داخل وطن اصلی
 خود شود یا نیت اقامت پانزده روز یا زیاده از آن کند در
 شهر یا در دی و نیت اقامت در صحرا معتبر نیست و گمانیکہ
 ہمیشہ در صحرائی مانند و جای اقامت نمیکند مگر چند روز آنها
 ہمیشہ نماز اقامت میخواندہ باشند مگر وقتی کہ قصد کنند و فعتہ
 و امدہ سفر چهل و ہشت کردہ و مسافر اگر اقتدای مقیم کند
 در وقت بروی چارگانہ لازم شود و بعد گذشتن وقت یعنی در
 قضا مسافر اقتدای مقیم صحیح نیست و مقیم را اقتدای مسافر ہم
 در وقت و ہم بعد وقت در قضای صحیح است امام مسافر دو گانہ
 خواندہ سلام و بد و مقتدی مقیم بر خاستہ چار رکعت تمام کند
 مسئلہ وطن اصلی بوطن اصلی باطل شود نہ بسفر و نہ بوطن اقامت
 و وطن اقامت ہم بوطن اقامت باطل شود و ہم بوطن اصلی
 و ہم بسفر مسئلہ فاترہ حضر را در سفر چارگانہ گزارد و فاترہ سفر را

قوله بانیت اقامت
 در صحرا معتبر نیست
 و اگر در صحرا اقامت
 کند در دی و نیت
 اقامت در صحرا
 معتبر نیست
 و گمانیکہ
 ہمیشہ در صحرائی
 مانند و جای
 اقامت نمیکند
 مگر چند روز
 آنها ہمیشہ
 نماز اقامت
 میخواندہ
 باشند مگر
 وقتی کہ
 قصد کنند
 و فعتہ
 و امدہ
 سفر چهل
 و ہشت
 کردہ و
 مسافر
 اگر
 اقتدای
 مقیم
 کند
 در
 وقت
 بروی
 چارگانہ
 لازم
 شود
 و بعد
 گذشتن
 وقت
 یعنی
 در
 قضا
 مسافر
 اقتدای
 مقیم
 صحیح
 نیست
 و مقیم
 را
 اقتدای
 مسافر
 ہم
 در
 وقت
 و ہم
 بعد
 وقت
 در
 قضای
 صحیح
 است
 امام
 مسافر
 دو
 گانہ
 خواندہ
 سلام
 و بد
 و مقتدی
 مقیم
 بر
 خاستہ
 چار
 رکعت
 تمام
 کند
 مسئلہ
 وطن
 اصلی
 بوطن
 اصلی
 باطل
 شود
 نہ
 بسفر
 و نہ
 بوطن
 اقامت
 و وطن
 اقامت
 ہم
 بوطن
 اقامت
 باطل
 شود
 و ہم
 بوطن
 اصلی
 و ہم
 بسفر
 مسئلہ
 فاترہ
 حضر
 را
 در
 سفر
 چارگانہ
 گزارد
 و فاترہ
 سفر
 را

قوله بانیت اقامت
 در صحرا معتبر نیست
 و اگر در صحرا اقامت
 کند در دی و نیت
 اقامت در صحرا
 معتبر نیست
 و گمانیکہ
 ہمیشہ در صحرائی
 مانند و جای
 اقامت نمیکند
 مگر چند روز
 آنها ہمیشہ
 نماز اقامت
 میخواندہ
 باشند مگر
 وقتی کہ
 قصد کنند
 و فعتہ
 و امدہ
 سفر چهل
 و ہشت
 کردہ و
 مسافر
 اگر
 اقتدای
 مقیم
 کند
 در
 وقت
 بروی
 چارگانہ
 لازم
 شود
 و بعد
 گذشتن
 وقت
 یعنی
 در
 قضا
 مسافر
 اقتدای
 مقیم
 صحیح
 نیست
 و مقیم
 را
 اقتدای
 مسافر
 ہم
 در
 وقت
 و ہم
 بعد
 وقت
 در
 قضای
 صحیح
 است
 امام
 مسافر
 دو
 گانہ
 خواندہ
 سلام
 و بد
 و مقتدی
 مقیم
 بر
 خاستہ
 چار
 رکعت
 تمام
 کند
 مسئلہ
 وطن
 اصلی
 بوطن
 اصلی
 باطل
 شود
 نہ
 بسفر
 و نہ
 بوطن
 اقامت
 و وطن
 اقامت
 ہم
 بوطن
 اقامت
 باطل
 شود
 و ہم
 بوطن
 اصلی
 و ہم
 بسفر
 مسئلہ
 فاترہ
 حضر
 را
 در
 سفر
 چارگانہ
 گزارد
 و فاترہ
 سفر
 را

قوله بانیت اقامت
 در صحرا معتبر نیست
 و اگر در صحرا اقامت
 کند در دی و نیت
 اقامت در صحرا
 معتبر نیست
 و گمانیکہ
 ہمیشہ در صحرائی
 مانند و جای
 اقامت نمیکند
 مگر چند روز
 آنها ہمیشہ
 نماز اقامت
 میخواندہ
 باشند مگر
 وقتی کہ
 قصد کنند
 و فعتہ
 و امدہ
 سفر چهل
 و ہشت
 کردہ و
 مسافر
 اگر
 اقتدای
 مقیم
 کند
 در
 وقت
 بروی
 چارگانہ
 لازم
 شود
 و بعد
 گذشتن
 وقت
 یعنی
 در
 قضا
 مسافر
 اقتدای
 مقیم
 صحیح
 نیست
 و مقیم
 را
 اقتدای
 مسافر
 ہم
 در
 وقت
 و ہم
 بعد
 وقت
 در
 قضای
 صحیح
 است
 امام
 مسافر
 دو
 گانہ
 خواندہ
 سلام
 و بد
 و مقتدی
 مقیم
 بر
 خاستہ
 چار
 رکعت
 تمام
 کند
 مسئلہ
 وطن
 اصلی
 بوطن
 اصلی
 باطل
 شود
 نہ
 بسفر
 و نہ
 بوطن
 اقامت
 و وطن
 اقامت
 ہم
 بوطن
 اقامت
 باطل
 شود
 و ہم
 بوطن
 اصلی
 و ہم
 بسفر
 مسئلہ
 فاترہ
 حضر
 را
 در
 سفر
 چارگانہ
 گزارد
 و فاترہ
 سفر
 را

قوله بانیت اقامت
 در صحرا معتبر نیست
 و اگر در صحرا اقامت
 کند در دی و نیت
 اقامت در صحرا
 معتبر نیست
 و گمانیکہ
 ہمیشہ در صحرائی
 مانند و جای
 اقامت نمیکند
 مگر چند روز
 آنها ہمیشہ
 نماز اقامت
 میخواندہ
 باشند مگر
 وقتی کہ
 قصد کنند
 و فعتہ
 و امدہ
 سفر چهل
 و ہشت
 کردہ و
 مسافر
 اگر
 اقتدای
 مقیم
 کند
 در
 وقت
 بروی
 چارگانہ
 لازم
 شود
 و بعد
 گذشتن
 وقت
 یعنی
 در
 قضا
 مسافر
 اقتدای
 مقیم
 صحیح
 نیست
 و مقیم
 را
 اقتدای
 مسافر
 ہم
 در
 وقت
 و ہم
 بعد
 وقت
 در
 قضای
 صحیح
 است
 امام
 مسافر
 دو
 گانہ
 خواندہ
 سلام
 و بد
 و مقتدی
 مقیم
 بر
 خاستہ
 چار
 رکعت
 تمام
 کند
 مسئلہ
 وطن
 اصلی
 بوطن
 اصلی
 باطل
 شود
 نہ
 بسفر
 و نہ
 بوطن
 اقامت
 و وطن
 اقامت
 ہم
 بوطن
 اقامت
 باطل
 شود
 و ہم
 بوطن
 اصلی
 و ہم
 بسفر
 مسئلہ
 فاترہ
 حضر
 را
 در
 سفر
 چارگانہ
 گزارد
 و فاترہ
 سفر
 را

در بیان سفر خطبه
بگذراند و در وقت نماز
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله

من العالمين
و بعضی عقل و قدرت
که در دووم شرط
اداره از مسند قدس
نکرت اقامت و محبت
که در دووم شرط
اداره از مسند قدس
نکرت اقامت و محبت
که در دووم شرط
اداره از مسند قدس
نکرت اقامت و محبت

در حضور دو گانه گزارد مسلم در سفر معصیت نزد ائمه ثلاثه قصر روا
نباشد و نزد امام اعظم رواست افطار روزه و واجب است قصر
نماز مسلم در نیت اقامت و سفر نیت تبوع معتبر است یعنی امیر
وسید و شوهر نیت تابع یعنی لشکری و عبد و زوجه فصل در نماز جمعه
برای صحت ادای جمعه و سقوط ظهر از مصلی جمعه شش چیز شرط است
یکی مصر یعنی شهری که در آن حاکم و قاضی باشد یا نواح مصر که
برای حجاج اهل مصر میباشد پس در وهات نزد امام اعظم
جمعه جاریست و نزد شافعی و اکثر ائمه در وهات جمعه جاریست
و در نواح مصر جاریست دوم حضور پادشاه یا نائب او
این نزد اکثر ائمه شرط است سوم وقت ظهر چهارم خطبه مسلمة نزد
ابی حنیفه خطبه مقدار یک تسبیح کفایت میکند و نزد صاحبین
فرض آنست که ذکر طویل باشد و دو خطبه خواندن مثل
بر حمد و صلوة و تلاوت قرآن و وصیت مسلمانان را

در بیان سفر خطبه
بگذراند و در وقت نماز
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله

در وقت ظهر
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله

در وقت ظهر
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله

در وقت ظهر
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله
نیز متبوع معتبر است
معاذ الله
قوله

استغفار برای نفس خود و برای مسلمانان نزد و اکثر امام فرض است
و نزد امام اعظم سنت است ترک آن مکروه پنجم جماعت است و
آن نزد شافعی و احمد حنبلی کس میباشد و نزد ابی حنیفه سه کس سوا
امام و نزد ابی یوسف دو کس سوا امام مسئله اگر در میان
نماز مردم جماعت بگیرند و عدد جماعت نماند جمعه امام و باقی
ماند یا فاسد شود ظهر از سر گیرند ششم اذان عام مسئله نماز
جمعه بر طفل و بنده و زن و مسافر و مریض واجب نیست و
همچنین بر نابینا نزد امام اعظم اگر چه او را قاند میسر شود و نزد امام
ثالثه اگر قاند میسر شود جمعه بر نابینا واجب باشد و الا نه و بر بنده نزد احمد
جمعه واجبست مسئله اگر بنده یا مریض یا مسافر نماز جمعه در مصر بگذراند
جمعه او شود و ظهر ساقط گردد مسئله کسیکه خارج مصر می باشد
اگر اذان جمعه بشنود بروی حضور جمعه لازمست مسئله بنده و مریض و
مسافر اگر در جمعه امام گیرند روا باشد مسئله اگر جماعت مسافر اذان

نزد ابی حنیفه
صلوات بر سید عالم
باشد و کاتبان
باشند سینه
نزد ابی حنیفه
صلوات بر سید عالم
باشد و کاتبان
باشند سینه
نزد ابی حنیفه
صلوات بر سید عالم
باشد و کاتبان
باشند سینه
نزد ابی حنیفه
صلوات بر سید عالم
باشد و کاتبان
باشند سینه
نزد ابی حنیفه
صلوات بر سید عالم
باشد و کاتبان
باشند سینه

تفاوت نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه

نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه
در نماز جمعه

باید که در نماز جمعه در وقت نماز اول وقت باشد و در وقت نماز دوم وقت باشد و در وقت نماز اول وقت باشد و در وقت نماز دوم وقت باشد

نسخه زکات بفرماید
باید که در نماز جمعه در وقت نماز اول وقت باشد و در وقت نماز دوم وقت باشد و در وقت نماز اول وقت باشد و در وقت نماز دوم وقت باشد

باید که در نماز جمعه در وقت نماز اول وقت باشد و در وقت نماز دوم وقت باشد و در وقت نماز اول وقت باشد و در وقت نماز دوم وقت باشد

باید که در نماز جمعه در وقت نماز اول وقت باشد و در وقت نماز دوم وقت باشد و در وقت نماز اول وقت باشد و در وقت نماز دوم وقت باشد

باید که در نماز جمعه در وقت نماز اول وقت باشد و در وقت نماز دوم وقت باشد و در وقت نماز اول وقت باشد و در وقت نماز دوم وقت باشد

در مصر نماز جمعه گزارند و در آنها مقیم کے نباشند نزد امام اعظم جمعہ صحیح باشد و نزد شافعی و احمد تا کہ چیل کس حریم صحیح نباشند جمعہ روانباشد مسئلہ غیر معذور اگر پیش از جمعہ ظہر گزارد ظہر سزاوار شود باکر است تحریم پستتر اگر برای جمعہ سعی کرد و امام از جمعہ هنوز فارغ نشده بود ظہر باطل شد پس اگر جمعہ ریافت بهتر والا ظہر باز گزارد و نزد صاحبین اگر جمعہ را در نیاید ظہر باطل نشود مسئلہ معذور و مسجون را روز جمعہ نماز ظہر بجماعت گزاردن مکروه است مسئلہ اگر که امام را در جمعہ در تشهد یا در سجود سهو در یافت و داخل نماز شد بعد سلام امام دو رکعت جمعہ تمام کند و نزد محمد اگر از رکعت ثانیه رکوع نیافته است چهار رکعت ظہر بر همان تحریمہ تمام کند مسئلہ چون جمعہ را اذان اول گفته شود سعی واجب گردد و بیع حرام شود و چون امام بر آید برای خطبہ سخن گفتن و نماز گزاردن ممنوع باشد تا کہ از خطبہ فارغ شود و چون امام بر منبر بنشیند

باید که در نماز جمعه در وقت نماز اول وقت باشد و در وقت نماز دوم وقت باشد و در وقت نماز اول وقت باشد و در وقت نماز دوم وقت باشد

لا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم

قوله صواب في حق ما يكتبه
مردود نماز عیدین و جمعه فاعادت و فرض
سپرد نماز عیدین و جمعه فاعادت و فرض
نفل با برود نماز روز تا نوین عدم سجده سبوت
واقعه الحنفی و در وقت آنوقت کذا فی الجمله
بندگی از نماز عیدین و جمعه فاعادت و فرض
روز دوم بعد نماز عید روز دوم بخواند و تا آخر نماز
نویسند و نماز عید روز دوم بخواند و تا آخر نماز
عید روز دوم بخواند و تا آخر نماز
عید روز دوم بخواند و تا آخر نماز

گوید و با هر تکبیر هر دو دست بردارد و دست چپ بر روی دست راست
گردد و در هر دو دست هر دو انگشتان را در هم فروزند و در هر دو دست
در نماز عید واجب است اگر فوت شود مسجده سهواً لازم گردد و نماز
عید اگر کسی همراه امام در نیابد آن اقصا نیست و اگر بعد از
نماز عید الفطر از امام و قوم فوت شود روز دوم ادا کنند نه بعد
اذان و عید الاضحی را تا خیر تا دو اذانم جائز است مسئله
عید الاضحی مثل عید الفطر است مگر آنکه مستحب است آنست که بعد نماز
از اضحیه خود بخورد و قبل نماز هم خوردن مکروه نیست و اضحیه پیش از
نماز عید جائز نیست و تکبیر در راه مصلی در عید الاضحی بجهر میگفته باشد
مسئله تکبیرات تشریح بعد هر نماز فرض که بجماعت گزارد شود
بر مقیم مبصر واجب است از صبح روز عرفه تا عصر روز عید نزد
امام اعظم و تا عصر تاریخ سیزدهم زود صاحبین فتوی بر آنست و اگر
زن یا مسافر اقتدا بمقیم کند بر آنها هم تکبیر واجب شود بگوید یکبار یا از بلند
الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله اكبر الله اكبر

زن یا مسافر اقتدا بجماعت
کند تکبیر بر آنها هم واجب است
کما در کتاب آمده است بگوید
بعد قضای این بگوید
فی الصلاة کما فی غیرها
جماعت تمام نیست پس
واجب است بر منم دون
و مسافر در نماز مسکن
صاحب در وقت میگوید
انها الشاشرت و انشار
صدقه و التشریح و انشار
و مبارک باد گفتن بیان
لفظ نقبل الله منها
هنکذا ام نکره نیست و

حکوم فخر علی بن العبد است
در عید گفته که وقت مستحب
برای اهل مصر بعد خطبه است
و برای غیرشان بعد طلوع
آفتاب است آری و آخر
وقت اضحیه پیش از غروب
آفتاب است روز سوم
یعنی در روز دوم و سوم
غنی درین روزها تکبیر گفت
یا کسی بر او اضحیه و ساقط
گشت روز دوم نفس است
بستر اذان روز یا ز کلمه

۶۵

روز عید فاطمیه
بعد نماز در مصلی بخورد مکروه
است از عادت فقهاست
در خانه چهار رکعت با عوام
بلکه سنت است که پیش
را منع نماید که بگوید که پیش
حضرت علی کرم الله وجهه
نفس بعد نماز عید خواند
می گزارد کسی یا میرالمؤمنین
منع کسی نمی نماید و عید
فردوسی که در کماله نقل
این قول حق تعالی است
یا شب است آنست که
بیت علی صلی

تکبیر در نماز عید
کلمه است و آنست که
گویند و آنست که
پس در وقت تشریح باشد
بگفتن که یا ایها الذلیل
کلمه تشریح است
عصر یکبار یا از بلند
یا از یاده بگوید
نیت و آنست که
و گاه دو ساله و شش ساله
بسیار پیش از نماز
است اگر خواند نماز عید
پس از آنکه در وقت
نی جامع المؤمنین

تکبیرات تشریح
کذا فی الجمله
روز عید فاطمیه
بعد نماز در مصلی
بخورد مکروه است
از عادت فقهاست
در خانه چهار رکعت
با عوام بلکه سنت
است که پیش را منع
نماید که بگوید که
پیش حضرت علی کرم
الله وجهه نفس بعد
نماز عید خواند می
گزارد کسی یا میر
المؤمنین منع کسی
نمی نماید و عید
فردوسی که در کماله
نقل این قول حق
تعالی است یا شب
است آنست که بیت
علی صلی

علیه و سلم گاهی ترک نفرموده و اگر احیاناً فوت شده و وازده
 رکعت در روز قضا فرموده و نماز تجمد از چهار رکعت کمتر نیامده
 و از دوازده رکعت زیاده هم به ثبوت نه پیوسته پنجم صلی الله علیه
 و سلم نماز و تجمد تجمد میخواند سنت همین است هرگز بر نفس خود اعتماد
 باشد و تجمد آخر شب بخواند که این بهتر است و اگر اعتماد نباشد
 پیش از خواب بخواند که احتیاط در آنست پنجم صلی الله علیه و سلم
 گاهی تجمد مع و تجمد رکعت خوانده و گاهی یازده و گاهی
 سیزده و گاهی پانزده و گاهی دو گانه دو گانه و گاهی چهار گانه
 چهار گانه و گاهی مجموع بیست و یک سلام و گاهی هر دو گانه بوضو
 جدید و مسواک خوانده و بعد هر دو گانه خواب فته و باز بیدار شده
 و طول قیام در تجمد بسیار میفرمود تا بحدیکه پای مبارک درم کرده
 و منشق شده گاهی چهار رکعت گزارده در رکعت اولی سوره بقره و در
 ثانی سوره آل عمران و در ثالثه سوره نسا و در رابعه سوره مائده خوانده

احق قوله
 که تجمد نیامده بین
 نماز و تجمد می آید
 از هر رکعتان
 صحیح نقل شده است
 تا نقل از ابن السیوط

سوره بقره آل عمران
در روز نهار
توبه

و بقدری قیام کرده همان قدر رکوع و همچنین تومعه و همچنین سجود
و همچنین جلسه وافر موده و گاهی در یک رکعت این چهار سوره جمع
فرموده و حضرت عثمان رضی الله عنه در یک رکعت از تمام قرآن ختم
کرده لیکن مستحب آنست که هر روز آنقدر بخواند که دوام بر آن تواند کرد
در ماهی یک ختم کند یا دو ختم یا سه ختم و اکثر صحابه در هفت شب
ختم میفرمودند شب اول سه سوره بقره و آل عمران و ناس شب دوم
پنج سوره باز هفت سوره باز نه باز یازده باز سیزده باز تا آخر قرآن
و این ختم را منی بشوق می نامند و قرآن بتزیل خوانند و مستحب آنست
که نماز صبح بجماعت خوانده تا بلند شدن آفتاب در روز که مشغول باشد
آن زمان و گانه نفل گزارد ثواب یک حج و یک عمره کامل در یابد
و اگر چهار رکعت اول روز بخواند حق تعالی میفرماید که تا آخر روز او را
کفایت کنم و این را نماز اشراق گویند و چون آفتاب گرم شود
پیش از زوال نماز صبحی هشت رکعت از پیغمبر صلی الله علیه و سلم

سوره بقره آل عمران
در روز نهار
توبه
بشوق فراوان سوره
فانحه فایزیم سوره
مانده فایزیا سوره
پیش و از با سوره
بنی اسرائیل از
شش سوره شش
و از فایز سوره
و الصافات از
تات سوره قن
آخر قرآن
بشکرت رکعت
چنانچه از ام بانی
در صحیحین آمده
روایتی که از حضرت
عائشه رضی الله عنها
آمده که چهار رکعت
یکبار در روز
میخواست تا از
رویه که روایت
قدرد رکعت نیز آمده
راه سلم

۶۸

قوله حبه الوضوء وكان له من ذلك ما...

قوله حبه الوضوء وكان له من ذلك ما...

قوله حبه الوضوء وكان له من ذلك ما...

مروی گشته و بعد زوال پیش از ظهر چهار رکعت نفل مروی گشته و سرگاه وضو جدید کند تحیه الوضوء و گانه سنت است و سرگاه در مسجد ایدور تحیه المسجد سنت است بعد عصر بجز ذکر الهی مشغول ماندن سنت است مسئله جماعت در نفل مکره سنت مکرور رمضان سنت است که بسیرت رکعت بده سلام بگزارد با جماعت در سر رکعت آیت خواند تا در تمام رمضان ختم قرآن شود و از کسل قوم ازین کم نکند و اگر قوم را غلب باشد در تمام رمضان و ختم یا سه ختم یا چهار ختم کند و بعد سر چهار رکعت بمقدار آن چهار رکعت جلسه کند و بذكر مشغول باشد و این را تراویح گویند و بعد تراویح و بز جماعت گزارد و سوائ رمضان و بز جماعت مکره است نماز استخاره اگر کاری در پیش آید سنت است که استخاره کند وضو کند و دو گانه نفل گزارد و بعد دو گانه حمد خدا و درود بر پیغمبر علیه السلام و این دعا بخواند اللَّهُمَّ رَاقِي أَسَدٍ حَيْرِكْ بِعِلْمِكَ وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ

از الفاظ مذکور در امامت در امامت...

بدان بیاد ای ان حدیث...

میکند و در وقت نماز یا بعد از آن...

نوعی است که در وقت نماز...

قوله حبه الوضوء...

قوله حبه الوضوء...

قوله لا اله الا الله الحكيم الكبري سبحان الله رب العرش العظيم
 الله الختم على قلوبهم لا يفقهون
 قوله لا اله الا الله الحكيم الكبري سبحان الله رب العرش العظيم
 قوله لا اله الا الله الحكيم الكبري سبحان الله رب العرش العظيم
 قوله لا اله الا الله الحكيم الكبري سبحان الله رب العرش العظيم

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَكِيمُ الْكَبِيرُ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ
 الْعَظِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ أَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ
 رَحْمَتِكَ وَعَزَائِلَ مَغْفِرَتِكَ وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ وَ
 الْعِصْمَةَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ وَالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ آثَرٍ لَاتَدْمُ
 بِي ذَنْبًا إِلَّا عَفَرْتَهُ وَلَا هَمًّا إِلَّا فَرَجْتَهُ وَلَا دَيْنًا إِلَّا
 قَضَيْتَهُ وَلَا حَاجَةَ مِنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
 هِيَ لَكَ رِضًا إِلَّا قَضَيْتَهَا يَا أَسْرَحَ الرَّاحِمِينَ
 نماز تسبیح صلوٰۃ التسبیح برای مغفرت جمیع ذنوب صغیره و
 کبیره خطا و عمد سر و علانیہ در حدیث آمده پیغمبر خدا صلی اللہ
 علیہ وسلم عم نمود عباس رضی اللہ عنہ آموختہ بود چهار رکعت
 در ہر رکعت بعد قرات پانزودہ بار سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ
 لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ خواند و در رکوع دہ بار و
 در قوسہ دہ بار و در سجده دہ بار و در سجده دوم

صلوة التسبیح امام قاضی گفتم
 صحیح ترین چیزی کہ وارد
 شدہ در فضائل سور
 سوره اخلاص است و تسبیح
 ترین چیزیکہ در فضائل نماز
 داد شدہ فضل صلوٰۃ التسبیح
 است و حافظ ابن حجر
 عسقلانی ترجمہ کردہ کہ بد
 کردہ است ابن جوزی در
 شمار نمودن این حدیث
 در موضوعات بکبارین حدیثی
 است حسن گفت صلوٰۃ

61

تسبیح از مهمات رسائل
 دین است و حدیث آنرا
 از قرآن کرده است ابو داؤد
 و ترمذی و ابن ماجہ و مسلم
 و قاضی عیاض در قواعد
 خود در فضائل و جمیع نموده
 است آن را ابن خزیمہ و
 عبد الشرن الباری رحمہ
 اللہ علیہما گفتمہ صلوٰۃ التسبیح علی
 م تقرب است عادت باید
 کرد آن را قدم وقت و غفلت
 نباید کرد از آن و خود عم بران
 و تقرب می نمود ۱۲ تکرار
 و تکرار ۱۲ تکرار
 قوله چهار رکعت در روز

باز یاد شدہ در روز
 بعد از نماز
 بہرست کہ در روایت
 عبد الصمد بن عمر
 قال رسول اللہ صلی اللہ
 علیہ وسلم اخذنا لیت
 الشمس فقم الحدیث
 و بعد از نماز
 افضل است کہ در نماز
 القرآن بعد الصلوات
 یعنی تسبیح خواندند

قولہ

طلب باران و
نقوسہ نماز
طلب باران
ازین جهت کہ
در سنون ایوان
ان نماز خصال
ست کذا فی

۷۲

نماز اتحق شود یا بعد سجده
تسبیح مذکورده ده بار بگوید
تغیث ذکر درین نماز سه صد
تسبیح آمده است تقوی ب
انحرشتمین و نقرح القلوب
قول نماز مسجات النحر
فاز عبدالسمن عباس رضی اللہ
عنه این چهار سوره مروی است
و عمل بان اسهل است از کلمه
انشکاکترو والخصس و تل
یا ایحیا الکافرون و سوره
الاخلاص بعد روایی اذا
زلزلت الارض و الاخلاص

ایمان و خورع
کنندہ میفرماید
که نماز امام غفر
در استسقا نماز
سنت مؤکده
نیت ۱۲

باید این دعا را در هر روز بخواند و در هر روز یک بار در هر رکعت
باید این دعا را در هر روز بخواند و در هر روز یک بار در هر رکعت
باید این دعا را در هر روز بخواند و در هر روز یک بار در هر رکعت
باید این دعا را در هر روز بخواند و در هر روز یک بار در هر رکعت
باید این دعا را در هر روز بخواند و در هر روز یک بار در هر رکعت
باید این دعا را در هر روز بخواند و در هر روز یک بار در هر رکعت
باید این دعا را در هر روز بخواند و در هر روز یک بار در هر رکعت
باید این دعا را در هر روز بخواند و در هر روز یک بار در هر رکعت

ده بار و بعد سجده دوم نشسته ده بار پس در هر رکعت هفتاد و
پنج بار و در چهار رکعت سه صد بار بخواند اگر مقدور داشته
باشد این نماز هر روز خوانده باشد و اگر نه در هفته یک بار و الا در
سال یک بار و الا در سال یک بار و الا در تمام عمر یک بار و بهتر آنست
که در چهار رکعت از مسجات چهار سوره خواند و مسجات هفت سوره
است سوره بنی اسرائیل و حدید و حشر و صف و جمعه و تغابن
و اعلی نماز کسوف چون آفتاب کسوف کند سنت است
که امام جمعه دو رکعت نماز گزارد و در هر رکعت یک کوع کند
مثل دیگر نمازها و قنوت بسیار دراز خواند و استر و زود صاحبین
بقنات کند و بعد نماز بذر مشغول باشد تا که آفتاب
روشن شود و اگر جماعت نباشد تنها خواند دو گانه یا چهار گانه
هم چنین در خسوف ماه و ظلمت و شدت باد و زلزله و مانند آن
طلب باران برای استسقا کافیه رسول اللہ صلی اللہ
علیه و آله و سلم فرموده که هر کس در روز قوی در شب کفاتی درختان
از نزع غلابه

۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

لا...
...
...

قوله جماعت لعین آه فایز مستجاب است کر و دین قبل از بر آمدن بسوی مصلی از مصلی توبه کنند و حیرت کنند و سرد و زوال رفته و جنبانی شکست یا کینه یا پیوندند و غیره مکلف متواضع و سرفراز و کرده و بیخاشع با حسن ظن بجنای تعالی و بیخاشع با صوابت بدون مکر بسوی صفات و شیوع و بندگانی که در آن ساعات و صلوات و عطا و انقیاد را همراه کنند و بی کلمات شان باران طلب کنند از باران آسمانی

علیه وسلم فقط عا فرموده و گاهی در خطبه جمعه دعا کرده و عمر رضی الله عنه برای استسقا بر آید و استغفار نمود و پس و لهذا نزد امام اعظم در استسقا نماز سنت موكده نیست بلکه گفته که استسقا دعا و استغفار است و اگر نماز گزارند تنها آنها جا فرست لیکن از نبی صلی الله علیه وسلم بروایت صحیح در استسقا نماز بجماعت ثابت شده که بعد ابو یوسف و محمد و اکثر علما گفته اند که امام همراه جماعت مسلمین بمصلی بر آید و کفار همراه نباشند و امام با جماعت دو گانه نماز گزارد و قرأت بجز خواند و بعد نماز مثل عید دو خطبه بخواند و استغفار کند و دعای استسقا با دعیه ماثوره بخواند **اللَّهُمَّ اسْقِنَا عَيْثًا مَغِيثًا مَرِيًّا مَرِيحًا نَافِعًا غَيْرَ ضَائِرٍ عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ سَرَّائِثٍ مُسْرِعٍ النَّبَاتِ اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ وَبَهَائِمَكَ وَ أَنْزِلْ سَرْحَمَتَكَ وَأَحْيِ بَلَدَكَ الْمَيِّتَ وَنَحْوَهُ**

صلی الله علیه وسلم
عظمی از ایشان
قوله
جماعتی از آنها
نخواستند از مصلی
سود و همسند
از میان بمانند

طلب کنند از باران آسمانی و غیره و امام خود نیز همراه
و از آنکه در هر دو حکم آنرا مدن کنند
بجای کریم در هر دو است و در افعال
نوروز و نیز جازز است و آنها میگویند
شیر خوار از ماران آنها میگویند
مواشی را نیز همراه آنها میگویند
و غیره و از شرط استسقا آنست که
در شدت ضرورت باشد یعنی بقدر
کف دست بر در آسمان باشد
مستقیان و حدیثا با او چهار خطبه
برای آموش خودشان و مواشی
ایشان نباشد و اگر باشد

تات خدایک
و در این دو فرسخ
کنند و میدی
کنند آب دره
بسیار کند
چایران خود را
نوروز و غیره
نزد مصلی
نوروز و غیره

عالمی که می خورد و الا حایز نیست
در خطبه و غیره
قوله
فان در وقت اولی سوره
بدایسته کلمه و دو سوره از طویل
منصل بخواند که آنی و طائف
الرموز سوره اولی و غایب
نقشه ۱۱۳
خواند و اگر یک خطبه خواند نیز بجز
است که آنی لطیف در خطبه
استسقا این چنین کلمات مرویست
الحمد لله رب العالمین

الرحمن الرحیم
انشاء لله لا اله الا الله
لحمی او انزل علینا العیث و اجعل
ما انزلت علینا قوه و بلاغالی حین
انزل انزلت و خطبه بر زمین استاده خوانند
انزال انزلت و خطبه بر زمین استاده خوانند
انزال انزلت و خطبه بر زمین استاده خوانند
انزال انزلت و خطبه بر زمین استاده خوانند
انزال انزلت و خطبه بر زمین استاده خوانند
انزال انزلت و خطبه بر زمین استاده خوانند
انزال انزلت و خطبه بر زمین استاده خوانند
انزال انزلت و خطبه بر زمین استاده خوانند
انزال انزلت و خطبه بر زمین استاده خوانند
انزال انزلت و خطبه بر زمین استاده خوانند

لا قلة

وامام چادر خود گردانید بعد از آن
که قدمی از خطبه خوانده باشد کذا
فی الحضرات دور تحف می آرد مگر کلاه
فارس شده امام از خطبه دور چادر
شده پوشت مردم کرده چادر
تلاوه اند از حمالی استعنا خوانند
الاستاده مگر مردم نشسته باشند
آمی طریقی قبیل او نیست که اگر
مدد باشد چای یکن در برابر
سایه جانب یار را بر جانز
پسین کند و اگر مردم چای با باشد بالا یزد
زیر و بالا نماید کفاتی کافی و محیط

ذَٰلِكَ وَامَامٍ يَّادِرُخُوذُكَ وَتَدَنْدَنُهُ قَوْمٌ مَسْئَلُهُ نَفْلٌ بِشْرُوَعِ
وَاجِبٌ شُوْدٌ اِكْرَفَاسِدُكَ وَوَكَاَنَهُ قَضَاكَ وَنَزُوْءُ اِمَامِ
اَبِي يُوْسُفٍ اِكْرَنِيْتٌ چَهَارْكَانَهُ كَرُوْدَهٌ بُوْدُوْءِ بِيْشِ اَزْ قَعْدَةُ اُوَلِي
فَاسِدُ كَرُوْدَهٌ چَهَارْ رَكْعَتٌ قَضَاكَ وَبِيْنَ خِلَافِ سِتْ دَرَا نَكْ
چَهَارْ رَكْعَتٌ نَفْلٌ كَرَزَارُوْدِ وِ دَرْ بِيْرٍ چَهَارْ رَكْعَتٌ قَرَارْتٌ تَرْكُ
كَنْدِيَادِرِيَكْ رَكْعَتٌ اَزْ شَفْعَتِ تَا نِيْهِ قَرَارْتٌ كَنْدُوْبِسْ وَ
اِكْرَ قَرَارْتٌ كَرُوْدُوْرُورُورُ كَعْتٌ اُولِيْنِ فِقْطُ يَادِرُوْرُورُورُ كَعْتٌ اُخْرِيْنِ
فِقْطُ يَا تَرْكٌ كَرُوْدُ قَرَارْتٌ دَرِيَكْ رَكْعَتٌ اَزْ اُولِيْنِ يَادِرِيَكْ
رَكْعَتٌ اَزْ اُخْرِيْنِ دَرِيْنِ چَهَارْ صُوْرَتٌ بِاتْفَاقِ دُوْكَانَهُ قَضَاكَ
وَ اِكْرَ قَرَارْتٌ كَرُوْدِرِيَكْ رَكْعَتٌ اَزْ اُولِيْنِ نَهْ غَيْرِ اَنْ يَادِرِيَكْ
اَزْ اُولِيْنِ وِيَكِي اَزْ اُخْرِيْنِ دَرِيْنِ دُوْ صُوْرَتٌ نَزُوْدٌ مَحْمُوْدٌ دُوْكَانَهُ
قَضَاكَ وَ نَزُوْدٌ شِيْخِيْنِ چَهَارْكَانَهُ وَ اَزْ تَرْكٌ كَرُوْدَنْ قَعْدَةُ اُوَلِي
نَزُوْدٌ مَحْمُوْدٌ نَا زَ بَا طْلٌ شُوْدُوْءُ نَزُوْدٌ شِيْخِيْنِ نَهْ بَا طْلٌ نَشُوْدُ

در دست و از جانب چپ در
دست چپ گرفته بود دست
مالغاره که در دست خود نگه
بود و یکن و کشاره که در دست
چپ است بر روی سینه است
چپ است و در هر دو دست
که در دست راست و در دست
چپ است و در هر دو دست
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است

۶

بوی از وقت یا تا کند
نفل آنکه کرده و ضعیفتر کرد
قضای نفل از نماز یا بعد از آن
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است

نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است
نفل نیز نفل است

انان برود عفو کند قصاص من
 عفو کند ریش را بشیریک
 عفو کند امام
 عفو کند ریش را بشیریک
 عفو کند امام
 عفو کند ریش را بشیریک
 عفو کند امام
 عفو کند ریش را بشیریک

قائده عجیبه

کردی یگانا نامت
 صدر الذکر است که ابو یوسف گفت
 من از امام دین صحت قضاے رکعتین
 نقل کرده ام و در ششمی می آرد شایخ قول امام محمد
 ما اختیار کرده اند بسبب توافق رسول امام محمد
 عظیم دین مسند دوم به نام مستخاضه ابوعبد
 طکون عاقتاب و ضو کرده باشد تا وقت
 ظهور نمازگزار نمازش ارواست امام ابو یوسف
 روایت کرده ام سوم آنکه اگر کسی را غاصب
 غلامی را حاضر بد کرده آزاد کند و بعد مالک غلام
 مشتری را اجازت دهد عقیق نافه شو امام ابو یوسف
 گفت من عدم نفاذش را
 روایت کرده ام

قضاے چاکانه
 از ترک قدرت و یک رکعت
 از هر دو شفع که نزد امام عظیم دین جدول
 منقول شده روایت امام محمد از ابو یوسف است
 ابو یوسف تا لایف جابج صغیر برود ختم و تیره
 تفصیلت آنکه چون امام محمد با جازت امام
 ابو یوسف بنا لایف جابج صغیر برود ختم و تیره
 اسناد روایت نمود از امام ابو یوسف محمد کتاب
 ابو حنیفه در دوران بنام او نمود امام محمد
 مذکور باریان من من کرد بعد بعد بیست و هفت
 صحیح مطابق است که شش من مسند من از امام
 ابو حنیفه در ترا نقل نموده ام امام محمد هم
 گفت من این نقل را خوب یاد دارم که
 فرموده بودی مگر حالا
 فراموش

عفو کند امام
 عفو کند ریش را بشیریک
 عفو کند امام
 عفو کند ریش را بشیریک
 عفو کند امام
 عفو کند ریش را بشیریک
 عفو کند امام
 عفو کند ریش را بشیریک

بجز از ابو یوسف منقول عفو کند
 امام محمد دین مسند نیز
 اقسام نقل کرده ششم
 هر یک پنجمی یک باب غلام
 ما گناشته قضا که غلام
 مذکور بود و در وی عفو کرد

آزاد کرده بود و در وی عفو کرد
 از عدم مسأله قیمت غلام
 مذکور است نمود پیش تصدق قول هر یک
 ز غلام تو فرسخا به ساخت پس غلام مذکور
 از او است مگر سعی کند در قیامت خود تا
 ابو یوسف حواله قض خواهد کرده شود اما
 مذکور است که غلام مذکور عیبه است ما در یک
 بنده الحکایه فی نهی اتفاق ناقلا من شرح
 الهندی والدرا علم و علم

قوله
ما من امر عاثر است بغير نیت
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است

قوله
بهر سوگند که در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است

قوله
قدرت نیام با نیت
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است

قوله
در نماز نیت واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است

قوله
از نیت بیرون آمدن
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است

قوله
نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است

بلکه سجده سهو لازم آید اگر سهوا ترک کرده مسئله اگر نذر کرد که فرو
نماز نفل گزارم یا روزه دارم پس عارضه شد قضا لازم آید
مسئله نفل نشسته خواندن بے عذر با وجود قدرت بر قیام
جائز است لیکن نشسته بے عذر خواندن ثواب یک رجه
دارد و استاده خواندن دو رجه و اگر استاده شروع کرد و نشسته
تمام کرد و هم جائز است لیکن با کراهت مگر بعد ماندگی و هم
جائز است بسبب ماندگی تکبیر بردیوار کردن در نفل مسئله
نفل گزاردن بر اسپ یا شتر یا مانند آن خارج مصر جائز
ست با شاره رکوع و سجود کند بهر سو که رو کند رکوب او
مسئله اگر شروع کرد بر اسپ پس بر زمین آمد همان نماز بارکوع
و سجود تمام کند و نزد ابی یوسف نماز از سر گیرد و اگر بر زمین نماز
شروع کرد پسر سوار شد نمازش با تفاق باطل شد بنا کند
فصل سجود تلاوت واجب شود بر کسی که آیت

از نیت بیرون آمدن
مسئله اگر نفل
بافتن در آن باشد یا در آن باشد
و اگر بیرون گاردان استاده است
مسئله اگر نفل
سری در او مانده است در نماز و نیت
مسئله اگر نفل
مسئله اگر نفل
مسئله اگر نفل

نفل در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است

قوله
نفل در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است

نفل در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است

نفل در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است

نفل در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است

نفل در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است
و نیت در نماز واجب است

مسئله
 اگر از آن سجده خوانده
 سجده کرد پس تان را
 طویل قرآن خواند
 اعاده همان آیت
 سجده نکرد سجده
 دیگر واجب نیست
 و اگر واجب است
 کزانی ایضا
 مسئله اگر مصلحت است
 سجده خواند سجده
 فرمودن کرد پس
 که یاد آید خواهد
 رکوع یا سجده یا تعدد
 بنا بر سجده کند
 باندر همان رکعت
 عود کند اگر سلطان

تصدیق شدن کرده باشد
 بشرطیکه اہمیت خوب نام داشته
 باشد مثل حدث و جنب پس
 واجب بخالد شد بر کاف و کس
 دیوانه و عاقل و نفسا خود بخواند
 یا از دیگر کسی بشنود کزانی اللہ المتخار
 و اگر بعد ظهر زده در فہم الوجل
 در حال نفس و نفسا بخواند یا بشنود
 نیز واجب نشود کزانی ایضا
 و نیز اگر از آن کسی که کاف و کس
 دیگر در کس علم عاقل یا بشنود
 بروی واجب است و اگر خلفا بشنود
 حدث و جنب سجده واجب است

د خطای ۲۷
 اقرب سجده کند عالمگیر

تغیث واجب و تکفیر
 سجده خواند سجده کند و اگر
 سجده خواند اگر فقط از آن
 قلم یا اکثر است معبود

سجده بخواند یا بشنود اگر چه قصد شنیدن نکرده باشد مسئله
 از خواندن امام اگر چه آہستہ خواند بر مقتدی سجده واجب شود
 و از خواندن مقتدی بر کسی واجب نشود مگر بر کسیکه خارج نماز
 باشد و از و بشنود و همچنین کسیکه در رکوع یا سجود یا قومه یا جلسہ
 آیہ سجده خوانده باشد مسئله اگر کسی خارج نماز آیہ سجده خواند
 مصلی بشنید بعد نماز سجده کند و اگر در نماز آن سجده کند روا نباشد
 لیکن نماز باطل نشود مسئله اگر امام آیہ سجده خواند و کسی خارج نماز
 آنرا بشنید پستربان امام اقتدا کرد و اگر پیش از سجده کردن امام
 اقتدا کرد و همراه امام سجده کند و اگر بعد سجده کردن امام در همان
 رکعت داخل شد اصلا سجده نکند و اگر در رکعت دیگر داخل
 شد بعد نماز سجده کند مانند کسی که اقتدا نکرده مسئله سجده
 تلاوت کہ در نماز واجب شدہ بعد نماز قضا نشود مسئله اگر
 کسی آیہ سجده خارج نماز خواند و سجده نکرد پس در نماز

۷۸

۲۷
 قلم یا اکثر است معبود

۲۸
 قلم یا اکثر است معبود

۲۹
 قلم یا اکثر است معبود

۳۰
 قلم یا اکثر است معبود

۳۱
 قلم یا اکثر است معبود

عدد کون نماز نشوید
 باشد کزانی عالمگیر
 مسئله سجده تلاوت
 او ایستود بر کون بود
 نماز غیر کون نماز
 همچنان کہ سجده
 میشود اگر بعد تلاوت
 آیت سجده نکرده باشد
 دو رکعت نماز
 نماز کرد اگر آیت سجده
 تلاوت تمام کرده
 او شد کزانی اللہ
 المتخار و عالمگیر

۳۲
 قلم یا اکثر است معبود

۳۳
 قلم یا اکثر است معبود

نوع اول
 اگر مجلس تلاوت کند یک سجده در نماز است
 و اگر مجلس تلاوت کند یک سجده در نماز است
 و اگر مجلس تلاوت کند یک سجده در نماز است

شروع کرده و باز همان آیه خواند یک سجده کفایت کند و اگر سجده کرد پس در نماز شروع کرده و باز همان آیه خواند باز سجده کند مسئله اگر شخصی در مجلس یک آیه سجده بارها خواند یک سجده کفایت کند و اگر آیه دیگر خواند یا مجلسی دیگر شد سجده دیگر کند و اگر مجلس تلاوت کند متحدث و مجلس سامع غیر متحدث تلاوت کنند یک سجده واجب شود و بر سامع دو سجده و بعکس آن اگر مجلس سامع متحدث باشد نه مجلس تلاوت کند مسئله کیفیت سجده آنست که با اثر ان نماز تکبیر گویان بسجده رود و تسبیحات گوید و تکبیر گویان از سجود سر بردارد و تحریم و تشهد و سلام در سجده تلاوت نیست مسئله مکروه است که تمام سوره خواند و آیت سجده نخواند و بعکس مکروه نیست یک دو آیه یا آیه سجده ضم کرده خواندن بهتر است بهتر آنست که آیه سجده آهسته خواند تا بر سامعان سجده واجب نشود

کتاب الجنائز

نوع دوم
 اگر مجلس تلاوت کند یک سجده در نماز است
 و اگر مجلس تلاوت کند یک سجده در نماز است
 و اگر مجلس تلاوت کند یک سجده در نماز است

۷۹

در سجده تلاوت میان تسبیح و تسبیح و دعای حضرت زینب علیها السلام از غایت غایت و کلمات سرودنی و سنن و اولاد او در دنیا و عالم از غایت غایت و صدقه و تقوی بندگان خلاقه و بصیرت و تقوی بندگان خلاقه و تقوی بندگان خلاقه و تقوی بندگان خلاقه

و در هر دو تیمم هر کس که تیمم کند دو تیمم در هر دو تیمم هر کس که تیمم کند دو تیمم در هر دو تیمم هر کس که تیمم کند دو تیمم

بهر کس که در این کتاب است
در آن روز که در آن روز
تا آنکه در آن روز

در آن روز که در آن روز
تا آنکه در آن روز

بهر کس که در این کتاب است
در آن روز که در آن روز
تا آنکه در آن روز

در آن روز که در آن روز
تا آنکه در آن روز

بهر کس که در این کتاب است
در آن روز که در آن روز
تا آنکه در آن روز

موت همیشه یا در وقت و وصیت نامه با و حسب به الوصیة همراه
داشتن مستحب است در وقت غلبه ظن بموت واجبست در حدیث است
که هر که هر روز بپسرت مرتبه موت را یاد کند درجه شهادت یابد مسئله
چون مسلمان مشرف بمرگ شود تلقین شهادتین کرده شود و سوره ایس
بر سرش خوانده شود و چون بمیرد زمین و چشم او پوشیده شود
در وقت او شتابی کرده شود مسئله چون غسل داده شود نخته را به عود سوز
سه بار بخیر کند و مرده را برهنه کرده عورت او پوشیده بر وی بیارد
و نجاست حقیقی پاک کرده بی آنکه آب در بین او کرده شود و ضوکانانیده
با سبکه اندکی در آن برگ کنار یا مانند آن جو شده باشد غسل داده
شود و موی ریش و موی سر را بکل خیر و مانند آن بشوید اول بر پهلوی
چپ غلطانیده پستر بر پهلوی راست غلطانیده بشوید تا که آب روان
شود و تکیه داده شکم او را آهسته پالداگر چیزی بر آید پاک کند و اعاده غسل
غز و نیست پستر از پارچه خشک کرده خوشبو بر سر و ریش و کافور

بهر کس که در این کتاب است
در آن روز که در آن روز
تا آنکه در آن روز

سوار بر اسبان جائز نیست مسئله نماز جنازه در مسجد مکروه است
 مسئله نماز بر مرده غائب بر عضوی کمتر از نصف واجب است مسئله
 طفل بعد ولادت اگر آواز کرد بر آن نماز کرده شود والا نه
 مسئله طفلی که از دار الحرب بدون مادر و پدر بندی کرده شد
 یا یکی از پدر و مادرش مسلمان شد یا خود عاقل بود و مسلمان شد
 درین هر سه صورت اگر آن طفل بمیرد نماز بر وی کرده شود مسئله
 سنت است که جنازه را چهار کس بردارند و جلد رو آن شوند
 نه پویان و همراهمایش پس جنازه روان شوند و تا که جنازه
 بر زمین نهاده نشود نه نشینند مسئله حد در قبر کرده شود و میت
 را از جانب قبله داخل قبر کرده شود و وقت نهان بسبح الله
 و علی مهله رسول الله گفته شود و روی بسوی قبله کرده شود
 قبر زن پوشیده شود و خشت خام یا نی نهاده حال
 انباشته شود و قبر مثل کوهان شتر کرده شود و خشت پخته

قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث
 قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث
 قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث

قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث
 قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث
 قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث

قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث
 قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث
 قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث

قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث
 قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث
 قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث

۶۳

قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث
 قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث
 قوله در مسجد مکروه است بجا نیست تنزیلی حدیث است بجا نیست تنزیلی حدیث

مبحث پنجم در حدیثی که در حدیث آمده است که هر چه از جنابت در بدن باشد با وضو پاک شود

قوله **مستحب** است که در روز جمعه نماز را بخواند و در آن روز صدقه بدهد و در آن روز گناهی را نکند و در آن روز از هر چه که در بدن است بزداید و در آن روز از هر چه که در دل است بزداید و در آن روز از هر چه که در کف است بزداید و در آن روز از هر چه که در باطن است بزداید و در آن روز از هر چه که در ظاهر است بزداید و در آن روز از هر چه که در بدن است بزداید و در آن روز از هر چه که در دل است بزداید و در آن روز از هر چه که در کف است بزداید و در آن روز از هر چه که در باطن است بزداید و در آن روز از هر چه که در ظاهر است بزداید

و چون وجوب در آن کردن مکرره است مسئله آنچه بر قبور اولیا
عمارت های رفیع بنا میکنند و چراغان روشن میکنند و ازین
قبیل هر چه میکنند حرام است یا مکروه مسئله اگر بدون خواندن
نماز جنازه مرده دفن کرده شد بر قبر نماز جنازه خوانده شود تا سه
روز و بعد سه روز نماز بر قبر جائز نیست نزد امام اعظم
و پیغمبر صلی الله علیه و سلم بعد هفت سال قریب فوات خود بر
شهیدی احد نماز جنازه خوانده شاید که این خصوصیت
شهدا باشد که بدن آنها منفسخ نمی شود فصل در شهید کسی که
از دست اهل حرب یا اهل بنی یا قطاع الطريق کشته شد
یا در جنگ گاه یافت شد و بروی اثر قتل دست یا او را
مسلمانی بنظم کشته و دیت از قتل او واجب نشود
آن کس طفل یا دیوانه یا مجنب یا زنی حالضه نیست و
پیش از مردن از خورون یا آشامیدن یا علاج کرده شدن
یا خنق یا سخن بسیار کردن ۱۲ در مختار

قوله **مستحب** است که در روز جمعه نماز را بخواند و در آن روز صدقه بدهد و در آن روز گناهی را نکند و در آن روز از هر چه که در بدن است بزداید و در آن روز از هر چه که در دل است بزداید و در آن روز از هر چه که در کف است بزداید و در آن روز از هر چه که در باطن است بزداید و در آن روز از هر چه که در ظاهر است بزداید

قوله **مستحب** است که در روز جمعه نماز را بخواند و در آن روز صدقه بدهد و در آن روز گناهی را نکند و در آن روز از هر چه که در بدن است بزداید و در آن روز از هر چه که در دل است بزداید و در آن روز از هر چه که در کف است بزداید و در آن روز از هر چه که در باطن است بزداید و در آن روز از هر چه که در ظاهر است بزداید

قول غسل نباید داد
نوش نباید شست بلکه به همان
خون دفن باید کرد و اگر بر پا پیش نماز است
باید آن را باید شست ۱۲ غسل سستی
قول غسل باید کرد و اگر بر پا پیش نماز است
باید آن را باید شست ۱۲ غسل سستی
قول غسل باید کرد و اگر بر پا پیش نماز است
باید آن را باید شست ۱۲ غسل سستی

یا بیح یا شر یا وصیت کردن منتفع نشده و نمازی بعد زخمی
شدن بروی فرض نشده آنکس شهید است او را غسل نباید داد
و در پارچه بدنش دفن باید کرد لیکن بروی نماز باید خواند و اگر این
شروط نیافته شد و ظلماً کشته شد اگر چه ثواب شهادت یابد
لیکن غسل و کفن داده شود و اگر در حدیاقصاص کشته شد شهید نیست
غسل داده شود و بروی نماز خوانده شود و اگر قاطع طریق یا
باعی کشته شد غسل داده شود و نماز بروی نخوانده شود فصل
در ماتم اگر زنی را شوهر فوت شود بروی ماتم کردن تا چهار ماه
و ده روز ایام عدت واجبست زینت نکند و بپوشیدن
پارچه محصفه و زعفرانی و استعمال خوشبو و روغن و سرمه و
حناترک کند مگر بعد از خانه شوهر بر نیاید مگر روزانه برای
ضرورت و شبانه بهمانجا باشد مگر در صورتیکه بحجر از خانه
بدر کرده شود یا خانه منهدم شود یا خوف کند بر نفس یا بر مال

خوبی و ساقی
عقیق و سیکه
پاد و لیسیر و صابون
اسهال و استسقا و سیل
و طاعون ذات الحجب
و سیکه پیر و در شرب جمع
یاد آید آن یاد طلب
علم و نیک از زادین
فضل ملک شود کزانی
الدر المختار و الخطاوی
و جامع الرموز ۱۲
قول غسل
داده شود پس است

۶۵

ند زینتی جامع الرموز
در مختار و قیام و لیکن در
یا غسل داده نشود
نماز بپوشان آن کرده
نشود کزانی الخطاوی
در المختار و الخطاوی
قول غسل
بپوش خوانده شود و اگر
بعد فرود شدن جنگ
کشته شده نماز عم بود
نخوانده شود ۱۲ در مختار
قول غسل
رایع صغیرة است و
مجنون نباشد و اگر در
بلخ شش یا پوشش آمد و صلوات یعنی ترک
زینت وی را عم واجب است را
المختار تعزیمت مردمان و ایشان نیست را
لیک بار تا سه روز منسون است بعد از آن
یابد دم کرده و تا سه روز برای ایشان طعام
باید ساخت و وقت تعزیمت از غنیمت
دهان ایشان برابر عهد میگوید عظم
المرک و اسرارک و غفر لیک کذافی
الدر المختار ۱۲

گویی عقلی الله تعالی
تفویض و تفویض
و تفویض به تفویض
و تفویض به تفویض
تفویض به تفویض
تفویض به تفویض
تفویض به تفویض
تفویض به تفویض
تفویض به تفویض
تفویض به تفویض

خود و اگر سوای شوهر دیگری از اقربای زن فوت شود سه روز
تمام کردن جائز است و زیاده از سه روز حرام است مسئله غم
کردن بدل و گریستن از چشم پرآمده جائز است و آواز بلند کردن و گریه
و نوحه کردن و گریه بیجان چاک کردن و بر سر زدن حرام
است مسئله اکثر احادیث صحیح و دلالت دارند بر آنکه میت
بسبب نوحه کردن اهل او عذاب کرده میشود و درین باب علماء
را اقوال مختلف اند و مختار نزد فقیر آنست که اگر مرده در حالت
حیات خود بنوحه عادت داشته باشد یا بدان وصیت کرده
باشد یا بدان راضی باشد یا میدانتست که اهل من بر من نوحه
خواهند کرد و آنها را ازان منع نکرده درین صورتها میت عذاب
کرده شود بنوحه اهل او و الا عذاب نکرده شود مسئله سنت آنست
که در مصیبت **اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ** گوید و صبر کند
مسئله طعام فرستادن برای اهل میت و مصیبت سنت است

لا صاحب
گویی عقلی الله تعالی
تفویض و تفویض
و تفویض به تفویض
و تفویض به تفویض
تفویض به تفویض
تفویض به تفویض
تفویض به تفویض
تفویض به تفویض
تفویض به تفویض
تفویض به تفویض

و تفویض به تفویض
و تفویض به تفویض
و تفویض به تفویض
و تفویض به تفویض
و تفویض به تفویض
و تفویض به تفویض
و تفویض به تفویض
و تفویض به تفویض
و تفویض به تفویض
و تفویض به تفویض

بَعْدَهُ مَا أَخَذَ وَ كَلَّمَ
بَعْدَهُ مَا أَخَذَ وَ كَلَّمَ
بَعْدَهُ مَا أَخَذَ وَ كَلَّمَ
بَعْدَهُ مَا أَخَذَ وَ كَلَّمَ
بَعْدَهُ مَا أَخَذَ وَ كَلَّمَ
بَعْدَهُ مَا أَخَذَ وَ كَلَّمَ
بَعْدَهُ مَا أَخَذَ وَ كَلَّمَ
بَعْدَهُ مَا أَخَذَ وَ كَلَّمَ
بَعْدَهُ مَا أَخَذَ وَ كَلَّمَ
بَعْدَهُ مَا أَخَذَ وَ كَلَّمَ

ذیارت تجده ذیارت بنامه
رسیده است که تو در قبر
بجوید و در پیش آیت الله بگو
دعای مغفرت از حق تعالی طلب
نماید از حال به اختیار ایشان
و در قدرت بعبادت مهربان
که در دوزخند و برسان
به آیت را یاد داری که غرض کند
به انجامی که کند از خنده و توبه
و کلام به فایده دنیا در اینجا
است از یاد دور است از دنیا و خطبه اول

فصل زیارت قبور مردان را جاز است نه زنان اوست
است که در مقابر رفتہ است سلام علیکم یا اهل القبور
من المسلمین و المؤمنین انتم لنا سلف و نحن لکم
تابع و انما ان شاء الله بکم لاحقون یدحر الله
المستقدمین منا و المستأخِرین اسأل الله لنا و لکم
العافیة یغفر الله لنا و لکم و یرحمنا الله و یرحم
امیر المؤمنین علی رضی الله عنہ مرویست از پیغمبر علیه الصلوٰة و
السلام که هر که بر مقابر گزرد و قیل هو الله احد یازده بار خوانده برودگان
به بخشد موافق شمار مردگان او را هم ثواب داده شود و از ابی هریره
مرویست مرفوعاً که هر که فاتحه و اخلاص و سوره تکوین خوانده
برای مردگان ثواب آن گرداند مردگان برائے او شفیع باشند
و از انس است مرفوعاً که هر که سوره یس در مقابر بخواند
آنها را تخفیف کند حق تعالی و این را ثواب بعد از آنها باشد

کنان را فرزند توبت او در دنیا خطبه اول
بوسندید و منی نشود و در دنیا خطبه اول
نزد گردستان چیزی نمی خواند و در دنیا خطبه اول
خسید و در اینجا از کز اعدا و در دنیا خطبه اول
بیمه و در دنیا خطبه اول
غلات بر قبر هم نمی خواند و در دنیا خطبه اول
عکس به آیت هم در مقبره بخندد و در دنیا خطبه اول
قبر حاجت در طلبید و در دنیا خطبه اول
کند که سجده عبادت مرفوعاً کرد
موجب شکر کفر است و طواف کرد
کند که طواف از خصوصیات کعبه
شریف است و در دنیا خطبه اول

یازده بار در هر روز است و در دنیا خطبه اول
و پیش از آن چهارده روز است و در دنیا خطبه اول
بسیار قدر اصلی علیه واکه در دنیا خطبه اول
یاد است کند بر مرد و در دنیا خطبه اول
و در دنیا خطبه اول
در راه ایستاده کنی کندگان با ایشان
قوله نه زنان را در دنیا خطبه اول
زنان در قبر را اختلاف است اکثری
باز زنانه اند که حدیث لعنته اکثری
علی نازات انقبوه فرسخ است
بقول علیه السلام هر که در دنیا خطبه اول
بجای آیت انقبوه فرسخ است
در اجازت زیارت عام است مردان

لا اله الا الله
سابق باقی است و در عالمی
فی الداع انست که جاز است
عنه یقین ان سائل و جوابات
ما تشریح دیده شود ۱۱

قوله في زكوة دار فخر ان من بعد شيئا
 زكوة دار فخر ان من بعد شيئا
 زكوة دار فخر ان من بعد شيئا

قوله في زكوة دار فخر ان من بعد شيئا
 زكوة دار فخر ان من بعد شيئا

مسئله اكثر محققين برآنند که اگر کسی مرده را ثواب نماز یا
 روزه یا صدقه یا دیگر عبادت مالی یا بدنی به بخشیدن رسد
 مسئله سجده کردن بسوی قبور انبیا و اولیا و طواف گرو قبور
 کردن و دعا زدن آنها خواستن و تندر برای آنها قبول کردن حرام
 است بلکه چیزی با ازان بکفر می رسد پیغمبر صلی الله علیه وسلم بر آنها
 لعنت گفته و ازان منع فرموده و گفته که قبر مر ا بت نه کنند

مسئله اكثر محققين برآنند که اگر کسی مرده را ثواب نماز یا
 روزه یا صدقه یا دیگر عبادت مالی یا بدنی به بخشیدن رسد

کتاب الزکوة!

کن دوم از ارکان اسلام زکوة است چون بعضی قبائل عرب
 بعد وفات رسول الله علیه وسلم خواستند که زکوة ندهند
 ابو بکر صدیق رضی الله عنه قصد جهاد با آنها فرمود و بران اجماع
 منع شد منکر و جوب زکوة کافرست و تارک آن فاسق مسئله
 زکوة واجبست بر هر مسلم عاقل بالغ که مالک نصاب باشد فارغ باشد
 آن نصاب از حجاج صلیه دین و نامی باشد و بروی سال تمام

نشرح جامع کبری
 که اگر بر وی نیت ادا شود زکوة
 باشد برین دین منکر است
 سبب عدم مطالبه با قبایر
 عادت کنانی العالمیه
 راجع از امام هادی
 بودی و مکان و غلام خدمت
 و دم قلدر زکوة بودی لازم
 که مکان و خادم از حاجت
 ناند نیست از نجاست که نام
 زکوة صدق ترن مودعانه بوده است
 که آن در صاحب سزادر
 که آن در صاحب سزادر
 که آن در صاحب سزادر

مسئله اكثر محققين برآنند که اگر کسی مرده را ثواب نماز یا
 روزه یا صدقه یا دیگر عبادت مالی یا بدنی به بخشیدن رسد

گرفته باشد مسئله اگر بعد ملک نصاب پیش از تمام سال زکوة
 یک سال یا زکوة چند سال پیشگی ادا کرده باشد مسئله اگر مالک یک
 نصاب زکوة چند نصاب ادا و بعد ادای زکوة مذکور مالک چند
 نصاب شد تا هم ادا جائز باشد مسئله زکوة در مال صبی و
 مجنون واجب نشود نزد ابی حنیفه و نزد ائمه ثلاثه واجب
 شود و والی از طرف او ادا کند مسئله در مال ضمه یعنی مالیکه
 گم شده باشد یا در ور یا افتاده باشد یا کسی غصب کرده باشد و
 بران شهود نباشد یا در صحرا مدفون بود و مکانش فراموش شده
 باشد یا دین باشد بر کسی و مدیون منکر باشد و شهود بر آن نباشد
 یا پادشاه یا مانند آن یعنی کسیکه فریاد او نزد دیگرے ممکن نباشد
 بمصا دره گرفته باشد درین چنین مال زکوة واجب نیست و اگر
 این مال باز بدست آید بابت ایام گذشته زکوة واجب نشود و اگر دین باشد
 بر مقرر اگر چه مفلس باشد یا بران دین شهود باشد یا در علم قاضی باشد

قوله عدل خاتمان نیست
 که اتفاق بود بقای ملک مدعی
 نه باشد یا در وقت مالک
 کنانی العالمیست تا قاضی
 قاضی است که غصب
 کرده باشد که غصب
 که در آن زکوة نیست اگر چه
 غاصب نیست باشد
 کنانی العالمیست
 قوله شهود باشد
 اگر عامل اندر اتفاق
 واجب شود

بعضی واجب عادلانند
 کنانی العالمیست
 منکر بود گوای و اگر دین بود
 بعد از آن حاصل شد
 آدم است مدیون بدوی
 اگر چه نیست کنانی
 کنانی العالمیست

قوله اول سال الخ
اصلا نقدین را باین جنس کرده یا
باین جنس بدل نمودند
سال منقطع نیستند و اگر
سال منقطع باشد باین جنس بدل
مسئله ۱۲ سال منقطع
بجاوردشش روپیه سکه و مس
چون دو صد درم نوزده
سواکی بجاورد و دو نیم توله است
بجاورد صاحب نصاب
بجاورد صاحب نصاب
بجاورد صاحب نصاب

زکوة حصه آن ساقط شد مسئله اگر اول سال آخر سال نصاب
کامل بود و در میان سال ناقص شود زکوة تمام سال واجب شود
و نقصان میانه معتبر نیست مسئله نانی که در آن زکوة واجب شود
بسه قسم است یکی نقد یعنی زر و سیم خواه مسکوک بود یا تبر یا زور یا ظروف
طلا و نقره نصاب زکوة مثقال است که صفت و نیم توله باشد و
نصاب سیم دو صد درم است که پنجاه و شش روپیه سکه موی وزن
آن میشود و مقدار زکوة واجب از هر دو جنس حدیثی است و اگر کم از
نصاب زر باشد و همچنین سیم نوزده امام اعظم هر دو را باعتبار قیمت
یک جنس کرده نصاب اعتبار کرده شود و منفعت فقیر مرعی داشته
شود و نوزده صاحبین باعتبار اجزا نصاب کامل کرده میشود پس اگر
صد درم سیم و ده مثقال زر باشد با اتفاق زکوة واجب شود و اگر صد
درم سیم و پنج مثقال زر باشد و قیمت پنج مثقال زر برابر صد درم
ست زکوة نوزده امام اعظم واجب شود نوزده صاحبین

ما تاد در هر دو حالتین و همچنین
تولجیه و نصف تولجیه من
القصه انتهى پس بر روپیه
بمکن باشد و دو نیم توله سیم را بجاورد
بشش روپیه خواهد بود چنانچه
مصنف علیه الرحمه فرموده است
و سیم روپیه در عهد مصنف
علیه الرحمه رواج میداشت و هر
روپیه که بوزن یازده ماشه باشد
از سیم مذکور بجاورد و صفت

و هر دو روپیه داشته خواهد بود
باشند که بوزن یازده و نیم ماشه
روپیه و نیم مذکور بجاورد و چهار
علم شده در نصاب خواهد بود و در
تجارت نصاب فلوس اگر بیست
پنجاه نصاب باشد زکوة نیست
و نصاب سیم است که بیست و
واجب شود که آنی العالمیه
بسی در باب سیم قیمت از هر گران
شود قیمت سیم محسوب نموده
زکوة سیم کند و اگر قیمت نوزده
باشد سیم را بوزن قیمت نوزده
نماید که قیمت آن از صد درم
مثقال نوزده صاحبین زکوة واجب
است نوزده صاحبین مختلف قیمت
سیم است که آنی
شود و نوزده
دو نیم توله سیم
مسئله ۱۲ سال منقطع
بجاوردشش روپیه سکه و مس
چون دو صد درم نوزده
سواکی بجاورد و دو نیم توله است
بجاورد صاحب نصاب
بجاورد صاحب نصاب
بجاورد صاحب نصاب

مسئله ۱۲ سال منقطع
بجاوردشش روپیه سکه و مس
چون دو صد درم نوزده
سواکی بجاورد و دو نیم توله است
بجاورد صاحب نصاب
بجاورد صاحب نصاب
بجاورد صاحب نصاب

بر کسی لازم نیاید
آنکه فروشند بچشم
که در وی زکوة است و به
فرق آنست که تجارت عمل
ست بین بعض نیت تمام
نخواهد شد و نیت خدمت
قطع ترک عمل است پس
نیت محض تمام خواهد شد
نذاتی الدار و با قوت و عمل
در جواب و گوهر با و با قوت
زکوة نیست اگر فروخته شود
باشد گمان که برای تجارت
بوده آن وقت زکوة واجب
خواهد شد کذا فی الجوهرة
النيرة ۱۲ اگر فروز بود

نزدیک بود که بقتل انصاف فوله
بود زکوة فدان نه در کم و در
فغان باشد در چهارم و در
مسئله مال تجارت هر که
اشد که قیمت آنجا مستحق
پس یک یک بنده فخر مال تجارت
داده بشود و قیمت آنجا
بیشتر از قیمت آن مال باشد
از قیمت آنجا در آن سال
گردد پس حساب قیمت
آنجا زکوة داده شود ۱۲ کذا فی
العلماء

در سال بطلان زکوة بحساب قیمت
است پس زکوة بحساب قیمت
دو روز دانی غنیمت بحساب
صاحبین ۱۲ بحساب قیمت
بعض نیت تجارت و با قوت
بوی تجارت نیت بر قول محمد
نیت نیت تجارت درین صورتها
ندیدیم کما فی الجوهرة کذا فی
الدرد الختار ۱۲ قول مال تجارت
نشود مگر آنکه فدا که نقدین با صلح
باشد که در آنجا زکوة واجب میشود
خواه نیت تجارت بود یا نکند
عطلای زکوة است اگر نیت
کسب نیت آن نصاب باشد از
زمین خود یافت پس یک سال آن
را نگاه داشت در آن سال آن

زکوة واجب نیست
مالک که در وقت ضیاع
اگر غلامی را از او گرفته و در آن
در راه بود و در راه خرید و در آن
بیاخت رسانیده و بنده را بنده نزد
تا آنکه یک سال گذشت بر این لازم
بیاخت بر او نیت و در صدقه
آید و بیشتر کی نیت و اگر نیت
در آن بود زکوة و در صدقه و در آن
بیشتر کی کذا فی قاضیان و اگر نیت
فدوی را به روز فروخت یک سال
بیشتر کی نیت نیت نیت نیت
از حکم قاضیان و در وقت نیت
بایع را به روز فروخت نیت نیت
تجارت فروخت با نیت نیت نیت
در کتب معتد به با نیت نیت نیت

مهر در مال جمع
عوض بسکن الراع المسموع
دکلی شیخ نهو عرض سوسی السدا حو
والله انما یزید فی انی اصلح و الا یضیبه گوید
و کما فی الجوهرة کذا فی
قوله ۱۲ مسئله در مال تجارت نیت
در آن نیت نیت نیت نیت
در آن نیت نیت نیت نیت
در آن نیت نیت نیت نیت

مسئله اگر زریا نقره منقوش باشد حکم زرو نقره فاصل و اگر غش
در آن مغلوب باشد و اگر غش غالب باشد حکم عروض در قسم دوم
از مال نامی مال تجارت است مسئله هر مال که به نیت تجارت خرید
شود در آن زکوة واجب میشود و اگر کسی او را بخشیده باشد یا وصیت
کرده باشد یا زن را در مهر مالی بدست آمده باشد یا مرد را در خلع یا در
صلح از قصاص مال بدست آمده باشد و وقت مالک شدن
نیت تجارت کرد زو دانی یوسف در آن زکوة واجب شود نه نزد
محمد مسئله اگر در میراث مالی بدست آمده باشد اگر چه وقت مردن
مورث نیت تجارت کرد مال تجارت نشود زکوة در آن باتفاق
واجب نشود مسئله اگر غلامی را برای تجارت خرید کرد پسر نیت
استخدام کرد مال تجارت نماند و اگر برائے استخدام خرید
کرد پسر نیت تجارت کرد مال تجارت نشود تا که آنرا نه فروشد
مسئله مال تجارت را به زریا سیم در آنچه نفع فقر باشد قیمت کرده

فدوی را به روز فروخت یک سال
بیشتر کی نیت نیت نیت نیت
از حکم قاضیان و در وقت نیت
بایع را به روز فروخت نیت نیت
تجارت فروخت با نیت نیت نیت
در کتب معتد به با نیت نیت نیت

شود پس اگر بمقدار نصاب یکی از هر دو جنس رسد چه علم حصه آن در
 زکوة ادا کند قسم سوم از مال نامی سوا نمند یعنی شتران یا گاووان
 یا بزها مخلوط آنرو ماده که اکثر سال بر چریدن در صحرا کفایت
 کنند و همچنین گله اسپان و تفصیل نصاب اجناس سوا نم
 و قدر واجب آن طول دارد و درین دیار این اموال بقدر
 وجوب زکوة نمی باشد لهذا مسائل زکوة آن مذکور نکرده شد و
 همچنین احکام عشر زمین عشری که درین دیار نیست و مسائل عاشر
 که بر طرق و شوارع باشد مذکور نکرده شد مسئله اگر مسلمان یا ذمی
 کان از دریا نقره یا آهن یا مس یا مانند آن در صحرا یافت
 پنجم حصه از آن گرفته شود و چهار حصه یا بسته راست اگر زمین
 مملوک کسی نیست و اگر مملوک است چهار حصه مالک است
 و اگر در خانه خود یافت نزد امام اعظم در آن خمس واجب نیست و
 نزد صاحبین واجب است و اگر در زمین زراعتی خود یافت

این قول تفصیل نصاب
 اجناس را در مجمل نیست که در مجمل
 مذکور است و در دو مورد دیگر که مذکور است
 و چهار صد چهار و در یکی که مذکور است
 و در پنج شتر یک که مذکور است
 و در پنج گاو یک که مذکور است
 و در پنج اسب که مذکور است
 و در پنج گاو که مذکور است
 و در پنج اسب که مذکور است
 و در پنج گاو که مذکور است
 و در پنج اسب که مذکور است

۹۳
 در بخاری بحساب قیمت
 قول در صحرا یافت و اگر
 یا نقره یا زرد یا الماس
 در صحرا یافت یا غیر آن
 گدازی یا بدین معنی نیست
 خلافاً لابی یوسف و نزد
 شافعی ۶۰ مالک است و نزد
 سعدان زکوة نیست گدازی
 استثنای ۱۲

قوله در بنای مسجد و کفنی میت و ادای قرض میت
 یعنی هر چه آن تئید باشد ۱۲ کذا فی العالمگیری
 یعنی هر چه آن تئید باشد ۱۲ کذا فی العالمگیری
 یعنی هر چه آن تئید باشد ۱۲ کذا فی العالمگیری
 یعنی هر چه آن تئید باشد ۱۲ کذا فی العالمگیری
 یعنی هر چه آن تئید باشد ۱۲ کذا فی العالمگیری
 یعنی هر چه آن تئید باشد ۱۲ کذا فی العالمگیری
 یعنی هر چه آن تئید باشد ۱۲ کذا فی العالمگیری
 یعنی هر چه آن تئید باشد ۱۲ کذا فی العالمگیری
 یعنی هر چه آن تئید باشد ۱۲ کذا فی العالمگیری
 یعنی هر چه آن تئید باشد ۱۲ کذا فی العالمگیری

فصل در بنای مسجد و کفنی میت و ادای قرض میت
 خروج نکند و بنده غنی و پسر صغیر غنی راندند مسئله اگر
 مصرف زکوٰة لمان کرده زکوٰة داد پسر ظا هر شد که غنی بود یا پاشمی
 یا کافر یا پدیر یا پسر زکوٰة و سنده نزد امام اعظم اعاده
 آن لازم نیست و نزد ابی یوسف اعاده لازم است و
 اگر ظا هر شد که بسته یا مکاتب او بود اعاده لازم است
 مسئله مستحب است که یک فقیر را آنقدر دهد که همان روز
 محتاج سوال نباشد مسئله مقدار نصاب یا اکثر بیک فقیر غیر
 مدیون دادن یا از شهری بشهری دیگر مال زکوٰة فرستادن مکرره
 است مگر وقتی که قریب او یا محتاج تر در شهری دیگر باشند
 مسئله هر گز قوت یک روز نیست باشد او را سوال نباید
 کرد فصل صدقه فطر واجب است بر هر مسلم که مالک نصاب
 باشد و آن نصاب فاضل باشد از دیون و حوائج اصلی که و

و زکوٰة داد پس اگر استاد بدین و نش
 زکوٰة داد پس اگر استاد بدین و نش
 زکوٰة داد پس اگر استاد بدین و نش
 زکوٰة داد پس اگر استاد بدین و نش
 زکوٰة داد پس اگر استاد بدین و نش
 زکوٰة داد پس اگر استاد بدین و نش
 زکوٰة داد پس اگر استاد بدین و نش
 زکوٰة داد پس اگر استاد بدین و نش
 زکوٰة داد پس اگر استاد بدین و نش
 زکوٰة داد پس اگر استاد بدین و نش
 زکوٰة داد پس اگر استاد بدین و نش

۹۵
 بقوله فقیران شرا نطا
 بقوله فقیران شرا نطا
 بقوله فقیران شرا نطا
 بقوله فقیران شرا نطا
 بقوله فقیران شرا نطا
 بقوله فقیران شرا نطا
 بقوله فقیران شرا نطا
 بقوله فقیران شرا نطا
 بقوله فقیران شرا نطا
 بقوله فقیران شرا نطا

کذا فی العالمگیری
 کذا فی العالمگیری
 کذا فی العالمگیری
 کذا فی العالمگیری
 کذا فی العالمگیری
 کذا فی العالمگیری
 کذا فی العالمگیری
 کذا فی العالمگیری
 کذا فی العالمگیری
 کذا فی العالمگیری

قوله في الصدقة فطرا من ثمنها ما لا يملكه غيره
 قوله في الصدقة فطرا من ثمنها ما لا يملكه غيره
 قوله في الصدقة فطرا من ثمنها ما لا يملكه غيره

نای بودن نصاب شرط نیست و بر مالک این چنین نصاب
 گرفتن صدقه حرام است صدقه فطر از نفس خود و هدیه و فرزندان صغیر
 خود اگر مالک نصاب نباشند و اگر باشند از مال آنها داده
 شود و از بندگان خدمتی خود بدهنده از بندگان تجارته
 اگر چه بنده مدبر یا ام ولد باشند از زوج خود و فرزندان
 بالغ خود و مکاتب خود و بنده گرفته گریخته مگر بعد باز
 آمدن و اگر یک بنده یا چند بنده در چند کس
 مشترک باشند نزد امام اعظم صدقه فطر آن بنده بر کسی واجب
 نشود مسئله صدقه فطر واجب می شود بطلوع فجر روز عید
 پس کسیکه پیش از صبح عید ببرد یا بعد صبح زاید شود
 یا اسلام آورد و صدقه آن واجب نشود و پیش از عید هم
 ادای صدقه فطر جائز است لیکن مسنون است که پیش از
 خروج بمصلی ادا کند اگر روز عید صدقه فطر ادا نکرده

قوله في الصدقة فطرا من ثمنها ما لا يملكه غيره
 قوله في الصدقة فطرا من ثمنها ما لا يملكه غيره
 قوله في الصدقة فطرا من ثمنها ما لا يملكه غيره

وقيل لا بأس به و
 قيل بيكروه و الا فضل
 ان يودي صلا قلفنه
 و عليه الى واحد كما فعل
 ابن مسعود كما في التمهاتشي
 انتهى بالجهد اولي و بتر همین
 است که قول ابن مسعود اختیار
 نمایند ادا صدقه بالا اتفاق
 حاصل شود که تقریر فی موضع ۱۲
 و من ههنا قال صاحب
 المجلس لا يجوز لادن
 المنصوص عليه الاغناء
 في مثل هذا البيوم ولا يتبعي بها
 وقت خلك و قيل يجوز و نعمها الى
 فقهاء

قوله في الصدقة فطرا من ثمنها ما لا يملكه غيره
 قوله في الصدقة فطرا من ثمنها ما لا يملكه غيره
 قوله في الصدقة فطرا من ثمنها ما لا يملكه غيره

فصل اول در بیان اجناس جواز است و در آنجا که...

هرگاه خواهد خصا کند مسئله مقدار صدقه فطر نصف صاع است از گندم یا آرد گندم یا سویق گندم یا یک صاع است از خرما یا جو و شمش مثل گندم است نزد امام اعظم و مثل جو نزد صاحبین صاع ظرفی باشد که در آن هشت رطل از عدس یا ماش یا مانند آن گنجد و نزد ابی یوسف پنج رطل و ثلث رطل رطل بست استار باشد هر استار چهار ونیم مثقال پس وزن یک رطل برابر سی و شش روپیه سکه دهلی است و ادون قیمت عوض صدقه فطر جاز است فصل دیگر صدقه نافلة است صدقه نافلة بوالدین و اقربین و یتامی و مساکین و همسایه و سائلین و غیره بدید لیکن بهتر آنست که آنچه انداز حوائج اصلی و دیون و نفقات و حقوق واجبیه باشد بدو در معصیت نخرج نکند پیغمبر صلی الله علیه و سلم بعد فتح خیبر نفقه یک ساله پیشگی بازواج مطهرات میدادند و دیگر...

فصل اول در بیان اجناس جواز است و در آنجا که...
باعتبار نیست جواز است و در آنجا که...
از آنکه بعضی جواز است و در آنجا که...
باعتبار نیست جواز است و در آنجا که...

باعتبار نیست جواز است و در آنجا که...
از آنکه بعضی جواز است و در آنجا که...
باعتبار نیست جواز است و در آنجا که...

باعتبار نیست جواز است و در آنجا که...
از آنکه بعضی جواز است و در آنجا که...
باعتبار نیست جواز است و در آنجا که...

باعتبار نیست جواز است و در آنجا که...
از آنکه بعضی جواز است و در آنجا که...
باعتبار نیست جواز است و در آنجا که...

باعتبار نیست جواز است و در آنجا که...
از آنکه بعضی جواز است و در آنجا که...
باعتبار نیست جواز است و در آنجا که...

باعتبار نیست جواز است و در آنجا که...
از آنکه بعضی جواز است و در آنجا که...
باعتبار نیست جواز است و در آنجا که...

قوله
 و فرمودند نیز فرموده که
 فی تعالی گفت انفق یا این اذخر
 انفق علیک من کن الی بر آدم من اذخر
 انفق فی فقره من کن بر آدم من اذخر
 یعنی توده او من بر فقره من کن
 که ۱۴۰ است
 است کنی علی السدی و سلم
 قال فی تشریح این ای حال گفت
 یا پسند عیبت این ای که یعنی آنرا
 ام برای فردا فرموده ای که یعنی آنرا
 امش در روز روزی است قوی کن و اندر
 فقره از خداوند فرموده است ان الله ان

قوله
 انفق
 یعنی اسراف مجاید
 که نه با شایسته بود
 خدمت نماید مسرت نماید
 بود و اگر یک درم یک نماید
 معصیت فدا من نسیاید
 مسرت باشد شش خاتم جمع
 انفق از حقیقی اسراف
 یعنی دام اسراف کردن نسیاید
 نیست فرمودند لا اسراف فی
 فی الخیر یعنی در دنیا خیر کردن

برای نفس خود هیچ ذخیره نمی کردند هر چه میسرمی شد در راه خدا
 میدادند و فرمودند انفق یا بلال ولا تخش من
 ذی العرش اقلالا یعنی خرج کن آنچه داری ای بلال
 و از مالک عرش اندیشه فقر مدار و مال را بیوده خرج نمکن که
 مبنذر را حق تعالی برادر شیطان گفته خرج بیوده آنست که
 در آن ثواب نباشد و منفعتی در دنیا و حظ نفس زیاده از
 حق نفس معتبر نیست مسله اول از صدقه نافلة به بنی هاشم
 بدهد که زکوة بر آنها حرام است بتواضع و احترام نظر بر قرابت
 رسول الله صلی الله علیه و سلم بگذارند مسله صدقه نافلة ذمی
 را دادن جائز است نه حرمی را مسله ضیافت مهمان تا
 سه روز سنت موكده است و بعد از آن مستحب

قوله
 انفق
 است در کفایه از شرح معانی
 است که صدقه نافلة و صدقه ذمی
 حرام است زکوة بر بنی هاشم
 ابو خنیفه در روایت است و
 طحاوی گوید نقایح الابی المکارم
 کتابی شرح نقایح الابی المکارم
 و کتابی اشعری است
 صدقه نافلة ذمی را دادن
 جائز است بالاتفاق و اختلاف
 اند و صدقه ذمی نافلة
 بجای خنیفه و غیره است
 است که نافع را ای حرمی غیر است
 که او را صدقه نافلة دادن
 جایز است و واجب است
 و اما حرمی است
 صدقه نافلة را دادن
 جایز است و واجب است
 و اما حرمی است
 صدقه نافلة را دادن
 جایز است و واجب است

کتاب الصوم

یکی از ارکان اسلام روزه ماه مبارک رمضان است فرض است

و بجز نصاب التطوع الیه ۱۲
 الواجب الیه بالاجتماع
 فلا یجوز دفع الزکوة و الصدقة
 العاکمیه ۱۲ و اما الحرجی المتامن
 و اجزای است
 صدقه نافلة را دادن
 جایز است و واجب است
 و اما حرمی است
 صدقه نافلة را دادن
 جایز است و واجب است

قوله من خود جزای
 روزه است نظر حدیث این است
 لفظ الصوم فانما لی وانا آخیزی به
 مجبول بر آمده و حضرت مصنف علیه السلام
 در شرح معنی این روایت کرده است چنانکه ملا قاری
 و قبل بالمفعول و مولانا محمد الیزدینی در شرح فارسی
 ابوهریره رضی الله عنهما کرده است و در معنی این
 لایحه بر آنست من است و انا آخیزی به
 می دانم بدو من می بخورم و خندانم و من
 مجبول و مصنف علیه السلام را این معنی
 تفسیر معنی او چنان بیان نموده
 من تو را مجبول
 من تو را مجبول

قطعی بر هر مسلم مکلف منکر آن کافر بود و تارک بے عاقبت

در فاسق

در صحیحین است که ابوهریره از رسول کریم صلی الله علیه و آله وسلم

روایت کرده که هر عمل حسنه بن آدم زیاده داده میشود و ثواب آن

ده چند تا بنقصند چند حق تعالی فرمود مگر صد ذم بدرستیکه روزه

برای من است و من خود جزای او روزه استم الحدیث مسئله شرط

ادای روزه نیت است و طهارت از حیض و نفاس

مسئله روزه بر شش قسم است

قضا و سوم روزه نذر معین چهارم روزه نذر غیر معین پنجم روزه

کفارت ششم روزه نفل نزد امام اعظم روزه رمضان بطلاق

نیت و نیت فرض وقت و نیت نفل او الله اعلم

یا کفار... روزه رواج حج حیم است فرض وقت ایشود و غیره اگر مریض یا

مسافر است آنچه نیت کرد از قضا یا کفارت ایشود و روز و صایین

تا هم فرض وقت ایشود و نزد مالک و شافعی و احمد برای روزه رمضان

این روایت
 ازینست که هر عمل حسنه بن آدم زیاده داده میشود و ثواب آن
 ده چند تا بنقصند چند حق تعالی فرمود مگر صد ذم بدرستیکه روزه
 برای من است و من خود جزای او روزه استم الحدیث مسئله شرط
 ادای روزه نیت است و طهارت از حیض و نفاس
 مسئله روزه بر شش قسم است
 قضا و سوم روزه نذر معین چهارم روزه نذر غیر معین پنجم روزه
 کفارت ششم روزه نفل نزد امام اعظم روزه رمضان بطلاق
 نیت و نیت فرض وقت و نیت نفل او الله اعلم
 یا کفار... روزه رواج حج حیم است فرض وقت ایشود و غیره اگر مریض یا
 مسافر است آنچه نیت کرد از قضا یا کفارت ایشود و روز و صایین
 تا هم فرض وقت ایشود و نزد مالک و شافعی و احمد برای روزه رمضان

۹۹

نوع است و پس از آنکه حکم
 قضا و نیت که نیت در رمضان
 او واجب است در میان نیت و قضا
 نیت بر وقت و نیت نفل او الله اعلم
 یا کفار... روزه رواج حج حیم است فرض وقت ایشود و غیره اگر مریض یا
 مسافر است آنچه نیت کرد از قضا یا کفارت ایشود و روز و صایین
 تا هم فرض وقت ایشود و نزد مالک و شافعی و احمد برای روزه رمضان

نیت نفل او الله اعلم
 یا کفار... روزه رواج حج حیم است فرض وقت ایشود و غیره اگر مریض یا
 مسافر است آنچه نیت کرد از قضا یا کفارت ایشود و روز و صایین
 تا هم فرض وقت ایشود و نزد مالک و شافعی و احمد برای روزه رمضان

این قول به بیان ماه رمضان
بدرستی و خوبی ازین
کسانی که در آن روز
ایشان را بگردان است
و بدین مال کفایت
نظیر بهین و اگر مال را
بدین از زوال را بعد
آن نترسد و مسلوب
نارزش گزشتند
کسانی که خلافت کزانی
قول کافیت و درین

رمضان شب اول یک نیت کافیت اگر اول شب ماه
نیت روزه کرد و در میان رمضان مجنون شد و چند روزه
در جنون گزشت و مفطرات صوم از او بوقوع نیامد نزد مالک
روزه های او صحیح شد و نزد ائمه ثلثه ایام جنون را در روزه قضا کند
برای فوت نیت و اگر جنون تمام ماه رمضان او گرفت روزه
ساقط شود قضا واجب نگردد و اگر یک ساعت از رمضان
مجنون را افاق شد ایام گزشته را قضا کند اگر چه در حالت بلوغ
مجنون بود یا بعد از بلوغ مسئله بدیدن ماه رمضان یا
تمام شدن سی روز شعبان روزه واجب شود و برای تهادت ماه
رمضان اگر آسمان آبی باشد آن روز یک مرد یا زن اول کافیت
حر باشد یا رقیق و برای شهرات شوال درین چنین حال و مرد و مردوس
یا یکمرد و وزن حرار عدول بالفظ شهرات شتر طست و اگر مطلع صاف
باشد در رمضان شوال جماعتی عظیم بیاید مسئله اگر رمضان بشهرات

شهرت و دعوی و حکم
حاکم نیز شرط نیت و
صحیح آن است که گواهی
استوار الحال یعنی گواهی
شخصی که عدالتش
معلوم نیست نیز جائز
است و اگر عادل باشد
رمضان دیده باشد
در همان شب واجب
است بهر دو آن گواهی
کنند بین باشد

۱۰۱

بدون اذن مالک خود
و اگر فاسق نیست آن را
همی باشد و بدان کسی
تقبل گواهی فاسق
قانونی را باید پس
از آن وقت که او را
باید که کفایت
شاید که همان صحت
ایام عظیم باشد و از
عادل و تقوی

دین صورت
استماع آدمی
روایت را
اختیار نموده
کسانی که از آن
کسانی که از آن

قول بجا از نیست این

قول بام الا غیفره والواله

یوسف است ما از تو امام

فهد افطارس ازند کند اسنان

التبیین در غایه البسیان

گید قول امام محمد است

کذاتی التفریق و شکی

کذاتی التفریق و شکی

الا لکیهان اختلاف در

طالبت که مطلع صاف

یک کس ثابت شده باشد و روزی ام ماه ندیده شد افطار جائز نیست
 و اگر بشهادت دو مرد ثابت شد و بی روز گزشت افطار جائز شد
 اگر چه ماه ندیده شد مسئله اگر کسی ماه رمضان یا شوال بچشم خود
 دید و قاضی شهادت آورد کرد در هر دو صورت واجبست که آنکس روزه
 داد و اگر افطار کند قضا واجب شود نه کفارت مسئله در روز شک
 یعنی سی ام شعبان چون ماه ندیده شود و مطلع صاف نباشد روزه
 ندارد مگر به نیت نفل اگر موافق افتد روز صوم معتاد او را و الا خواص
 روزه دارند و عوام بعد زوال افطار کنند بر موا امام عظم و آن روز به نیت
 رمضان یا به نیت واجب آخر روزه داشتن مکروه است و نیم
 چنین مکروه است به نیت که اگر رمضان باشد از رمضان است
 والا نفل یا واجب دیگر و بهر تقدیر به نیت که روزه داشت چون
 رمضان ثابت شود آن روزه نزد امام عظم از ماه اول
فصل در موجبات قضا و کفارت اگر کسی در روزه رمضان جمع کرد

بالاتفاق باید که در کذاتی
 ناید و الا بهر باشد افطار
 باشد و حال شد افطار
 طالبت که مطلع صاف
 الا لکیهان اختلاف در
 کذاتی التفریق و شکی
 کذاتی التفریق و شکی
 الا لکیهان اختلاف در
 طالبت که مطلع صاف
 الا لکیهان اختلاف در

۱۰۲

است و بخاری تعیین کرده
 است و معتاد التفریق عادت
 است که روزه به نیت یا کفایت
 روزه می داد در روز شک نیز این
 روز واقع شد یا است رمضان
 آنکه باز ماه شعبان قطع روزه
 می دارد پس این روزه مکروه
 با شد در آن وقت در
 خواص روزه معتاد است که هر
 قاصد عادت است که هر
 بیت روزه شک و عوام و
 خواص است و الا عوام و
 نیت آن نیت که شخصی
 بفرده آن روزه معتاد و
 نیت است و نیت که شخصی
 کند در این بعضی نیت نفل
 باشد در روز رمضان
 موجب شود نفل
 و الا لکیهان اختلاف در
 قول بهر جمع کرد با ذوال
 مندرک نشود در آن
 الا لکیهان اختلاف در

فصل در موجبات قضا و کفارت اگر کسی در روزه رمضان جمع کرد

مفعول کوا باشد بر قضا واجب شود
معدن و معین حال است اگر در ابتدا کوا باشد
معدن و معین حال است اگر در ابتدا کوا باشد

قوله نذرا یا دا این
نذرا یا دا این
نذرا یا دا این

نذرا یا دا این
نذرا یا دا این
نذرا یا دا این

نذرا یا دا این
نذرا یا دا این
نذرا یا دا این

نذرا یا دا این
نذرا یا دا این
نذرا یا دا این

یا جماع کرده شد عمد او قبل یا در دیر یا خورد یا آشامید عمد اغذایا در روزه
او فاسد شود و بروی قضا و کفارت واجب شود پرده آزاد کند و
اگر میسر نشود دو ماه پی در پی روزه دارد که در آن رمضان و ایام
عیدین و تشریق نباشد و اگر در میانه آن روزه فوت شود بعد یا
بیگذر روزه از سر گیرد مگر بضرورت حیض و نفاس اگر افطار واقع
شود مضائقه ندارد و اگر مقدور روزه نداشته باشد به شصت مسکین
طعام دهد هر یک امثل صدقه فطر و زو شافعی و احمد بدون جماع
کفارت واجب نشود و از افساد روزه قضا یا کفارت یا نذر کفارت
واجب نشود باتفاق و اگر در یک رمضان دو روزه یا چند روزه
فاسد گردد بوجهیک کفارت واجب شود اگر بعد افساد روزه اول
کفارت داده شد روزه تانی را کفارت علیحده بدهد و همچنین ثالث
و رابع و بعد آن و اگر روزه اول کفارت نداده باشد تا آخر رمضان
برای افساد چند روزه یک کفارت کافیست و زو مالک و شافعی

نذرا یا دا این
نذرا یا دا این
نذرا یا دا این

نذرا یا دا این
نذرا یا دا این
نذرا یا دا این

نذرا یا دا این
نذرا یا دا این
نذرا یا دا این

نذرا یا دا این
نذرا یا دا این
نذرا یا دا این

نذرا یا دا این
نذرا یا دا این
نذرا یا دا این

نذرا یا دا این
نذرا یا دا این
نذرا یا دا این

نذرا یا دا این
نذرا یا دا این
نذرا یا دا این

نذرا یا دا این
نذرا یا دا این
نذرا یا دا این

درین صورت باتفاق کفارت
 الاوجب تعدد کفاره از دور رمضان بر تقدیر
 عدم تحمل کفاره اول نزد حقیقه اتفاق نیست بلکه
 احتیاط است قول بعضی تعدد کفاره است
 در بعضی کفاره واحد است
 در بعضی کفاره واحد است
 در بعضی کفاره واحد است
 در بعضی کفاره واحد است
 در بعضی کفاره واحد است

بسیر تقدیر چند روزه را چند کفارت بیاید و اگر از دور رمضان دو
 روزه فاسد کرده و کفارت و زره اول نداده در نیصورت باتفاق
 کفارت علیحده علیحده واجبست و اگر خطایا با گناه افطار کرد و بجماع یا
 خفنه کرده شدیدار گوش یا در بینی دو او چکانیده شدیدار زخم شکم یا
 زخم سرد و او چکانیده شدیدار و ابدماغ او یا در شکم او رسید یا سنگریزه
 یا آهنی یا چیزی بیکه از جنس دو او غذا نیست از حلق فرو برد یا بقصد پری
 دهن قی کرد یا بگمان شطب عام سحر خورد و ظاهر شد که صبح بود یا بگمان
 غروب افطار کرد حال آنکه غروب نشده بود یا طعام بفراموشی
 خورد و گمان کرد که روزه من فاسد شد پس در آن خورد یا آب در حلق
 خفته ریخته شدیدار زنی خفته یا در حالت یوانگی یا بیوشی جماع کرده
 شد و نیصورتها قضا و اجب نه کفارت و همچنین اگر در رمضان نیت
 روزه کرد و نیت افطار و بیخ از مفطرات صوم از او بوقوع نیاید
 قضا و اجب نشود نه کفارت و اگر در رمضان نیت روزه کرد

در گوش و بینی چکانیده
 و کفارت باغ شکر
 رسید یا در زخم شکم
 رسید یا در زخم شکم
 شکم در استخوان
 مسئله
 اگر روزه دارد
 آخر روز حالتی
 پیدا شد که گریه اول

۱۰۶

بعد بود که افطار
 حال نشد که افطار
 کس چیزی از آن حالت
 افطار کرد پس کفاره
 ساظا می شود
 مشا بجا شد یا
 حالت شدید یا سفر
 کرد ۱۳ عالمگیری

و ان لو يكفر وهو الصحيح قلت
 السواوية وهو الصحيح كما تدرى
 فقد اختلفت السواوية
 و يتقوى الشك في بانه ظاهر كما تدرى
 من روايتها و ان كان
 في رواية و ان كان
 في رواية و ان كان
 في رواية و ان كان
 في رواية و ان كان

قوله نزل ما جبین واجب شود روزی که در آن روز با اتفاق نفاذ واجب نشود کذا فی جامع الزمزمی
و بعد از آن نیت نکرد
میتواند در یک روز نماز را در دو روز
میتواند در یک روز نماز را در دو روز
میتواند در یک روز نماز را در دو روز

و طعام خوردن روز و امام اعظم کفارت واجب نشود و نزد صاحبین واجب شود
و اگر در روز را فراموش کرد و در حالت فراموشی طعام یا آب خورد یا
جماع کرد و روزه فاسد نشود و قضا واجب نگردد و همچنین اجتناب و انزال بنظر
شبهت روغن بریدن مالیدن و سرمه در چشم کشیدن و غلبت کسی
کردن و جامت کردن بی قصدی آمدن اگر چه کثیر باشد و بقصد
اندک کردن آب گوش چکانیدن روزه را فاسد نکند و اگر در ذکر روغن یا
چیزی دیگر چکانید روز و امام اعظم روزه فاسد نشود و نزد ابی یوسف
فاسد شود و اگر با زن مرده یا چهارپایه یا در غیر سبیلین جماع کرد یا زن را
بوسه کرد یا مس لبهوت کرد و اگر انزال شد روزه فاسد شود و الا فاسد
نشود و اگر در دندان چیزی از طعام باقی مانده و آنرا از دست بر آورده
خورد و روزه فاسد شود و کفارت واجب نشود و اگر از نوک زبان بر آورده
خورد و اگر مقدار نخود باشد قضا واجب شود و اگر از نخود کمتر باشد
روزه فاسد نشود و اگر دانه کج در دهان انداخته از حلق فرو برد

و نیت نماز را بگیرد
در روغن بریدن مالیدن و غلبت
سواک کردن و نیت نماز
تواند در یک روز نماز را در دو روز
تواند در یک روز نماز را در دو روز
تواند در یک روز نماز را در دو روز

فاسد شود و اگر در دندان چیزی از طعام باقی مانده و آنرا از دست بر آورده
خورد و روزه فاسد شود و کفارت واجب نشود و اگر از نوک زبان بر آورده
خورد و اگر مقدار نخود باشد قضا واجب شود و اگر از نخود کمتر باشد
روزه فاسد نشود و اگر دانه کج در دهان انداخته از حلق فرو برد

۱۰۵

قوله نزل ما جبین واجب شود روزی که در آن روز با اتفاق نفاذ واجب نشود کذا فی جامع الزمزمی
و بعد از آن نیت نکرد
میتواند در یک روز نماز را در دو روز
میتواند در یک روز نماز را در دو روز
میتواند در یک روز نماز را در دو روز

لفظ اول صحیح باشد اگر چه بعد از آنکه روزی باشد که روزی صاحب برهان بطلان روزه از کشیدن ذکر بعد از قبول ابویوسف صحیح است که کشیدن ریش آلوده در وقت صبح یا وقت شستن گوید که روزه نام مستطیل نیست و بوطا هر شخص تکلیف از جماع کن روزه و باز ماندن از جماع را جزو جماع است و اگر کشیدن را جزو جماع نماند نیز صحیح است و در وقت صبح و عصر صبح از

سخت مکره است نزد اوزاعی روزه او فاسد شود رسول فرمود صلی الله علیه وسلم هر که ترک کرد سخن دروغ و عمل محصیت پس حق تعالی محتاج روزه او نیست یعنی روزه او مقبول نیست مسئله اگر شخصی طعام میخورد یا جماع میکند و فجر طلوع کرد و بجز طلوع فجر طعام از دهان انداخت و ذکر از جماع بر کشید نزد جمهور روزه او صحیح باشد و نزد مالک باطل شود مسئله مرعیض که بصوم خوف زیادت مرض داشته باشد و مسافر که بالا تفسیر آن گفته شد آنها را افطار جائز است پس اگر مسافر روزه مضر نباشد بهتر است که روزه دارد و اگر مسافر در جهاد باشد یا روزه او را مضر باشد او را افطار بهتر است اگر به بلاکت رساند افطار واجب است از روزه عاصی شود و مرعیض و مسافر که افطار کرده بودند اگر در حالت بهمان مرض یا سفر بودند قضا واجب نشود و اگر بعد صحت و قامت کردند بر قدر ایام که بعد صحت

و باز ماندن از جماع کن روزه و اگر کشیدن را جزو جماع نماند نیز صحیح است و در وقت صبح و عصر صبح از

مسئله شخصی اگر روزه دارد و اگر مسافر در جهاد باشد یا روزه او را مضر باشد او را افطار بهتر است اگر به بلاکت رساند افطار واجب است از روزه عاصی شود و مرعیض و مسافر که افطار کرده بودند اگر در حالت بهمان مرض یا سفر بودند قضا واجب نشود و اگر بعد صحت و قامت کردند بر قدر ایام که بعد صحت

۱۰۶

قاضی خان مستطیل نیست و بوطا هر شخص تکلیف از جماع کن روزه و باز ماندن از جماع را جزو جماع است و اگر کشیدن را جزو جماع نماند نیز صحیح است و در وقت صبح و عصر صبح از

و صاحب بهمان گوید نودام شافعی
 ولی در فقه و اشرف از جانب سیرت
 و صاحب بهمان گوید نودام شافعی
 ولی در فقه و اشرف از جانب سیرت

واقامت در یافتن همان قدر روزه راقضا واجب شود
 چون قضا نکرد بروی از ثلث سال آنها بشرط وصیت واجب است
 که فدیة دعوض هر روزه طعام یک مسکین بقدر صدقه فطر و
 بدون وصیت واجب نیست اگر تبرع کند صحیح شود مسئله
 قضای رمضان اگر خواهد پی بر پی گزارد و اگر خواهد متفرق اگر
 تمام سال قضا نکرد و رمضان دیگر آید روزه رمضان دیگر ادا کند
 پستربابت رمضان اول قضا کند و درین صورت بیح فدیة
 واجب نیست مسئله شیخ قانی که از روزه عاجز باشد افطار کند
 و عوض هر روزه بقدر صدقه فطر طعام کند پسترا قدرت روزه
 بهم رسد قضا بروی واجب شود مسئله زن حامله یا شیرده
 اگر بر نفس خود یا بچه خود خوف کند افطار کند و قضا کند و فدیة
 واجب نیست فصل روزه نفل بشرط واجب شود مگر روزه
 ایام منہیة افطار روزه نفل بیعذر روانیست بعد از روات
 عیدین در هر سه روز تشریق ۱۲

و صاحب بهمان گوید نودام شافعی
 ولی در فقه و اشرف از جانب سیرت
 و صاحب بهمان گوید نودام شافعی
 ولی در فقه و اشرف از جانب سیرت

۱۰۶

لا کافیست الذکر فی ذلک
 آنچه در پیشتر جانور است اگر خواهد پی
 کند ذانی الدر المختار و ترمذی
 و این حکم فدیة در روزه است
 اصل باشد و بنده با دینش مطالب بوده
 باشد یعنی بدل از چیزی نبود پس اگر از
 کفایت بین یا قبل از آن آمده باشد فدیة
 کفایت نیست کند ذانی الدر المختار و ترمذی
 کفایت نفل در رمضان اگر از اعتقاد
 طهارت افطار در روزه بیسبب نباشد
 بیسبب فقر و از روزه بیسبب ندان
 عاجز باشد شصت مسکین طعام دلان

و صاحب بهمان گوید نودام شافعی
 ولی در فقه و اشرف از جانب سیرت
 و صاحب بهمان گوید نودام شافعی
 ولی در فقه و اشرف از جانب سیرت

و کرمه و نیت
 انبوی جوان مینمان خرد آرد
 جنس منس به شکر کراش شرب ریاضی باشد
 کله کله شکر کزانی درختارو شمس لاله مانی باشد
 گوید پسر دین باب نیت اگر اگر تمامت خدا کوشش
 از پسر سلم والا افطار نکرده ای که بیاید مسلم تا خود
 این چنین رواست و با بعد از صلوات افطار
 روزه دار تا قرا عن محیط ۱۲
 افطار کند تا غنیمت تمام موسم بر یکی واجب شود
 کزانی درختارو ۱۲ مسئله

وضیافت هم عذرست افطار کند و قضا لازم نشود مسئله اگر در روز
 رمضان طفل بالغ نشد یا کافر مسلمان گشت یا مسافر مقیم شد یا
 حائض پاک شد اما کس باقی روز واجب شود و اما کس که در
 یازدهم در هر دو صورت قضا واجب نشود مگر بر مسافر و حائض
 مسئله روز عید الفطر و عید الاضحی و ایام تشریق روزه حرام است
 از شروع دران روز روزه واجب نشود لیکن اگر نذر کرده روزه
 این ایام رایا روزه تمام سال ادر هر دو صورت درین روزها
 افطار کند و قضا کند و اگر روزه داشت عاصی شود لیکن نذر از
 ذمه ساقط شود و قضا نیاید فائده در حدیث آمده هر که بعد
 رمضان در شوال شش روزه دارد گویا که تمام سال روزه داشته
 باشد بعضی علماء گفته اند که شش روزه در شوال متفرق دارد متصل
 عید الفطر ندارد تا شبه بنصاری نشود لهذا متصل اگر کرده داشته اند
 و فتوی بر آنست که مکروه نیست و پیغمبر صلی الله علیه وسلم در شعبان
 روزه نکرده عید نیز افطار نکرده این صورت کرامت است کزانی در الخوارزمی ۱۲

عیده ناهل شد بعد از کرامت
 حاصل شد اما از تفریق
 بعد از کرامت پیش از ۱۲
 مسئله گفته تا شبه بنصاری
 آورده اند که نصاری ماه
 صیام روزه را نقل کرده
 موسی بریح آورد درین
 مقار که در روز است هر
 نقصان روزه از روزه
 تا چهل شب بعد یکی
 از مسلمانین ایشان
 که بر فی باقی مبتلا
 مستحبست که چهل افطار
 از طوبی سنارگان تا خیر خود
 زنجیر افطار مستحبست
 روزی بر یک افطار کند که گمان
 دور نیست روز افطار کند که گمان
 غالب غروب است افطار
 مؤذن افغان مغرب گفته با خبر
 فتاوی قاضی خان ۱۳
 قوله تشریق تشریق یعنی گوشت
 خشک کردن است و چون این
 ایام نیز گوشت باخ اختصار
 کند نذر بدین اسم مسی

۱۰۹
 کرمه نندیا آنکه بی لافز
 میکنند گمان تشریق است
 کزانی القاموس ۱۲
 واجب نشود و بنذر واجب
 وجه فرق میان آنکه موسم ایام
 جنبه تشریق واجب نشود بنذر
 واجب نشود آنست که نفس
 مستهل موسم درین ایام معصیت
 لازم خواهد آمد نفس افطار است
 پس تشریق قضا است
 روزه با سبب نیت روزه دران
 الد الخوارزمی ۱۲
 از نده است هن جای یک کاز نیک
 عیش و احتیاطا یعنی یک کاز
 جزایش چه چند باشد پس لافز
 نواب روزه ای در ماه حاصل شده و چون
 روز نواب شخصت روزه حاصل رمضان
 ۲۰ و یک سال نشد پس هر که بعد از
 بداد است برین شش روز نماید و یا صام الهم
 باشد ۱۲ قوله متفرق دارد تفرق در این
 بعد از کرامت گفته اند فاضل بنی کوبه سبب
 کرامت تشریح نصاری است که بعد از روزه
 روزه ها را در متصل میدارند
 لیکن چنان روزه

صیام داؤدست کہ یک روز روزہ دارد و دیگر روز افطار کند بشرطیکہ مداومت بران تواند کرد کہ عبادت اہم بہترست مسئلہ ن ا بدون اذن شوہر و بندہ را بدون اذن مالک روزہ نفل پیدا شد

فصل اعتکاف در مسجد عبادتست در مسجد جامع اولی واجب میشود اعتکاف بنزد روان عبارتست از ماندن در مسجد بہ نیت اعتکاف اقل آن یک روز است نزد امام اعظم و اکثر روز نزد ابی یوسف و یک ساعت نزد محمد و اعتکاف عشرہ اخیرہ رمضان سنت مؤکدہ است روزہ در اعتکاف واجب شہرتست و همچنین در نفل در روایتی وزن در مسجد خانہ اعتکاف کند مسئلہ معتکف از مسجد بر نیاید مگر برای بول یا غائط یا نماز جمعہ در وقتیکہ جمعہ را با سنت توان یافت و در مسجد جامع زیادہ اذان درنگ نکند اگر درنگ کرد اعتکاف فاسد نشود مسئلہ اگر معتکف بیعذر یک ساعت از مسجد برآمد اعتکاف فاسد شد

قوله در مسجد جامع با نیت اعتکاف
 قوله در مسجد جامع با نیت اعتکاف
 قوله در مسجد جامع با نیت اعتکاف
 قوله در مسجد جامع با نیت اعتکاف
 قوله در مسجد جامع با نیت اعتکاف

شماره اولی
 عبادت جامع
 عبادت جامع
 عبادت جامع
 عبادت جامع
 عبادت جامع

اعتکاف بعد از نماز
 نیت اعتکاف
 نیت اعتکاف
 نیت اعتکاف
 نیت اعتکاف

برون رستن از مسجد
 بقول احمدی
 بقول احمدی
 بقول احمدی
 بقول احمدی

قوله در مسجد جامع
 قوله در مسجد جامع
 قوله در مسجد جامع
 قوله در مسجد جامع
 قوله در مسجد جامع

قوله در مسجد جامع
 قوله در مسجد جامع
 قوله در مسجد جامع
 قوله در مسجد جامع
 قوله در مسجد جامع

ندید حکام و کلیات بیست و نه باب
 آفرینش از او استثنای بیست و نه باب
 در حدیث اینها در این است
 و میرزا بیارها این دیروزه علوم این
 نیمی در قرابت کتب حدیث و تفسیر
 باید که ملازمت کند و تلاوت قرآن
 حکم قرآن است ۱۲ عالمگیری
 کرده باشد فارسی شده و هم چنین
 دلالت دارد که بتفکر و نظر انزال
 صلوة

و نزد صاحبین تا که اکثر روز بیرون مسجد باشد فاسد نشود و خوردن و نوشیدن و نخفتن و بیع و شراب بدون اجتناب متعطف با جاهل است نه غیر متعطف را مسئله متعطف با طوطی و دواغی و طوطی حرام است از طوطی اگر چه بشب باشد یا بفراموشی باشد اعتکاف فاسد نشود و از مس و قبله اگر انزال کند اعتکاف فاسد شود و الا نه در اعتکاف سکوت با کلیه مکروه است و کلام بیوده مکروه تر کلام بخیر کند مسئله اگر اعتکاف چند روز را نذر کرد و شبهای آن روزها هم اعتکاف لازم شود و هم چنین در نذر اعتکاف و در روز اعتکاف و شب لازم و نزد ابی یوسف اعتکاف یک شب میان دو روز اگر اعتکاف یکماه را نذر کرد اعتکاف متصل یکماه لازم شود اگر چه متصل نگفته باشد مسئله اعتکاف بشرع لازم شود مگر نزد محمد رحمه الله

اعتکاف نفل بهتر است
 اگر قطع کند قضایش لازم نیاید
 بنظر منسوب و آنچه پیش از این
 است از اعتکاف بشرع لازم نیست
 پس از قبل از اعتکاف بشرع است
 مسئله و الحاق آن بعبادت است
 از وقت نذر روز نذر با اجرام و طوطی
 که در سجده طوطی کعبه و سجده
 عمده عبادت است از طوطی که در سجده
 با اجرام و اجرام از دست نبردند

۱۱۲

کتاب الحج

یکی از ارکان اسلام حج است و آن فرض عین است اگر شرط واجب

بیت حرام است که اجرام نیندند
 و عمل آن حج است که اجرام نیندند
 طوطی که در سجده کعبه و سجده
 از وقت نذر روز نذر با اجرام و طوطی
 که در سجده طوطی کعبه و سجده
 عمده عبادت است از طوطی که در سجده
 با اجرام و اجرام از دست نبردند

زین قول در اعمال بازمسکین و امنه غلبه
 زین قول در اعمال بازمسکین و امنه غلبه
 صلح هم شرط است که در حق جامع
 از روز ۱۲

آن یافته شود و منکر آن کافرست و تارک آن با وجود شرائط و جوب
 فاسق لیکن از بسکه درین دیار شرائط کمتر موجود میشود و در عمر یکبار واجب
 است وقوع آن بار بار نمیشود و عند الحاجة مسائل آن میتوان آموخت
 لهذا مسائل حج و دین رساله مختصر ذکر کرده شد و الله اعلم به

کتاب التوقل

بعدتیان ارکان اسلام دانستن حرام و مکروه و مشتبه و پرمیز از
 مشتهیات بنا بر احتیاط از وقوع در حرام و مکروه از ضروریات
 اسلام است **فصل در خوردن خوردن میت** یعنی جانوریکه بخود مرده
 باشد و جانوریکه از کافر غیر کتابی ذبح کرده باشد حرام است و همچنین
 جانوریکه از مسلمان یا کتابی ذبح کرده باشد و عمدًا بسم الله
 ترک کرده باشد حرام است و اگر به نسیان ترک کرده باشد نزد مالک
 حرام است و نزد امام اعظم حلال است مسئله خوردن درنده از چهار
 پایگان و پرندگان اگر چه گفتار و رو باه باشد و فیل و خر و اشتر

وقوله نذرتی انما نذرته لربک و انما نذرته لنفسک و انما نذرته لربک و انما نذرته لنفسک
 و انما نذرته لربک و انما نذرته لنفسک و انما نذرته لربک و انما نذرته لنفسک
 و انما نذرته لربک و انما نذرته لنفسک و انما نذرته لربک و انما نذرته لنفسک

مگر با بایه و ذخی
 نشسته بودند
 چوین آمده قصد
 بر اینین من بنده
 بودی حضرت کرد
 ایشان در این
 ندهن با کنند
 زمود و بیدار
 و گشتی است چون
 این خبر مان سرود
 کائنات صلا الصدیقه و الله

و در این کتاب
 و در این کتاب
 و در این کتاب
 و در این کتاب

بسم الله الرحمن الرحیم
 الحمد لله رب العالمین
 ربنا انزلنا هذا القرآن
 علی قلبک ربنا انزلنا
 هذا القرآن علی قلبک
 ربنا انزلنا هذا القرآن
 علی قلبک ربنا انزلنا
 هذا القرآن علی قلبک

و در این کتاب
 و در این کتاب
 و در این کتاب
 و در این کتاب

و در این کتاب
 و در این کتاب
 و در این کتاب
 و در این کتاب

مکرده است نزد ابی هریره
 اما نزد ابی حنیفه مکرده
 نیست ۱۲ است قول
 و اسب حلال است
 نزد صاحبین غیر الفتوی
 و گویند امام ابوحنیفه ۲۰
 مسأله در ذبح از مرگ از
 قول خود در عروق قاتل
 علقش گردیده کذا فی
 الدر المختار ۱۲
 مکرده
 قول سواد صحیح کذا فی توبه
 مای نهایت کویک
 حشری است در مباح کذا فی توبه
 الاضاحی ۱۳

و خرندهای زمین مثل موش ای و دشتی و ابن عرس و غیره حشرات
 چون زنبور و سنگ پشت مانند آن جانوریکه غالب قوت وی
 نجاست باشد حرام است و زاع که دانه و نجاست هر دو می خورد
 مکرده است اسب حلال است نزد امام اعظم مکرده زاع زراعت
 که فقط دانه می خورد و خرگوش و دیگر حیوانات بری حلال اند و از
 حیوانات دریا نزد امام اعظم سواکی مایهی بجمیع اقسام خود مسیح
 جانور حلال نیست مایهی اگر در دریا رود و بر روی آب سد حرام است
 نزد امام اعظم و مایهی و جراد را قح شرط نیست مسئله خوردن بقدریکه
 قوام زندگی باشد فرض است بقدریکه بدان نماز استاده توان
 خواند و قوت بر روزه حاصل شود مستحب است تا نصف شکم
 مسنون و تا پری شکم مباح است اگر بنیت قوت بر جهاد و تحصیل علوم
 دینی بخورد مستحب باشد و زیاده از پری شکم حرام است مگر بقصد روزه
 فردا یا بناظر همان مسئله در حالت منحصه یعنی در وقت اندیشه مرگ

در دریا مکرده است
 است کچون بودی آب
 بالبا شد از طاقی گویند در اگر
 وی علامت نم صیاد باشد
 پشت ادبالات باشد خنده شود و عین
 قورده شود مایه کرم نامی طاقی
 باشد و آن مایه کربیب بسیار
 گم شدن آب بسیار بسیار

۱۱۲

سوختن آب بیرون
 حلال است کاین هم است
 دمای سیاه و مایه و مایه کبری
 فوس باشد حلال است خلاف
 بود کذا فی الدر المختار ۱۵
 قول زاع شرط نیست لیکن مایه
 اگر از خود کرم بدن کرم حلال
 حلال باشد و زاع بر حال حلال
 است خواه از خود کرم خواه کرم
 عاده کذا فی تاج فی خان ۱۶
 عاده کذا فی تاج فی خان ۱۶
 بعضی از آن مازاتها توان خواند
 اتاده توان خواند و خواند
 اندک از آن مازاتها
 قول زیاده از پری شکم
 حدیثی است که گمان
 غالب باشد که مکرده
 فاسد خواهد ساخت و
 بین بنیامین خودن آب
 نزد ابی الدرداء ۱۲
 مسئله جانور نیست
 نقلی نهاد در بیابانت
 بویک با جوید شود از ادای
 مباح است ۱۳ در مختار

مردود و نکل از خوردن غذا در پیش از آنکه سنگ
تقیانی باشد و اگر سنگ در وقت خوردن
حصول صحبت از غذا که تقیانی است
معاذ الله...
سنگه با پیش خوردن نان از وسط گزاشتن
علامت نجاست است اگر در وقت خوردن
سنگه باک نماند و همچنین از قسم اسراف است
در خوردن طعام سبزه است
از دست آتا باشد و خوردن
دست و اسراف بعضی اصباح کافی
بیت ابتدای شستن دست از آن
سازند و آنجا به پیران قبل طعام
اما بعد طعام بکس و قبل طعام
دست بر مال خشک نزنند
تکریر بعد از طعام باید ساخت و
شستن درین در وقت خوردن
سنون نیست
شستن دست ندارد بعد
طعام باک ندارد و سنون آن

از گرسنگی اگر ماکولی حلال نیاید میتة و مانند آن از محرقات حلال شود
بلکه فرض شود خوردن آن نزد امام اعظم اگر نخورد و بمیرد آثم شود
لیکن بقدر سدر رقی نخورد و شکم سیر نخورد و زدا بی ضیفه و در قوی از
شافعی و احمد و نزد مالک شکم سیر نخورد و در همچنین حالت اگر مال غیر مقدار سد
رقی خورد به نیت ادای قیمت آن و ابا شد لیکن اگر احتیاط کرد و بمرد با جو
شود آثم نشود مسئله دو خوردن در بیماری جائز است واجب نیست
اگر دو نخورد و بمرد آثم نشود مسئله خوردن انواع فواکه و اطعمه لذیذه
جائز است لیکن اسراف در آن افراط ممنوع است مسئله استعمال
ظروف طلا و نقره بمر و وزن حرام است مسئله شراب انگوری از
آب خام انگور که مسکر شود و کف آردی است بنجاست غلیظه و
حرام است قطعی منکر آن کافرت و شرابیکه از خرمای تر سازند
یا از کشمش که مسکر شود و کف آرد و طلا که آب انگور پزند چون کتر از
دو ثلث خشک شود بگزارد تا مسکر شود و کف آرد این هر سه

این بنگلک باشد که زانی العالمیکه بیت
دو نشینان در روغن یالیدن و خوردن
از قش بعضی بوجوب است از طرف
قدردنی بخورد و از نوشیدن می باشد
اللاظرفت سین یا ندین طعام بمرن
کنیده در بجای دیگر نهاده بخورد یا
روغن و غیره از آن در کف دست یا
انداختن از آن پس بمر در پیش و غیر
باید رو باشد ۱۲ در مختار
قوله وظرف طلا در داخل دست در آن
کفکیم و در وظرفیکه در آن خوشبو مار و غیره
دست گرفتن است و استعمال ظرف از زیاده
بیمینه و قلم و دست مانند آن در استعمال ظرف از زیاده
شیشه و قش و بلبهار است که فرموده رسول
مکرده است افضل ظرف است که فرموده رسول
فدا صلی الله علیه و سلم که ظرف است که فرموده رسول
در آن نیاید استادی ایند و ظرفیکه بیدیم زده باشد جائز
ست اگر بشرطیکه دست در آن رو وضع کنیم فرموده رسول
فی الد المختار و غیره ۱۵ قوله و حرام است آنچه
در نوشنده آن مدونه شود اگر
سکینه باشد

که بختی و اگر خشم را بکنند تا مسکر شود و گفتند از آن نفعی که کند آنی الله المختار ۱۱۵ المهم اعراض عن بعضی نریب

۱۱۵

بخلت و اگر خراب اگر مسکر کند صدها باشد در مختار ۱۵ و از آن برای بری تمام خرمای که بگزارد تا مسکر شود و گفتند او را مسکر

قوله بنجاست خفیفه اگر
کف اندازد حرام است بالاتفاق و اگر
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و

قسم نجس است بنجاست خفیفه و همچنین دیگر اثر شراب زهر یا زریب بعد نختن
یا از غسل یا با نجیر یا گندم یا جو یا جواری و غیر آن آنچه مسکر باشد و همچنین
مثلث عنبی که آب انگور بعد نختن یک ثلث باقی مانده باشد این همه
مسکرات نزد امام محمد حرام است اگر چه یک قطره از آن خورد و نجس
است بنجاست خفیفه رسول فرمود صلی الله علیه و سلم هر که کثیر آن
سکر آرد قطره از آن حرام است هر چه مسکر است خمر است یعنی آنچه
خمر است در حرمت و نجاست و نزد ابی حنیفه سوای چهار شراب
سابقه از اثر شراب لاحق آنچه بقصد لهو خورد حرام است و اگر بقصد قوت
خورد جائز شد لیکن این قول امام متروک است و فتوی قول محمد است
مسئله از خمر هیچ نفع گرفتن جائز نیست پس چنانچه ریاض را هم از آن
تداوی نباید کرد و طفل اعم داده نشود و در هر هم زخم هم نباید اخته
شود مسئله وقت خوردن طعام و آب سنت است آنست که اول
بسم الله گوید و آخرش الحمد لله و اول و آخر دست بشوید و آب

این است شراب غلیظ است کذا فی الدر المنثور
قوله بنجاست خفیفه اگر کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و

قوله بنجاست خفیفه اگر کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و

موجود شدن نان انتظار
نان تویش نماند که این امر
در طاعت حرام است و طعام
نیاست بدون اجانت
میزبان قبل تمیز نماند
بایدست نماند کذا فی الدر المنثور
و نصاب الاحساب ۱۱۶

۱۱۶

قوله بنجاست خفیفه اگر کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و
کف نیندازد مسکر نشود طلال است بالاتفاق و

نیز اگر پند و اندرز بود و غیره
از جمله اینهاست که هر یک از اینها
در عین کتب معتبره است
و اینها را احسان گویند
چهار روز در روز یکبار
دو روز در روز یکبار
در قاضی خان گویند
یکبار با بکله است
بند کرده و در یک روز
نیز اگر معلوم نباشد که در یک روز
یا در دو روز است

بسمه کرت بنوشد هر بار بسم الله والحمد لله گوید مسئله شیر است سبب
سکر و بول یا کول اللحم حرام است مسئله گوشت که از مسلمان یا
کتابی خریده شود حلال است و آنکه از بت پرست خریده شود
حرام است مسئله بر قبول بیدیه قول عبودا و مته و طفل مقبول است
مسئله اگر عادل بطهارت یا نجاست آب خمر دهد قبول کرده
شود و اگر فاسق یا مستور الحال نجاست آب خمر دهد تخری کند و
بغالب ای عمل کند پس اگر در غلبه ظن صادق و انداب اریخته
تیمم کند و اگر در غلبه ظن کاذب داند وضو تیمم هر دو کند و اگر کند بهتر
باشد و الا وضو کند مسئله از بنده تا بر قبول ضیافت جائز باشد
و گرفتن پارچه یا زرقه یا غلبه بدون اجازت مولی جائز نیست
مسئله قبول ضیافت و هدیه از امرائی ظالم وزن رقا صه و
مغنیه و ناکه که اکثر مال او از حرام باشد جائز نیست و اگر
داند که اکثر مال او از حلال است جائز است **فصل**

و اگر معلوم نباشد که در یک روز
یا در دو روز است
بند کرده و در یک روز
نیز اگر معلوم نباشد که در یک روز
یا در دو روز است
بند کرده و در یک روز
نیز اگر معلوم نباشد که در یک روز
یا در دو روز است

مسئله قبول ضیافت و هدیه از امرائی ظالم وزن رقا صه و
مغنیه و ناکه که اکثر مال او از حرام باشد جائز نیست و اگر
داند که اکثر مال او از حلال است جائز است
مسئله قبول ضیافت و هدیه از امرائی ظالم وزن رقا صه و
مغنیه و ناکه که اکثر مال او از حرام باشد جائز نیست و اگر
داند که اکثر مال او از حلال است جائز است

مسئله قبول ضیافت و هدیه از امرائی ظالم وزن رقا صه و
مغنیه و ناکه که اکثر مال او از حرام باشد جائز نیست و اگر
داند که اکثر مال او از حلال است جائز است
مسئله قبول ضیافت و هدیه از امرائی ظالم وزن رقا صه و
مغنیه و ناکه که اکثر مال او از حرام باشد جائز نیست و اگر
داند که اکثر مال او از حلال است جائز است

قولی است که لباس باسن
 در اختیار نیست این است که
 کلاه باسن پوشیدن
 در زمان آنست که بایزاید که لازم آید
 در وقت آنکه برودند در کلاه که لازم آید
 کلاه را بر سر نهند و کلاه را بر سر نهند
 در وقت آنکه برودند در کلاه که لازم آید
 کلاه را بر سر نهند و کلاه را بر سر نهند

در لباس پارچه پوشیدن بقدر استر عورت و دفع سرما و گرمای
مهلک فرض است زیاده ازان برای زینت مامور و اظهار
نعمت خدا و ادای شکر مستحب است و مستنون آنست که لباس
انگشت نما پوشد و دامن دراز تا نصف ساق باشد و
دامن تا شانگ جائز است و فرو تر ازان حرام است و شمله
یک و جب بیهیت سنت مستحب است و زیاده تکلف در لباس
بنا بر اسراف و تکبر حرام است یا مکروه و بدون آن مباح است
مسئله محضف و مرغفر مردان را حرام است نه زنان را و بروایتی
زنگ سرخ مردان را مطلقا مکروه است مگر مخطط مثل سوسی
مسئله پارچه که تار و پود آن ابریشم باشد زنان را حلال است و
مردان را حرام مگر مقدار چهار انگشت چون عظم و آنچه پود آن
ابریشم و تار آن از پنبه یا صوف باشد در حرب جائز است و آنچه
پود آن از پنبه است و تار آن ابریشم مشرعی نیست در هر حال

در زمان آنست که بایزاید که لازم آید
 در وقت آنکه برودند در کلاه که لازم آید
 کلاه را بر سر نهند و کلاه را بر سر نهند
 در وقت آنکه برودند در کلاه که لازم آید
 کلاه را بر سر نهند و کلاه را بر سر نهند
 در وقت آنکه برودند در کلاه که لازم آید
 کلاه را بر سر نهند و کلاه را بر سر نهند

در وقت آنکه برودند در کلاه که لازم آید
 کلاه را بر سر نهند و کلاه را بر سر نهند
 در وقت آنکه برودند در کلاه که لازم آید
 کلاه را بر سر نهند و کلاه را بر سر نهند
 در وقت آنکه برودند در کلاه که لازم آید
 کلاه را بر سر نهند و کلاه را بر سر نهند

۱۱۸

کلاه باسن پوشیدن در زمان آنست که بایزاید که لازم آید
 در وقت آنکه برودند در کلاه که لازم آید
 کلاه را بر سر نهند و کلاه را بر سر نهند
 در وقت آنکه برودند در کلاه که لازم آید
 کلاه را بر سر نهند و کلاه را بر سر نهند
 در وقت آنکه برودند در کلاه که لازم آید
 کلاه را بر سر نهند و کلاه را بر سر نهند

ملکوت خود را در ملک کنیز است
که پیش طلال است کنیز است
پیش کنیز است مثل کنیز است
رضایش باشد دریا نخت
دینش باشد دریا نخت
دینش باشد دریا نخت
دینش باشد دریا نخت
دینش باشد دریا نخت

دیدن جائز است اگر شهوت نباشد والا جائز نیست و قرآن آمده
بگو ای محمد مردان مسلمانان را که از زنان چشم پوشند و فروج را
نگاهدارند و بگو زنان مسلمانان را که از مردان چشم پوشند و فروج را
نگاهدارند و در حدیث آمده هر که زن اجنبیه شهوت به بیند
سرب در چشم او روز قیامت ریخته شود مسئله از زن منکوحه و
ملوک خود تمام بدن دیدن جائز است لیکن مستحب آنست که
شرمگاه را نه بیند و از زن محرمه خود و از کنیز اجنبی سروروی و
ساق و بازو به بیند و مس کردن هم جائز است اگر از شهوت مأمون
باشد و شکم و پشت در آن نه بیند و بنده از مالک خود مثل اجنبی
ست مسئله دیدن بسوی زن اجنبیه وقت اراده نکاح یا
شرای آن با وجود شهوت هم جائز است و همچنین شاهد را
نزد و تحمل شهادت و ادای آن و حاکم را نزد حکم مسئله خود و
آخته را حکم مرد دست مسئله عزل از منکوحه حره یعنی منی بیرون

فازرن محرم است
فازرن محرم است
فازرن محرم است
فازرن محرم است
فازرن محرم است
فازرن محرم است
فازرن محرم است
فازرن محرم است
فازرن محرم است
فازرن محرم است

عناهی یا مصاربت در عهدین
کن است بجز از نظر در حالی که مرد و زن
حال مس کنیز است
پشت بعد بالائی جامع بطور خدمت
دست دیدن او نیست و سفر تنها
دست دیدن او نیست و سفر تنها
دست دیدن او نیست و سفر تنها
دست دیدن او نیست و سفر تنها
دست دیدن او نیست و سفر تنها

۱۲۱

نکاح در حدیث آمده است
دینش باشد دریا نخت
دینش باشد دریا نخت
دینش باشد دریا نخت
دینش باشد دریا نخت
دینش باشد دریا نخت
دینش باشد دریا نخت
دینش باشد دریا نخت
دینش باشد دریا نخت
دینش باشد دریا نخت

قوله حیض کماله

بوسی اگر در میان حیض باشد

مالک ششاد حیض اعتبار

مالک ششاد در مختار

مالک ششاد در مختار

مالک ششاد در مختار

مالک ششاد در مختار

مالک ششاد در مختار

مالک ششاد در مختار

انداختن تا علوق نشود بی اذن او جائز نیست و اگر مملوک را غیر منکوحه
 او باشد بغیر اذن سید او جائز نیست و از مملوک خود بی
 اذن جائز است مسئله اگر کسی کنیز را بشر یا همه یا اورت یا مانند
 آن مالک شد و طی آن جائز نیست و نه دواعی و طی تا که در ملک
 او یک حیض کابل یافته شود و اگر صغیره یا آنکه باشد بعد یک ماه
 و طی جائز است مسئله اگر دو کنیز در ملک کسی باشند که نکاح آن هر دو
 جمع نتوان کرد آنکس اگر بایکی و طی کرد دیگری بر وی حرام باشد
 تا که آنرا از ملک خود خارج کند یا نکاح کرده دهد **فصل**
در کسب و تجارت و اجاره در حدیث آمده که طلب حلال
فرض است بعد فرائض و بهترین کسب عمل دست خود است
و او و علیاه سلام عمل از دست خود میکرد و میخورد زره می ساخت
دیگر بیع مبرور بهتر است یعنی بیع که پاک باشد از فساد و کراهیت
مسئله اگر بیع مال نباشد مثل بیته یا خون یا حر بیع آن باطل است

در میان ما بعضی اندکند
 استبرقتی بعضی کرده اند
 از شوهر خود اختیار
 کرده اند
 قولی عمل دست خود بود
 کسب اختیار کرد حضرت
 اسلام بودند که بعد فرد
 ایشان بنزدین حضرت
 گندم آورده علم زراعت
 ایشان از ادرین است کردند
 باب میدادند و بعد گفتند
 کردند و سائیده فرمودند

۱۳۲

انسان بختبند و حضرت
 فتح علی السلام بخاری میکردند
 در کسب نمودی خودزند قادیان
 و از کسب نمودی میگردند
 علیه السلام خیالی میکردند
 و ابواب هم علیه السلام نیاز بودند
 در آن حضرت صلی الله علیه و آله
 ما را حضرت است لازم که برسد
 و سلم مقول است لازم که برسد
 بزدی را که بعد شما ابراهیم بناری
 می نمود و حضرت صلی علیه السلام
 ترش صبی می فرمود و از غزل می
 خود نیز می خورد کذا فی آثار
 خانه شیخ عبدالمقنن و معلومی
 از نرسیده بپیدا آورده
 جلا بکنان را که کند
 زبیر اول کسیکه
 بیع نمود بر آن اوم
 علیه السلام بود تا می
 در فصل البیت
 آورده حضرت شکیست
 ناسخ بود و حضرت
 بعین مصطا و
 یعنی حکایت

قوله حیض کماله
 بوسی اگر در میان حیض باشد
 مالک ششاد حیض اعتبار
 مالک ششاد در مختار
 مالک ششاد در مختار
 مالک ششاد در مختار
 مالک ششاد در مختار

قوله بینه در سوا...
نیز این برود قبل از آنکه ملک و
تاجر بگوید آنچه را که میباید
و اگر باشد مثل کتبی بیع آن در
مجلس ۱۲۳
برای صید باقی و باقی بدان داخل
شود شخص مذکور مالک آن گردد
بجز جایی که خطیب و اگر
نمیگردد پیش از جواز است
مکن است پیش از جواز است
والا فلا و از خطیب و برای خطیب
نباشد مالکش نشود و بیع نیز
ناروا بود مگر آنکه خطیب و مسدود
ناید پس بعد از جواز است
مالک گردد و اگر بیع نیز جواز
مقتضی است و بیع نیز جواز
بود اگر مایه را گرفتند
خطیب غیر بیع باشد
انداخت مالک خود
بیع نیز جواز اگر بیع جزیل
مقتضی است و بیع نیز جواز

و همچنین اگر مال باشد لیکن متقوم نباشد مانند پرند در هوا یا ماهی در
دریا و مانند خمر و خوک مسئله مال غیر متقوم اگر عوض مبلغ فروخته
شود بیع باطل گردد و اگر عوض رخت فروخته شود بیع
عرض فاسد باشد و بیع خمر و مانند آن باطل است مسئله
از بیع باطل مشتری مالک نشود و از بیع فاسد بعد قبض مالک
شود لیکن فسخ آن واجب است مسئله بیع شیر در پستان باطل
است که مشکوک الوجود است احتمال است که بیع باشد مسئله بیع
که انجام آن بنا بر عت کشد فاسد است چنانچه بیع پنجم بر پشت
گوسفند یا چوب در سقف یا یک ذراع در پارچه یا باطل مجهول
پس اگر مشتری فسخ بیع نکند و چوب از سقف جدا کرد و ذراع
از ثوب یا اجل را مشتری ساقط کرد بیع صحیح و لازم شد
مسئله بیع بشرط فاسد است و بشرط فاسد آن است که
مقتضای عقد نباشد و در آن منفعت باشد بائع را یا مشتری

قوله بینه در سوا...
نیز این برود قبل از آنکه ملک و
تاجر بگوید آنچه را که میباید
و اگر باشد مثل کتبی بیع آن در
مجلس ۱۲۳
برای صید باقی و باقی بدان داخل
شود شخص مذکور مالک آن گردد
بجز جایی که خطیب و اگر
نمیگردد پیش از جواز است
مکن است پیش از جواز است
والا فلا و از خطیب و برای خطیب
نباشد مالکش نشود و بیع نیز
ناروا بود مگر آنکه خطیب و مسدود
ناید پس بعد از جواز است
مالک گردد و اگر بیع نیز جواز
مقتضی است و بیع نیز جواز
بود اگر مایه را گرفتند
خطیب غیر بیع باشد
انداخت مالک خود
بیع نیز جواز اگر بیع جزیل
مقتضی است و بیع نیز جواز

۱۳۳

قوله بینه در سوا...
نیز این برود قبل از آنکه ملک و
تاجر بگوید آنچه را که میباید
و اگر باشد مثل کتبی بیع آن در
مجلس ۱۲۳
برای صید باقی و باقی بدان داخل
شود شخص مذکور مالک آن گردد
بجز جایی که خطیب و اگر
نمیگردد پیش از جواز است
مکن است پیش از جواز است
والا فلا و از خطیب و برای خطیب
نباشد مالکش نشود و بیع نیز
ناروا بود مگر آنکه خطیب و مسدود
ناید پس بعد از جواز است
مالک گردد و اگر بیع نیز جواز
مقتضی است و بیع نیز جواز
بود اگر مایه را گرفتند
خطیب غیر بیع باشد
انداخت مالک خود
بیع نیز جواز اگر بیع جزیل
مقتضی است و بیع نیز جواز

وز کتاب مصیبت آنمی
ابو هریره روایت کرده است
قال سئل الله صلى الله
عليه وسلم لئن لم
يكن بيننا وبين
الجنة نهران
أصابنا من جنات
وغيره من جنات
فمؤد رسول الله صلى الله
عليه وسلم لم يكن
في الجنة من جنات
في الجنة من جنات
عدم نقصان در شرط عقد
در کلام مبالغه است و بلند
ادوار از تفهات در زمان چنانچه
مگر آن باشد و کتاب ان
باشد یا حاصل کند با بار خوار
و خطا شود مال او مال او
روایت کرده شد من غیب
بعضی مردم در الرقی از آن
مشکله المصاحف

از آن و اشفاق بیعت
کذا فی الخط و در نوانلی
آنها را در وقت کذا فی
است که بیع است
در این حالت بیعت
بیعت با کسی که قابل
تعلیم باشد
بیعت با کسی که قابل
تعلیم نباشد
بیعت با کسی که قابل
تعلیم نیست
بیعت با کسی که قابل
تعلیم نیست

رایا بیع را که مستحق نفع باشد مسئله شرط کردن ملک مشتری
مقتضای عقدست پس فاسد نیست و شرط آنکه مشتری اینجامه
را ن فروشد اگرچه مقتضای عقد نیست لیکن در آن منفعت کسی
نیست پس فاسد نیست و شرط آنکه مشتری این اسپ را
فربه کند درین منفعت بیع است لیکن بیع انسان نیست که
مستحق نفع باشد پس فاسد نیست چنین شرائط لغو است و
بیع صحیح و شرط آنکه بائع یک ماه در خانه ببعیه سکونت کند درین
نفع بائع است پس شرط فاسد است و آنکه بائع این پارچه را جامه
و ونتمه دهد در آن نفع مشتری است نیز فاسد است و شرط آنکه
عبد بیع را مشتری آزاد کند درین نفع بیع است نیز فاسد است
ازین چنین شروط بیع فاسد شود زیاده تفصیل مسائل بیع
باطل و فاسد در کتب فقه است ازین بیوع اجتناب
واجب است مسئله ربو حرام است در بیع و قرض گناه

و در وقت
امانت از او ایستادن
و در وقت
امانت از او ایستادن

قوله في اتحاد الزوجين
قوله في طهر ونيت اجبت
قوله في زواج ما ملك
انما حديث ست الزنا باب
بالذهب والفضة
والشحير بالشحير والتمس
بمثل سواء بالمحرم مثل
بيد فان اختلفت ههنا
لاصناف فليجوا كيف تشاء
اذا كان بيدها بيدها المستة
من حديث عباد بن
صامت الا البخاري ومولاه
يذا بيد زواج الامم
عنه بعين ست وزواج
شخصي بقضا يقض كذا في
النهاية ۱۲۵ قوله قدر
عبارت ست از كيل الخ زيرا
كرمعيا شري من كيل باذن
ست و هر چه كرمعيا شري
نص كرده باشد بر بولون او
كيله وزنه نخواهد شري
مروان وانچه تصريح

كبیره است منكر حرمت آن كافرست بدانكه ربو دو قسم است یکی
ربوانسیه یعنی نقدر ایه نسیمه فروختن دوم ربوا فضل یعنی اندک
را به بسیار فروختن نزد امام اعظم اگر دو چیز یافته شود هر دو قسم ربوا
حرام باشد یکی اتحاد جنس دوم اتحاد قدر عبارت است ربوا
کیل یا وزن و اگر ازین دو چیز یکی یافت شود ربوانسیه حرام
باشد نه ربوا فضل پس اگر گندم را عوض گندم یا نخود را عوض
نخود یا جو را عوض جو یا زرد را عوض زرد یا آهن را عوض آهن
فروخته شود فضل و نسیمه هر دو حرام باشد که هر دو چیز اتحاد جنس و
اتحاد قدر موجود است و اگر گندم را عوض نخود یا زرد را عوض سیم
یا آهن را عوض مس فروخته شود فضل حلال باشد لیکن نسیمه
حرام که گندم و نخود هر دو بیک کیل فروخته میشوند و آهن و مس
بیک میزان و سنجات و زرد و نقره بیک میزان و سنجات
فروخته میشوند اما جنس متحد نیست و اگر پارچه گزی را پارچه گزی یا

۱۲۵

بلكا قوله بدني بولون
پس كرمعيا شري من كيل باذن
ست و هر چه كرمعيا شري
نص كرده باشد بر بولون او
كيله وزنه نخواهد شري
مروان وانچه تصريح
بلكا قوله بدني بولون
پس كرمعيا شري من كيل باذن
ست و هر چه كرمعيا شري
نص كرده باشد بر بولون او
كيله وزنه نخواهد شري
مروان وانچه تصريح

بجای صحیح مذهب در مراد از آن مثل
نمر از دست ۱۲

فروخته می شود مثل
ذاتی است کنانی العالمیة ۱۲
اختار القوی می ارجم
بمنها و اوقیه
کفته مطلقا کنانی بجز الزانی
فستوی بر عادت همروان
دینج آید بولون و در کانی

قول است و غیره
 است از زود نام بی کیفیت و بی است
 نیک یک کیفیت بود و بی کیفیت
 نفس با او نفس با او است و در زود نام
 نیست که زانی الکافی و بی کیفیت
 قیمت که زانی الکافی و بی کیفیت
 با گندم و بی کیفیت و بی کیفیت
 و متفاضل جائز است و بی کیفیت
 العالمیه است و بی کیفیت و بی کیفیت
 زود که میعاد شریعی است و بی کیفیت
 میعاد شریعی نیست و بی کیفیت
 انان بشرط اتحاد جنسیت انان بی کیفیت
 نقد که میعاد شریعی است و بی کیفیت

اسپ را عوض اسپ فروخته شود نیز فضل حلال است و نسبه
 حرام که اتحاد جنس موجود است و کیل و وزن نیست و اگر هر دو چیز
 نیافته شود هم فضل حلال باشد و هم نسبه مثلاً گندم را عوض زریا
 آهن فروخته شود فضل و نسبه هر دو جائز است که اینجانه اتحاد جنس است
 و نه اتحاد قدر که گندم کیلی است و زرد آهن وزنی و همچنین اگر زرد
 را عوض آهن فروخته شود هم هر دو چیز منتفی است نه اتحاد
 جنس است و نه اتحاد قدر که میزان و سنجات زرد دیگر است و میزان
 و سنجات آهن دیگر و همچنین اگر گندم را عوض آهن فروخته شود
 که کیل گندم دیگر است و کیل آهن دیگر و زرد شافعی را بود در مطومات
 و در آلمان بشرط اتحاد جنسیت جاری است نه در غیر آن از آهن
 و آهن و امثال آن و زرد مالک طعم و ادخار علت است پس در
 فواکه تر زرد او را بوانیست مسئله بیع گندم با زرد گندم
 برابر کیل و خر تهای تر بخرهای خشک برابر کیل و انگور عوض کشمش

به سبب تغییر و تباه شدن اینها
 گندم را با زرد گندم ظاهر از کلام
 بیع است و این است که موافق
 بیان میکند است که در عدم
 تفاوت با زرد گندم بیع است
 با الوضیفة و صاحبین اختلاف
 نیست و مستاتی نیز اتفاق
 آنها تصریح مکرر کرده اند

۱۲۶

جائز گفته لا الیه
 بالیقین او بالیقین
 متفاضلا و متساویا
 کیلا فی قولها انتهى و در
 کافی می آورد لیسیم بیع
 الیه بالیقین و بالیقین
 متساویا و متفاضلا
 و مع بیع الیقین بالیقین
 متساویا کیلا عن سنا
 انتهى ۱۲ قولها خالی
 و همچنین است حال بیع
 زرد او و زرد گندم یعنی هر دو

فاعادها لولذاتی انهم انفاق و کفری
 گوید که اینها بیع است و بی کیفیت
 جنس واحد است با اولی آن بیع است و بی کیفیت
 و در دو چیز است و بی کیفیت
 است پس بیع یک نوع است و بی کیفیت
 سبب تفاوت است و بی کیفیت
 العالمیه است و بی کیفیت
 فواکه تر زرد او را بوانیست مسئله بیع گندم با زرد گندم
 برابر کیل و خر تهای تر بخرهای خشک برابر کیل و انگور عوض کشمش

بصورت خود شکر و نبات باطل است مثل اجاره زنا در قتل نفس دیگر
بصورت خود شکر و نبات باطل است مثل اجاره فاسد است در هر دو طرف
بصورت خود شکر و نبات باطل است مثل اجاره فاسد است در هر دو طرف
بصورت خود شکر و نبات باطل است مثل اجاره فاسد است در هر دو طرف
بصورت خود شکر و نبات باطل است مثل اجاره فاسد است در هر دو طرف

این جمله را باید دانست که بیچ کرده باشد و این قول نافع است
نویسد باشد از زواجر است بیچ کرده باشد و این قول نافع است
نویسد باشد از زواجر است بیچ کرده باشد و این قول نافع است
نویسد باشد از زواجر است بیچ کرده باشد و این قول نافع است
نویسد باشد از زواجر است بیچ کرده باشد و این قول نافع است

برابر نزد امام عظیم جاز است و نزد غیر او جاز نیست اگر خرما و انگور خشک شده کم شود مسئله جید و روی در مال ربا بر برابر باید فروخت یا مقابل جنس با غیر جنس بضم غیر جنس با ناقص باید کرد مسئله در حدیث آمده هر قرضی که قرض دهند را موجب نفع باشد حکم ربوا دارد پس مقرضی که قرض قبول ضیافت نکند مگر بعبادت قدیم بلکه در سایه دیوار او نشستن هم مکروه است مسئله هندوی برای خطر راه هم مکروه است اگر هندوان در میان نباشد و اگر باشد در آن صورت حرام است و ربوا مسئله چنانچه از بیح فاسد و ربوا احترام باید کرد از اجاره فاسده هم احترام واجب است جهالت معقود علیه که بمنزعت ساند اجاره را فاسد کند و شرط فاسد نیز اجاره کرد که امروزه سیر آر و گندم بیک درم نان بیزرم اجاره فاسد شود مسئله چیزی که از عمل اجیر حاصل شود بعضی ازان اجرت مقرر کردند فاسد اجاره است چنانچه یک من

جنس است مثل شکر و نبات
جنس است مثل شکر و نبات
جنس است مثل شکر و نبات
جنس است مثل شکر و نبات
جنس است مثل شکر و نبات
جنس است مثل شکر و نبات
جنس است مثل شکر و نبات
جنس است مثل شکر و نبات
جنس است مثل شکر و نبات
جنس است مثل شکر و نبات

بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است

بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است

بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است

بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است
بصورت خود شکر و نبات باطل است

دفعه دوم آن که درین مقام بیخه بزرگ و کلان جزم است پس خلاص بیخه آسیای کلان باشد مسئله اجاره که اگرین قدر بظلال مکان بی نصف ازان من و نصفی از آن تو باشد درین صورت بیخ اجرت نبود چرا که در ترکیب شده است

گندم بخر اشیان و بده تا از آن ربع در اجاره سائیدگی دهد
وسی آثار میده بگیرد و یار بیمان خام بسفید باف داد باین شرط که
سوم حصه پارچه در اجرت بافتن بدید یا بمن گندم بخر بار کرد تا دپلی
باین شرط که از آن غله چهارم حصه در دپلی در اجوره حمالی بدید این
اجاره فاسدست مسئله در اجاره فاسده اجوره مثل واجب شود
لیکن زیاده از مسمی نداده شود مسئله کم کردن بائع در وزن بیع
یا مشتری در ثمن حرامست حق تعالی و یل لکم طقفین فرموده -
مسئله در ادا کردن ثمن بیع و غیره دیون محمله و مزدوری مزدور
بعذر تاخیر کردن حرامست پیغمبر صلی الله علیه و سلم فرمود درنگ
کردن غنی ظلمست مزدور را اجرت بدهد پیش از آنکه عرق او خشک
شود پیغمبر صلی الله علیه و سلم چون دین ادا کردی زیاده از قدر واجب
دادی بجای نیم و سق یک و سق و بجای یک و سق دو و سق دادی و
میفرمود که این قدر حق تست این قدر افزونی از تست این زیاده

جما نوری در مشهدی است در بران قاطع و فراسیان مع بعین مالک آن آسیا باشد در باب و خواهی کسیر گویند که آن با اجاره گدسته را آسیای بزرگ را دهد خواس بر دفن پلاس

کنانی در المختار
قوله بیخ ازان که عرق او خشک شود این عبارت ترجمه این حدیث شریف است انخطوا الا حین آجبهه قبل ان یجف عرقه

مسئله در اجاره فاسده اجوره مثل واجب شود لیکن زیاده از مسمی نداده شود مسئله کم کردن بائع در وزن بیع یا مشتری در ثمن حرامست حق تعالی و یل لکم طقفین فرموده - مسئله در ادا کردن ثمن بیع و غیره دیون محمله و مزدوری مزدور بعذر تاخیر کردن حرامست پیغمبر صلی الله علیه و سلم فرمود درنگ کردن غنی ظلمست مزدور را اجرت بدهد پیش از آنکه عرق او خشک شود پیغمبر صلی الله علیه و سلم چون دین ادا کردی زیاده از قدر واجب دادی بجای نیم و سق یک و سق و بجای یک و سق دو و سق دادی و میفرمود که این قدر حق تست این قدر افزونی از تست این زیاده

از ابو انصاری مروی است که در وقت جنگ خندق
صلی الله علیه و آله و سلم را در وقت جنگ خندق
مردی نزد او آمد و گفت ای محمد بن عبدالله
بگو که من را بفرست که در جنگ خندق
مردی نزد او آمد و گفت ای محمد بن عبدالله
بگو که من را بفرست که در جنگ خندق

دادن بی شرط بلوانیست جائز است بلکه مستحب است مسلم
عذر و فریب و کذب کسب حلال را حرام سازد و پیغمبر صلی الله علیه
وسلم در بازار توده گندم دید چون دست مبارک در آن گندم
فرود آوردند و توده گندم تر بود فرمود که این چیست بائع گفت
که باران بوی رسیده بود فرمود که گندم تر بالای توده چه اثر کردی
هر که فریب دهد مسلمانان را از مالیت مسئله سماحت یعنی از حق
خود در گذر کردن در بیع و شراودای دین و تقاضای آن مستحب است
مسئله اگر مشتری بعد تمام عقد بیع از خریدن پشیمان شد و بائع
بخاطر او اقاله بیع کند حق تعالی گناهان بائع را بیامزد و مسئله در بیع
مراجعه که بائع از خریدن سابق باضافه سوایه مثلاً بفروشد بیع تولیه که
بهمان قیمت سابق بفروشد قیمت سابق بلا تفاوت گفتن واجبست
و اگر بر مبیع سوای قیمت مانند اجرت حمالی یا قصاری خرج شده
باشند آنرا با قیمت ضم کنند و بگویند که این قدر من برین رخت خرج

کذا روایت کرده اند از امام زکریا که فرمود
عذر و فریب کسب حلال را حرام سازد
مسئله اگر مشتری بعد تمام عقد بیع
از خریدن پشیمان شد و بائع بخاطر
او اقاله بیع کند حق تعالی گناهان
بائع را بیامزد و مسئله در بیع
مراجعه که بائع از خریدن سابق
باضافه سوایه مثلاً بفروشد بیع
تولیه که بهمان قیمت سابق بفروشد
قیمت سابق بلا تفاوت گفتن
واجبست و اگر بر مبیع سوای
قیمت مانند اجرت حمالی یا قصاری
خرج شده باشند آنرا با قیمت
ضم کنند و بگویند که این قدر
من برین رخت خرج کرده ام

مسئله در بیع اگر مشتری بعد تمام عقد بیع از خریدن پشیمان شد و بائع بخاطر او اقاله بیع کند حق تعالی گناهان بائع را بیامزد و مسئله در بیع مراجعه که بائع از خریدن سابق باضافه سوایه مثلاً بفروشد بیع تولیه که بهمان قیمت سابق بفروشد قیمت سابق بلا تفاوت گفتن واجبست و اگر بر مبیع سوای قیمت مانند اجرت حمالی یا قصاری خرج شده باشند آنرا با قیمت ضم کنند و بگویند که این قدر من برین رخت خرج کرده ام

بیا تفاوت گفتن واجبست
مسئله در بیع اگر مشتری بعد تمام عقد بیع از خریدن پشیمان شد و بائع بخاطر او اقاله بیع کند حق تعالی گناهان بائع را بیامزد و مسئله در بیع مراجعه که بائع از خریدن سابق باضافه سوایه مثلاً بفروشد بیع تولیه که بهمان قیمت سابق بفروشد قیمت سابق بلا تفاوت گفتن واجبست و اگر بر مبیع سوای قیمت مانند اجرت حمالی یا قصاری خرج شده باشند آنرا با قیمت ضم کنند و بگویند که این قدر من برین رخت خرج کرده ام

۱۶۹

مسئله در بیع اگر مشتری بعد تمام عقد بیع از خریدن پشیمان شد و بائع بخاطر او اقاله بیع کند حق تعالی گناهان بائع را بیامزد و مسئله در بیع مراجعه که بائع از خریدن سابق باضافه سوایه مثلاً بفروشد بیع تولیه که بهمان قیمت سابق بفروشد قیمت سابق بلا تفاوت گفتن واجبست و اگر بر مبیع سوای قیمت مانند اجرت حمالی یا قصاری خرج شده باشند آنرا با قیمت ضم کنند و بگویند که این قدر من برین رخت خرج کرده ام

از ابو انصاری مروی است که در وقت جنگ خندق
صلی الله علیه و آله و سلم را در وقت جنگ خندق
مردی نزد او آمد و گفت ای محمد بن عبدالله
بگو که من را بفرست که در جنگ خندق
مردی نزد او آمد و گفت ای محمد بن عبدالله
بگو که من را بفرست که در جنگ خندق

باید از خرید بکند که چون پارچه جنس دیگر را بخرید
پس اگر جنس آن شلوار باشد یعنی باغ جودیم
باید از خرید بکند که چون پارچه جنس دیگر را بخرید
پس اگر جنس آن شلوار باشد یعنی باغ جودیم
باید از خرید بکند که چون پارچه جنس دیگر را بخرید
پس اگر جنس آن شلوار باشد یعنی باغ جودیم

شده است و گوید که باین قدر ز خریدیم ام تا کاذب نباشد مسئله
اگر شخصی یک پارچه بده دم فروخت و هنوز مبلغ ثمن مشتری
ببائع نداده بآن همان پارچه را از مشتری به پنجم خرید یا آن پارچه
را با پارچه دیگر بده دم خرید این بیع صحیح نباشد که در حکم ربوا است
مسئله بیع منقول پیش از قبض صحیح نیست اگر کیل بشرط کیل خرید و
مشتری از بائع کیل کرده گرفت پسترب دست دیگر بشرط کیل فروخت
مشتری ثانی را از آن طعام مبیع نمودن یا بدست کسی دیگر فروختن
جائز نیست تا که باز کیل نکند و کیل اول کافی نیست احتیاطاً برای
آنکه مبادا چیزی در کیل زیاده بر آید و مال بائع باشد مسئله نجش
حرام است نجش آنست که کسی بدون قصد خرید خود را خریدار نموده
قیمت بیع زیاده گوید تا کسی دیگر مشتری فریب خورد مسئله اگر مسلمانی
خرید میکند و نرخ مشخص میکند یا پیغام زنی داده و دیگر بر آن بر آمده
پیغامی خود در این معنی بگروه است تا وقتیکه معامله خریدار اول درست و یا

بیع منقول بیکه فرستاد این بیع منقول است
کسی که از آن بگذرد آن بیع منقول است
بیع منقول بیکه فرستاد این بیع منقول است
کسی که از آن بگذرد آن بیع منقول است
بیع منقول بیکه فرستاد این بیع منقول است
کسی که از آن بگذرد آن بیع منقول است

۱۳۰

گوید که هر قیمت داد و دید
بیشتر بفرستد و از آنش موی است
رسول صدیقی علیه السلام یک بار
و همیشه بیع من بپدید فروخت
عالم کذابی در انشاء و العنایه
فقہ قولہ جائز نیست لان
ببینی علی الله علیه و سلم
من بیع الطعام حتی یجیری
فیما صالک صاع البائع
وصاع المشتري
که بدون قصد خریدار را بخرید

چیزی از بائع بخرد از ثمن مشتری گفت
این بیع من بپدید فروخت
عالم کذابی در انشاء و العنایه
فقہ قولہ جائز نیست لان
ببینی علی الله علیه و سلم
من بیع الطعام حتی یجیری
فیما صالک صاع البائع
وصاع المشتري

موقوف ماند مسئله کاروان غله را اگر کسی از شهر برآمده ملاقات کند
 و تمام غله را خرید نماید این را تلقی جلب گویند اگر این معنی اهل شهر را مضر
 باشد ممنوع باشد و اگر مضر نباشد جائز باشد مگر در صورتیکه نرخ شهر بر کاروان
 پوشیده دارد که این فریب مکرره است مسئله اگر شهری متاع کاروان را
 نرخ گران کرده بفروشد و در شهر قحط و تنگی باشد این معنی مکرره است
 مسئله بیع وقت اذان جمعه مکرره است مسئله اگر دو مملوک صغیر با هم
 قرابت محرمیت داشته باشند فروختن آنها علیحده علیحده مکرره است
 و ممنوع و همچنین اگر یکی از آنها صغیر باشد و دوم کبیر و نیز بعضی این بیع
 جائز نباشد مسئله بیع چربی بیته جائز نیست مسئله بیع روغن نجس
 نزد ابی حنیفه جائز است و نزد دیگر ائمه جائز نیست مسئله بیع گندگی
 انسان اگر مخلوط نباشد نزد امام عظیم مکرره است و اگر مخلوط باشد نجاک
 مانند آن و امام عظیم جائز است و بیع سرگین هم نزد او جائز است و نزد اکثر ائمه
 بیع بیع چیز از آن جائز نیست مسئله هر چه بیع آن جائز نیست بیعت بدن بر بیعت

قولی جلب یعنی جلب است
 مسئله بیع وقت اذان جمعه مکرره است
 مسئله اگر دو مملوک صغیر با هم
 قرابت محرمیت داشته باشند
 فروختن آنها علیحده علیحده
 مکرره است
 مسئله بیع چربی بیته
 جائز نیست
 مسئله بیع روغن نجس
 نزد ابی حنیفه
 جائز است
 و نزد دیگر ائمه
 جائز نیست
 مسئله بیع گندگی
 انسان اگر مخلوط
 نباشد نزد امام
 عظیم مکرره است
 و اگر مخلوط
 باشد نجاک
 مانند آن
 و امام عظیم
 جائز است
 و بیع سرگین
 هم نزد او
 جائز است
 و نزد اکثر
 ائمه بیع
 بیع چیز
 از آن جائز
 نیست
 مسئله هر
 چه بیع آن
 جائز نیست
 بیعت بدن
 بر بیعت

فراغت ادبانه
 بیعت در قرآن
 جائز است و اگر
 علم ۱۲
 چوبی بیع جائز
 بیعت فی المثل
 و فی الجمع و بیع بیع
 ۱۳۱

فراغت ادبانه
 بیعت در قرآن
 جائز است و اگر
 علم ۱۲
 چوبی بیع جائز
 بیعت فی المثل
 و فی الجمع و بیع بیع
 ۱۳۱

فراغت ادبانه
 بیعت در قرآن
 جائز است و اگر
 علم ۱۲
 چوبی بیع جائز
 بیعت فی المثل
 و فی الجمع و بیع بیع
 ۱۳۱

نفس مطمنه ای نیست که بی آرزو
 اندر او انفس اندوان نفس مؤمنه بار
 است یا نفسیکه اطمینان حق داند و به یقین
 سكون یافته باشد و شکر و شکر باشد و دانست که
 ندمد که ذاتی تفسیر المذراک باید دانست که
 نفس مطمنه تیر علی است ازین کثر لولوا است
 نفس مطمنه کلمات کند و تقصیر در تقوی از
 دکان متقیه کلمات است که انسان از راهی
 همه بدتر نفس باره است که حضرت مصنف
 بلوا انفس در بعضی مکاتیب خود ذکر
 علیه الرحمه در بعضی مکاتیب خود ذکر
 از جمله همین بنای طریقت ایشان بر کمال اتباع
 سنت است و عبادت کرام را بسجده
 طبعه علیه و سلم و عبادت کرام را بسجده
 محمول نموده است لغنا فرموده که
 نذای ایشان ثابت نمود پس بنا
 فرموده در نکاح می کند اگر حرام
 دانستند البته نکاح می کنند و نیکو
 شکر می فرمودند یعنی در ادب است
 در بیجا سماع خاص است که حضرت
 مصنف قدس سره صفت آن
 بیان فرموده است در سماع
 ازین صفت خالی باشد که تمام
 است ۱۲ ص ۱۲۰ قولی یاد کرد
 خالی از جلاجل باشد که آن
 ممنوع بالاتفاق است آنجا

از ذکر الهی و میج شهوتست بسوی معاصی اگر در حق کسی این چنین نباشد
 مثلاً در ویشی صاحب نفس مطمنه که غیر از عشق و محبت الهی در سرا و بیح
 میله و رغبتی بسوی شهوات نبود از زبان مردی که قابل شهوت نباشد
 کلانی موزول باوازی موزون شنود او را مانع از ذکر الهی نباشد بلکه
 ایجان محبت الهی کند در حق آنکس انکار نتوان کرد خواهی عالیشان
 بها و الدین نقشند که کمال اتباع سنت داشت فرموده نه این کار میکنم
 چرا که مسنون نیست و نه انکار میکنم و ملاهی و مزامیر و طنبور و دحل و
 نقاره و دف و غیره با اتفاق حرام است مگر طبل غازی یعنی نقاره
 هنگام جنگ یادف برای اعلان نکاح مسئله شعر کلام است موزون
 حسن او حسن است و قبیح او قبیح است لیکن بیشتر اصاعت وقت
 در آن مکروه است مسئله ریاء و سمعه در عبادت ثواب عبادت را
 باطل کند بلکه معصیت شود یعنی هر که عبادت کند برای دیدن و
 شنیدن مردم نزد خدا ثواب آن نباشد پیغمبر علیه السلام آنرا شرک

۱۳۴

فی الزاوه شرح المشکوٰۃ
 قولی شعر کلام است
 این قول ترجمان حدیث شریف
 است الشخص کلام حسن
 حسن و قبیح قبیح کلامی
 قولی حسن او
 المشکوٰۃ ۱۲ ص ۱۲۰
 حسن است یعنی اگر مضمون او مشتعل
 باشد بر ضد خدا یا نعت رسول یا
 تحویل بر ضد او عبادت یا مسئله
 گفتنش مخالفند بر دو وجه
 و بیباید اگر مشتعل باشد
 ثواب است اگر مضمون باشد
 مسلح بین مسلح است اگر مضمون باشد یا جوی
 بهر صورتش بیان سرایه و حال خطای آن با نسی
 صاحب حسن کردن در آن نیز نه موجود باشد یا جوی
 مسلمانان در غیر کلامی است یعنی شریعت است
 اگرچه در کلامی است که مضمونش بر ضد خدا یا نعت رسول یا
 مضافه کند کلامی است که مضمونش بر ضد خدا یا نعت رسول یا
 قولی یاد بعد از یاد حضرت شریف است
 فرموده و نیز فرموده که نماز بر یکدیگر میکنند
 و بر کوزه میبندند و در آن شرک میکنند
 فرموده که مقصود از آن عمل غیر حق تعالی
 باشد ۱۲ ص ۱۲۰

غیبت فرموده مسئله غیبت یعنی عیب کسے غائبانہ گفتن اگرچہ موافق
 نفس الامر باشد حرام است خواه عیب دین او گوید یا در صورت یا
 در نسب یا غیر آن آنچه اورا ناخوش آید مگر غیبت ظالم حرام نیست
 مسئله غیبت نیست مگر شخص معین معلوم را بدگفتن اگر اہل شہر یا
 غیبت کند غیبت نباشد مسئلہ نمیمہ یعنی سخن کی بدیگری رسانیدن
 کہ موجب ناخوشی فیما بین آنها باشد نیز حرام است مسئلہ دشنام دادن
 دیگری بزبان یا با اشارہ سر یا چشم یا دست یا مانند آن یا خریدن
 بروی برہمی کہ موجب ہتک حرمت او باشد حرام است رسول اللہ
 صلی اللہ علیہ وسلم فرمودہ حرمت مال و آبروی مسلمانان مثل حرمت خون
 اوست و کعبہ را فرمودہ کہ حق تعالی ترا چہ قدر حرمت دادہ لیکن
 حرمت مسلمان و حرمت خون او و مال او و آبروی او از تو زیادہ
 است مسئلہ دروغ حرام است مگر برای صلح میان دو کس یا برائی
 راضی کردن اہل خود یا برای دفع ظلم ظالم درین چنین مقام تحریش

غیبت در مقابل غیبت نیست
 غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو
 غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو
 غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو

غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو
 غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو
 غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو

غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو
 غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو
 غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو

غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو
 غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو
 غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو

غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو
 غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو
 غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو

غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو
 غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو
 غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو

غیبت آنست کہ در کتب حدیث و کتب فقهی مذکور ہو

...وَأهل الجنة...
 ...قَالَ اللَّهُ تَبَتُ...
 ...وَأهل الجنة...
 ...قَالَ اللَّهُ تَبَتُ...
 ...وَأهل الجنة...
 ...قَالَ اللَّهُ تَبَتُ...

نسبت بیپایگی کنید بلکه حد امر که میخورد پاک میکند و اعتبار امر خاتمه
 و است خاتمه معلوم نیست که چه خواهد بود در حدیث آمده که حق تعالی
 بعضی کس از این مشتی نوشته است تمام عمر عمل دفع میکند و آخر
 کار تائب میشود و عمل بهشت میکند و بعضی کس از او دوزخی
 نوشته و تمام عمر عمل بهشت میکند و آخر کار نوشته از بی غالب می آید
 و عمل دفع میکند و دوزخی میشود و شیخ سعدی میگوید نظم

دو اندر ز فرموده روی آب
 دوم آنکه بر غیر بدین مباحش

مرا پروانای روشن شهاب
 یکی آنکه بر خویش خودین مباحش

مسئله تقاضای نسیب حرام است نیز نکاح ارباب جاه حرام است
 کریم نوزاد صدیقی تدریس مسئله بازی کردن بطریق یا تو یا چوپ
 یا مانند آن حرام است اگر در آن مال شرط باشد شمار باشد و
 حرام قطعی و گناه کبیره باشد و منکر حرام است آن که فریاد و نیر لعب
 بپراندن کبوتر یا جنگانیدن مرغ و مانند آن حرام است مسئله

بجایان معلوم گویند
 از بیخ میکنند و یک
 دیگر از نثر چهار سورت کذا
 فی جوار الفستادی
 من الباب پس

بدون آن که در حدیث است
 بقصد شرک است و در حدیث
 فصلی که میگوید در حدیث
 کندی که در حدیث است
 این که در حدیث است
 و قال رسول الله صلى الله عليه
 وسلم اوجب الله عليكم اللعب
 فافعلوا من الله و الكرم النبوي
 فافعلوا من الله و الكرم النبوي
 بازی کردن نموده است و در حدیث
 با علم شرعی مال و استعانت عدالت است
 است حرام و گناه کبیره و در حدیث
 این است که در حدیث است
 و اجابت بشر طعم آن را در حدیث
 این است که در حدیث است
 در نصاب الاغتصاب از حدیث است
 کرده است در حدیث است
 نام او را در حدیث است
 شده است در حدیث است
 کمالی است که در حدیث است
 بجای آنکه در حدیث است

موی را بپوشاند کرده اند
 فحش است لعن الله الواضلة
 و الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة

خدمت کنانیدن از جوجه مکره است مسئله موی را بپوشاند کرده دراز
 کردن حرام است خصوص بپوشاند کردن بموی انسان مسئله اجرت
 گرفتن بر اذن و اقامت و تعلیم قرآن و فقه و غیره عبادات جائز
 نیست نزد امام اعظم و نزد دیگر ائمه جائز است درین زمانه فتوی
 بر آنست که بر تعلیم قرآن و مانند آن اجرت گرفتن جائز است مسئله
 اجرت نوحه کنند و سرود کنند و دیگر معاصی واجب است
 جهانیان جانور بر براده حرام است مسئله قاضیان و مفتیان و
 علما و قاریان را از بیت المال زرق داده شود بقدریکه کافی باشد
 بلا شرط مسئله حره را سفر کردن بدون محرم یا شوهر جائز نیست
 و کنیز و ام ولد را اجازت است خلوت با اجنبیه حره باشد یا امیه یا ام ولد
 حرام است مسئله غلام و کنیز را عذاب کعبه یا طوق در گردن آنها
 انداختن حرام است پیغمبر صلی الله علیه و سلم روایت است که تا آخر کلام نماز
 و نیکی با غلام و کنیز ک وصیت کرده باید که مملوک خود را آنچه خود

موی را بپوشاند کرده اند
 فحش است لعن الله الواضلة
 و الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة

۱۳۸

فتاویٰ حوزة الرضوية
 از فتاویٰ کامل مندرج است
 در بیت المال حق است
 صدور نیاید و در اجرت
 و نیز خواهد بود در اجرت
 و باینکه عزیبت شد و اجرت
 داشت آن بنام حق بود
 و کلمه را سفر کردن
 سفر براه صاحبین
 کلام طلاق در این کتاب
 است و کلمه را سفر کردن

موی را بپوشاند کرده اند
 فحش است لعن الله الواضلة
 و الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة

موی را بپوشاند کرده اند
 فحش است لعن الله الواضلة
 و الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة
 الحسوة الواضلة و الواضلة

بخود بخوراند آنچه خود پوشد پوشاند و بکاری زیاد از طاقت
 او امر نفرماید و اگر بکاری شاق امر کند باید که خود هم شریک او شود
 مسئله بنده که اندیشه گرختن او باشد زنجیر در پای او انداختن
 جائز است مسئله بنده را از خدمت مولی اگر گختن حرام است مسئله
 تراشیدن ریش پیش از قبضه حرام است و چیدن موی سفید از ریش
 و مانند آن مکروه است مسئله گذاشتن ریش و تراشیدن سبلیت و
 ناخن و موی بغل و موی نهائی سنت است مسئله داخل شدن
 مردان زنان در حمام جائز است لیکن با پرده و آزار مسئله امر
 معروف و نهی منکر واجب است از منکرات اگر مقدر و دانسته باشند
 منع کند و اگر نتواند از زبان منع کند و اگر نتواند یا مفید نماند از دل
 مکروه داد و صحبت اهل منکر ترک کند اگر انقدر هم نکند در وبال
 آنها شریک باشد هم در دنیا و هم در آخرت مسأله حب فی الله
 و بغض فی الله فرض است مسئله کسیکه بروی احسان کند شکر او

قوله و چیدن موی سفید از ریش
 مسئله بنده که اندیشه گرختن او باشد
 زنجیر در پای او انداختن
 جائز است مسئله بنده را از خدمت مولی
 اگر گختن حرام است مسئله تراشیدن
 ریش پیش از قبضه حرام است و چیدن
 موی سفید از ریش و مانند آن مکروه
 است مسئله گذاشتن ریش و تراشیدن
 سبلیت و ناخن و موی بغل و موی نهائی
 سنت است مسئله داخل شدن مردان
 زنان در حمام جائز است لیکن با پرده
 و آزار مسئله امر معروف و نهی منکر
 واجب است از منکرات اگر مقدر و دانسته
 باشند منع کند و اگر نتواند از زبان
 منع کند و اگر نتواند یا مفید نماند
 از دل مکروه داد و صحبت اهل منکر
 ترک کند اگر انقدر هم نکند در وبال
 آنها شریک باشد هم در دنیا و هم در
 آخرت مسأله حب فی الله و بغض فی
 الله فرض است مسئله کسیکه بروی
 احسان کند شکر او

و فصل مذکور است و مکروه است که چیل روز
 جائز است و مکروه است که چیل روز
 نماند و در وقت خواب و در وقت نماز
 از معروف و نهی منکر واجب است از منکرات
 اگر مقدر و دانسته باشند منع کند و
 اگر نتواند از زبان منع کند و اگر
 نتواند یا مفید نماند از دل مکروه
 داد و صحبت اهل منکر ترک کند اگر
 انقدر هم نکند در وبال آنها شریک
 باشد هم در دنیا و هم در آخرت
 مسأله حب فی الله و بغض فی الله
 فرض است مسئله کسیکه بروی احسان
 کند شکر او

مسئله تراشیدن ریش
 مسئله بنده که اندیشه
 گرختن او باشد زنجیر
 در پای او انداختن
 مسئله بنده را از خدمت
 مولی اگر گختن حرام
 است مسئله تراشیدن
 ریش پیش از قبضه
 حرام است و چیدن
 موی سفید از ریش
 و مانند آن مکروه
 است مسئله گذاشتن
 ریش و تراشیدن
 سبلیت و ناخن و
 موی بغل و موی
 نهائی سنت است
 مسئله داخل شدن
 مردان زنان در
 حمام جائز است
 لیکن با پرده و
 آزار مسئله امر
 معروف و نهی منکر
 واجب است از
 منکرات اگر مقدر
 و دانسته باشند
 منع کند و اگر
 نتواند از زبان
 منع کند و اگر
 نتواند یا مفید
 نماند از دل
 مکروه داد و
 صحبت اهل منکر
 ترک کند اگر
 انقدر هم نکند
 در وبال آنها
 شریک باشد هم
 در دنیا و هم
 در آخرت
 مسأله حب فی
 الله و بغض فی
 الله فرض است
 مسئله کسیکه
 بروی احسان
 کند شکر او

۱۳۹

مسئله کسیکه بروی احسان کند شکر او
 مسئله کسیکه بروی احسان کند شکر او
 مسئله کسیکه بروی احسان کند شکر او
 مسئله کسیکه بروی احسان کند شکر او
 مسئله کسیکه بروی احسان کند شکر او
 مسئله کسیکه بروی احسان کند شکر او
 مسئله کسیکه بروی احسان کند شکر او
 مسئله کسیکه بروی احسان کند شکر او
 مسئله کسیکه بروی احسان کند شکر او
 مسئله کسیکه بروی احسان کند شکر او
 مسئله کسیکه بروی احسان کند شکر او

جمله اینست که در کفر است
 و اگر در اسلام است
 و اگر در حدیث است
 و اگر در روایت است
 و اگر در تفسیر است
 و اگر در مناقب است
 و اگر در مناقب است
 و اگر در مناقب است
 و اگر در مناقب است

کردن مکافات و نمودن محبت است یا واجب کار کردن و کفر است
 نمودن محصیت است هر که شکر بنده نکرد و شکر خدا نکرد مسئله نشستن
 در مجلس علما و صلحا افضل است اگر میسر شود و اگر میسر نشود عزیز است
 بهتر است مسئله کثرت را و در پیغمبر صلی الله علیه و سلم محبت است
 و خالی بودن مجلس از ذکر خدا و درود بر پیغمبر صلی الله علیه و سلم
 مکروه است مسئله مردان تشبه بر زنان زن را تشبه بر مردان و مسلم
 را تشبه بر کفار و فاسق حرام است مسئله قتل کردن جانور ماکول
 نه برای خوردن حرام است مسئله قتل جانور موذی جااز است مسئله
 حقوق مسلمان بر مسلمانش چیز است عیادت بر بدن و حضور جنازه
 و قبول دعوت مسلمان و تمییز عاقل و غیر عاقلی همه در حضور و هم در
 غیبت مسئله باید که دوست را و برای مسلمانان آنچه برای نفس خو
 دوست را و مکروه دارد و حق آنها آنچه برای خود نه پسند دور سلام و آ
 است مسئله بد آنکه کبار برتر است از کفار است

در این حدیث آمده است که در کفر است
 و اگر در اسلام است
 و اگر در حدیث است
 و اگر در روایت است
 و اگر در تفسیر است
 و اگر در مناقب است
 و اگر در مناقب است
 و اگر در مناقب است
 و اگر در مناقب است

۹۳۶

این حدیث را موقوف بر کبری
 بنام شیخ محمد بن احمد
 در حدیثان اسماهی
 در حدیث را موقوف بر کبری
 بنام شیخ محمد بن احمد
 در حدیثان اسماهی
 در حدیث را موقوف بر کبری
 بنام شیخ محمد بن احمد
 در حدیثان اسماهی

در این حدیث آمده است که در کفر است
 و اگر در اسلام است
 و اگر در حدیث است
 و اگر در روایت است
 و اگر در تفسیر است
 و اگر در مناقب است
 و اگر در مناقب است
 و اگر در مناقب است
 و اگر در مناقب است

وقریب آن عقائد باطله مرتبه دوم آنچه در آن حقوق بندگان
تلف شود یعنی ظلم بزحون و مال و آبروی مسلمانان حق تعالی حقوق خود
بخشد و حقوق بندگان نه بخشد بنوی از انس روایت کرده که رسول
فرمود صلی الله علیه وسلم روز قیامت منادی از عرش آواز دهد که
ای امت محمد حق تعالی شما همه مردوزن مومنین را بخشیده با هم
حقوق بندگان را به بخشید و داخل بهشت شوید حافظ گوید فرس

مباشن فتنی آزار هر چه خواهی کن | که ز نریعت ما غیر زین گنای نیست

یعنی برابر این نیست مرتبه شوم حقوق الله خالص مسلمه آنچه در
اعادیث کبار وارد شده بشماریم شرک و نافرمانی والدین و قتل
نفس و قسم دروغ و شهادت دروغ و دشنام محصنه و خوردن مال
یتیم و خوردن ربوا و گرفتن از جنگ کفار و محس کردن و قتل
فرزند کردن چنانکه کفار و خنجران را قتل میکردند و زنا خصوصاً
بازن همسایه و سترقه و قطع طریق که محاربه با خدا و رسول است و بی

اولی مرتبه است که در آن حقوق بندگان تلف شود
ثانی مرتبه است که در آن حقوق بندگان تلف شود
ثالث مرتبه است که در آن حقوق بندگان تلف شود
رابع مرتبه است که در آن حقوق بندگان تلف شود

در حدیثی که روایت شده است که رسول خدا فرمود که
بندگان را در سه چیز آزار مکن اول در مال و آبروی آنها
ثانی در عذر و عفت آنها
ثالث در آموختن آنها

فی خودند در شکهای خویش
تعمیرت خودند در مال و عفو
در دلش از آن محسوس بناید
در چشم او پیرین می آید

۱۶۱

و بدین علامت است
بنا بر این است که هر کس
در حدیثی که روایت شده است
بندگان را در سه چیز آزار مکن

بندگان را در سه چیز آزار مکن
اول در مال و آبروی آنها
ثانی در عذر و عفت آنها
ثالث در آموختن آنها

نمودند در حدیثی که روایت شده است
بندگان را در سه چیز آزار مکن
اول در مال و آبروی آنها
ثانی در عذر و عفت آنها
ثالث در آموختن آنها

بدان احدك الله تعالى اينمه كه گفته شد صورت ايمان و اسلام
و شريعت است و مغز و حقيقت و در خدمت و نشان بايد هست
و خيال نكرد كه حقيقت خلاف شريعت است كه اين سخن جمل و
كفر است بلكه همين شريعت است كه در خدمت در و نشان
چون قلب از تعلق علمي و حبي كه با سوي الهه داشت پاك شود
و در ذال نفس بر طه گشته نفس مطهنه شود و اخلاص بهرساند
شريعت رحي او با مغز شود نماز او عند الله تعلق و بگره برساند و رحمت
او بهتر از لك رحمت ديگران باشد و همچنين صوم او و صدقه او
رسول فرمود صلى الله عليه وسلم اگر شما مثل احد در در راه خدا شرج
كنيد برابر يك سير يا نيم سير چون باشد كه صحابه در راه خدا داده اند اين
از جهت قوت ايمان و اخلاص شان است نور باطن به غير صلى الله عليه
وسلم را از سينه در و نشان بايد هست بدان نود سينه خود را روشن
بايد كرو تا هر تير و شر بفرستد صحیح دریافت شود و لي در قرآن متقى را

عقل فاضل شريف
فصل بر خاستگي
سني انوار شريف
عقل فاضل شريف
فصل بر خاستگي
سني انوار شريف
عقل فاضل شريف
فصل بر خاستگي
سني انوار شريف

قوله صلى الله عليه وسلم
ان توفى هو العارف بالله
وصفا له حسب ما
يكلم المصطفى
الطاعات المحيية
المعاصي المعوض عن
الاثمك في الكفائر
الشرعيات
تقارن في معنى ولي ايمان است

صفات قدر تعالی
باعتبار حقیقت
باعتبار حقیقت
باعتبار حقیقت
باعتبار حقیقت

اولی نباشد حضرت معصوم
تقدس سرود شرع و وصیت نامہ صیغہ مانع از آنست
که گوید که بعضی اولیا را در شوق سلامت اختیار کرده
بودند و بطایر از آنجا آمدند تا آنکه از آنجا
شکر از این نادانان است و تقابل با غلبه راست
و نیز شرع و عقل حاکم است که فرغ قرار از جلیب
منفعت است هم و مقصود باید از آنجا باشد که
در ظاهر متقی دریا نشود با وی صحبت داشتن
و دست در دست دادن فائده از او
اقتال فرار از آنجا مقصود است فائده از او
رسد یا ز سر پس که صحبتش تا آنکه
تا نیز زوایای ظاهر و باطن مقصود است
صیغته این چنین مودت و کبریت است
صیغته شکر دارد که صحبتش تا نیز نلرود
غیبت شکر دارد که صحبتش تا نیز نلرود
با آن تا نیز نلرود که صحبتش تا نیز نلرود
تایان شخص شکر صحبتش تا نیز نلرود
و از جای دیگر راه خدا طلب کند که
تقصیر خدا نیست شکر آن مودت با حق
که کار با نر است شکر آن مودت با حق
در صحبتش تا نیز نلرود که صحبتش تا نیز نلرود
سود و صحبت خدا و

فرموده و در حدیث اولیا را شرف رسیده که در صحبت او خدا
یا دآید یعنی محبت دنیا در صحبت او کم شود و محبت حق زیاد
گردد و احدی علم کسی که متقی نباشد او وی نباشد

ای بسا بلیس آدم روی هست پس بهرستی نشاید داد دست

حضرت عزیزان علی را میستی قدس سره می فرمایند سر باعی

با هر که نشستی و نشد جمع دولت

ز هزار صحبتش که بران می باش

وز تو ز می صحبت آب و گلت

ورنه نکند روح عزیزان بجلت

ت

ترجمه باب کلمات الکفر از فتاوی بر بانی

در دستور القضاة از فتاوی خلاصه آورده که در مسئله اگر چند وجه

کفر باشد و یک وجه کفر نباشد فتوی بکفر نباید داد فقیر گوید لیکن باید که

نمودار اندیشه یک وجه کفر احترام نماید مسئله از سب شیخین کافر شونده از

تفضیل علی رضی الله عنه بر آنها که بدعت است مسئله از مجال دانستن

انصاف است پس
فائل آنرا بخندید
تکلیف و توبه در حق
ازین سخن امر کرده
شود بیا بر اسیاط و هر چه از
انفاظ خطا باشد و توبه
کفر بود پس فائل آنرا
از تجدید نگاه فتوی
نموده شود و فائز
شکل آنرا کفر است

۱۶۵

و شکر است
از آن صحبتش تا نیز نلرود
توبه بخندید
قوله فتوی بکفر نباید داد
لغزین تا نیز نلرود
سود خوانده داد و در آن
در حدیثین فائل و بی باشد که
سنگی بر زبان لغزین
نسخ دیدار از فتاوی
و در تجدید نگاه
فائل و بی باشد که
عالمی است
در کفر بود

م کافر الیعدون العقیب حال شکیانی العذاب المبین ۱۲ قول اگر گفت که زشته دست است مردم کفر از آن جهت است که این برود زشته برکت است مثل ننگ در میان تخمین نماند حال کلام مطوع و ابرو در عدم صحت کلام از آن جهت که طالع کلام است تا بیست نهاده و نمازند بس

۱۱ قول اگر گفت که زشته دست است مردم کفر از آن جهت است که این برود زشته برکت است مثل ننگ در میان تخمین نماند حال کلام مطوع و ابرو در عدم صحت کلام از آن جهت که طالع کلام است تا بیست نهاده و نمازند بس
۱۲ قول اگر گفت که زشته دست است مردم کفر از آن جهت است که این برود زشته برکت است مثل ننگ در میان تخمین نماند حال کلام مطوع و ابرو در عدم صحت کلام از آن جهت که طالع کلام است تا بیست نهاده و نمازند بس
۱۳ قول اگر گفت که زشته دست است مردم کفر از آن جهت است که این برود زشته برکت است مثل ننگ در میان تخمین نماند حال کلام مطوع و ابرو در عدم صحت کلام از آن جهت که طالع کلام است تا بیست نهاده و نمازند بس

۱۴ قول اگر گفت که زشته دست است مردم کفر از آن جهت است که این برود زشته برکت است مثل ننگ در میان تخمین نماند حال کلام مطوع و ابرو در عدم صحت کلام از آن جهت که طالع کلام است تا بیست نهاده و نمازند بس
۱۵ قول اگر گفت که زشته دست است مردم کفر از آن جهت است که این برود زشته برکت است مثل ننگ در میان تخمین نماند حال کلام مطوع و ابرو در عدم صحت کلام از آن جهت که طالع کلام است تا بیست نهاده و نمازند بس
۱۶ قول اگر گفت که زشته دست است مردم کفر از آن جهت است که این برود زشته برکت است مثل ننگ در میان تخمین نماند حال کلام مطوع و ابرو در عدم صحت کلام از آن جهت که طالع کلام است تا بیست نهاده و نمازند بس

دیدار خدا کافر شود مسئله خدا را جسم گفتن و دست و پا در و گفتن کفر است مسئله اگر کلمه کفر یا حتی یا خود گوید و نداند که این کلمه کفر است اکثر علماء بر آنند که کافر شود و معذور نباشد و اگر بے قصد بزبان رود کافر نشود مسئله اگر اراده کفر کرد اگر چه بعد مدتی مدید فی الفور کافر شود مسئله اگر حرام قطعی را حلال گوید و حلال قطعی را حرام یا فرض را فرض نداند کافر شود مسئله اگر گوشت مردار میفروشد و گوید که این مردار نیست از حلال است کافر شود مسئله مردی دیگری را گفت که از خدا نمی ترسی گفت نه کافر شود و نزد محمد بن فضیل اگر در معصیت باشد کافر شود و الا مسئله اگر گفت که دی اگر خدا شود من حق خود از دی بستانم کافر شود مسئله اگر گوید که خدا با تو بس نیاید من چگونه با تو بس آیم کافر شود مسئله اگر گوید که مرا بر آسمان خداست و بر زمین تو کافر شود مسئله اگر پس کسی مرد گفت که خدا را بایست بود کافر شود و اگر دیگر گفت خدا بر تو ظلم کرد کافر شود مسئله اگر شخصی بر دیگری ظلم کرد و مظلوم گفت ای خدا تو از وی میپذیری اگر تو از وی به پذیری من نه پذیرم کافر شود مسئله اگر گوید من از ثواب و عذاب بیزارم کافر گردد مسئله اگر کسی بدون شهود نکاح کرد و گفت که خدا و رسول خدا را گواه کردم یا فرشته را گواه کردم کافر شود مسئله و از مجمع النوازل آید که اگر گفت که فرشته دست راست دست چپ را گواه کردم کافر نشود اگر چه نکاح صحیح نباشد مسئله اگر جانف آواز کرد پس گفت که بیمار میرو یا غله گران شود یا جانور آواز کرد از سفر بازگشت در کفر و اختلاف است مسئله اگر گفت که خدا میداند که من همیشه پیوسته یاد میکنم بعضی گفته که کافر شود اگر گفت که خدا میداند که بغی و شادی تو چنانم که بغی و شادی خود بعضی گفته کافر

۱۷ قول اگر گفت که زشته دست است مردم کفر از آن جهت است که این برود زشته برکت است مثل ننگ در میان تخمین نماند حال کلام مطوع و ابرو در عدم صحت کلام از آن جهت که طالع کلام است تا بیست نهاده و نمازند بس
۱۸ قول اگر گفت که زشته دست است مردم کفر از آن جهت است که این برود زشته برکت است مثل ننگ در میان تخمین نماند حال کلام مطوع و ابرو در عدم صحت کلام از آن جهت که طالع کلام است تا بیست نهاده و نمازند بس
۱۹ قول اگر گفت که زشته دست است مردم کفر از آن جهت است که این برود زشته برکت است مثل ننگ در میان تخمین نماند حال کلام مطوع و ابرو در عدم صحت کلام از آن جهت که طالع کلام است تا بیست نهاده و نمازند بس

شود و بعضی گفته که اگر بر نیکی و بدی آنکس بمال و بدن قیام میکند چنانچه بر نیکی و بدی
خود کافر نشود مسئله اگر گفت که قسم بخدا و پاپی تو کافر نشود مسئله اگر گفت که رزق
از خداست لیکن از بنده جستن خواهد کافر شود مسئله اگر گفت فلانے اگر
نبی باشد بوی ایمان نیارم یا گفت اگر خدا مرا بنماز امر کند نماز ننگزارم یا گفت اگر قبله
باین سو باشد نماز ننگزارم کافر شود مسئله اگر امانت کسی از پیغمبران کرد کافر شود
مسئله اگر کسی گفت آدم علیه السلام پارچه می بافت و دیگری گفت پس ما هم
جولا هم گانم کافر شود این دوم مسئله اگر گوید آدم اگر گندم نمیخورد باید بخت نمی شدیم
کافر شود مسئله مردی گفت رسول الله صلی الله علیه وسلم چنین میکرد دیگرے گفت
این بے ادبی ست کافر شود مسئله اگر کسی گفت ناخن تراشیدن سنت
ست و دیگری گفت اگر چه سنت باشد نمی کنم کافر نشود اگر گوید سنت چه کار آید کافر
شود مسئله اگر کسی معروف کرد دیگری گفت چه عوغا آوردی اگر این سخن بر وجه رد
گفت کافر شود در فتاوی سراجی گفته طالبین اگر گوید اگر خدای جہانت است بستانم
کافر شود اگر گفت که اگر پیغمبر ست کافر نشود مسئله اگر کسی گوید حکم خدا چنین است
آن کس گفت که حکم خدا را من چه دانم کافر شود مسئله اگر بسوی فتوی دید و گفت که این
چه بار نامه فتوی آوردی اگر شریعت اسبک دانستی گفت کافر شود مسئله اگر کسی را گفت
که حکم شریعت چنین است این کس بزور آروغ آورد و گفت اینک شریعت را
کافر شود اگر کسی را گفتند که با فلان کس صلح کن آن کس گفت بت را سجده
کنم و بادی استی نکتم کافر نشود چرا که اراده او بعید دانستن صلح است اگر فاسقی مرصحا
را بگوید که بیایید مسلمانان به بینید و بسوی مجلس فسق اشاره کند کافر شود مسئله

قول کرده اند و در بعضی جاها
پای تو کافر نشود و با کسی که
بجان سزاوار است که کافر
از خداست و لیکن از بنده جستن
شکر است ۱۲ ما لکیرے مسئله
ای اگر فلان پیغمبر بودی بوی
رسول الله بودی این بوی زیاد
مکنند خدا بد نماز من هم
سزاوارتی فاضلان مسئله
رو بسوی او کلام گفت آورده
او کلام کافر نشود ۱۵ اگر فلان
از پیغمبران انچه سزاوار است
منت از از سن برین کافر شود این دم
بندانی عالمگیر ۱۲ مسئله
و اگر همان گویند اول گوید پس
کافر شود چنانکه در عالمگیر آورده
مع غیب است ان ادر نسج الکما باس
بجکان با ششم نینذ کفر مسئله
نزد شخصه با دیگری گفت که
مسئله حکم من خود در است
بگفت این دیگر این بے ادبی
۱۲ مسئله کفر است اگر کسی
عالمگیر ۱۲ مسئله کفر است

قول کرده اند و در بعضی جاها
پای تو کافر نشود و با کسی که
بجان سزاوار است که کافر
از خداست و لیکن از بنده جستن
شکر است ۱۲ ما لکیرے مسئله
ای اگر فلان پیغمبر بودی بوی
رسول الله بودی این بوی زیاد
مکنند خدا بد نماز من هم
سزاوارتی فاضلان مسئله
رو بسوی او کلام گفت آورده
او کلام کافر نشود ۱۵ اگر فلان
از پیغمبران انچه سزاوار است
منت از از سن برین کافر شود این دم
بندانی عالمگیر ۱۲ مسئله
و اگر همان گویند اول گوید پس
کافر شود چنانکه در عالمگیر آورده
مع غیب است ان ادر نسج الکما باس
بجکان با ششم نینذ کفر مسئله
نزد شخصه با دیگری گفت که
مسئله حکم من خود در است
بگفت این دیگر این بے ادبی
۱۲ مسئله کفر است اگر کسی
عالمگیر ۱۲ مسئله کفر است

قول کرده اند و در بعضی جاها
پای تو کافر نشود و با کسی که
بجان سزاوار است که کافر
از خداست و لیکن از بنده جستن
شکر است ۱۲ ما لکیرے مسئله
ای اگر فلان پیغمبر بودی بوی
رسول الله بودی این بوی زیاد
مکنند خدا بد نماز من هم
سزاوارتی فاضلان مسئله
رو بسوی او کلام گفت آورده
او کلام کافر نشود ۱۵ اگر فلان
از پیغمبران انچه سزاوار است
منت از از سن برین کافر شود این دم
بندانی عالمگیر ۱۲ مسئله
و اگر همان گویند اول گوید پس
کافر شود چنانکه در عالمگیر آورده
مع غیب است ان ادر نسج الکما باس
بجکان با ششم نینذ کفر مسئله
نزد شخصه با دیگری گفت که
مسئله حکم من خود در است
بگفت این دیگر این بے ادبی
۱۲ مسئله کفر است اگر کسی
عالمگیر ۱۲ مسئله کفر است

گفتن از هر کس که کافر شود مسئله اگر کسی در بیماری گفت اگر خواهی مرا مسلمان بگیری
 اگر زنی گوید لعنت بر شوی و دشمنی باد کافر شود مسئله اگر کسی گفت تا حرام یا بم کرد
 حلال چرا کردم کافر نشود مسئله اگر کسی در بیماری گفت اگر خواهی مرا مسلمان بگیران
 و اگر خواهی کافر بگیران کافر شود مسئله در فتاوی سراجی آورده که اگر گفت وزی
 بر من فرسخ کن یا بر من ظلم کن ابونصر در کفر او توقف کرده و ظاهر آن است که
 کافر شود که اعتقاد ظلم بر خدا کفر است مسئله شخصی اذان میگوید دیگری گفت دروغ
 گفتی کافر شود مسئله اگر پیغمبر صلی الله علیه وسلم را عیب کرد یا موی مبارکش را موی یک
 کفت کافر شود مسئله اگر کسی با دشا ظالم را عادل گوید امام ابو منصور با تزییدی گفته کافر
 شود و امام ابوالقاسم گفته کافر نشود چرا که البته گاهی عدل کرده باشد مسئله در حمادیه سراجی گفته
 اگر کسی اعتقاد کند که خراج و غیره خزانة بادشاهی ملک بادشاه است کافر شود
 مسئله در سراجی گفته اگر کسی گفت که تو علم غیب داری گفت دارم کافر شود مسئله
 اگر کسی گفت که اگر خدا مرابے تو در بهشت بردن خواهی رفت اصح آنست که کافر نشود
 مسئله اگر کسی گفت من مسلمانم دیگری گفت لعنت بر تو و بر مسلمانان تو کافر شود و در
 جامع الفتاوی آورده اظهر آنست که کافر نشود و در سراجی گفته اگر کسی گوید که اگر فرشتگان
 یا پیغمبران گواهی دهند که ترا ایم نیست باور ندارم کافر شود مسئله اگر شخصی دیگری را گفت ای کافر
 گفت اگر این چنین نینبوم با تو صحبت نداشم بعضی گویند کافر شود و بعضی گویند مسئله اگر
 کسی گوید کافر شدن بر که با تو بودن کافر نشود چرا که مراد او دوری جستن است مسئله اگر شخصی
 دیگری را گفت که نماز کن او جواب داد که تو چندین نماز کردی چه بر سر آوردی یا چندین گاه نماز
 کردم چه بر سر آوردم کافر شود مسئله اگر کسی دیگری را گفت که تو کافر شدی او جواب داد

گفتن از هر کس که کافر شود مسئله اگر کسی در بیماری گفت اگر خواهی مرا مسلمان بگیری
 اگر زنی گوید لعنت بر شوی و دشمنی باد کافر شود مسئله اگر کسی گفت تا حرام یا بم کرد
 حلال چرا کردم کافر نشود مسئله اگر کسی در بیماری گفت اگر خواهی مرا مسلمان بگیران
 و اگر خواهی کافر بگیران کافر شود مسئله در فتاوی سراجی آورده که اگر گفت وزی
 بر من فرسخ کن یا بر من ظلم کن ابونصر در کفر او توقف کرده و ظاهر آن است که
 کافر شود که اعتقاد ظلم بر خدا کفر است مسئله شخصی اذان میگوید دیگری گفت دروغ
 گفتی کافر شود مسئله اگر پیغمبر صلی الله علیه وسلم را عیب کرد یا موی مبارکش را موی یک
 کفت کافر شود مسئله اگر کسی با دشا ظالم را عادل گوید امام ابو منصور با تزییدی گفته کافر
 شود و امام ابوالقاسم گفته کافر نشود چرا که البته گاهی عدل کرده باشد مسئله در حمادیه سراجی گفته
 اگر کسی اعتقاد کند که خراج و غیره خزانة بادشاهی ملک بادشاه است کافر شود
 مسئله در سراجی گفته اگر کسی گفت که تو علم غیب داری گفت دارم کافر شود مسئله
 اگر کسی گفت که اگر خدا مرابے تو در بهشت بردن خواهی رفت اصح آنست که کافر نشود
 مسئله اگر کسی گفت من مسلمانم دیگری گفت لعنت بر تو و بر مسلمانان تو کافر شود و در
 جامع الفتاوی آورده اظهر آنست که کافر نشود و در سراجی گفته اگر کسی گوید که اگر فرشتگان
 یا پیغمبران گواهی دهند که ترا ایم نیست باور ندارم کافر شود مسئله اگر شخصی دیگری را گفت ای کافر
 گفت اگر این چنین نینبوم با تو صحبت نداشم بعضی گویند کافر شود و بعضی گویند مسئله اگر
 کسی گوید کافر شدن بر که با تو بودن کافر نشود چرا که مراد او دوری جستن است مسئله اگر شخصی
 دیگری را گفت که نماز کن او جواب داد که تو چندین نماز کردی چه بر سر آوردی یا چندین گاه نماز
 کردم چه بر سر آوردم کافر شود مسئله اگر کسی دیگری را گفت که تو کافر شدی او جواب داد

گفتن از هر کس که کافر شود مسئله اگر کسی در بیماری گفت اگر خواهی مرا مسلمان بگیری
 اگر زنی گوید لعنت بر شوی و دشمنی باد کافر شود مسئله اگر کسی گفت تا حرام یا بم کرد
 حلال چرا کردم کافر نشود مسئله اگر کسی در بیماری گفت اگر خواهی مرا مسلمان بگیران
 و اگر خواهی کافر بگیران کافر شود مسئله در فتاوی سراجی آورده که اگر گفت وزی
 بر من فرسخ کن یا بر من ظلم کن ابونصر در کفر او توقف کرده و ظاهر آن است که
 کافر شود که اعتقاد ظلم بر خدا کفر است مسئله شخصی اذان میگوید دیگری گفت دروغ
 گفتی کافر شود مسئله اگر پیغمبر صلی الله علیه وسلم را عیب کرد یا موی مبارکش را موی یک
 کفت کافر شود مسئله اگر کسی با دشا ظالم را عادل گوید امام ابو منصور با تزییدی گفته کافر
 شود و امام ابوالقاسم گفته کافر نشود چرا که البته گاهی عدل کرده باشد مسئله در حمادیه سراجی گفته
 اگر کسی اعتقاد کند که خراج و غیره خزانة بادشاهی ملک بادشاه است کافر شود
 مسئله در سراجی گفته اگر کسی گفت که تو علم غیب داری گفت دارم کافر شود مسئله
 اگر کسی گفت که اگر خدا مرابے تو در بهشت بردن خواهی رفت اصح آنست که کافر نشود
 مسئله اگر کسی گفت من مسلمانم دیگری گفت لعنت بر تو و بر مسلمانان تو کافر شود و در
 جامع الفتاوی آورده اظهر آنست که کافر نشود و در سراجی گفته اگر کسی گوید که اگر فرشتگان
 یا پیغمبران گواهی دهند که ترا ایم نیست باور ندارم کافر شود مسئله اگر شخصی دیگری را گفت ای کافر
 گفت اگر این چنین نینبوم با تو صحبت نداشم بعضی گویند کافر شود و بعضی گویند مسئله اگر
 کسی گوید کافر شدن بر که با تو بودن کافر نشود چرا که مراد او دوری جستن است مسئله اگر شخصی
 دیگری را گفت که نماز کن او جواب داد که تو چندین نماز کردی چه بر سر آوردی یا چندین گاه نماز
 کردم چه بر سر آوردم کافر شود مسئله اگر کسی دیگری را گفت که تو کافر شدی او جواب داد

گفتند که توبه گریه که اگر کسی کفر از روی غفلت یا نادانانگی در کار باشد...
گفتند که اگر کسی کفر از روی غفلت یا نادانانگی در کار باشد...
گفتند که اگر کسی کفر از روی غفلت یا نادانانگی در کار باشد...

که کافر شده گیر کافر شد مسئله اگر گفت مرادن از حق تعالی محبوب تر است کافر شد او را توبه باید
داد اگر توبه کرد تجدید نکاح باید کرد مسئله اگر کافری مسلمانی را گفت که مسلمانی مرا بیا موز تا نزد تو
مسلمان شوم او جواب داد که باش تا که بروی بسوی فلان عالم یا قاضی او ترا آموزد آن بان مسلمان
شوند و او اصح آنست که کافر نشود اگر واعظ گفت باش تا فلان روز در مجلس من اسلام
آری فتوی بر آنست که کافر شود مسئله اگر گفت مرا بازی از روزه و نماز شتاب گرفت کافر
شود مسئله اگر گوید تو چند گاه نماز کن تا صلوات بی نمازی بینی کافر شود مسئله اگر گفت کار
دانشندان همانست و کار کافران همان کافر شود و اگر این سخن عالمی معین را گوید کافر نشود
مسئله اگر در دعا گفت ای خدا رحمت خود از من دریغ مدار الفاظ کفر است مسئله اگر شخصی
را گفت که مرتد شوی درین صورت از شوهر خود جدا شوی گوینده کافر شود مسئله رضا بکفر برای
خود و برای غیر خود کفر است و صحیح آنست که اگر کفر را قبیح دانسته دشمن خود را نخواهد که کافر شود این
کس ازین رضا کافر نشود مسئله اگر در مجلس شرابخواری بر مکانی مرتفع مثل واعظان بنشینند و سخن
خندگی بگویند و اهل مجلس از آن بچند نغمه کافر شوند مسئله اگر آرزو کند و گوید کاشکی زنا یا قتل
ناحق حلال بودی کافر شود و اگر آرزو کند و گوید کاشکی خمر حلال بودی یا روزه رمضان فرض
نمودی کافر نشود اگر کسی گوید که خدا میداند که من این کار کرده ام حال آنکه آن کار کرده است درصح
قولین کافر شود از امام برحسی منقول است که اگر کسی قسم خوردند اعتقاد میکنند که این کلام بدو معنی گفتن
کفر است در آن صورت کافر شود و اگر نه نشود و فتوی حسام الدین بر آنست مسئله امام طحاوی
گفته که از ایمان خارج نکند مگر چیزی یکبار از کار باشد بد آنچه ایمان آوردن بدان واجبست مسئله امام
ناصر الدین گفته که آنچه بدت یقینی است از ظهور آن حکم بدت کرده شود و آنچه در بدت بودن آن شک
ست از آن حکم بدت نباید که ثابت از شک نازل نشود حال آنکه **الْإِسْلَامُ بِحُلُوقِ وَلَا يُعْلَى** و در حکم

مسئله اگر کسی کفر از روی غفلت یا نادانانگی در کار باشد...
مسئله اگر کسی کفر از روی غفلت یا نادانانگی در کار باشد...
مسئله اگر کسی کفر از روی غفلت یا نادانانگی در کار باشد...

گفتند که اگر کسی کفر از روی غفلت یا نادانانگی در کار باشد...
گفتند که اگر کسی کفر از روی غفلت یا نادانانگی در کار باشد...
گفتند که اگر کسی کفر از روی غفلت یا نادانانگی در کار باشد...

گفتند که اگر کسی کفر از روی غفلت یا نادانانگی در کار باشد...
گفتند که اگر کسی کفر از روی غفلت یا نادانانگی در کار باشد...
گفتند که اگر کسی کفر از روی غفلت یا نادانانگی در کار باشد...

کافر گفتند که اگر کسی کلمه کفر بگوید و در وقت کفر باشد و در وقت ایمان برگردد و در وقت کفر بگوید و در وقت ایمان برگردد و در وقت کفر بگوید و در وقت ایمان برگردد...

بکافر گفتن اهل اسلام بلدی نباید کرد حال آن که بصحت اسلام مگره علماء حکم کرده اند
 مسئله در تاتارخانی ازین جامع گفته که ابوحنیفه فرمود که کفر کفر نباشد تا که اعتقاد نه کرده
 شود بر کفر مسئله در محیط و ذخیره گفته که مسلمان کافر نشود مگر وقتیکه قصد کفر کند مسئله در
 مضمرات از نصاب جامع اصغر گفته که اگر کسی کلمه کفر عمداً گفت لیکن اعتقاد بکفر نکند
 بعضی علماء گفته اند که کافر نشود که کفر از اعتقاد تعلق دارد و بعضی گفته اند که کافر نشود که
 رضا است بکفر مسئله اگر جاهلی کلمه کفر گفت و نمیداند که این کلمه کفر است بعضی علماء
 گفته اند که کافر نشود و جهل عذر است و بعضی گفته کافر نشود جهل عند نیت مسئله از
 مرتد شدن احد الزوجین نکاح فی الحال باطل شود بر قضای قاضی موقوف نیست این
 روایت منتهی است مسئله اگر کسی کلاه مثل آتش پرستان یا جامه مثل مهنود پوشد بعضی
 علماء گفته اند که کافر نشود و بعضی گفته که کافر نشود بعضی متاخرین گفته که اگر بضرورت
 پوشد کافر نشود مسئله اگر کسی زنا ربست قاضی ابو حفص گفته که اگر برائے خلاصی از
 دست کفار کرده باشد کافر نشود و اگر برای فائده در تجارت کرده باشد کافر نشود مسئله
 مجوس روز نوروز جمع شوند یا مهنود روز هوبلی یا دوایی شادی نمایند و مسلمانان
 گوید چه خوب سیرت نهاده اند کافر نشود مسئله از جمع التوازل آورده مردی ارتکاب
 گناه صغیره کرد پس گفت مراد امرودی که توبه کن او گفت من چه کرده ام که توبه کنم
 کافر نشود مسئله اگر صدقه کرد از مال حرام و اُمیدواری ثواب کرد کافر نشود
 مسئله اگر فقیر میدانند که از حرام داده است و برای او دعا کرده و صدقه دهند
 آئین گفت کافر نشود مسئله فاسق شراب میخورد و اقربائی او آمده برود در اہم نثار
 کردند یا مبارک باد دادند هر دو صورت ہم کافر شوند مسئله از حلال دانستن

کافر گفتند که اگر کسی کلمه کفر بگوید و در وقت کفر باشد و در وقت ایمان برگردد و در وقت کفر بگوید و در وقت ایمان برگردد...

کافر گفتند که اگر کسی کلمه کفر بگوید و در وقت کفر باشد و در وقت ایمان برگردد و در وقت کفر بگوید و در وقت ایمان برگردد...

کافر گفتند که اگر کسی کلمه کفر بگوید و در وقت کفر باشد و در وقت ایمان برگردد و در وقت کفر بگوید و در وقت ایمان برگردد...

علمی بر سر کرم و کرم می کشد پس ایستاده است و گفت من را از دست نمی آید پس این کفرست همچنین از بی معرفت است و بعضی تا ازین گفتند که اگر گفتند است و جز آنست که هر دو را این کفرست و حضرت از این سخن فرمودند و فرمودند که هر دو را این کفرست و حضرت از این سخن فرمودند و فرمودند که هر دو را این کفرست

این است که چون ازین کفر است و حضرت از این سخن فرمودند و فرمودند که هر دو را این کفرست و حضرت از این سخن فرمودند و فرمودند که هر دو را این کفرست
۵۲ و بعضی تا ازین گفتند که اگر گفتند است و حضرت از این سخن فرمودند و فرمودند که هر دو را این کفرست

و بعضی تا ازین گفتند که اگر گفتند است و حضرت از این سخن فرمودند و فرمودند که هر دو را این کفرست
 و بعضی تا ازین گفتند که اگر گفتند است و حضرت از این سخن فرمودند و فرمودند که هر دو را این کفرست
 و بعضی تا ازین گفتند که اگر گفتند است و حضرت از این سخن فرمودند و فرمودند که هر دو را این کفرست

که سجده با جماع جائز نیست و حدیثی که در آن بوضع دیگر از استادن پیش او یاد دست
 بوسیدن یا پشت خم کردن جائزست مسئله هر که فرج کند بنام بتان یا بر چاه یا بر
 دریا یا با برهنه یا در خانه و چشمه ها و مانند آن پس ذبح کننده مشرکست وزن وی
 از وی جداست و مذبحه مرد است مسئله در دستور القضاة از امام زاهد ابو بکر نقل
 کرده که هر که در روز عید کافران چنانچه نوردوز مجوس و همچنین در دوابی و دوسه به کفار
 مندر بر آید و با کافران موافقت کند در بازی کافر شود مسئله ایمان یاس مقبول نیست
 و توبه یاس اصح آنست که مقبولست مسئله در شرح مقاصد گفته هر که حدیث عالم
 یا حشر جساد یا علم بحزبیات و مانند آن را که از ضروریات دین است انکار کند با اتفاق
 کافر شود و اگر در مسائل عقائد که روافض و خوارج و معتزله و غیره فرقی باشند
 بدعیه اسلام در آن خلاف دارند بر خلاف اهل سنت اعتقاد کنند در کافر گفتن او
 علما اختلاف دارند در فتنی از ابی حنیفه مروی است که کسی را از اهل قبله کافر میگویم
 و ابواسحق سفرانی گفته که هر که اهل سنت را کافر داند او را کافر میگردانم و هر که
 نداند او را کافر ندانم مسئله علامه علم الهدی در بحر المحیط گفته که هر ملعون که در جناب
 پاک سرور کائنات صلی الله علیه و سلم دشنام دهد یا اهانته کند یا امری از امور دین او
 یاد در صورت مبارک او یا در وصفی از او صاف شریفه او عیب کند خواه مسلمان بود یا
 ذمی یا حربی اگر چه از راه سزل کرده باشد آن کافرست واجب القتل توبه او مقبول
 نیست و اجماع امت بر آنست که بی ادبی و استخفاف هر کس از انبیا کفرست
 خواه فاعل او حلال دانسته ترکیب نمود یا حرام دانسته مسئله آنچه روافض میگویند که
 پیغمبر صلی الله علیه و سلم از خوف دشمنان بعضی احکام الهی را تبلیغ نکرده کفرست

و بعضی تا ازین گفتند که اگر گفتند است و حضرت از این سخن فرمودند و فرمودند که هر دو را این کفرست
 و بعضی تا ازین گفتند که اگر گفتند است و حضرت از این سخن فرمودند و فرمودند که هر دو را این کفرست
 و بعضی تا ازین گفتند که اگر گفتند است و حضرت از این سخن فرمودند و فرمودند که هر دو را این کفرست

و بعضی تا ازین گفتند که اگر گفتند است و حضرت از این سخن فرمودند و فرمودند که هر دو را این کفرست

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا هَدَانِي لِلْإِسْلَامِ وَمَا كُنْتُ لِنَهْتِدَائِي لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبَّنَا بِالْحَقِّ
صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى وَسَلَّمْ عَلَى أَجْمَعِهِمْ خُصُوصًا عَلَى سَيِّدِهِمْ وَخَاتَمِهِمْ شَفِيعِ الْعَالَمِينَ وَخَطِيبِ
الْأَنْبِيَاءِ يَوْمَ الدِّينِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَاتَّبَاعِهِ أَجْمَعِينَ تَمَّتْ هـ

تكملة رساله مالابست در بیان احکام اضحیه ووجوب آن

باید دانست که قربانی واجب است بر هر مسلمان آزاد مرد باشد یا زن مقیم بمصر باشد یا بادیه یا قریه بشرطیکه مالک
نصاب باشد بر روز عید قربان موجب آن وقت است و رکن آن ذبح جانوری که چارپایه باشد و حکم آن خروج
از عهدة واجب است در دنیا و حصول ثواب است در عقبی. فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم شخصی را که حاصل
شود توانائی و نداد قربانی پس نزدیک نشود مصلای ما مسئله واجب نیست قربانی بر غلام و کنیز و کافر و کافره
و فقیر و مسافر و نیز بر حاجی مسافر سوای اهل مکة و بقولی بر مخرم اضحیه نیست اگر چه از اهل مکة باشد مسئله قربانی
واجب است از ذات خود نه از اطفال صغار بروایت امام محمد از امام ابی حنیفه و بروایت حسن واجب است مثل
صدقه فطر مسئله اگر صغیر بالدار باشد قربانی کند پدر او و مال او و بعد او جدا و یا وصی او و علیه الفتوی و نزد شافعی
و زفر جائز نیست از مال او بلکه پدر او مال خود نماید کافی و مواهب الرحمن فتوی برین قول است مسئله
یک گوسفند برای یک نفر و یک گاو و یک شتر برای هفت نفر و کمتر از آن کافی است و برای زیاده از آن جائز نه مسئله
جائز نیست قربانی مگر از چهار چیز گوسفند و بز و گاو و شتر اما گاو همیشه از جنس گاو است و جانوری که
از وحشی و اهلی پیدا شود تابع مادر خود است و شرط است که گاو و جاموش کم از دو سال نباشد و شتر کم از
پنج سال نباشد و از گوسفند و بز و آنکه از وحشی و اهلی متولد بود اولی این است که از یک سال کم نباشد و
جائز است شش ماهه و نوبه که شروع بمراه منعم کرده باشد و نزد عرفانی رحمة الله هفت ماهه باشد و یا اینهمه

اصحاب
آدمه اندینیران بود که
ماتق را در ده خدایه تامل و سلام
ادب جلالشان مخصوصا بر سر در ایشان و خاتم
ایشان شیخ مالکیان و خطبه خواننده پیغمبران
روقیاست و بر آل و اصحاب او پیروان او
علمان ۱۲

امام محمد
در مسوطه که در حدیث
که جائز است قربانی یک گاو و
شیخ نظریه که بر گاه جائز شد در هفت نفر
از کتب طریقی اولی و بعد از آن
اسلام که قربانی در بیست و یک نفر
باید که قربانی در بیست و یک نفر
در مسوطه که در حدیث
برایت که در حدیث
پیغمبران ۱۲

است و کافی
لانی احادیث نیست
تکلیف بر کس که در آن
سبب آن و حاضر کردن آن بر شتر
منیر اتفاق علماء جائز نیست زیرا که قربانی
آن و عدوت است ادا میشود از یک نفر
منیر جائز نخواهد بود ۱۲ بدین
قربانی در حدیث
یک گاو و یک شتر
از بیست و یک نفر
پیغمبران ۱۲

بغیر از آنکه
که در آن
قربان ۱۲
رکن آن ذبح
بشتر طلاق کرده
۱۲ پس جائز نیست
چون میکنند او
و طلاق است که
کتابت نیست
زادان حاجات

شرط است که در قد و قامت چنان باشد که اگر بایک ساله مختلط شود تمیز ممکن نباشد مسئله جائز نیست قربانی
 که چشم و یک چشم و سنگ که تا ندانیم نمیتوان رفت و گوش بریده و دم بریده و بے دم و بے گوش و مجنون که
 گاه نخورد و خارشستی و خونی و لاغر محض و اکثر گوش یا دم بریده و اکثر نو چشم زائل شده و آن که دندان ندارد و
 این سبب گاه نمیتوان خورد و آن که سرپتانش مقطوع یا خشک شده یا بنحیال قوت با استعمال ادویه بشیر او
 منقطع کرده باشد و آن که سوائے ناپاکی چیزے دیگر نخورد مسئله قربانی خصی و شاخ شکسته و آنکه بغیر شاخ
 است و مجنون که گاه میخورد و خارشستی فریب و آنکه دندان ندارد و بعضی مگر گاه میتواند خورد و آنکه اکثر دنداننش باقی است و
 آنکه گوش یا دم باقی و آنکه حاضر ندارد و اگر رفتن میتواند و آنکه خلقی گوش خورد و در جائز است تنبیه در تقدیر اکثر از
 امام اعظم روایات مختلف است در روایت جامع صغیر تا ثلث اقل است و زیاده از این اکثر در بعض کتب تا ربع
 و نزد صاحبین اگر زیاده از نصف باقی باشد اکثر است و همین است مختار فقیه ابواللیث هم مسئله اگر
 خرید کند غنی گو سفندے را و بعدش عیب پیدا کند پس واجب است دیگر و فقیر را جائز است اول مسئله اگر
 حصه احدی کم از حصه سبع باشد از بیچکس قربانی جائز نیست مسئله اگر دو کس یک گاؤ یا الما صنفه خریدند
 قربانی کنند جائز است بروایت صحیح و تقسیم نمایند گوشت را بوزن نه تخمین مگر آنکه با گوشت چینی از کله و
 پانچ پوست باشد مسئله اگر گاوی را برائے قربانی مردم دو سه خانه که علیحده اند و از هفت زیاده باشند
 خریدند ذبح سازند جائز است و نزد امام مالک از اهل یک خانه جائز است گو زیاده از هفت باشد و از اهل دو خانه
 جائز نیست اگر چه کمتر از آن باشند مسئله اگر خریدند دو کس شتری را و یکی از آن صرف طالب گوشت است
 پس قربانی آن جائز نیست مسئله اگر زید مثلا خرید کرد گاوی را بنا بر اضمحیه و بعدش شش کس دیگر اشتریک
 ساخت کرده است مسئله اگر از جمله شرکاء یک کس نصرانی باشد پس از جمله قربانی جائز نباشد مسئله
 اگر اضمحیه غنی بمیرد واجب است دیگر و بر فقیر نه و اگر گم شود یا بزدی رود پس از خرید دیگر یافته شود در ایام اضمحیه پس
 غنی مختار است هر یکی را که خواهد ذبح سازد و فقیر هر دو را ذبح نماید مسئله اگر اضمحیه وقت ذبح عیب داشته باشد که بخت و بفقیر
 گرفتار شد پس قربانی آن جائز است نزد ابی حنیفه و نزد امام محمد اگر بد رنگ هم گرفتار گردد جائز است و اگر غلطانیده
 شد گو سفندے بنا بر ذبح و اضطراب که در تا اینکه پایش بشکست پس قربانی آن جائز است مسئله اگر شرکاء
 خرید کردند هفت کس گاوی از آن جمله چهار کس به نیت قربانی و سه کس بقصد تطوع پس جائز است اتفاقا مسئله
 اول وقت ذبح برای شهریان بعد نماز عید است و برای اهل قریه طلوع فجر یوم عید و وقت آخر قبل غروب آفتاب
 روز سوم است و نزد شافعی تا سیزدهم نیز جائز است پس اهل شهر را لایب قبل نماز امام قربانی جائز و اهل قریه اجازت است

بسیار دم	فکر کرده است	فشارده است	جائز نیست در	است اهل آن	در بعضی کس غلام	قربانی
وقت خریدن	بسیار	بسیار	بسیار	بسیار	بسیار	بسیار

مسئله اگر خرید نمودند هفت کس گاوی را بنا بر قربانی و ببرد یکی از آنها قبل ولدشان میت جازت دادند جائز است و آلا لا
 و نزد ابی یوسف بروایتی جائزند و اگر از طاعت خود با واریت میت و ایم ولد آن ذبح سازند جائز است تشبیه برای
 فقر و غنا و ولادت و موت آخر وقت معتبر است پس اگر شخصی اول وقت فقیر بود و آخر وقت غنی شد برواضحیه واجب
 است و اگر آخر وقت فقیر شد اول وقت غنی بود و بسبب ادا نمود واجب نیست و اگر پیدا شد آخر وقت واجب
 است و چون بمیرد واجب نشود مسئله اگر کسی ذبح کرد و اضحیه بعد از آن ظاهر شد که امام نماز عید بلا طهارت خوانده
 است اعاده نماز لازم است نه قربانی مسئله اگر قبل خطبه بعد نماز ذبح کنند جائز است الا ترک افضل لازم آید
 مسئله اگر روز عید بوجهی نماز خوانده نشود پس شریبان را بر روز دوم و سوم قبل از نماز هم ذبح قربانی جائز است
 مسئله اگر امام در روز عید تاخیر نماید پس سزاوار است که تا وقت زوال در ذبح تم تاخیر نماید مسئله اگر در شهری بسبب
 فتنه و نبودن حالی نماز عید نشود پس جائز است اضحیه بعد طلوع فجر و علیه الفتوی مسئله اگر نماز در عید گاه نشده باشد
 و اهل مسجد فراموش کرده باشند یا بالعکس قربانی روا باشد قربانی کننده در نماز شریک شده باشد یا نه مسئله
 اگر گواهی داده شود پیش امام به بلال عید و مطابق آن نماز خوانده شود و مردمان سربانی نمایند بعد از آن ظاهر شد
 که ایوم عرفه بود پس اعاده نماز و اضحیه لازم نیست تشبیه معتبر در قربانی مکان اوست نه مکان مضعی پس اگر
 قربانی حدیه باشد و قربانی کننده در مصرف آن وقت صبح جائز است و بعکس آن جائز نه مسئله اگر شهری
 خواهد که پیش از نماز صبح ذبح کنند پس حیل است که گوسفند قربانی را بیرون شهر فرستند تا بعد طلوع فجر
 ذبح کرده شود و این صبح است مسئله و افضل است و نسیه از پیش و ماده بز بزر اگر در قیمت و گوشتت برابر باشند
 و گوسفند از حصه سبع گاو در صورتیکه مساوی باشد و قیمت بالاتفاق و نزد بعضی ماده شتر و ماده گاو نیز افضل است از
 زان مسئله قربانی کردن بر روز اول افضل است و مکره است در شب با و جائز نیست در شب بخیر و آن شرب ادلی
 است زیرا که شرب همیشه تابع روز گذشته میباشد اتفاقا و اگر شک واقع شود در ایوم اضحیه پس مستحب است که تا ایوم سوم
 تاخیر در قربانی نمایند و قربانی کردن در این افضل است از آنکه فوت کند آن را درین ایام و تصدق نماید بهای
 آن بعد الانقضاء مسئله اگر قربانی نکند شخصی حتی که بگذرد ایام آن پس اگر واجب کرده است بر خود و معین کرده
 است گوسفند معین را مثلثا پس واجب است که تصدق نماید زنده و اگر فقیر خرید نماید گوسفند بنا بر قربانی و نکند
 و وقت آن بگذرد پس همین است حکم نزد علماء رحمت الله علیه و اگر غنی خرید کرده است گوسفند و ایام اضحیه بگذرد
 پس واجب است که تصدق کند بهای آن مسئله کسی ذبح کرد و اضحیه را از میت بلا اجازت او پس ثواب
 برای میت است و اضحیه از مضعی تشبیه واجب نیگردد و اضحیه بجز نیت مگر آنکه نذر نماید یا به نیت اضحیه
 خرید نماید آن را غنی با اتفاق روایات اما فقیر پس البته درین اختلاف است مختار این است که اگر خرید نماید به
 نیت سربانی در ایام آن واجب میشود قربانی کردن آن اگر چه از زبان چیزی اقرار کرده باشد و علیه الفتوی و اگر نیست

مقارن بشر نباشد پس واجب نیست بالا جماع مسئله اگر کسی قربانی کرد باذن میت پس واقع می شود جائز نبود
تناول گوشت آن و اگر بلاذن کرده است جائز مسئله اگر چهارده نفر دو مهار شتر بالا شتر یک قربانی نمایند
جائز است مسئله اگر کسی گوشت خود را از غیر بلا امر او به نیت اضحیه ذبح نماید کفایت کند از غیر مسئله افضل
ست که اضحیه خود را خود ذبح نماید اگر واقف باشد از طریق ذبح والا استعانت جوید از دیگر و خود حاضر
باشد بر مکان ذبح مسئله مکروه است ذبح نصرانی و یهودی و حرام است ذبحه مجوسی و بت پرست و مرتد
تنبیه از شرائط ذبح این است که صاحب توحید باشد اعتقاد بچهار ایل اسلام دارد یا از روی دعوی مثل اهل
کتاب باشد و واقف باشد به تسمیه و ذبحه یعنی بداند که به تسمیه حلال میشود و قادر می باشد بریدن رگها مرد باشد
یا زن - صبی باشد یا مجنون - اقلقت باشد یا مخنون و هر کسی که نمی داند تسمیه و ذبحه را پس ذبحه او حلال نیست و
اهل کتاب ذمی باشد یا حربی اگر نام خدا وقت ذبح بگیرد و نام حضرت عزیر و عیسی علیهما السلام بر زبان نیاورده جائز
ست ذبحه وی و الا مسئله اگر قبل غلظانیدن اضحیه یا بعد ذبح بگوید اللهم تقبل من فلان جائز است -
اما در حالت ذبح مکروه است زیرا که شرط ذبح این است که صرف تسمیه گوید خالی از معنی دعا حتی که اگر بگوید وقت
ذبح اللهم مغفرتی حلال میشود و اگر عطسه آید و گوید الحمد لله و اراده تسمیه کند صحیح نیست بروایت اصح و اگر بجای بسم الله
الحمد لله و سبحان الله گوید و اراده تسمیه کند صحیح است و آنچه مشهور است که میگویند بسم الله و الله اکبر منقول است از
ابن عباس در تسمیه موضع ذبح میان حلق و لبه است و ذبح عبارت است از بریدن رگها که در جانب بالائے
گلو و زیر فک افضل است و رگهای که بریدن آن شرط است چهارند آدل حلقوم و دم مری که بفارسی آنرا سرخ روده
گویند و سوم و چهارم بر دوش رگ و این ثابت است بحديث و نزد شافعی اگر حلقوم و مری با کل بریده شد حلال است
و الا لا و نزد امام ابی حنیفه اکثر سه رگ ازین هر چهار کدام که بریده شد حلال است و نزد امام محمد اکثر
هر رگ بریده شود و تخر عبارت است از بریدن رگها که پائین گلو و نزدیک سینه شتر واقع است و ذبح در گاو
و گوسفند مستحب است و تخر در شتر و مکروه است نحر دران هر دو ذبح در شتر مسئله اگر قصد تسمیه
ذبح ترک کند ذبحه حرام است و اگر سهوا ترک شود حلال است و نزد امام شافعی در هر دو صورت حلال است و
نزد امام مالک در هر دو صورت حرام و اهل کتاب ترک تسمیه بجا بزند مسئله اگر دو کس فلفلی کنند باین طوری که یکی
قربانی دیگر را ذبح نماید جائز است و ادا میشود از هر دو و هر یک کس تا اوان لازم نیاید بلکه خواهد گرفت هر کس اضحیه خود را
نزد علمای ماحتمه السدیهم مسئله اگر بعد ذبح یکی گوشت قربانی دیگر را بخورد و بعدش واضح گردد پس لائق
ست که حلال گرداند یکی مرد دیگری را و اگر نزاع و خصومت نماید پس تا اوان قیمت گوشت بگیرند و تصدق نمایند و
بعین حکم است اگر تلف کند گوشت قربانی دیگر را مسئله اگر کسی اضحیه خود را با عانت دیگر ذبح نماید پس واجب
ست تسمیه بر معین و ذابح و اگر یکی ازان هم ترک نماید حرام گردد کذا فی الدر المنختار و خزانه المفتیین

مسئله اگر کسی امر کند و بگردد برای ذبح و او ذبح کند و ظاهر نماید که من تمییز عمد ترک کرده ام پس قیمت اضحی بر ما مود لازم آید اگر ایام نحر باقی باشد و بگردد خرید ذبح کند و تصدق نماید و هیچ از گوشت آن نخورد و اگر ایام نحر باقی نباشد قیمتش تصدق بر فقرا نماید مسئله اگر بچیز نماند اضحی قبل ذبح پس ذبح کرده شود و نزد بعضی بلا ذبح تصدق کرده شود و مکرره است ذبح شاة حامله که قریب اولاد است و اگر جنین مرده یافت شود و در شکم اضحی پس حلال نیست موداشته باشد یا نه نزد امام ابی حنیفه در نزد صاحبین و شافعی اگر تمام شده باشد خلقت آن حلال است مسئله اگر غضب کند کسی گو سفندی را و قربانی نماید از نفس خود جائز است و ضمان قیمتش لازم و همین است حکم هر بونه و مشترک و اگر امانت سپرد کسی گو سفندی را پس ذبح کند آرا امانت فار کافی نیست و همین است حکم عاریت مسئله مثلاً زید خرید کرد گو سفندی را از عمر و ذبح کرد آن را بعد ازان مستحق آن ظاهر شد بگر پس اگر بجز اجازت به بیع آن بدید جائز شد و الا مسئله اگر خرید نمودند کسی کیش یکی ازان بقیمت ده درم و دوم بقیمت بیست درم و سوم بقیمت سی درم بعد ازان چنان اختلاط واقع شد که کسی از آنها اضحی نخورد اشتناختن نمیتواند لهذا با هم تجویز کرده یک یک گو سفند قربانی کردند پس رواست این قربانی و لازم است که مالک سی درم به بیست درم و مالک بیست درم بدو درم تصدق نماید و مالک ده درم بیع تصدق نماید و اگر اجازت داد یکی از آنها به صاحب خود پس کفایت کند و هیچ لازم نیست مسئله اگر ذبح کند باخن و دندان و شاخ که از مواضع خودها برکنده باشد مکرره است الا خوردن آن مضایقه ندارد و نزد شافعی در حرام است و بناخن غیر منزوع حرام است بالاتفاق زیرا که حکم منخنقه دارد مسئله جائز است ذبح بد پوست نه و سنگ تیز و بهر چیز که تیز باشد و بریدر گما و جاری کند خون مسئله مستحب است که ذبح او تیز کند کار خود را و مکرره است جدا کردن سر و رسانیدن کار و تا حرام مضر و مکرره است آنکه بگیرد پای گو سفند را و بچشد آنرا تا مواضع ذبح و آن که بشکند گردن و جیسر را یا بچشد پوست آنرا پیش از آنکه از اضطرار ساکن شود و مکرره است ذبح از قفا بلکه اگر میرد گو سفند پیش از بریدن رگها حرام است تشبیه کلیه این آن است بهر چیز که دران اطم و تعذیب است و بان حاجت نیست در باب ذبح مکرره است مسئله بر جانوری که مانوس است از انسان درم نمیکند پس طریق ذبح آن بریدن رگمای مذکور است و بر جانور بیکه وحشت دارد از انسان درم و گریز میکند پس طریق ذبح آن این است که پله زند آنرا و زخمی کند و مرده است از امام محمد که اگر گو سفند درم کند بصحرای ذبح اضطراری آن جائز است و اگر درم کند میان شهر پس جائز نیست ذبح اضطراری و در گا و و شتر صحرا و شهر هر دو برابر است مسئله مکرره است سوار شدن بر شتر قربانی و اجاره دادن آن و دوشیدن شیر آن و بریدن پشم آن بنا بر ارتفاع مسئله جائز است صاحب قربانی را که بخورد گوشت و ذخیره کند یا بخورد هر کسی را که خواهد غنی باشد یا فقیر و مستحب است که صدقه از ثلث کم نکند

مگر آنکه صاحب عیال باشد مسئله جاز است که تصدق کند پوست قربانی یا یا جزایب و مشک و غیره چیزیکه
 بکارخانه داری حد آید طیار سازد یا تبدیل کند چیزیکه بذات آن بلا استهلاک آن انتفاع ممکن باشد مثل پارچه و موزه
 و غیره نه سرکه و آرد و مصلح گوشت و غیره که از اشیای مستهلکه است و این است حکم گوشت اضمحیه مسئله جاز نیست
 فروختن گوشت و پوست اضمحیه به ما هم و دنانیر زیرا که این گونه تصرف بقصد تمولی باشد و آن در حال وقف
 جاز نیست مسئله اگر قربانی کرده شود از مال صبی پس بخود از آن صغیر و ذخیره کرده شود گوشت بقدر حاجت او و
 از مابقی پارچه و موزه و غیره تبدیل کرده شود با اشیای مستهلکه همچو آرد و سرکه و شیرینی مسئله اگر بفروشد کسی گوشت یا
 پوست اضمحیه را به ما هم یا تبدیل کند از سرکه و غیره پس واجب است که تصدق کند قیمت آن مسئله جاز نیست که چیزی
 از اضمحیه با جرت قصاب داده شود چنانچه در عوام ردولج است که پوست قربانی را بقصاب عوض اجرت او میدهند
 قیمت بالخیر چون مسائل اضمحیه از جمله مالاید منہا بود و جناب قاضی ثناء اللہ صاحب قدس سرہ معلوم نیشود که بکدام سبب
 در سال مالاید منہا بیان فرموده ابتدا فقیر حسن بن حسین بن محمد العلوی الحنفی که از تلامذہ مولانا محمد حسن علی ہاشمی است
 در ماه محرم الحرام ۱۲۶۰ هجری بطور تکملہ نوشتہ شامل سال مالاید منہا نمود

اللہم اغفر لثولفہ و لقاریہ و لمن دل علی ذلک و لمن نظرفیہ و اشہدان لا الہ الا اللہ و وحدہ لا شریک لہ
 و اشہدان محمدًا عبدا و رسولہ صلی اللہ علیہ و علی آلہ واصحابہ و انزلوا جہ اجمعین

استفتا در بارہ احکام عقیقتہ و غیرہ !

از حضرت مولانا شاہ محمد اسحاق محدث دہلوی رحمت اللہ علیہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ حَامِدًا وَ مَصَلِّيًا وَ مَسَلِّمًا

سوال - چه میفرمایند علمای دین و مفتیان شرع متین اندرین مسائل مفصلہ ذیل بنیواد توجروا مسئله وقت تولد
 طفل که در ہر دو گوش وی اذان و اقامت میدہند واجب است یا سنت یا مستحب و اگر نامش محمد یا احمد نہند
 درست است یا نہ جواب - استحباب اذان و اقامت در ہر دو گوش مولود بسنت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم
 ثابت است زیرا کہ در صحیح ترمذی و سنن ابوداؤد و ابورافع رضی اللہ عنہم آندہ کہ گفت دیدم رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم را کہ
 اذان داد در گوش حسن بن علی رضی اللہ عنہم و قتیکہ زاد او را فاطمہ رضی اللہ عنہا و در افتتاح النجاة بتصریح آردہ کہ
 ہر گاہ پیدا شد ہر یکے از حسین رضی اللہ عنہما اذان داد نبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم در گوش راستی و اقامت

فرمود در گوش چپ وی در سند ابو یعلی از امام حسین رضی الله عنہ سر می آورد که کسیکه پیدا شود برای وی دلدی پس اذان دهد در گوش راست وی و اقامت کند در گوش چپ وی ضرر نکند اورا مرض ام الصبیان بکندانی الجامع الصغیر لسیوطی و نام نهادن باسم محمد یا احمد مستحب است چنانچه در صحیح بخاری و صحیح مسلم وارد شده که فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم نام نهید بنام من و در سنن ابی داؤد آمده که نام نهید بنام پیغمبران یعنی ابراهیم و موسی و عیسی مثلاً و در جامع صغیر سیوطی از عبد الله بن عباس وارد شده **مَنْ وُلِدَ لَهُ ثَلَاثَةٌ اَوْلَادٍ فَلَوْ لَيْسَ اَحَدًا هُوَ بِاسْمِ مُحَمَّدٍ فَقَدْ جَهَلَ رِوَاةَ الطَّبْرَانِيِّ فِي الْكَبِيرِ** و ابن عدی فی الکامل حاصل این حدیث آنست که هر که وی را اسم پسر پیدا شوند و نام یکی را هم بنام آنحضرت صلی الله علیه و آله و سلم نهند ازین برکت محروم ماند **سوال** - مؤذن را که در گوش پسر یا دختر اذان میدهد شیرینی یا نقد دادن جائز است یا نه **جواب** - در اذان دادن گوش مولود از حدیث همین سند ثابت شد که بزرگ خاندان مولود اذان و اقامت گوید و اگر کسی دیگر غیر بزرگ وی اذان دهد نیز جائز است برای ادائی سنت پس نقد و شیرینی وی را بدهند یا ندهند زیرا که پیش کش نمودن حضرت فاطمه رضی الله عنہا چیزی از نقد و جنس بخدمت آنحضرت صلی الله علیه وسلم منقول نیست ظاهر دادن چیزی درین حال مستحق از باب خیر باشد بشرطیکه درین سنت رسم نگردد **لَا يُكَلِّفُ اللهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْرًا** اگر کسی به نیت اجرت اذان بدید پس گرفتن اجرت در اذان جائز نخواهد شد چنانچه علماء گفته اند اذان دادن در گوش مولود از قسم عبادت است اجرت گرفتن و دادن بر عبادت موافق اصل قاعده حنفیه درست نیست **بَلَدَانِ فِي الْهَدَايَةِ وَ شَرْحِ الْوَقَايَةِ وَ نَحْوِ هَذَا** حرمت اجرت بر عبادت کریمه **اِنَّ اَجْرِي اِلَّا عَلَيَّ اللهُ** است و مستحب برای اذان و اقامت مولود آنست که وی را بعد غسل و زجره پاک پیچیده اذان و اقامت در هر دو گوش وی بدهند و در وقت گفتن کلمه **حَيَّ عَلَيَّ الصَّلَاةِ وَ حَيَّ عَلَيَّ الْفَلَاحِ** روی خود را بگردانند چنانچه وقت اذان نماز میگردد و نیز تحنیک مولود از خرم استحب است چنانچه در حدیث صحیح وارد شده **عَنْ عَائِشَةَ اَنَّ سُرَّوْلَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يُؤْتِي بِالصَّبِيَّانِ فَيَبْرُكُ عَلَيْهِمْ وَيُحْتَكِمُهُمْ** رواه مسلم و مراد از تحنیک خائیدن تمر و مالیدن آنست بچنگ مولود و همچنین هر چیز شیرین در حکم تمر است برای تحنیک مولود لیکن تمر افضل است **مسئله** عقیقه مولود روز هفتم اگر بکدام غدر شدن نتواند تا چند مدت جائز است و موی سر مولود را و زجره وی را طلا وزن کرده بجام دادن درست یا نه و گوشت عقیقه را بکدام نهنج تقسیم کنند و سرو پایهای او را بچی دهند یا همراه پوست و غیره در زمین دفن کنند و استخوان او را بشکنند چنانچه استخوان اضمحیله را می شکنند

که آورده می شود در وقت تولد و بعد از آن
 بچنگ مولود بکنند و در وقت
 غسل و زجره پاک بکنند
 و در وقت اذان و اقامت
 در هر دو گوش وی بدهند
 و در وقت گفتن کلمه
 حی علی الصلوة و حی علی الفلاح
 روی خود را بگردانند
 چنانچه وقت اذان نماز
 میگردد و نیز تحنیک
 مولود از خرم استحب است
 چنانچه در حدیث صحیح
 وارد شده
 عن عائشة ان
 سؤل الله صل
 علیه وسلم کان
 یؤتی بالصبیان
 فیبرک علیهم
 و یحتکمهم
 و مراد از تحنیک
 خائیدن تمر و
 مالیدن آنست
 بچنگ مولود
 و همچنین هر
 چیز شیرین
 در حکم تمر
 است برای تحنیک
 مولود لیکن
 تمر افضل
 است
 مسئله عقیقه
 مولود روز
 هفتم اگر
 بکدام غدر
 شدن نتواند
 تا چند مدت
 جائز است و
 موی سر
 مولود را
 و زجره
 وی را
 طلا
 وزن کرده
 بجام
 دادن
 درست
 یا نه
 و گوشت
 عقیقه
 را بکدام
 نهنج
 تقسیم
 کنند
 و سرو
 پایهای
 او را
 بچی
 دهند
 یا
 همراه
 پوست
 و
 غیره
 در
 زمین
 دفن
 کنند
 و
 استخوان
 او را
 بشکنند
 چنانچه
 استخوان
 اضمحیله
 را
 می
 شکنند

یا جواب علمای حنفیه با استحباب عقیقه رفته اند و گفته اند که اگر عقیقه مولود روز هفتم نشود روز چهارم و هفتم باید کرد
 و اگر آن روز هم نشود بروز بخت و یکم از روز تولد کنند و اگر بسبب تنگ دستی و افلاس آن روز هم نشود فرض
 و واجب نیست که برای آن بار فرض برگردن خود گیرد و موی سر طفل را با نقره وزن کرده بمحتاج دادن نیز
 مستحب است و دادن آن بمحلق و حساب اجرت وی خلاف امر تصدق و وزن کردن موی سر آن مولود را به
 طلا هم برای کسانی که ذی مقدور متمول اند جائز است و دفن کردن آن موی با در زمین مستحب است کذا فی
 الطیبی شرح المشکوٰۃ پس باید که هر کس به نیت استحباب این ذبیحه بخند قال رسول الله صلی الله علیه
 و آله وسلم الْعُلَامُ مُزْتَهِنٌ بِعَقِيْقَتِهِ تَذْبَحُ عَنْهُ يَوْمَ الْمُنَابِعِ وَيُسَمَّى وَيُحْلَقُ سِرًّا سَهَّ رَوَاهُ أَحْمَدُ
 والترندی و ابوداؤد و النسائی و در عقیقه مولود اولی و افضل آنست که برای طفل مذکر دو بز نر باشند یا ماده و اگر
 برای کفایت یک بز ذبح کنند نیز جائز است و برای طفل انثی یک بز ذبح کنند و زرو ماده در حکم عقیقه
 برابر است و اگر میش و دنب بز ذبح کنند آن هم جائز است و تقسیم آن بعد ذبح باین پنج مستحب است که سر
 آن ذبیحه را بمحلق دهند و یک ران او را بقیابله بعد از آن گوشت آنرا بر حصه کنند خواه تخمین خواهد بود زن پس
 یک حصه را از آنها بفقرا و مساکین دهند و دو حصه باقی را برای خوردن اقارب و همسایه تیار کرده پیش نهند
 كما قال العلماء حُكْمُ الْعَقِيْقَةِ حُكْمُ الْأَضْحِيَّةِ پس خوردن گوشت آن مادر و پدر او و جد جده را نیز جائز
 است و المشهور خلافه فلما اصله لاني الشرع وَلَا تَكْسِرُ عِظَامَهَا تَقْوَالًا وَإِنْ كَسِرَتْ فَلَا بَأْسَ بِهِ لِأَنَّ
 الْأَضْحِيَّةَ تَكْسِرُ عِظَامَهَا كَذَا فِي كُتُبِ الْفِقْهِ وَدَفْنُ أَجْزَائِهِ عَقِيْقَةٌ وَزَيْنُ جَائِزٌ نَيْرٌ
 لِأَنَّهَا إِضَاعَةٌ الْمَالِ وَهِيَ لَا تُجَوِّزُ عِنْدَ أَهْلِ الشَّرْعِ بِأَنْهَايَ عَقِيْقَةٍ رَأَى تَابِعٌ سِرًّا وَأَنْدَ بِحِلَاقٍ
 وَهَذَا لِأَنَّهَا إِسْتِمَالٌ لِنَفْسِهِ وَرَأَى تَابِعٌ فِي كِتَابِ جِلْدِ كِتَابِهِ وَأَنْدَ بِأَنْ تَصَدَّقَ
 بِهَا مِنْ دَعَائِهِ كَمَا فِي كِتَابِ نَفْسِهِ مَرْقُومٌ وَوَقْتُ ذَبْحِهَا مِثْلُ ذَبْحِ الْأَضْحِيَّةِ هَذَا
 عَقِيْقَةُ ابْنِي فَلَانٍ دَمَهَا بِدَمِهِ وَخَمْرُهَا بِالْحَمِيمِ وَعَظْمُهَا بِعَظْمِهِ وَجِلْدُهَا بِجِلْدِهِ
 وَشَعْرُهَا بِشَعْرِهَا اللَّهُ تَقَبَّلَهَا مِنِّي وَاجْعَلْهَا قِدَاغًا لِابْنِي مِنَ الْمَسَائِرِطِ

بَابُ فِي عَقِيْقَةِ الْمَوْلُودِ

<p>باز در این ذبیحه عقیقه و زینت که باشد فلان است نمون این بزرگ خون آن و گوشت این بزرگ گوشت آن و گوشت این بزرگ گوشت آن من آنرا شش و ذبح و گوشت آن را بخورد بخواند و اگر شخص دیگری ذبح کند بخورد فلان بن فلان</p>	<p>باز در این ذبیحه عقیقه و زینت که باشد فلان است نمون این بزرگ خون آن و گوشت این بزرگ گوشت آن و گوشت این بزرگ گوشت آن من آنرا شش و ذبح و گوشت آن را بخورد بخواند و اگر شخص دیگری ذبح کند بخورد فلان بن فلان</p>
--	--

وصیت نامه جناب قاضی محمد ثنار اللہ صاحب پانی پتی قدس سرہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله الذي خلقني من اصلاب المسلمين و ارحام المسلمات و من علينا ببعثة سيد الانبياء
 افضل الرسل و الايمان بمن هو الاية الكبرى لمعتبر و من هو النعمة العظمى لمعتنم صلى الله تعالى عليه
 و على اله و اصحابه و اتباعه اجمعين و اشكرك على ما هداني للاسلام و احياني عليه و وفقني لاقتباس
 الواسع له ماشه الصالحين و اوليائه الكاملين خلفاء الشيوخ احمد الفاروقى التقشبرى
 المجدد للالف الثانى و السيد السنة محى الدين عبد القادر الجيلانى غوث الثقلين و السيد الفاضل
 الكامل معين الدين حسن السنجرى رضى الله عن اسلافهم و اخلافهم اجمعين و ارجو من فضله
 تعالى ان يلىتنى على اتباعهم و محبتهم و يلحقنى بهم فى دار القرامط ما اذلك على الله بعزىز بعد از حمد و صلوة فقير حقير
 محمد ثنار اللہ عثمانى حنفى مجددى پانی پتی مى نويسد که عمر اين عاصى بهشتا د سال رسیده و يقين که عبارت از مرگ است بر سر آمده
 فرصتى نگذاشته کلمه چند بطریق وصیت برائى اولاد و احباب مى نويسد که عايت بعضى ازان برای ذات فقير مفيد و ضرور است
 و برنجى ازان برای دوستان و فرزندان ضرور و مفيد است اگر نوع اول ارا عايت نخواهند کرد روح فقير از آنها خوشنود خواهد شد و حق تعالى
 بر او خير خواهد داد و گرنه در عاقبت دامنگير خواهد شد و اگر نوع ثانی را عايت نخواهند کرد ثمره آن در دنيا و عقبه نيك خواهد بود و يد
 و گرنه نتيجه بد خواهد بود نوع اول - آنست که در تجميز و تکفين و غسل و دفن رعایت سنت کنند و دو چادر زانى که حضرت
 ايشان شهيد رضى الله عنهما است فرموده بودند در ان تکفين نمايند و عماله خلاف سنت ضرور است و نماز جنازه بجماعت کشيرو
 امام صلح مثل حافظ محمد على و يا حکيم سکه پويا حافظ پير محمد بجا آرند و بعد تکبير اولى سورة فاتحه هم خوانند و بعد مردن من رسوم ذبوى مثل
 دم و بتم و چيلم و ششمايى و برسينى بيم نکنند که رسول الله صلى الله عليه وسلم زياده از سه روز ماتم کردن جائز نداشتند حرام
 ساختند و از گريه و زلای زنان با منع بليغ نمايند در حالت حيات خود فقير از اين چيز باراضى نبود و باختيار خود کردن نداده اند از کلمه
 درود و ختم قرآن و استغفار و از مال حلال صدقه بفقرا با تخفار ادا فرمايند که رسول الله صلى الله عليه وسلم فرموده الميبت فى القبر
 كالغريق المتغوص ينتظر عوۃ ما تلحقه عن اب و اخ و صديق و بعد مردن در ادائى ديون من کوشش

<p>از جماعت شایسته از جماعت شایسته که از پيران موفى است که از پيران پيشانی موفى است که از پيران ملائک من است که از پيران پيران من است که از پيران پيران من است که از پيران پيران من است که از پيران</p>	<p>فاضل کمال معين الدين من سنجرى مؤيد و اوصال از پيران شان زين کائنات ان پيران فضل و کماله کماله پيران در حد و حدود او شان در پيران معروف و دو چادر زانى بره پيران</p>	<p>دکتر محمد حسين دکتري محمد حسين دکتري محمد حسين دکتري محمد حسين دکتري محمد حسين دکتري محمد حسين دکتري محمد حسين دکتري محمد حسين</p>	<p>حضرت پير زان حضرت پير زان حضرت پير زان حضرت پير زان حضرت پير زان حضرت پير زان حضرت پير زان حضرت پير زان</p>
--	---	--	---

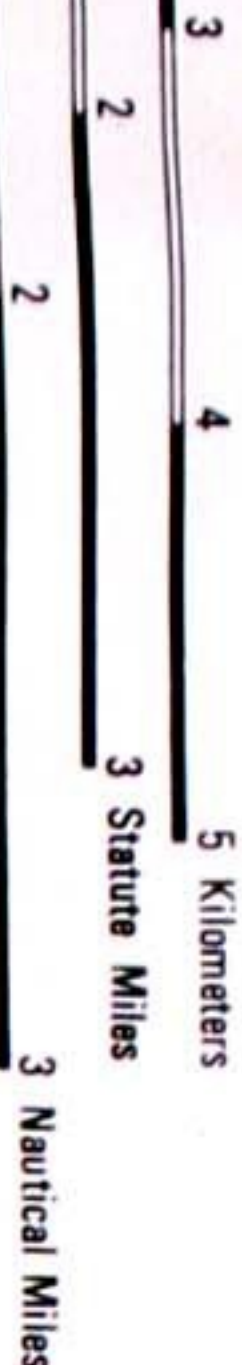
بلخ نماید فقیر در حیات خود نصف موضع ننگه و املاک قصبه که در ملک خود داشت از ارثت سهام قرار داده سه سهام بولده کلیم اشرف
 دو سهام بصفا اشرف و یک سهام بفلان و یک سهام بفرزند فلان و یک بفرزند فلان فروخت ثمن بخشیده بهر یک را مالک حصه او
 ساخته بود لیکن تا دم زیت خود محصول پنجم حصه با و لا و هر دو دختر میدادم و با بقی را سه حصه کرده یک حصه برای شرف خود
 میداشتم و یک حصه بفلان و یک حصه بفلان میدادم بعد مرگ من هم تا وقتی که دین من ادا شود همین قسم محصولات تقسیم کرده حصت من
 بقرضخواهان من میداده باشند و از مبلغ عیدین قرضخواهان را داده مراد و در فراغ الذمه سازند تفصیل قرضها که در ذمت من است
 در بند چفته اخراجات روزمره اکثر نوشته ام و چپتی های مبری من نزد قرضخواهان است ادائیگی آن تماون نمایند و ضمیمه شریف حضرت
 شیخ رضی الله عنه را هر یک بقدر خود خدمت کردن لازم و واجب دانند علی الموسع قلالة و علی المقتر قدارة
 لا یكلف الله نفسا الا وسعها فقیر در سال تمام ده من گندم و پنجم شش روپیه نقد ایشان میدادم ازین تصور نشود و در دیگر
 زمین چاه میدانی داله خالده دلیل اسرار از طرف خود برای مرزا الان وصیت کرده بود بایشان میرسد و من از طرف خود بست بیگم
 خام زمین چاهی مزروع از موضع ننگه برای ایشان مقرر نموده بودم لیکن ایشان بران قبضه نکرده اند یک من گندم و یک روپیه نقد
 مابه بایشان میدادم درین هم تصور نشود موضع ننگه میراث جد پدری و جد مادری من نیست محض تصدق حضرت مرزا صاحب
 شہید است رضی الله عنه ادای خدمت ایشان تقصیر نمایند نوع دیگری که برای پس ماندگان مفید است آنست که دنیا را
 چندان معتبر ندارند اکثر کسان در طفلی و اکثر جوانی می میرند و بعضی به پیری میرسند تمام عمرشان هم در اندک فرصت مثل باد
 صبا میرود و نمیدانند که کجا رفت و معامله آخرت که نقطاع پذیر نیست بر سر میماند حق تعالی میفرماید اذ السماء انفطرت
 الی قوله علمت نفس ما قدمت اخرجت ابله باشد که باین لذت قلیل که آنهم بے بیخ کشی میسر نمی شود لذات قوی دایمی
 را بر باد دهد و بالآدم ابدی گرفتار شود فعوذ بالله منها ایس جائیکه مصلحت دینی و مصلحت دنیوی با هم متعارض شود مصلحت دینی
 را مقدم باید داشت کسیکه مصلحت دینی را مقدم میدارد دنیا هم موافق تقدیر بوی میرسد رسول فرمود صلی الله علیه وسلم مَنْ جَعَلَ
 الْهُدُومَ هَمًّا وَاحِدًا هَمًّا آخِرَتِهِ كَفَى اللَّهُ هَمًّا دُنْيَا یعنی هر که مقاصد خود در یک مقصود منحصر سازد مقصود آخرت منظور
 دارد و کفایت کند الله تعالی مقصود دنیای او را و کسیکه مصلحت دنیا را مقدم دارد نگاه باشد که دنیا هم او را دست ندهد چنانچه
 بیشتر درین زمانه همچنین است پس خسر دنیا و الاخرة شود اگر دنیا دست دهد در اندک فرصت زوال پذیرد و باز خسران ابدی

<p>نقلاً عن غم دنیای او اما آنست که بخلان که بعد دنیا را آخرت آخرت کفایت کند غم بملک و غم</p>	<p>نیز معبود الله ایشان بخانه خود آورده بودند و در تقسیم و تقسیم ایشان میفرمودند که ایشان شکرگزار باشد بر طاعت ایشان گزاشتند است هر که در دنیا بهار</p>	<p>در دنیا باطنی نداشتن طمان در نظر طمانش ایشان بنگار صاحب بودند و جناب ایشان را بقرای خود ساخته بودند حضرت قاضی صاحب دعوات مرزا صاحب ایشان را</p>	<p>له قوله صیغه تکرار یعنی تکرار حضرت شاه مختار صاحب ایشان را بعد وفات جناب خود آورند در کجا ادبی کوشینند باطنه ایشان در رنگ بقصد استن ایضا</p>
--	--	--	--

یعنی غیر ازین مثل این گناهی نیست و مگر از نصحیح که برای دین دنیا مفید است است که از اتباع خود زن و فرزند و نوکر و غلام و کتیر که عیبت
 با هر یک چنان معاشرت باید کرد که آنها را ضعیف باشد و دوست دارند و از کثرت اخلاق و غمخواری و عدم تکلیف لایطاق در عیبت ایجاب گردیده
 باشد مگر آنکه بعضی از آنها از حسد بیکدیگر اگر ناخوش باشند آن معتبر نیست قیومان عهد از ادب فرمانبرواری و در خدمت گزارگی ارضی دارند
 مگر آنچه بمعصیت امر کنند رسول فرمود صلی الله علیه وسلم لَطَاعَةُ الْمُخَلْقِ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ و باقران خود از اقربار و برادران
 و دوستان و هم صحبتان بمسالمتان با خلاص محبت و غمخواری و تواضع باشند و نیاجای سهل است برای معاملات نیوی با هم تقاطع نکنند
 بیخ فاذر با دفته مگر و قنیه با هم منازعت و مناصبت که در دوازده گانه اندیش و دشمنی باشد آنها را با احسان و نیکوئی شرمند و سزای
 باید کرد و بیت آسایش و گوئی تفسیرین دو حرف است با دوستان تملطف با دشمنان بدلا به قال الله تعالی اِذْ فَعَبُّوا كَتَبِي هِي
 اِحْسَانُ فَاذْكُرْ بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةً كَانَتْهٗ وَبِي حَبِيْمٌ وَمَا يَلْقَاهَا اِلَّا الَّذِيْنَ صَبَرُوْا وَهِيَ اِيْلَهُمْ اِلَّا اِذْ وَحَطَّ
 عَظِيْمٌ وَاِهٖا يُنَزَعُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاَسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيْمُ يَعْنِي دفع بدی کن بخصمته که
 نیکوتر است یعنی بدی دشمنان به نیکوئی کردن با آنها از خود دفع کن پس ناگاه شخصی که در میان تو داد و دشمنی دوست و محب خواهد شد و نمی
 کند این چنین مگر کسی صبر میکنند و مگر کسی صیاب نصیب بزدگ انداگر و سوسه شیطان بر او درین کار نافع سودا عود بخوان و پناه جو
 بخدا بدستیکه فدایم و عظیم است این حکم در حق کسی است که با وی برای دنیا دشمنی و ناخوشی باشد اما با کسی که خالصانه با وی دشمنی باشد مثل روان فض
 و خارج و مانند آن از آنها موافقت نکند تا که از عقاید فاسده توبه نکند اگر چه پدر یا پسر باشد قال الله تعالی يَا أَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
 لَا تَتَّخِذُوْا اَعْدٰوِيْ وَاَعْدٰوِيْكُمْ اَوْلِيَآءَ اِلٰى قَوْلِهٖ لَنْ تَنْفَعَكُمْ اَنْ تَحٰمِكُوْا وَلَا اَوْلَادَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ
 و فرزندان فقیر همیشه علامه آمده اند که در هر عصر ممتاز بودند از فرزندان فقیر احمد الله این دولت بهم رسانیده بود خدا ای شتر
 یا مزر در حلت که دلیل الله و صفوة الله را بر چند خواستم در تحصیل این دولت تن ندادند حضرت است و اینقدر عبارت
 فتاوی که نمیدند اعتبار نداد و باید که خود هم درین امر اگر توانند کوشش کنند و فرزندان خود را سعی کنند که این دولت لا تزوال کسب
 نمایند که هم در دنیا و هم در عقبی ثمر بر کات است علم عبارت است از دانستن حسن و قبح عقائد و اخلاق و احوال و اعمال که علم عقائد و علم
 اخلاق و علم فقه متکفل است این علم بدون دریا فتن اوله از قرآن و حدیث و تفسیر و شرح احادیث اسول نیکه و اقوال صحابه و تابعین
 خصوصاً ائمه اربعه رحمهم الله و لغت و صرف و نحو صورت نمی بندد و در اکثر فتاوی بعضی روایات به اصل نوشته اند در یافت حال
 صحیح و سقیم مسائل بدون این همه علوم نمیشود درین علوم سعی باید کرد و خواندن حکمت فلاسفه الهی محض است کمال دین مثل کمال مطربان است
 در علم موسیقی که موسیقی هم فنی است از فنون حکمت یا فنی مگر منطق که خادم همه علوم است خواندن آن البسته مفید است

در بیان آورده اند که در هر عصر ممتاز بودند از فرزندان فقیر احمد الله این دولت بهم رسانیده بود خدا ای شتر
 یا مزر در حلت که دلیل الله و صفوة الله را بر چند خواستم در تحصیل این دولت تن ندادند حضرت است و اینقدر عبارت
 فتاوی که نمیدند اعتبار نداد و باید که خود هم درین امر اگر توانند کوشش کنند و فرزندان خود را سعی کنند که این دولت لا تزوال کسب
 نمایند که هم در دنیا و هم در عقبی ثمر بر کات است علم عبارت است از دانستن حسن و قبح عقائد و اخلاق و احوال و اعمال که علم عقائد و علم
 اخلاق و علم فقه متکفل است این علم بدون دریا فتن اوله از قرآن و حدیث و تفسیر و شرح احادیث اسول نیکه و اقوال صحابه و تابعین
 خصوصاً ائمه اربعه رحمهم الله و لغت و صرف و نحو صورت نمی بندد و در اکثر فتاوی بعضی روایات به اصل نوشته اند در یافت حال
 صحیح و سقیم مسائل بدون این همه علوم نمیشود درین علوم سعی باید کرد و خواندن حکمت فلاسفه الهی محض است کمال دین مثل کمال مطربان است
 در علم موسیقی که موسیقی هم فنی است از فنون حکمت یا فنی مگر منطق که خادم همه علوم است خواندن آن البسته مفید است

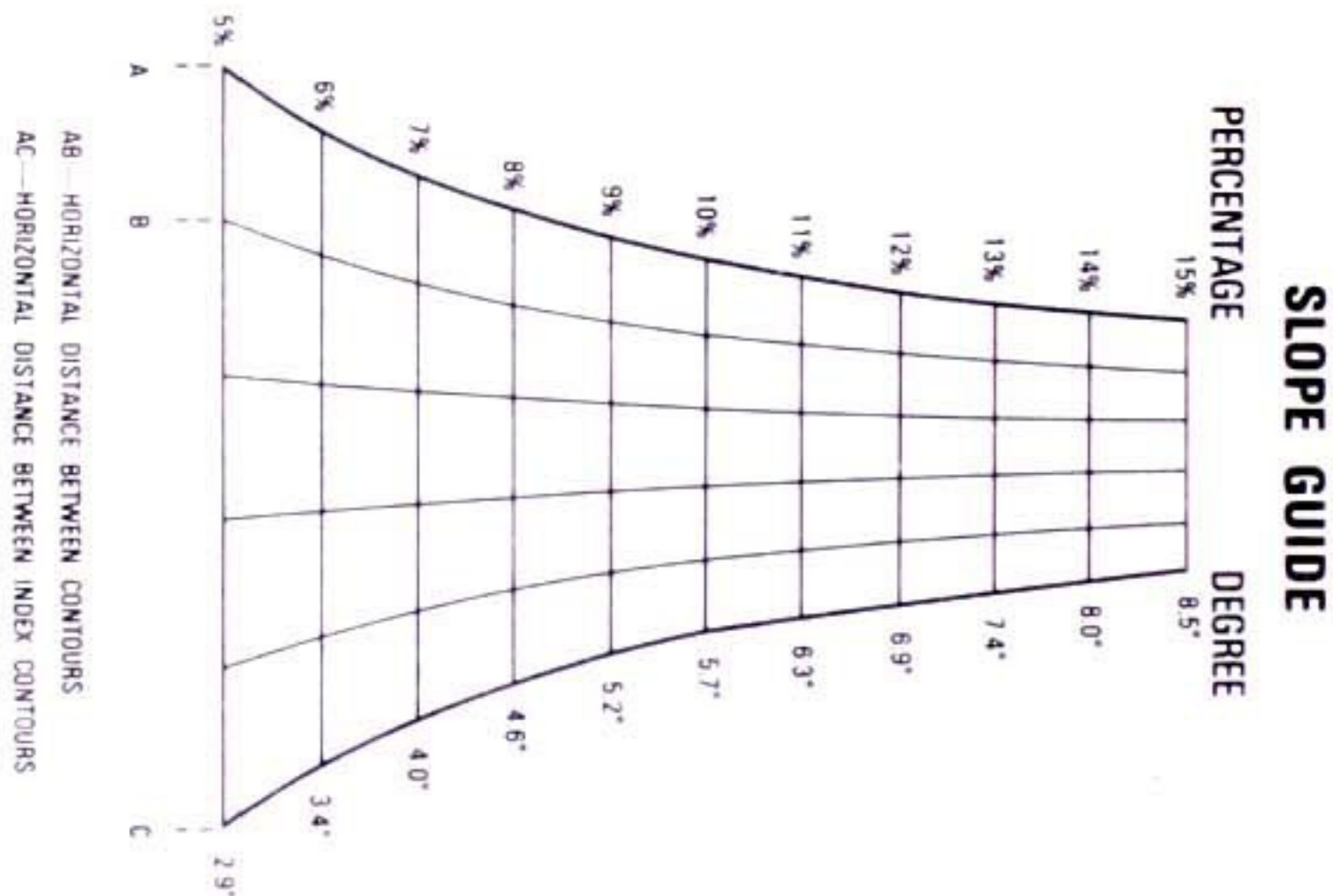
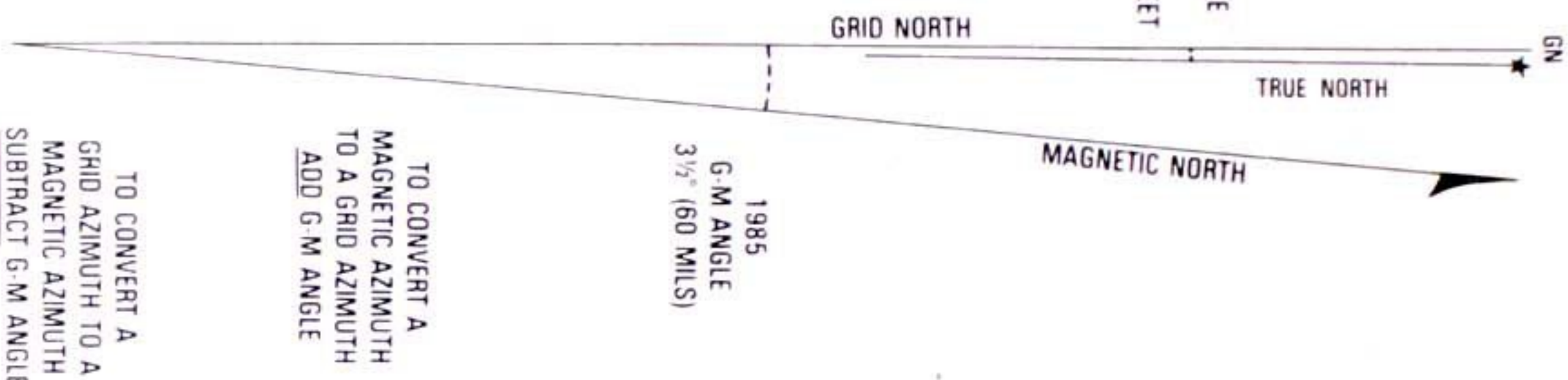
برامط پروسس ۲۲ - ریلو کد لاہور
 کتبہ محمد تندرگی صلا فی حال وارد چک نمبر ۵۳۳ ضلع ملتان پلازہ پور لوالہ
 ای بی

METERS

WORLD GEODETIC SYSTEM
 1000 METER UTM ZONE 39
 ... TRANSVERSE MERCATOR
 MEAN SEA LEVEL AT AL FAW
 WORLD GEODETIC SYSTEM
 ... DMAHTC 5-86

UTM GRID ZONE 39
 (ED AND WGS)

BOUNDARIES

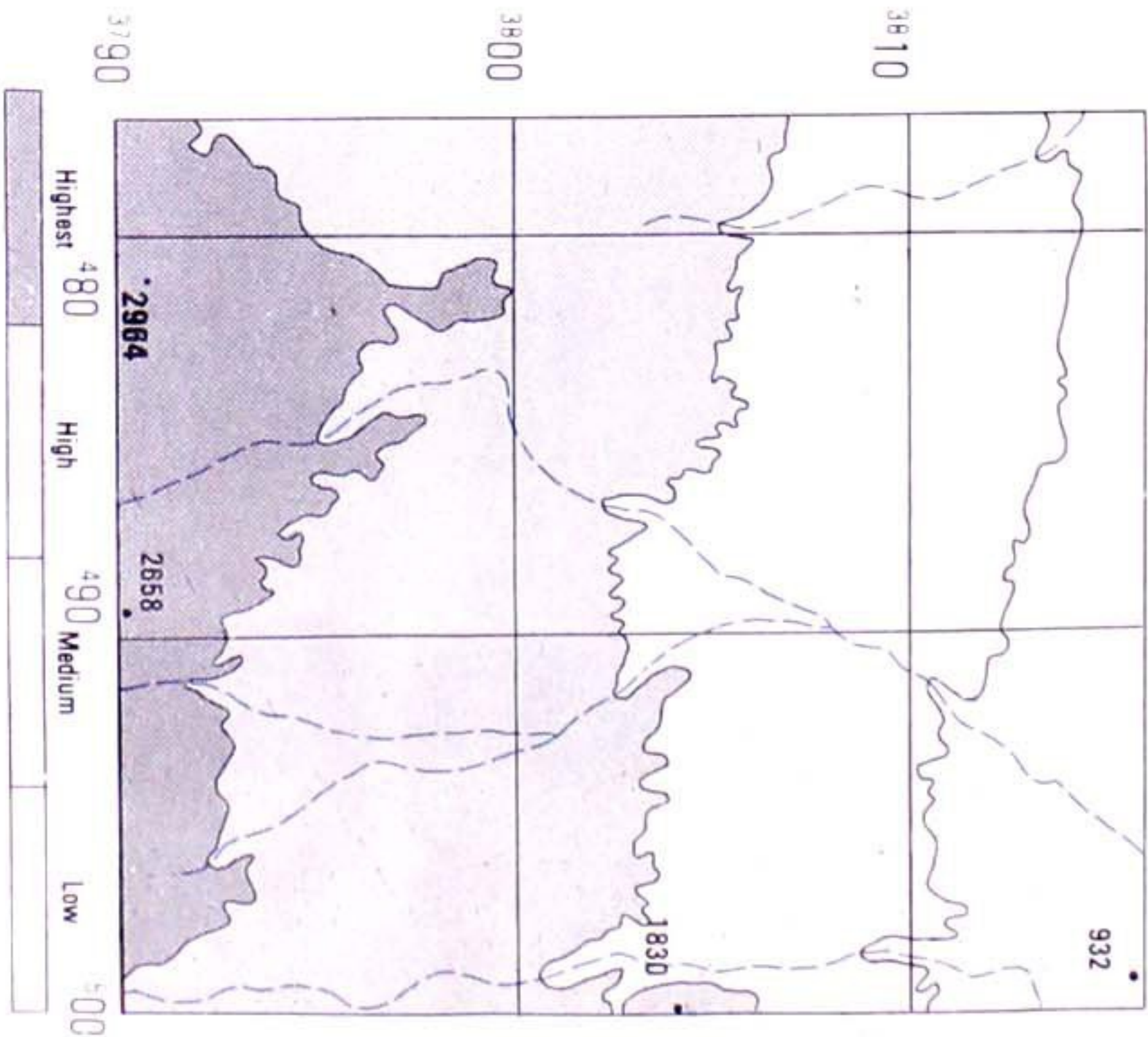

ADJOINING SHEETS

6159 III	6159 II	6259 III
6158 IV	6158 I	6258 IV
6158 III	6158 II	6258 III

ELEVATION GUIDE

Sheet 6158 I falls within NI 39-6, 1501, 1 250,000.

DISTRIBUTION LIMITED DESTROY WHEN NO LONGER NEEDED

DMA STOCK NO. K753X61581

THIS MAP IS RED-LIGHT READABLE

FOR IMPROVING THIS PRODUCT TO DIRECTOR
 ATTN: PR, WASHINGTON, D.C. 20315-0030

METER WGS REFERENCE
 ... labeling the VERTICAL grid line left of
 ... tenths (100 meters) from grid line to point
 ... labeling the HORIZONTAL grid line below
 ... tenths (100 meters) from grid line to point
 WGS Example: 123456
METER ED REFERENCE
 ... estimated WGS northing: 123 + 0 = 123E
 ... estimated WGS northing: 456 + 2 = 458N
 ED Example: 123456
 ACROSS A 100,000 METER LINE PREFIX
 ... SQUARE IDENTIFICATION IN WHICH THE
 WGS Example: VU123456
 ED Example: VU123456
 OUTSIDE THE GRID ZONE DESIGNATION
 GRID ZONE DESIGNATION
 Example: 39SVU123456
 Example: 39SVU123456

